43/52

BIBLIOTEKA TNP ZIELENIEWICH

Muz. 120

Przedmowa

Brakowało dotąd Dzieła któreby wiednym Zbiorze zamykało to wszystko, co Organiście umieć potrzeba, które = by podawało Wzory łatwe, proste i rozmaite. Muzyki Kościelnéy na kilka głosów, wraz z początkowemi zasa = dami śpiewu (: Choralnego i Figuralnego :) Taką ia pracę poleconą od Kommisyi Rząd: Wyzn: Rel: i Ośw: Publicznego ofiaruię Publiczności. Praca ta poświęcona Organistom tak uczącym iak uczącym się, ma za cel ułatwienie im Nauki i zaprowadzenie poważnych i przyzwoitych chwale Bożéy Spiewów.

Szkoły Organistów zaprowadzone przez Komm: Rząd: Wyz: Reli: i Ośw: Publ: w Warszawie, w Łowi = czu i Puławach, biegleysi Organiści znayduiący się w wielu mieyscach po kraiu, tudzież wszystkie Duchowne lub Swieckie osoby które są miłosnikami muzyki Kościelney poswięconey chwale Bożey i przeto staraią się w Kościołach swoich ukształcać śpiewaiących i formować chóry śpiewaków, iak się to dzieie mianowicie przy Szko = łach publicznych, znaydą tu wraz z Nauką początków przykłady Muzyki na kilka głosów lub na ieden do śpiewa = nia z całym ludem.

Wiem ia iż większa część Organistów Parafialnych nieznaiąc Nótt i Muzyki uczy się tylko na pamięć iedni od drugich, i właśnie też tym sposobem Muzyka ta rozeyść się może od iednych do drugich. Organiści mniey bie = gli, ale maiący początki z Dzieła tego, iasno rzecz wykładaiącego douczyć się lepiéy i sami udoskonalić zdoła = ią. Szczególniéy zamysłem moim było przyłożyć się do podniesienia Chorału, tego znacznie upadłego rodzaiu śpiewu, z przyczyny braku prawdziwéy Nauki onego. Ten wyciągnięty z Xiąg Graduału, Antyfonarza i Hi mnów prawdziwą zachowuie cechę dawnego niezepsutego Chorału Rzymskiego, a towarzyszenie Organu piszący starał się pogodzić (: ile można było :) z naturą tego śpiewu. Nauka ta zastósowana do Figurału ułatwi wszelkie

w tey

wtey mierze zawiłości Xięga ta na trzy główne Części podzielona zamykać będzie w Pierwszey Części Naukę śpiewu Figuralnego i śpiewu Choralnego. W drugiéy części zawiera śpiewy Choralne Łacińskie cało Roczne, W trzeciey części mieści śpiewy Kościelne Polskie kilko i iedno głosowe. Te które są 4= 3-2- głosowe położone są w Partyturze. Nauczyciel usposobiwszy Uczniów każdy głos osobno rozpisać postara się.

Dodałem dla wygody Organistów wróżnym składzie Præludia iako też i sztuczki które przyzwoicie mogą bydź użyte pod czas Nabożeństwa zamiast Mazurków, Walców Kozaków, i tym podobnych nie= przyzwoitych, mieyscowi i okoliczności przegrywań, których nieraz nieprzyiemnie nasłuchałem się w Kościele w czasie Nabożeństwa.

Co się tycze Mszy S^tych^ na różne Święta tudzież Antyfon Nieszporów i Pieśni te są umieszczone cało Roczne porządkiem biegu Roku Kościelnego zachowanym. Następny Wykaz wzkaże rodzaie i liczbę tych Spiewów.

Mus-120

Biblioteka TNP

WYKAZ

Część Pierwsza

	Karta
Nauka Spiewu Figuralnego	1
Nauka Spiewu Choralnego	66

Część Druga
Spiewy Choralne Łacińskie

Msza na Niedziele Adwentowe i Wielkigo Postu	94
Msza Rorate	108
Msza na Boże Narodzenie	118
Msza Wielka=nocna	128
Msza Niedzielna zwyczayna	142
Msza Prymæ Clafsis	157
Msza na Wotywy Matki Boskiey	174
Msza Załobna (: Requiem :)	180
Tony Psalmow	202
Nieszpory	206

Hymny Nieszporne.

Hymn na Niedziele Adwentowe	207
Hymn na Boże Narodzenie, Nowy Rok i na 3 Króle	208
Hymn na Post wielki a mianowicie na Niedziele Pafsionis	209
Hymn na 7. bolesci M. B.	210
Hymn Wielka=nocny	211
—— na Wniebowstąpienie	212
—— na Zielone Swiątki	213
—— na SS. Tróycę	214
—— na Boże Ciało	215
—— na Uroczystość N. P. M.	216
—— na SS. Piotra i Pawła	217
—— na Wszystkich Swiętych	218
—— na Uroczystość Apostołów	219
——„——„—— Męczenników	220
——„——„—— Wyznawców	221
——„——„—— Poswięcenie Kościoła	222

Jutrznia

Hymny osobne na Jutrznią

Hymn Adwentowych Niedziel i postu	223
—— na Niedziele Pafsionis	224
—— na Niedzielę Swiąteczną	225
—— na Boże Ciało	226
—— na Uroczystość M. B.	227

	Karta
Hymn Nieszporny i na Jutrznią na Uroczystość SS. Panien	228
Te Deum Laudamus	229
Antyfona Alma Redemptoris	237
——— Ave Regina	238
——— Regina Cœli	239
——— Salve Regina	240
Fiant Domine	242
Osalutaris Hostia	244
Tantum ergo	245
Rex Christe	246
Domine Rex	247
Da pacem	248
Lauda Sion	249
Ecce Panis	250
Salve Regina (: Pogrzebowe :)	251

Część Trzecia
Spiewy Figuralne Polskie

	Karta
Msza na 4. głosy z Organem	254
Msza druga na 4. głosy	275
Msza na 3. głosy z Organem	285
Msza druga na 3. głosy	294
Msza na dwa głosy	299
Msza druga na dwa głosy	307
Msza na ieden głos (: Chor :) z Organem	309
Uwiadomienie o Mszy na ieden głos i o Nieszporach polskich	314
Pieśni różne.	
Litania na dwa głosy i Chór	315
Pieśń Poranna	317
Piesni Adwentowe na Karcie 114 i	115
Pieśni na Boże Narodzenie	318
Pieśni na Wielki Post	319
Pieśni Wielkanocne	322
Pieśni na Boże Ciało	324
Pieśń Katechizmowa Tróyca Bóg	325
Pieśń do Boga	326
Modlitwa I	326
Modlitwa II	328
Dodatek.	
Przegrywania (: Præludia :) wróżnych tonach	339
Przechodzenie z Tonu do Tonu podług różnych wypadków	354
Różne Sonatki, Andante i Aryyki od Kar: w liczbie 10. do Kar:	360 371

Część Pierwsza
Nauka Spiewu Figuralnego

Spiew figuralny może bydź cztero=głosowy |:Quartet:| albo trzech=głosowy. |:Terzet:| lub dwu=głosowy |:Duetto:| lub wreszcie iedno=głosowy |:Unison:| Spiew zaś Choralny zawsze iest iedno=głosowy |:Unison:| niezależący od Taktyki Muzycznéy, i w tonach prawie naturalnych, gdy śpiew figuralny częstokroć potrzebuie znaczków chromatycznych do Nótt swoich, o czem niżey.

Nauka Spiewu figuralnego ma naprzód dwie główne zasady: a te są: Stosunek stopnia głosu, czyli dźwięku |:Sonus:| z nótami i Taktyką. Zaczniemy więc od Nótt. Nóty są to głoski Muzyczne, i maią dołączone litery Alfabetu Elementarnego, np: A, B, C, i t. d. i tak wzięte wskazuią stopień głosu. Oprócz tey własności maią dołączoną inną a ta iest wartość iedney względem drugiey. Tę drugą własność nazwać można gatunkiem Nótt, i tak wzięte zastósowane będą do Taktyki. Nauczyciel chcący urządzić śpiewy Cztero=głosowe |:Quartet:| postąpi sobie podług podanych następuiących zasad.

ZASADA Ia. Spiew cztero=głosowy |:Quartet:| składa się zwyczaynie z tych głosów: z Dyskantu |:Canto:| Altu |:Alto:| Tenoru |:Tenore:| i Basu |:Basso:| Dwa z tych są Młodzieńcze; dwa znowu Męzkie.

Do Dyskantu więc i Altu należą Chłopcy |: można brać i Dziewczęta :| ztą iednak różnicą iż do Dyskantu młodszych, a do Altu nieco starszych brać należy.

Do Tenoru i Basu należą sami Męczyzni, lecz różnica ich będzie wykazaną niżey pod literą C i D. Idźmy do szczegułów.

A.) Do Dyskantów brać należy tych Chłopców, którzy łatwo w górne tony postępować mogą podług podaney niżey skali Dyskantowey, a to zdrowych lat 9. do 14tu maiących |: Zawsze iednak lepiey iest młodszych brać niż starszych.

B.) Do Altu brać należy tych Chłopców, którzy mocnieyszy głos maiąc od Dyskantysty nie mogą tak do górnych postępować tonów lecz zato mogą kilka stopniów na dół iasno oddać co skala Altu okaże. Wiek ich nie wielką ma różnicę od Dyskantów, lecz organ piersi wskaże ią niechybnie.

C.) Do Tenoru należą ci którzy głos lubo mężki, ale delikatny maią, i łatwo w gorne stopnie postępować mogą, co skala Tenoru okaże

D.) Do Basu należeć będą ci, którzy podług skali tegoż głosu dolne tony mocno oddawać mogą a górnych nie-łatwo wyrabiać zwykli.

Uwaga. Życzyłbym zawsze wziąść większą liczbę do Dyskantu, niż do Altu; bo z Dyskantysty będzie Altysta, a z Altysty ciężko zrobić Dyskantystę.

ZASADA II^ga Urządzonych Uczniów do cztero-głosowych spiewów Nauczyciel zacznie nayprzód uczyć poznania Nótt co do ich liter, a potem przystąpi do stosunku ogólnego głosu z Notami a nakoniec Solmizowania, podług reguł niżéy podanych

ZASADA III^a Gdy Uczniowie iuż będą obeznani z Nótami co do liter, i stosunku głosu, co do stopni do tychże Nótt wyuczeni, zacznie Nauczyciel z niemi naukę Taktyki podług podanych niżey Reguł.

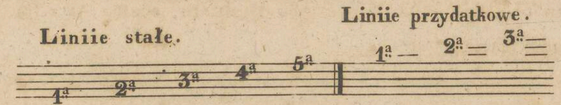
ZASADA IV^a Tak usposobionych uczniów maiąc dopieroż przystąpi do Solmizowania z Taktyką podług podanych niżey wzorów, a daley przez Tercye, Quarty. i t: d:

Plan Nótt Muzycznych.

Nauczyciel wytłumaczy, że Nóty dwoiako uważać potrzeba; raz co do liter, drugi raz co do gatunku ich. Litery Nótt wskazuią nam stopnie głosu, a gatunek ich oznacza wartość w wytrzymywaniu podług reguł Taktyki. Litery Nótt są dwoiakiego rodzaiu, to iest: Naturalne, przysposobione. Naturalnych iest siedm: C, D, E, F, G, A, H, Przysposobionych raz siedm, za pomocą znaczka # :krzyżyka: drugi raz siedm za pomocą znaczku b^{mol} O tem obszernie będzie niżéy.

Sposób poznawania Nótt

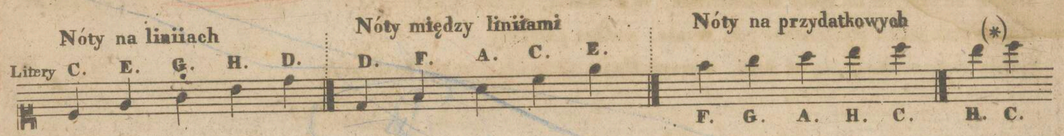
Liniie na których są Nóty umieszczone, są dwoiakie: Stałe :Generalne: i przydatkowe :Przypiśne: stałych iest pięć, Przydatkowych róznie, podług potrzeby.
Liniie stałe rachuią się od dołu, a przydatkowe od kończącey się linii stałey.

Potrzeba ieszcze położenia klucza, czyli znaku stanowiącego, czyli Nóty są dla Dyskantu lub Altu i t: d: położone: Kluczów tych iest :podług rózniących się głosów Spiewu: cztery; to iest: Dyskantowy, Altowy, Tenorowy, i Basfowy. Trzy pierwsze są iednakowey figury, położeniem tylko na liniiach różnią się i stanowią istotę klucza np: Dyskantowego lub Altowego lub Tenorowego Klucz Basfowy ma odmienną figurę. Jaka iest więc figura wspomnionych kluczów tudziez ich położenia na liniiach następuie obiaśnienie.

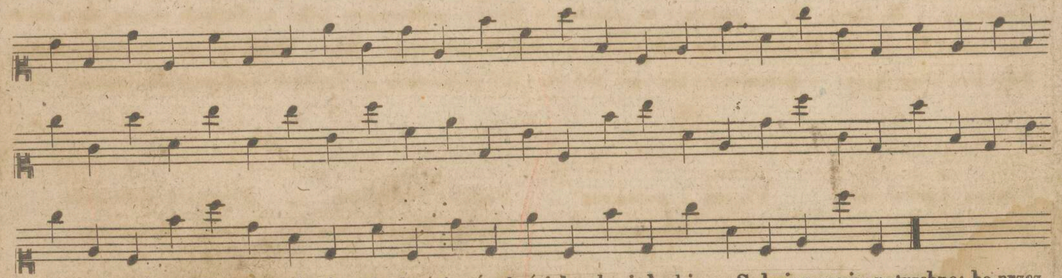
Nóty piszą się na liniiach, między liniiami, i nad liniiami, a czasem i pod liniiami. Zaczynam od klucza Dyskantowego położonego na czele Nott:

Nóty do uczenia się bez dodanych liter.

Nóty tu i owdzie rozrucone dla doświadczenia czyli uczący się poznał iuż Nóty lub nie?

(*) Stopnie te dwa lubo nie są koniecznie do śpiewów kościelnych, iednakże w Solmizowaniu potrzebne; bo przez nie organ piersiowy uspasabia się do wydawania z łatwością tonów czystych w górnych stopniach.

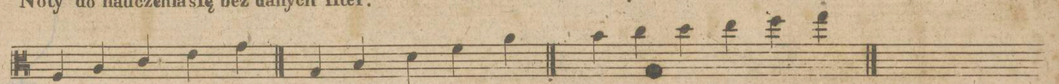
(a) Nóty porządkiem Alfabetu podług których się okaże zdatość głosu Dyskantysty. Obacz zasadę I. i literę A.

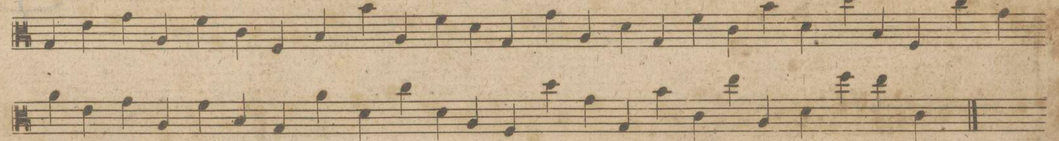
Klucz Altowy

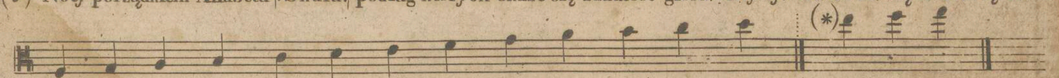
Nóty do nauczenia się bez danych liter.

Nóty tu i owdzie porozrucane, dla doświadczenia Uczniów.

(b) Nóty porządkiem Alfabetu |:Skala:| podług których okaże się zdatność głosu Altysty. Obacz zasadę II. i literę B.

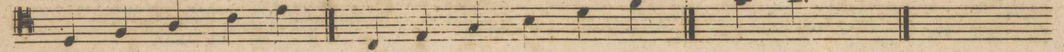
(*) Gwiazdką oznaczone trzy nóty górnych stopniów głosu Altysty, w Solmizowaniu tylko używane bydź mogą.

Klucz Tenorowy

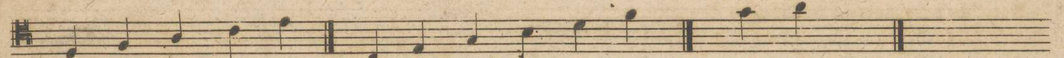
Noty na liniiach. D. F. A. C. E.

Noty między liniiami. C. E. G. H. D. F.

Noty na przypiśnych. (*) G. A.

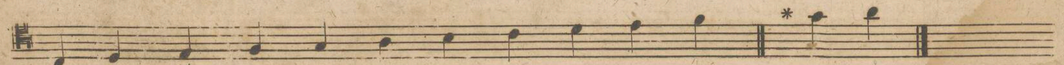
Noty do nauczenia się bez danych liter.

Noty rozrzucone dla doświadczenia, czyli iuż uczący się zna.

Noty porządkiem Alfabetu | Skala | podług których, głos Tenorowy probowany bydź może

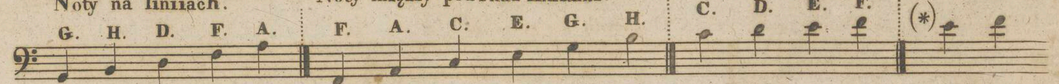
(*) Oznaczone tym znakiem dwie noty, do Solmizowania należą, lubo w ciągłych spiewach niesą używane.

Klucz Bassowy

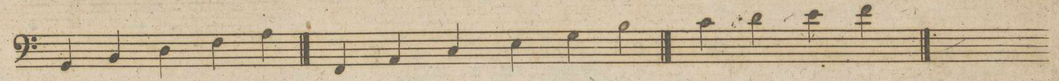
Noty na liniiach. G. H. D. F. A.

Noty między pod i nad liniiami. F. A. C. E. G. H.

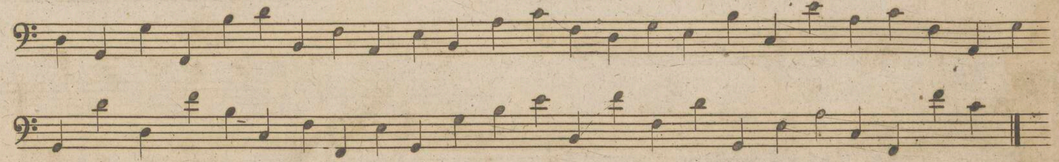
Noty na przypiśnych. C. D. E. F. (*)

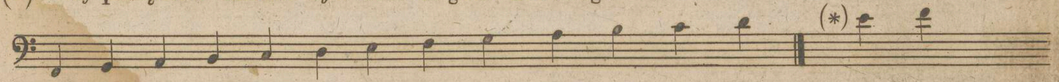
Noty bez danych liter do nauczenia się.

Noty dla doświadczenia czyli uczący się iuż poznał te dobrze.

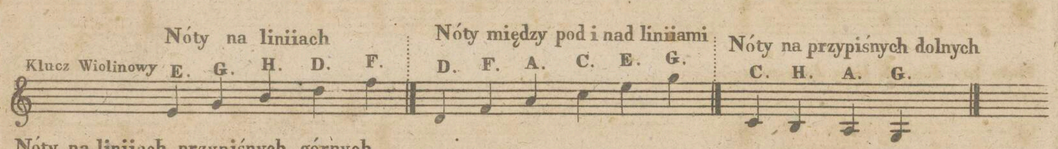
(d) Noty porządkiem Alfabetu czyli skala dla głosu Basowego.

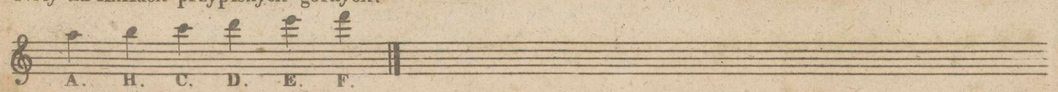
(*) Wtéy skali Noty dwie górne do solmizacyi należą, trzeba iednak uważać, że ieżeli uczący się z trudnością śpiewa górne tony, adolne mocno oddaie, takiego nieprzymuszać do silenia się, gdyż te dwa ostatnie stopnie (*) oznaczone, mniey są w Spiewach kościelnych Quartetowych używane.

Klucz Wiolinowy.

Nóty tego klucza służyć mogą w spiewach mianowicie tróy=głosowych, zamiast Nótt Dyskantowych i Alto=wych Graiącym na Klawikordzie i Skrzypcach nieodbicie są potrzebne, i z tego powodu kładę tu Nóty tego klucza dla wygody Nauczyciela iako i Uczących się spiewów.

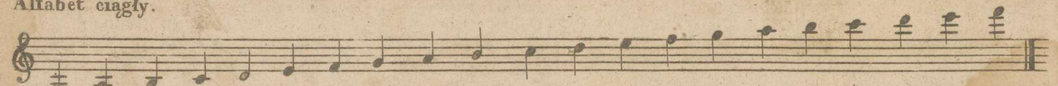
Nóty na liniiach przypiśnych górnych.

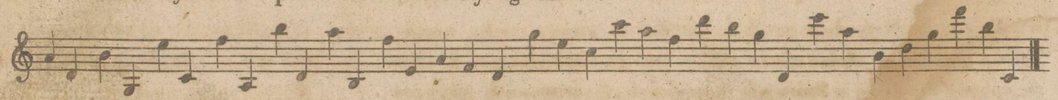
Nóty dla nauczenia się bez danych liter.

Alfabet ciągły.

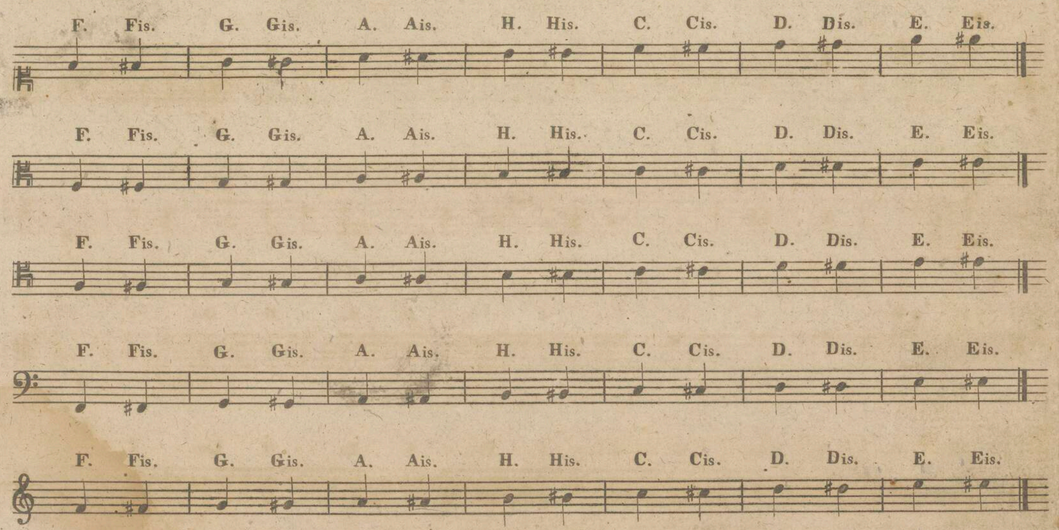

Doświadczenie czyli Uczeń poznał doskonale Nóty tego klucza.

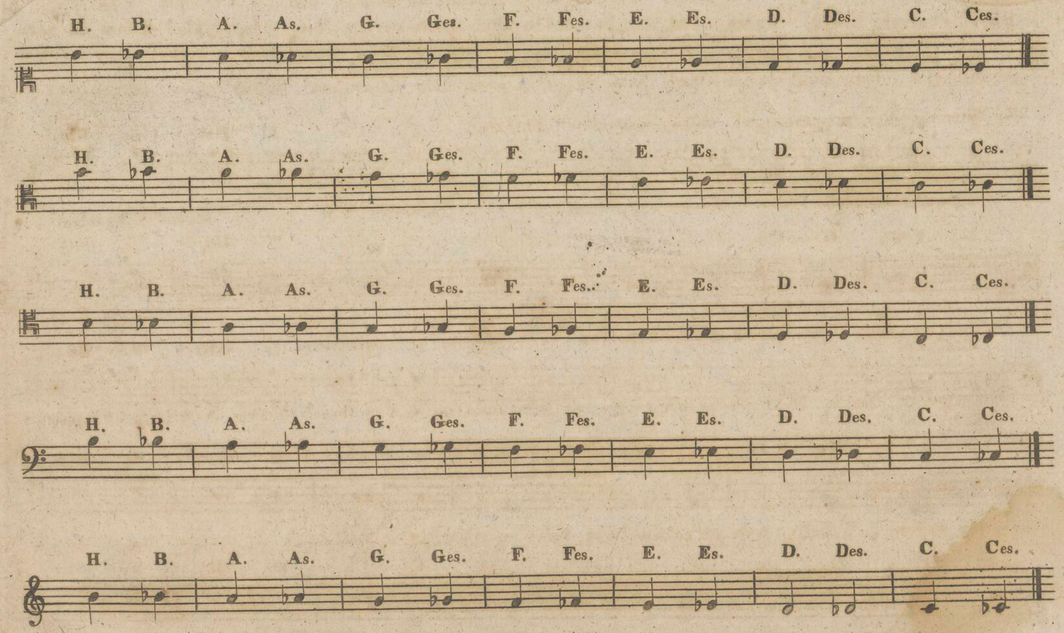
Dotąd o literach naturalnych: od tąd przystąpić należy do przysposobionych.

Nauczyciel wytłumaczy uczącym się że krzyżyk ♯. podwyższa stopień |: Ton :| o pół głosu i odmienia nazwisko, znaczek zaś $\flat^{\text{mol}}$ zniża o pół stopnia i także odmienia nazwisko. Nóty. Naprzykład dodam do nóty E ♯. będę miał Eis. itd: Kładę tu do nót każdego klucza znaczki te.

Znaczek $\flat^{\text{mol}}$ zniża o pół stopnia nótę i odmienia nazwisko.

Kładę go tu do Nótt wszystkich Kluczów.

Tak znaczek ♯. | krzyżyk | iako i $b^{mol}_{=}$ kładzie się przed nótą.

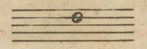
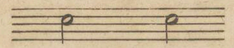
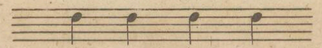
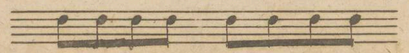
Znaczek ♮ nazwany Kwadratem, iest znaczek kasfuiący obydwa poprzednie znaczki, to iest: ♯ i $b^{mol}_{=}$ i zwracaiący nótę do litery właściwéy. J tak była np: Nóta za pomocą znaczka $\#^{ka}_{=}$ Fis, kładę znak ♮ kasfuiący, i będę miał znowu literę F. To samo miałem np: za pomocą znaczka $b^{mol}_{=}$ nótę B. kładę znak kasfuiący ♮ a będę miał znowu literę Nóty H. czyli literę nóty naturalnéy. Kładę tu przykład w iednym tylko kluczu, gdyż to samo dzieie się we wszystkich kluczach.

Skończywszy Naukę Nótt co do ich pierwszéy własności to iest co do ich liter, Nauczyciel przystąpi do drugiéy własności, to iest do Gatunku Nótt czyli wartości iednéy względem drugiéy w stosunku z Taktyką muzyczną.

Kładę naprzód Tabellę tych gatunków Nótt, które są używane w Spiewach bez pomocy instrumentów, czyli w Spiewach poważnych.

Tabella Gatunkowa Nótt, czyli Wartość iedney względem drugiey.

Nazwiska Gatunku.	Figury gatunków.	Dodane obiaśnienie gatunków wartości.
	1.	
Cała		Jedna
	2.	
Połówki		Dwie drugie składaią iedną całość.
	4.	
Cwierćiowe		Cztery czwarte.
	8.	
Pół-cwierćiowe		Osme czyli raz wiązane, a ośm takich czynią iednę całą.
	16.	
Cztero-cwierciowe		Szesnaste czyli dwa razy wiązane, a szesnaście takich czynią iednę całą.

Przestroga. Uczący się Gatunków Nótt, winien wykazać wkażdym Gatunku wartość Nóty względem innych gatunków, np: wiele warta cała połówek? wiele znowu połówka ćwierćiowych? i tak przechodząc przez wszystkie Gatunki, gdy iuż Nauczyciel przekona się że Uczniowie poznali ten podział Nótt przystąpi z niemi do zastosowania tych że Nótt Gatunków do Taktyki muzyczney.

Takt iest wymiar czasu dla Nótt wswoich gatunkach. Taktów iest kilka rodzaiów, lecz mniéy potrzebne do mo= iego założenia opuszczam, i do tłumaczenia tych rodzaiów przystępuię które istotnie są używane.

Takt nazwany cały | : nazywaią go i prostym : | iest wymiarem na cztery części podzielonych. Jest on zrodłowym względem innych taktów bo iak się niżey okaże inne takty zniego się urządzaią czyli formuią Figura iego iest taka. C. Nóty do niego zastosówane tym sposobem będą się wytrzymywać i rachować.

Liczba nad Nótami oznacza wiele którego gatunku Nótt się mieści wtym Takcie. Liczba zaś pod Nótami oznacza stosunek Nótt zrachubą Taktu która iest na cztery.

Takt cały.

Rachuba taktu i uderzenie ręką.

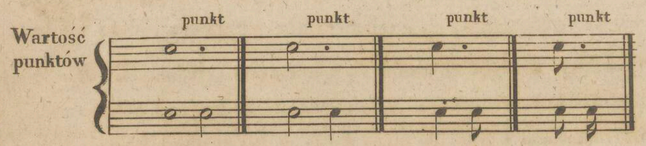
Uwaga Ważną iest rzeczą w muzyce Figuralney Taktyka, i trudna do nauczenia się Nauczyciel więc zwszel= ką gorliwością postąpi sobie z Uczniami wtym artykule, nie spiesząc się zprzeyściem do drugiego rodzaiu taktu, dopóki ten którego się zaczęli uczyć, dobrze niezrozumieią i Nóty do niego należycie nie zastosuią rachuiąc zwszel= ką równością z wyrazami raz-dwa-trzy-cztery, i Ręką te przedziały oznaczaiąc. Wtakcie całym że są cztery ra= chuby, uderzam więc czyli przedzielam cztery razy ręką tak aby na każdą rachubę miała odmienne uderzenie, i tak: raz-dwa-trzy-cztery, uderzenia na dół, w lewą w prawą do góry. —

Biblioteka Narodowa IMP

Takt nazwany trzy z czterech, iest to ułomek $\frac{3}{4}$, nazywaią go także Proporcyą formuie się sposobem. Dzielemy Takt cały na cztery części równe, a bierzemy trzy; Tym sposobem podzielony takt cały wykazuie że na cztery ćwierćiowe nóty iest podzielony, a zatem w takcie trzy z czterech będą nie cztery ćwierćiowe, lecz trzy tylko umieszczone. Takt ten czyli wymiar czasu nie będzie na cztery rachuby podzielony, ale na trzy. Stosónek Nótt do tego taktu takowy, lecz nim do niego przy stąpię, potrzeba pierwéy wytłomaczyć co znaczy punkt dodany do nóty.

Nóty z Punktami.

Punkt położony przy Nócie, przedłuża ią o połowę, czyli dodaie iéy ieszcze połowę wartości J tak ieżeli będzie przy Nócie całey, przedłuży ią ieszcze o iednę połowkę; ieżeli będzie przy Nócie połówce, to ią przedłuży za iednę ćwierćiową, i tak daléy, iak przykład następuiący wykazuie.

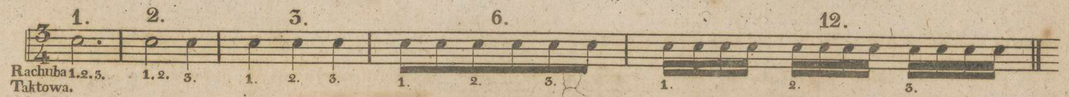
Nie umieszczam tu resztę mogących się znaydować gatunków nótt, bo te do poważnych spiewów nie są potrzebne.

Z powodu Nótt punktowych koniecznie potrzebnych do niektórych Taktów w rachubie trzech lub sześciu a wreszcie i w innych Taktach znayduiących się z róznych wypadków spiewu, dodałem tu naukę o punktach. Teraz przystąpmy do istoty taktu $\frac{3}{4}$ istosunku nótt do niego.

Takt trzy z czterech wyraża się liczbą tym sposobem $\frac{3}{4}$ podzielony na trzy rachuby, czyli na trzy uderzenia ręką które wyrażaią rachuby Taktu tym sposobem: raz-dwa-trzy. Uderzenie ręki: nadół, nieco do góry, w cale do góry.

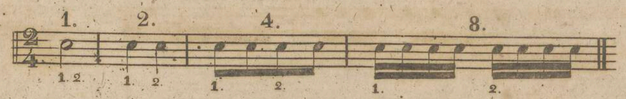
Stosunek gatunków Nótt taki:

Liczba nad Nótami wskazuie wiele iakiego gatunku Nótt umieszcza Takt, a liczba pod Nótami oznacza stosunek Nótt z rachubą taktową.

Takt dwa z czterech, iest miarą czasu na dwie rachuby urządzoną: iest on połową taktu całego, i z niego się formuie, dzieląc takt cały na cztery równe części, a biorąc tylko dwie z tego działu, otrzymuie połowę tey całości którą podzieliłem. Figura tego taktu iest ułomek $\frac{2}{4}$ Ręka go oznacza uderzeniem w ten sposób raz-dwa — nadół, w górę trochy. — Stosunek Nótt takowy.

Liczba nad nótami oznacza, wiele iakiego gatunku Nótt umieszcza Rodzay ten Taktu. Liczba pod Nótami wskazuie stosunek Nótt z uderzeniem czyli z rachubą.

Takt trzy z ośmiu nazwany Proporcyą naymnieyszą. Jest to wymiar czasu na trzy rachuby podzielony i mieszczący drobnieysze gatunki Nótt. Figura iego iest ułomek $\frac{3}{8}$ trzy z ośmiu i formuie się dzieląc takt cały na ośm równych części abiorąc trzy. Uderzenia ręką będą takie, iakie są w takcie $\frac{3}{4}$ oznaczone Liczba wreszcie górna czyli nad nótami wskaże ilość Nótt i gatunki onych. Liczba pod Nótami stosunek Nótt z podziałem Taktu oznaczy.

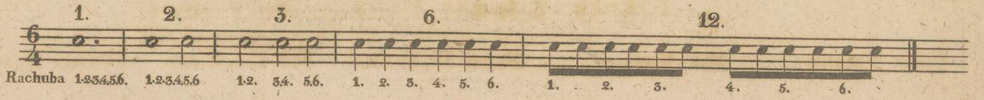
Takt sześć z ośmiu iest to wymiar czasu zdublowany trzech ośmiu, Figura iego iest ułomek $\frac{6}{8}$ Nóty w nim umieszczone tym sposobem, a rachuba iego na sześć lecz ta może dla łatwości bydź zmienioną na trzy co pół Taktu, iak liczba pod Nótami wykazuie.

Takt trzy ze dwóch nazywany proporcyą wielką iest to ułomek niewłaściwy, bo dzielnik mnieyszy od licznika n.p. $\frac{3}{2}$ że iednak bardzo iest używany w śpiewach mianowicie kościelnych, więc go tu umieszczam. Podział tego taktu iest na trzy, a Nóty w swoich gatunkach tak są umieszczone.

Takt $\frac{6}{4}$ iest zdublowany w dzielniku i w liczniku, ilość Nótt ta sama, co w poprzedzaiącym Takcie $\frac{3}{2}$ lecz podział iego iest na sześć rachub, a Nóty w takim sposobie do rachuby zastósowane.

Takt ¢ Allabreve nazwany, iest wymiar czasu na dwie części czyli rachuby, lubo gatunek Nótt tym samym sposobem iest umieszczony co i w Takcie całym, a nawet w powaznych spiewach rachuba może bydź na cztery: Figura iego taka iak taktu całego, liniyka tylko prostopadła śródkiem przeciągniona daie mu nazwisko Allabreve, i podział iego na dwa urządza.

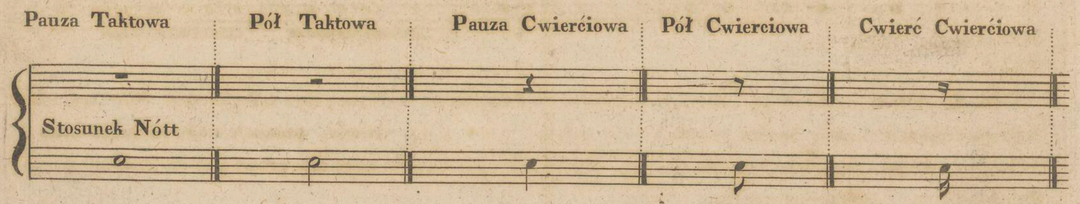
BIBLIOTEKA X. Im. ZIELIŃSKICH

Pauzy

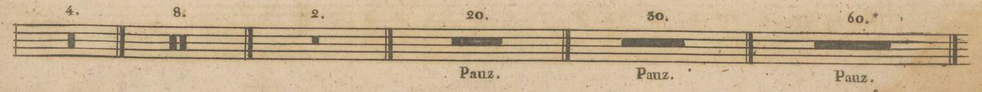
Do nauki Taktyki, należy także wiadomość Pauzów własności. Pauza Muzyczna iest to przestanek czyli odpoczynek nieiaki, miarą Taktu oznaczony stósownie do gatunku pauzy. Gatunki Pauzów są te: Pauza iednotaktowa, Pauza pół taktowa, Pauza cwierćiowa, pół-ćwierćiowa, i ćwierć-ćwierćiowa. Pauza ieszcze może bydź kilko taktowa, a nawet kilko dziesiąt taktowa, lecz pomnożenie to iedno-taktowéy Pauzy niestanowi osobnego gatunku Pauzów. Pauza taktowa zastososowaną bydź ma do każdego rodzaiu taktu, czyli ten będzie większego lub mniéyszego wymiaru czasu. Pomnieysze Pauzy naylepiey zastósować do gatuków Nótt.

Oto iest obiaśnienie.

Figury i gatunki Pauzów Muzycznych.

Pauzy iednotaktowe pomnożone.

i t: d:

Bieg czyli Ruch Taktu | : Tempo :|

Takt iest podziałem czyli wymiarem czasu, a Bieg czyli Ruch iest przechodem tegoż wymiaru Przechód ten może bydź powolny, prędki, sredni, lub ociężały i t: d:

Wyrazy oznaczaiące iaki ma bydź ruch śpiewu są następuiące.

Wyrazy co do Ruchu Taktu.

Adagio. znaczy Powoli.
Andante. Srednio.
Allegro. Prędko.
Allegretto. Nie tak prędko.
Moderato. Umiarkowanie.
Maestoso. Poważnie.
Tarde. Ociężale.

Do niektórych wyrazów są dodatki, iako to:

Adagio. motto. znaczy bardzo powoli.
Allegro motto. Bardziey prędko.
Presto. Bardzo prędko.

Wyrazy co do gustu.

Forte. znaczy Głośno.
Piano. cicho.
Crescendo. Od cichego głosu co raz mocniey.
Mezo voce. Ni silno ni cicho.
Sotto voce. Zwyczaynym czyli srednim głosem.
Fortisfimo. Bardzo głośno.
Pianisfimo. Bardzo cicho.
Sforcendo. Nóta pierwsza pod tym wyrazem krzyżkliwie, drugie zaś zwyczaynym mocnym głosem.

Obiaśnienie Znaków.

Znak zawieszenia Ruchu Taktu. Znak powtórzenia lub Dal segno znaczy że wrócić się należy do takiego znaku pierwey położonego. Da Capo znaczy znowu zacząć od początku sztukę i t: d:

Solmizacya |: Solfeggi :|

Uwaga Lubo nauka umysłowa początków Muzyki poprzedza Naukę Praktyczną, i w całey swey rozciągłości iest tu zebrana i wypisana, nie iest iednak koniecznością, aby Nauczyciel w początkach zatrudniał się tylko Tercyą z Uczniami nieprzerwanie, lecz gdy Uczniowie dobrze poznali Litery Nótt |: chociażby tylko naturalne :| dobrze uczyni gdy rozpocznie początkową Solmizacyą, gdyż przez to wiele sobie oszczędzi nudów a Uczniom doda więcéy chęci przez tę Praktyczną Naukę, a pomykaiąc co raz daley Naukę Teoryi, będzie takża pomykał Naukę praktyki, tym porządkiem.

Oddział I^{szy}

Oddział ten składać się będzie z Solmizacyi stopniowéy, z Solmizacyi przez Tercye, Quarti i t: d: w Tonie prostym i bez Taktyki. Do tego oddziału należeć będą Ci, którzy Noty co do liter ich doskonale się nauczyli.

Oddział II^{gi}

Ten składać się będzie z Stopniów liter przysposobionych za pomocą znaczków # i b^{mol} i z znaczkiem ♮ Kafsuiącym.

Do tego oddziału należeć będą Ci którzy doskonale się iuż nauczyli, co iest znaczek #, b^{mol} i znaczek ♮, czyli liter przysposobionych.

Oddział III^{ci}

Oddział ten zawierać będzie Solmizacyą złożoną z Taktyką w Nótach iednak niepunktowanych. Wróznych iednak tonach i przez rózne rodzaie Taktów.

Do tego oddziału należeć będą Ci którzy gatunku Nótt i ich podział tudzież rodzaie taktów nauczyli się

Oddział IV^{ty}

Zawierać będzie Solmizacyą z Taktyką Nótt punktowanych i z pauzami wróznych cwiczeniach tak względem rodzaiów Taktów muzyki, czyli Harmoniów.

Przestroga Nauczyciel rozpoczynaiący naukę Solmizacyi oddzieli nietylko każdy rodzay głosu osobno, to iest: Dyskant, Alt, Tenor i Basf, ale nawet Osoby składaiące ieden rodzay głosu, np: Jeżeli będzie kilka Dyskantów, Altystów, Tenorystów i Bafsistów to zkażdym z osobna naprzód dla wyrobienia i czyszczenia głosu całą skalę naypowolniéy przeydzie i to dopóty dopóki Uczeń nieokaże głosu iako kolwiek zdolnego do dalszego postępowania w téy Nauce. Solmizuiacy powinien wymawiać śpiewaiąc litery Nótt np: C. D. E. i t: d: żeby powoli rozpoznawał, iaki stopień głosu należy się każdey literze Nóty. Gdy iuż każdy z nich iako tako usposobiony będzie, może Nauczyciel złączyć Dyskantów do Solmizowania razem. To samo uczynić należy z Altystami, Tenoristami, Bafsami, lecz połączyć razem wszystkie te rodzaie głosów nie można, boby to było zawczesnie, a do tego nie wszystkie Rodzaie głosów zaczynaią od iednéy litery stopnia. Dla wszelkiéy dogodności

Nauczyciela

Nauczyciela dołączyłem Solmizacye dla wszystkich rodzaiów razem, toż inne ćwiczenia przez Tercye, Quarty i t: d: których Nauczyciel wtenczas użyie gdy przekonanym będzie o zdolności Uczniów swoich.

Do Solmizowania, życzyłbym użyć skrzypców, gdyż ten instrument oddaiąc głos ciągły przez ciągnienie smyczka, oraz i mocny, lepszy iest od Fortepiana, a tem bardziey od Klawikordu. Własnemi zaś piersiami ciężko wydołać kilku Uczniom, a kilkunastum bez nadwerężenia zdrowia ani podobna.

Mówiło się wyżey gdzie iest Nauka Nótt co do liter, że Nóty klucza Wiolinowego mogą zastąpić Nóty Dyskantu i Altu; mianowicie w śpiewach tróygłosowych i poiedynczych, z tego więc powodu dołączam przy Solmizacyach Nóty klucza Wiolinowego, aby tym sposobem prędzey uczniowie poznali ten klucz, i stosunek z Nótami Dyskantu i Altu uważali. Jeżeli iednak użyte będą Nóty klucza Wiolinowego zamiast Dyskantowego, | : to iednak tylko w tróy = głosowych spiewach : | i Altowego to wten czas, nie będzie Dyskant i Alt, lecz dwa Dyskanty, Prim i Secund. Canto primo, Canto secundo. Rodzay głosu Basfowego, ma zawsze Nóty pod kluczem Basfowym, iednakże w spiewach iedno = głosowych może Basfista i Tenorysta spiewać podług Nótt Wiolinowych.

Solmizacya Oddziału I^go^ Każdy głos z osobna i bez Taktyki.

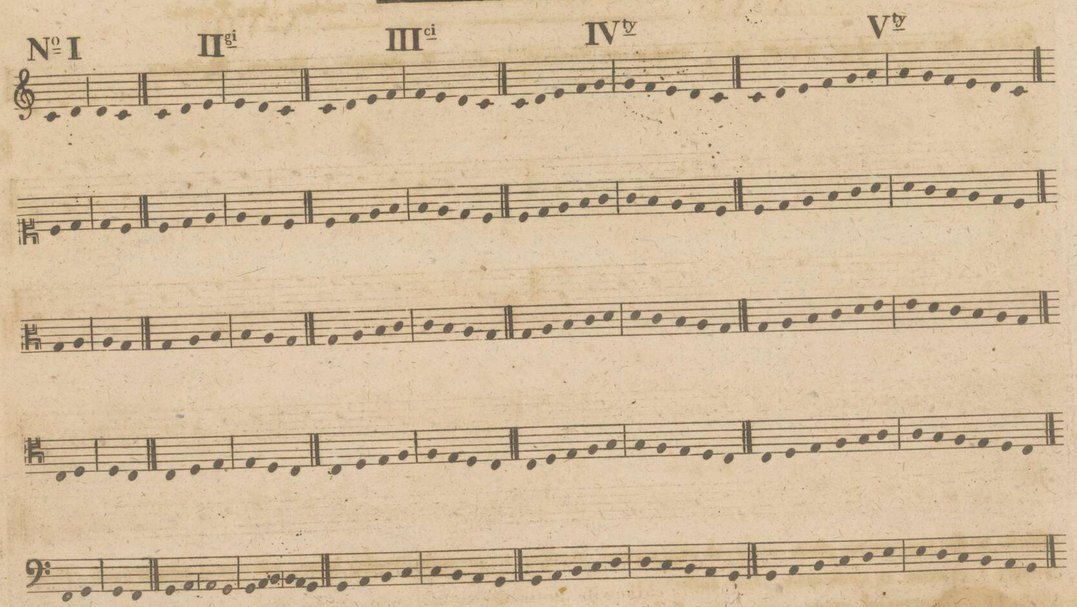
Skala całkowita każdego rodzaiu głosu, zdodanemi Nótami Wiolinu dla stosunku z Nótami Dyskantu.

Skala ta dla czyszczenia głosu uczących się spiewać, ma bydź na początku każdey lekcyi kilka razy odśpiewaną. Następuiące ćwiczenia są rozbiorem skali całkowitey.

Uwaga Nauczyciel zaraz w początku Solmizacyi da naywięcey baczności, by Uczniowie iasno wydawali Tony, ust nie nadto otwieraiąc, ani też stulonemi śpiewali, i gdyby któremu trudno było dosięgać tony wysokie nie należy do nich gwałcić iego głosu bo tym sposobem możnaby zaszkodzić całey obszerności iego tonu.

Rozbiór Skali.

(*) Jeżeli uczący się tego rodzaiu głosu, niema tak zniżonego stopnia. F. dolne to niechay zaczyna od znaczka
(**) to iest od litery G.

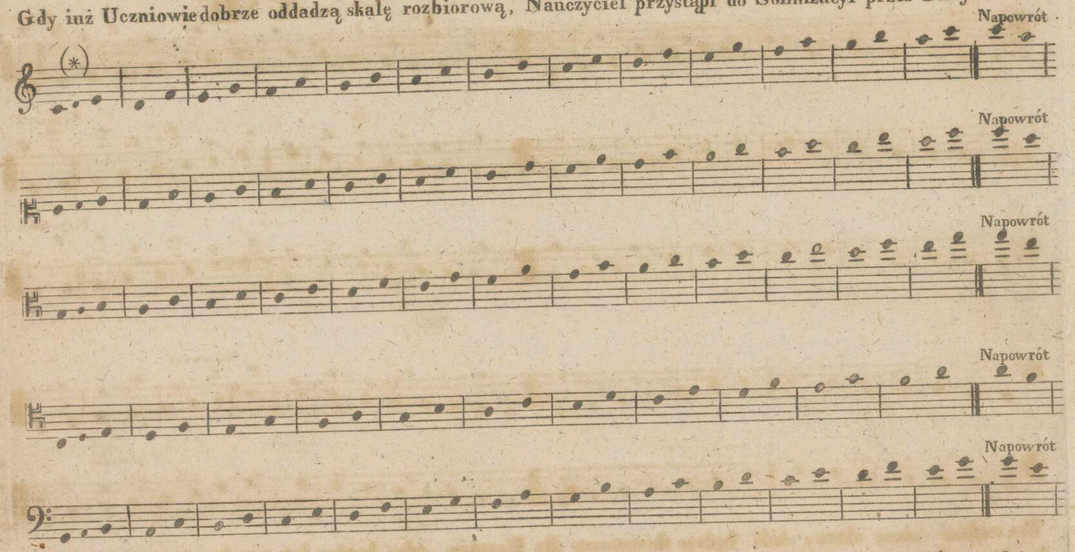
Dalszy ciąg rozbioru skali.

Ten rozbiór iedney oktawy skali, będzie dostateczny dla Uczniów gdyż bardzo łatwo uchwycą stopnie oktawy drugiey czyli wysokiey, a dotego iuż skala całkowita umieszczoną iest napoczątku tego oddziału. Stopień od A do H naytrudnieyszy iest dla Uczniów, zawsze trafiaią na B nie na H; dla czego Nauczyciel nay = więcey łożyć będzie starania aby ułatwił tę trudność.

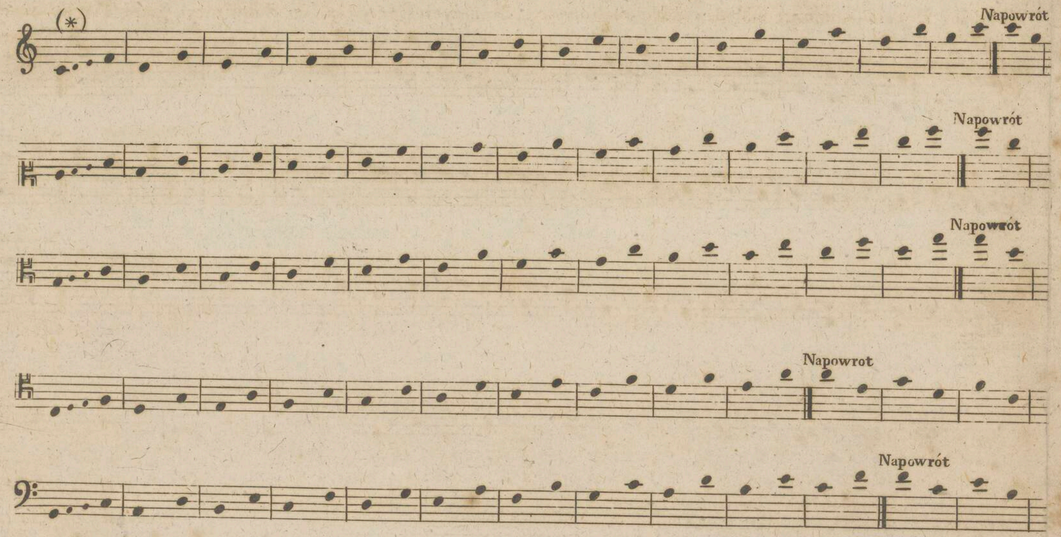
Solmizacya przez Tercye

Gdy iuż Uczniowie dobrze oddadzą skalę rozbiorową, Nauczyciel przystąpi do Solmizacyi przez Tercye.

Tercya znaczy trzeci stopień, od Nóty, i tak np: od Nóty C do E iest Tercya czyli trzeci stopień, przedziela zaś stopieńsrodkowy D; iak mała Nóta pod znaczkiem (*) położona wskazuie. Srodkową więc tę Nótę można nazwać przewodnikiem, którego użyie Nauczyciel doprowadzaiąc Uczących się do stopnia Tercyi, a potym bez przewodnika.

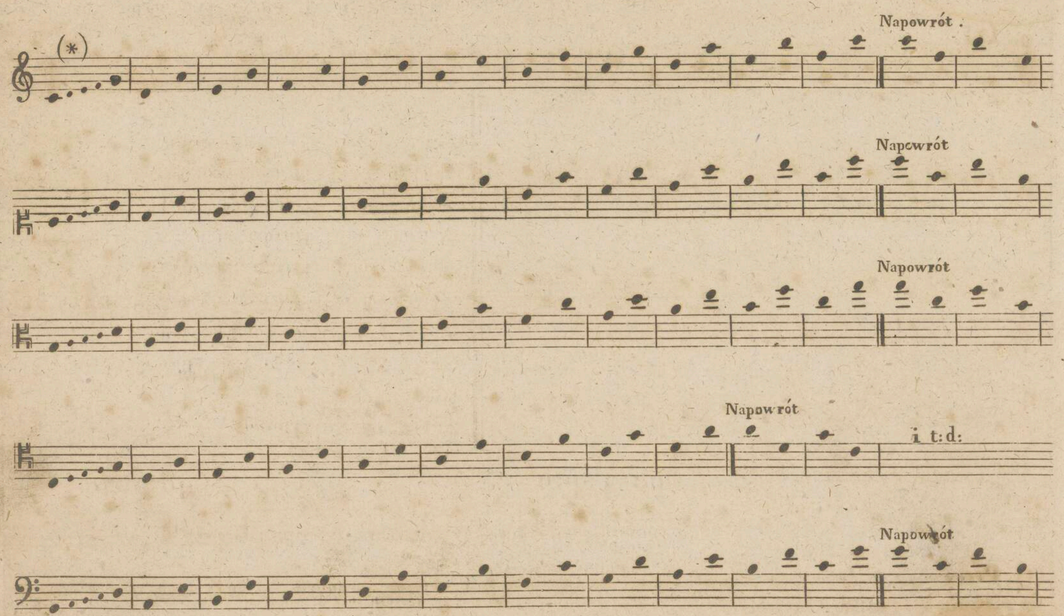
Solmizacya przez Quarty

(*) Przewodnik do czwartego stopnia, który iest Quartą, tym samym sposobem ma bydź użyty dla Uczących się póki nie będą trafiać bez niego.

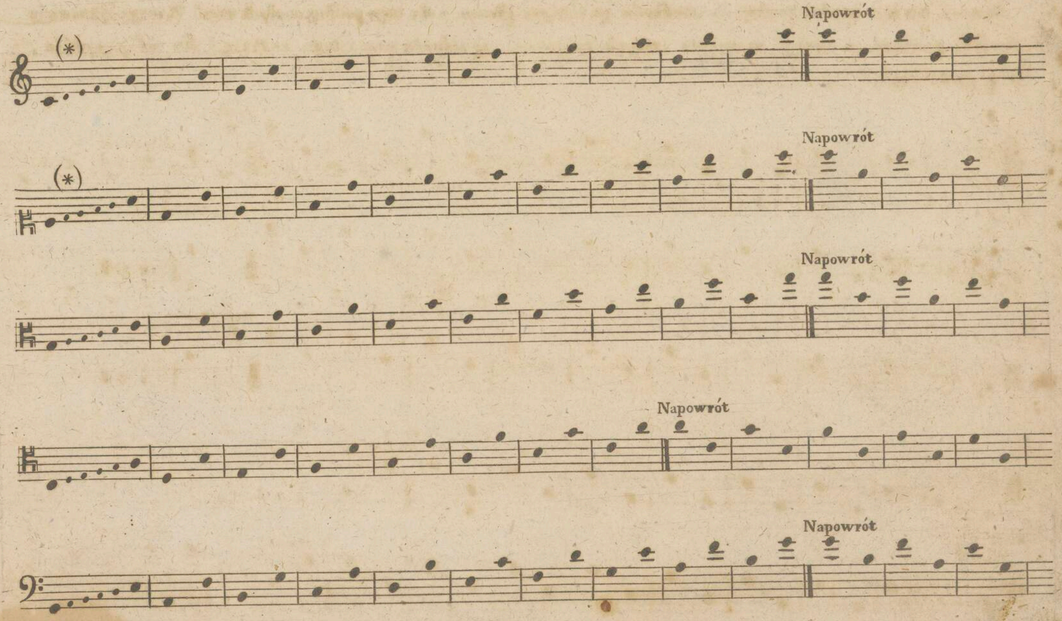
Wtym Solmizowaniu, naytrudnieysze iest uchwycenie stopnia H od F. Nauczyciel więc da naywięcey baczności wtym przechodzie.

Solmizacya przez Quinty

(*) Przewodnik prowadzący do piatęgo stopnia, który iest Quintą.
Wtym także ćwiczeniu trudny iest stopień H do F.

Solmizacya przez Sexty

(*) Przewodnik od stopnia pierwszego, do szóstego, czyli przewodnik do Sexty.

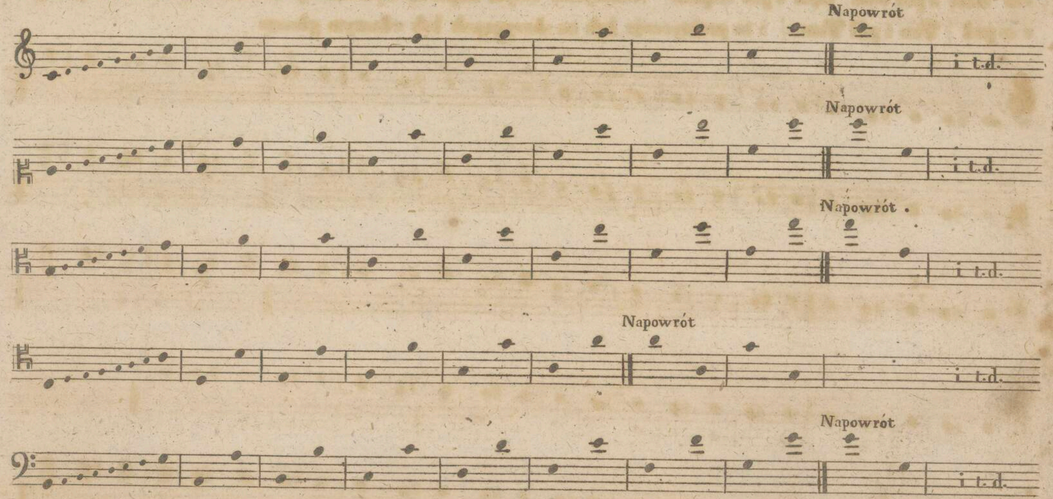
Solmizacya przez Septymy

Stopień ten iest bardzo trudny do utrafienia go ustnym głosem, i dla tego podług ścisłych reguł, Kompozytorowie muzyki powinni go unikać w muzyce samych śpiewów, że iednak mimo tego czasem i ten się znayduie, więc go tu kładę.

Solmizacya przez Oktawy

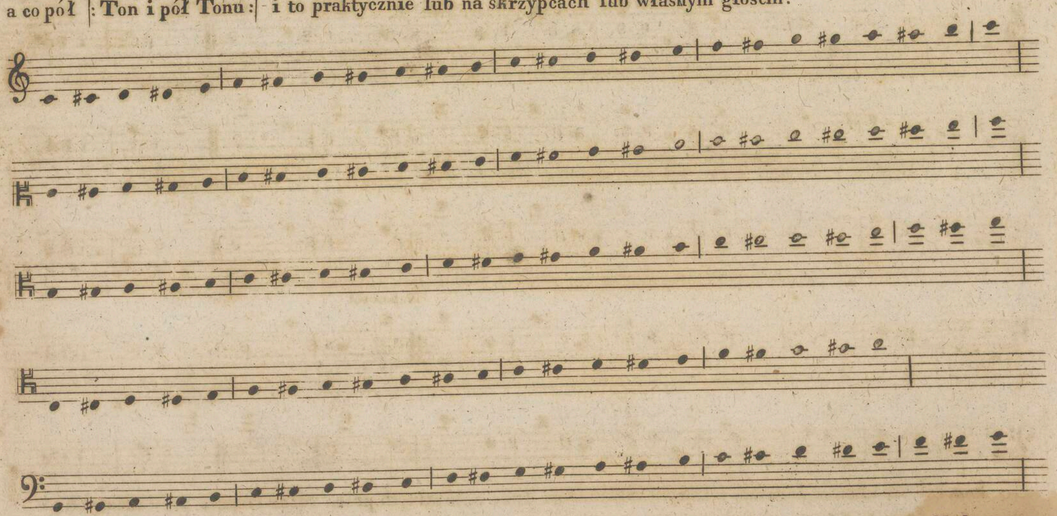
Stopień ten ósmy od pierwszego stopnia, dla swoiego podobieństwa w głosie, iest łatwym do trafienia mianowicie postępuiąc do góry lecz trudniéyszy na odwrót.

Tu skończył się oddział pierwszy, w którym Solmizacye liter naturalnych, przez różne stopnie prowadzonych umieszczone, a te gdy dobrze od Uczniów obięte zostały, Nauczyciel postąpi do oddziału następuiącego, iednakże czyli ciż Uczniowie dobrze znaią Nóty z dodanemi znakami # – b^{mol} i ♮.

Oddział II^gi w którym Solmizacye Nótt co do liter przysposobionych.

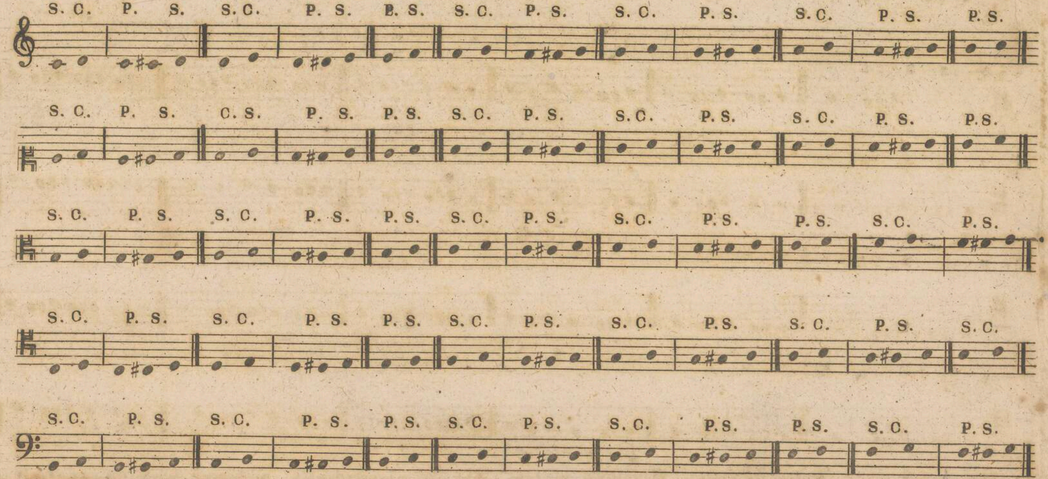
Kładę tu naprzód skalę ciągłą, złożoną z liter naturalnych i przysposobionych za pomocą znaczka # który podwyższa Nótę o pół tonu, czyli o pół stopnia, Nauczyciel zatym naprzód wytłomaczy Uczniom co to iest cały stopień a co pół |: Ton i pół Tonu :| i to praktycznie lub na skrzypcach lub własnym głosem.

Ogólną tę skalę którą także nazywamy Kromatyczną |: pół Tonową :| gdy Uczniowie iako tako oddadzą przystąpi Nauczyciel do iey rozbioru, a na ten czas każdy szczegół powinien bydź dobrze wydany od Uczniów.

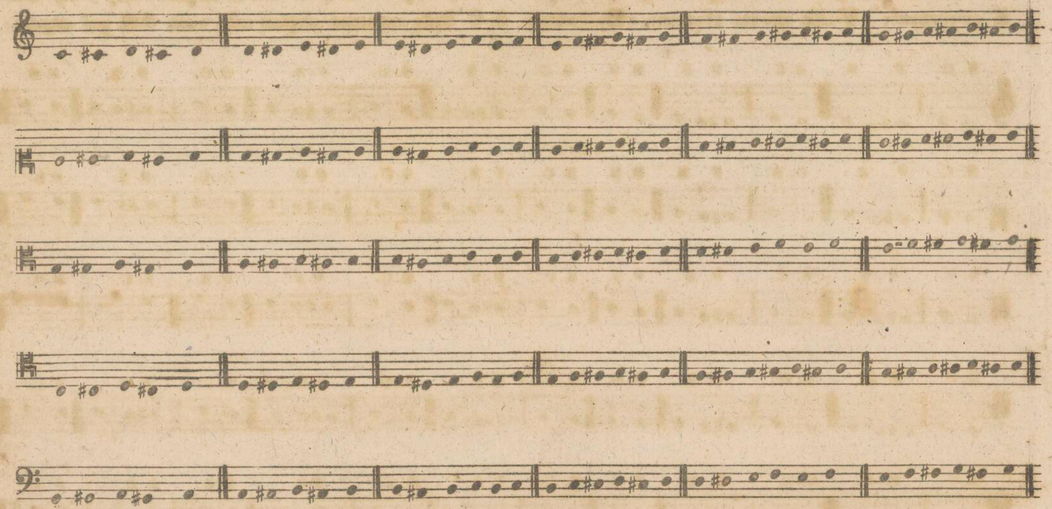
Rozbiór Skali Kromatycznéy

Ponieważ Skala Tonowa |: Scala Diatonica :| ma między stopniami całemi także i pół stopnie, Rozbiór ten wykaże między Nótami stopień cały, i pół stopnia, zaczynaiąc w każdym kluczu od pierwszey Nóty Skali zwyczayney. Violin zawsze złączony z Dyskantem. S: C: będą oznaczać stopień cały, a zaś P: S: pół stopnia.

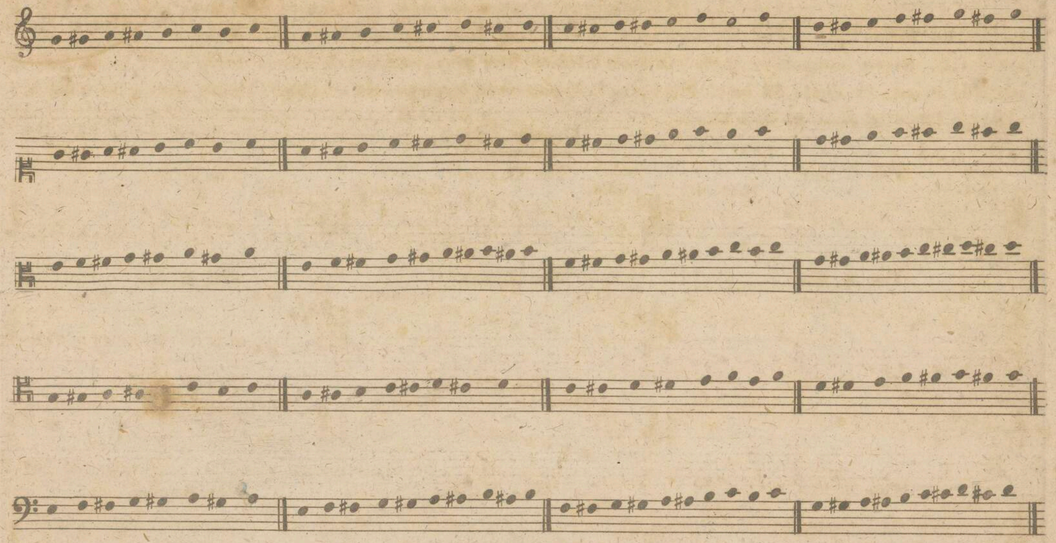

Rozbiór ten wiedney tylko oktawie iest zrobiony, gdyż druga oktawa toż samo zawiera w sobie co i pierwsza. W dalszym iednak rozbiorze, pomknięte są wzory za pierwszą oktawę.

Dalszy ciąg rozbioru Skali pół Tonowéy |: Kromatyczney :| dla lepszego obeznania Uczniów z tym Rodzaiem Solmizacyi.

Nauczyciel w tym Solmizowaniu z Uczniami postąpi sobie iak nayostrożniey, niebiorąc wiele na raz tych wzorów, lecz na to da baczność aby nic fałszywego niebyło, czyli aby Uczniowie sprawiedliwe pół tony wszędzie głosem wydawali.

Na tym przestaię, ieżeliby iedak Nauczyciel sądził ieszcze nieco wyżéy pomknąć rozbiór skali téy to bardzo łatwo sam sobie dorobi.

Nie zdarza się w prawdzie w Spiewach poważnych użycie Skali Kromatycznéy tak całéy, iako i w znacznym oddziele iakim ciągle lecz małe urywki onéy często się zdarzaią, a przeto nauczenie się onéy w całey rozciągłości koniecznie iest potrzebne.

Nim przystąpiemy do Oddziału III^go^ w którym umieszczone będą Solmizacye z Taktyką w róznych Tonach, do tych zaś Tonów przez Tonu C dur użyte bydź muszą Nóty z dodanemi znakami Kromatycznemi, to iest: ♯ i ♭^mol^ i ♮. Szereg następuiący okaże iak wiele i iakich liter przysposobionych bierze każdy z tych tonów których iest 24. to iest: 12 dur, i 12 mol. Nie sądzę bydź potrzebną wypisywania w każdym kluczu, lecz tylko w iedym, zktórego łatwo wypisać na inne klucze.

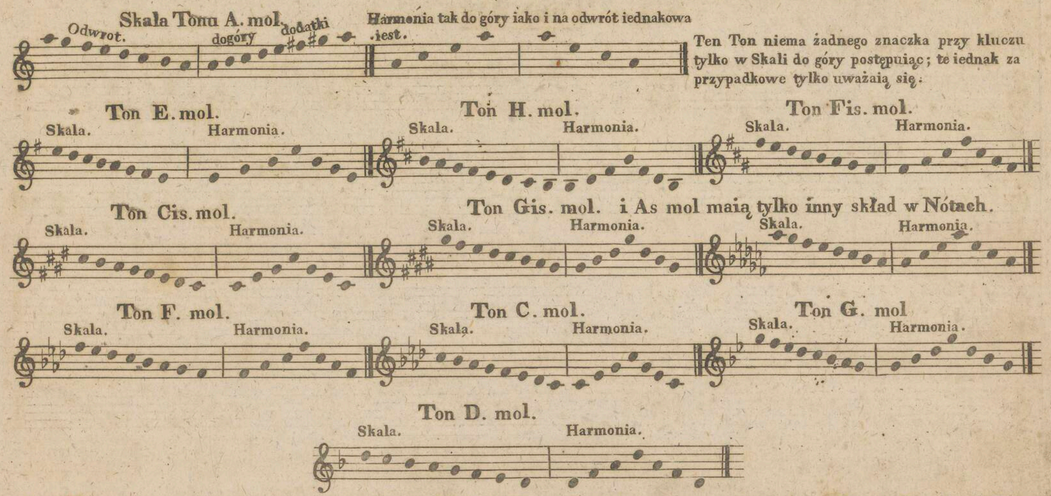
Tony Dur.

Dwa ostatnie tony Des dur i Ges dur, są iedno znaczące co do stopnia dźwięku naprzykład, Ton Des iak Ton Cis, a Ton Fes iak Ton Fis, różnią się tylko wypisaniem.

Tony Mol

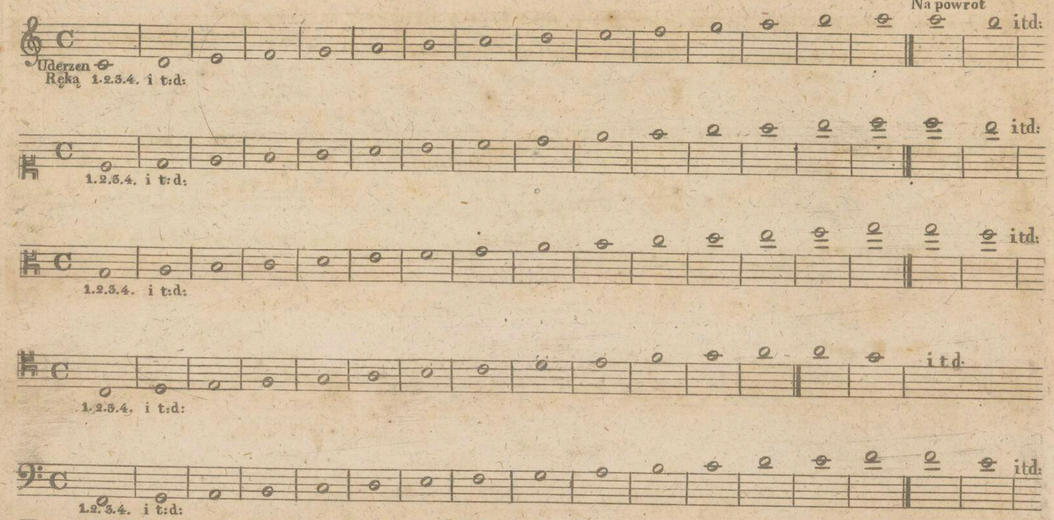
Porządek ten sam zachowany będzie co w Tonach dur, to iest; podług ilości znaczków Kromatycznych. i tak zaczynam od Tonu który żadnego niepotrzebuie przy kluczu znaczka, i będą napisane na odwrot, gdyż takim sposobem naylepiey istota tonu się wykazuie, a postępuiąc potrzebuiemy niektórych dodatków mol. n:p:

Przy Nauce tey, trzeba wykazać różnicę Tonu Mol od Tonu D, to iest w szczególności n:p: Tonu C mol od Tonu C dur, potym stosunek iaki może mieć Ton mol zktórym Tonem dur, i tak Ton A mol, zastósowany iest do Tonu C dur, bo iak ten tak ten niema znaczków dodanych przy kluczu. Co wszystko łatwo wykonane bydź może, a wiele uczącym się do oświecenia pomaga.

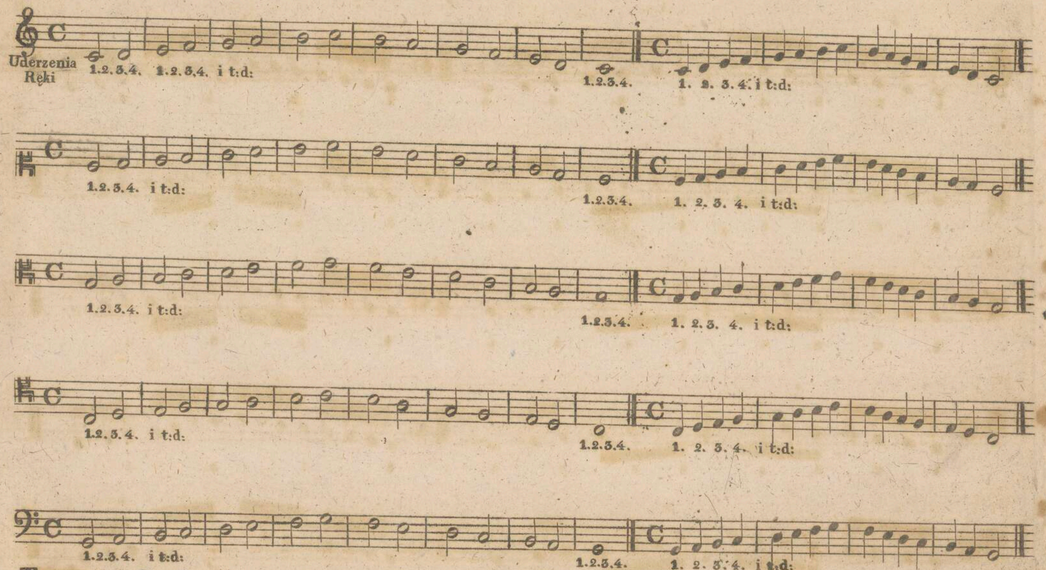
Oddział III^ci

Solmizacye z Taktyką i w róznych Tonach, iednak nie razem wszystkie ale z osobna każdy Rodzay głosu.

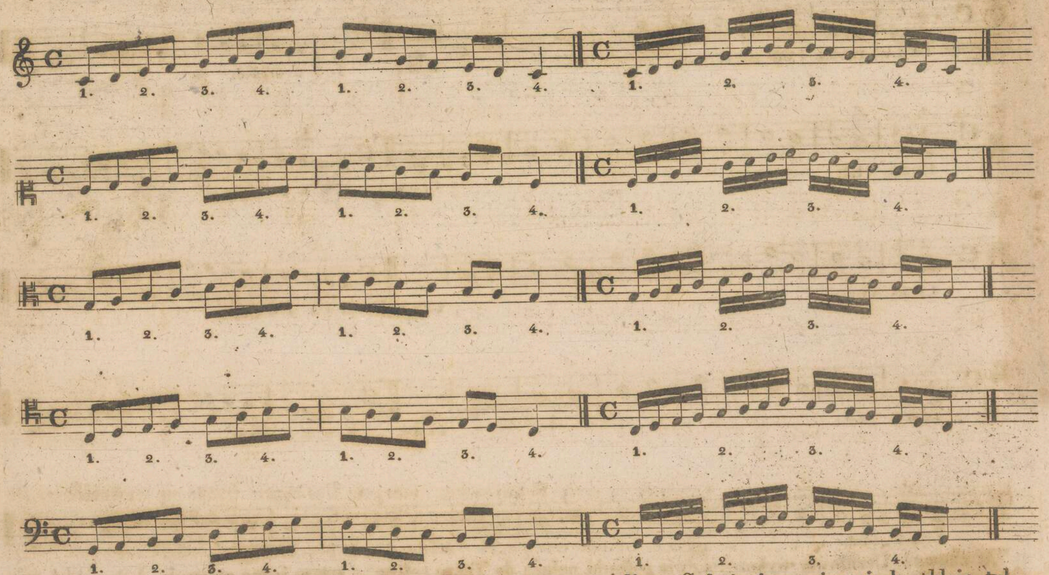
Uczący się Solmizacyi z Taktyką, powinien wykazać, iak iest Takt? na wiele dzieli się części? i iakie są oznaki uderzenia ręką? potym Nóty którym ma Solmizować iakiego są gatunku? i iak ich zastósować do uderzeń Taktu? Nauczyciel także da ieszcze baczność aby uderzenia ręki były między sobą równe.

Te Solmizacye będą tylko wiedney Oktawie wypisane; Nauczyciel iednak ieżeli będzie chciał, może do każdéy dopisać drugą Oktawę, stósownie do gatunku Nótt.

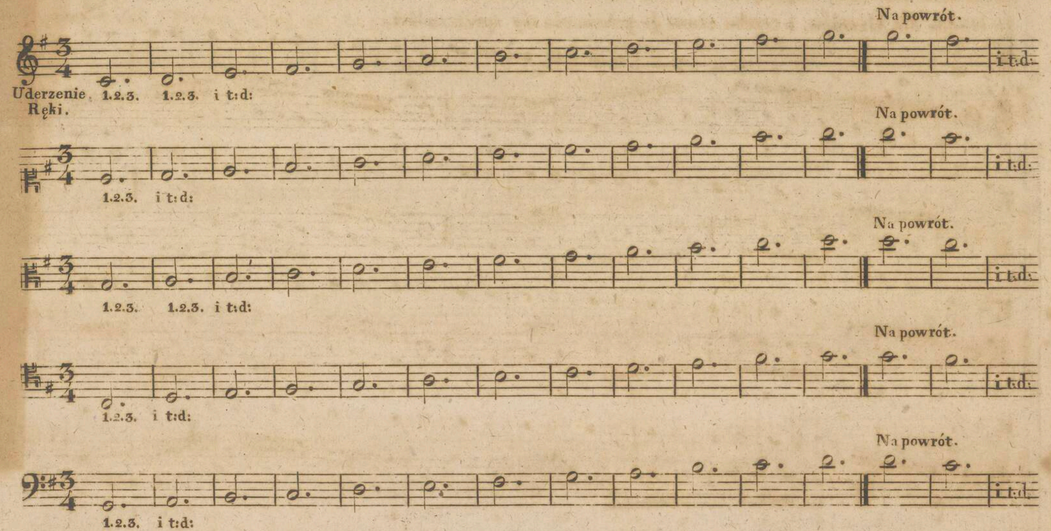
Tu znowuż Uczniowie wykażą, że dwie połówki należą do Taktu całego, a zatem iedna zaymuie dwie części tegoż Taktu. Cwierćiowe że iuż są cztery, będzie więc iedna na iedno uderzenie.

Ponieważ Nótt raz wiązanych idzie dwie na iedno ręki uderzenie, a dwa razy wiązanych cztery, iest to zra-
zu trudne dla Uczniów, i trzeba czasu do pokonania téy sprzeczności.

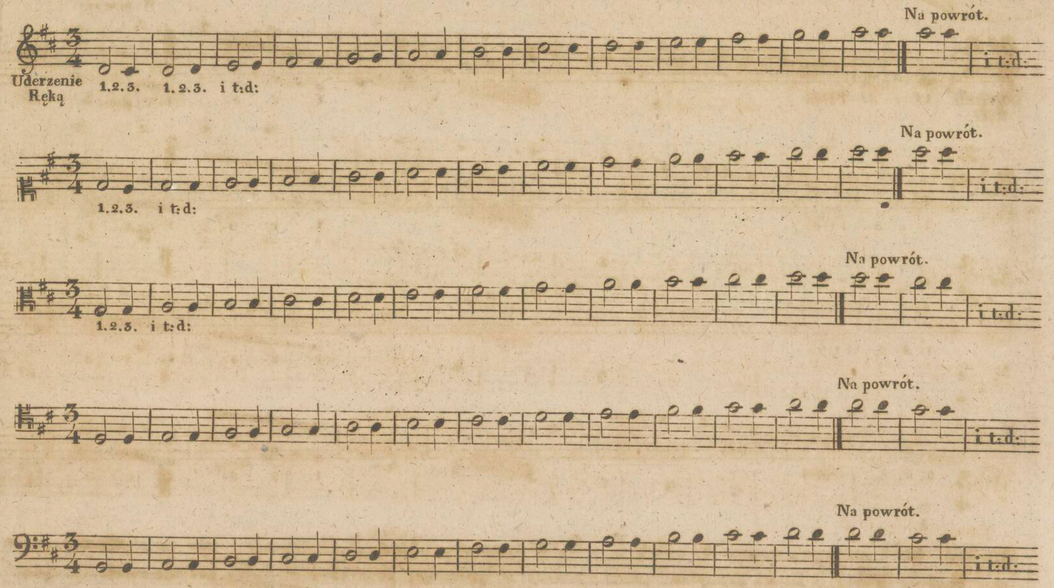
W Solmizacyi dwa razy wiązanych Nótt, trudno iest wymawiać liter, Solmizuiący więc, niech oddaie tyl-
ko dźwięk głosu samego, bez wymawiania Liter do Nótt.

Takt odmienny i Ton Solmizacyi, Rachuba Taktu na trzy.

Uwaga. Dwa nayprzód ważne Artykuły są w tey Solmizacyi, z ktorych Uczniowie winni się wytłumaczyć, to
iest Rodzay Taktu, i litera przypiśna przez znaczek ♯. położony przy kluczu, który iuż ma swoie znaczenie
na cały ciąg Sztuki maiącey się śpiewać, Lubo iest punkt dodany do każdey Nóty, ten iednak nie czyni żadney
łamaniny między Nótami, lecz tylko dopełnia trzeciey Rachuby, i Nótę tworzy Taktową.

Takt ten sam, Ton tylko odmienny, i zamiast punktu, Nóta iest dodana.

Uwaga. Na przybyłą literę Cis zamiast C. Nauczyciel uważać będzie aby ta dobrze od Uczniów wydaną była w Solmizacyi, także Nótę zamiast punktu wyraźnie odłączali w Spiewaniu od poprzedzaiącey, np: D. d.

Takt ten sam, Ton odmienny, i skład Nótt inny.

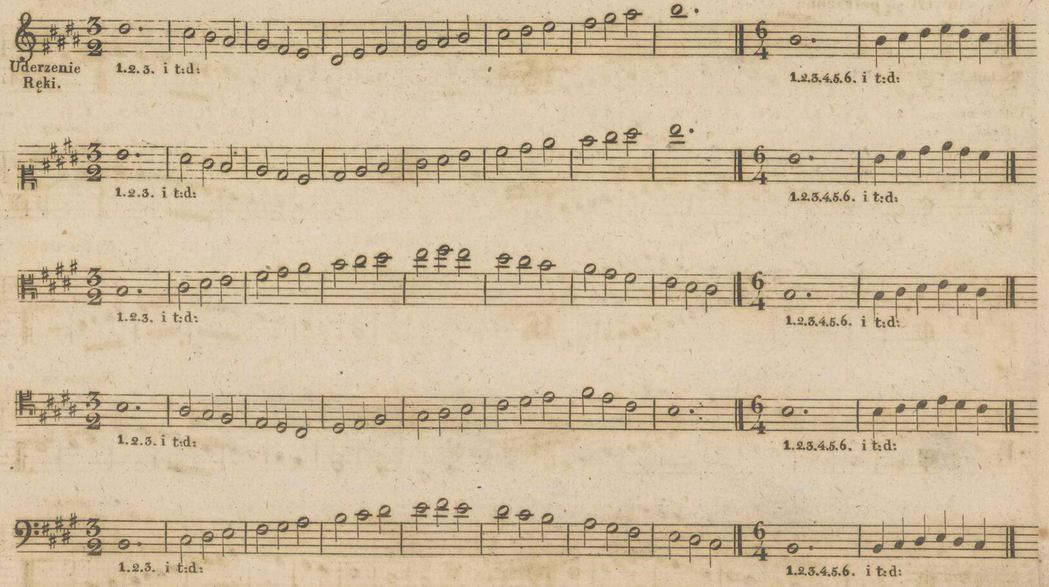
Uwaga. Naywięcey na Nótę przybyłą w tym Tonie, to iest Nóta Gis zamiast G, ku końcowi Solmizacyi na odmienny gatunek Nótt.

Jnne rodzaie Taktów iako i Tony w krótkości przebiegniemy, ale to się rozumie tylko co do wypisania.

Tu należy uwaga Uczniów na odmianę rodzaiu Taktu, na odmianę Tonu Solmizacyi, i na różność gatunków Nótt w ciągu Solmizacyi umieszczonych.

Dokończenie Taktów i Tonów dur z dodanemi znaczkami #ków

Odmiana Taktów i Tonów wytłumaczoną bydź powinna od uczących się.

Te trzy ostatnie tony |: H dur, Fis dur i Cis dur :| bardziey dla związku z innemi tonami niżeli dla siebie samych są potrzebne. —

Takty odmienne, i co raz więcey Krzyżyków zaymią uwagę Uczniów. —

Somizacye w Tonach dur z dodanemi znaczkami ♭ mol także z Taktyką.

Cwiczenia te lubo krótkie są co do istoty pisma, ale Nauczyciel niedopuści do drugiego przeyść Tonu, dopóki z iednym Uczniowie nieobeznaią się.

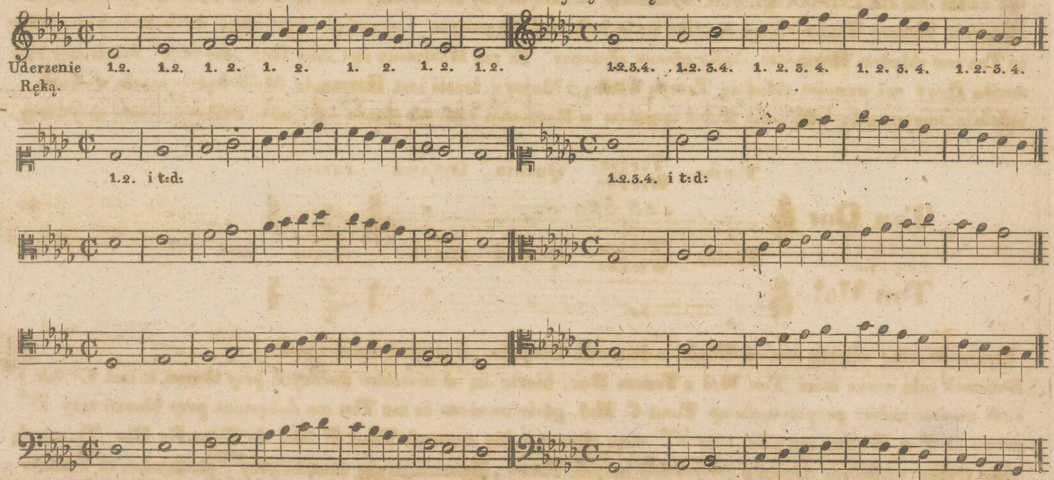
Ciąg dalszy Tonów dur-ze znaczkiem ♭mol

Baczność Uczniów na Ton, i przybywaiący znaczek ♭mol do niego. —

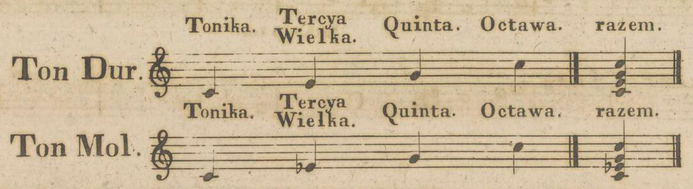
Dokończenie Tonów z ♭mol z znaczkami.

Ten ton iedno znaczy co do dźwięku z Tonem Fis dur, litery tylko są inne.

Nie sądze bydź potrzebą dopisywać do każdego Tonu, Solmizacye przez Tercye, Quarty itd, gdyż to łatwo przez Nauczyciela dopełnionym bydź może. A do tego gdy Uczniowie w iednym Tonie dobrze trafiaią stopnie, maią inż drogę gotową do drugich Tonów.

Solmizacya w Tonach Mol |:Minor:| iest w prawdzie potrzebna, aby Uczniowie poznali ten Rodzay Tonu, lecz gdy każdy Nauczyciel potrafi Skalę każdego Tonu mol wypisać, nie sądzę bydź potrzebą abym ie tu wypisał. Jest nawet iuż wzór podany, i obiaśnienie wyżey na końcu Oddziału IIgo umieszczone. Podług więc tego łatwo ułożyć ćwiczenia dla Uczniów śpiewów, wykazuiąc różnicę między Tonem Dur i Mol niemożna Uczniom początkowym obszernie Naturę Tonów tłumaczyć, bo by ta była nad ich poięcie, i poniekąd niepotzebne, za dosyć iest powiedzieć że Ton iest składem Harmonii zkilku głosów złożoney. Ta zaś Harmonia iest albo Dur, albo Mol. Jeżeli iest Harmonia Dur? ma wswoim składzie Tercyą wielką, |:Major:| ieżeli iest Harmonia Mol? będzie miała wswoim składzie tercyą małą |:Minor:| Skład stopniów w Harmonii czterech głosów taki iest: i takowy tonem nazywamy.

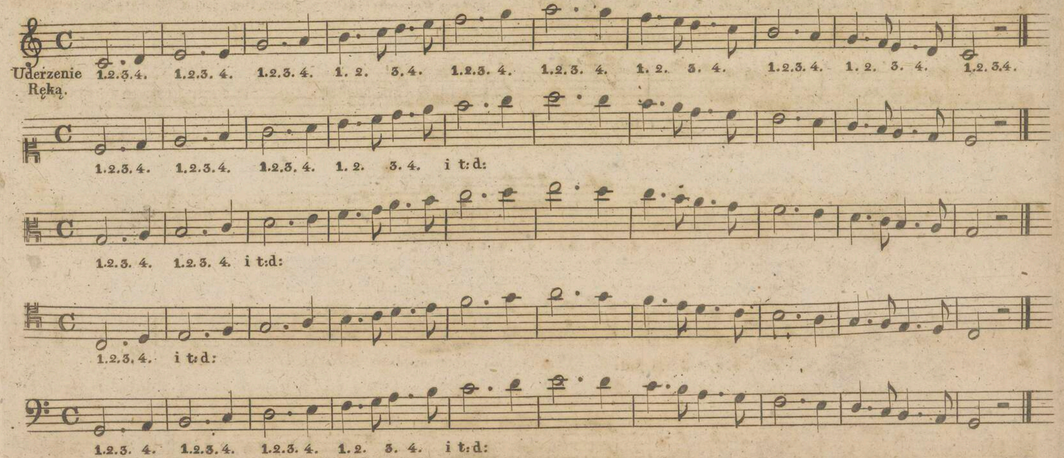
Tercya Wielka odległa iest od Toniki o dwa całe Stopnie, a mała o ieden i pół.

Stosunek iaki może mieć Ton Mol z Tonem Dur, bierze się od znaczków dodanych przy kluczu, to iest $\#^{ow}$ lub $\flat^{mol}$ i tak uważać należy przystosunku np: Tonu C Mol, gdzie uważam że ten Ton ma dołączone przy kluczu trzy $\flat^{mol}$ potem że Ton Es dur ma także trzy $\flat^{mol}$ więc słusznie robię stosunek Tonu C Mol, do Tonu Es Dur. Tę zasadę kłaść trzeba względem stosunku wszystkich innych Tonów. Zdarzaiące się znaczki przy Nótach czyli to w Skali Tonow Mól, czyli też w śpiewach innych, nie są zasadą ani do rozpoznania Tonu, ani do zastósowania, gdyż te są cale przypadkowe, azatém nie mogą nic stanowić pewnego względem Tonu.

Tym kończę Oddział IIIci. w którym gdy Uczniowie iuż dobrze wszystko oddali, Nauczyciel postąpi do Oddziału następuiącego.

Oddział IV.

Solmizacye z Taktyką wyższego stopnia, z Nótami tu i owdzie punktowemi, i zpauzami ale każdy rodzay głosu osobno.

Wielką trudność znayduią Uczniowie w uderzaniu regularnym Ręką gdzie punkt zachodzi. Nauczyciel przeto da wielką baczność aby ta trudność zwyciężoną była.

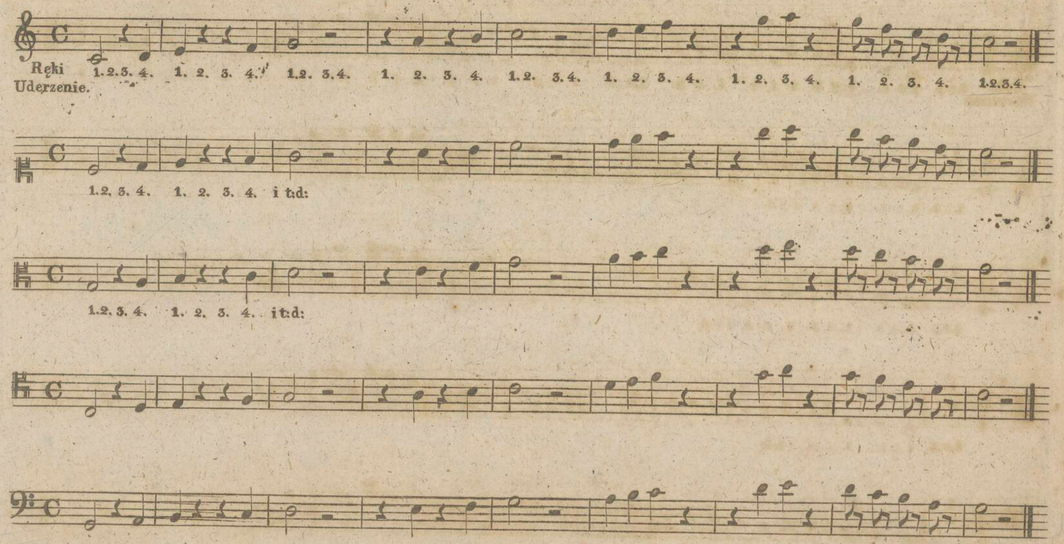
Pauza na końcu położona, iest tylko dopełnieniem wpisaniu miary czasu, ale żadnego niema znaczenia względem rachuby Taktu w takim położeniu.

Dalszy ciąg Solmizacyi Nótt punktowanych.

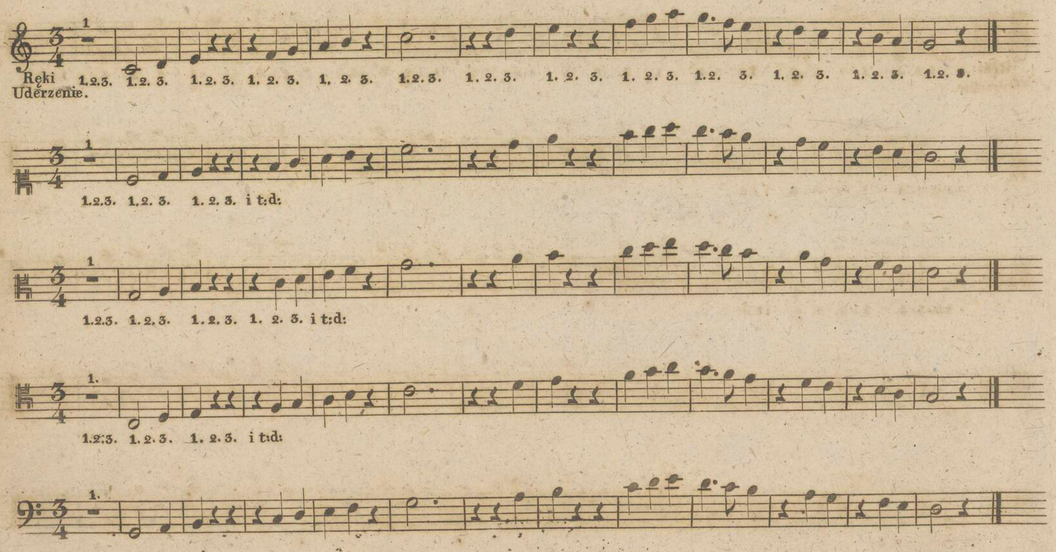
Na zachodzące punkta w drugą miarę Taktu, czyli za liniykę która przedziela Takty, naywięcey baczności trzeba mieć w tym ćwiczeniu.

Z dodanemi pauzami.

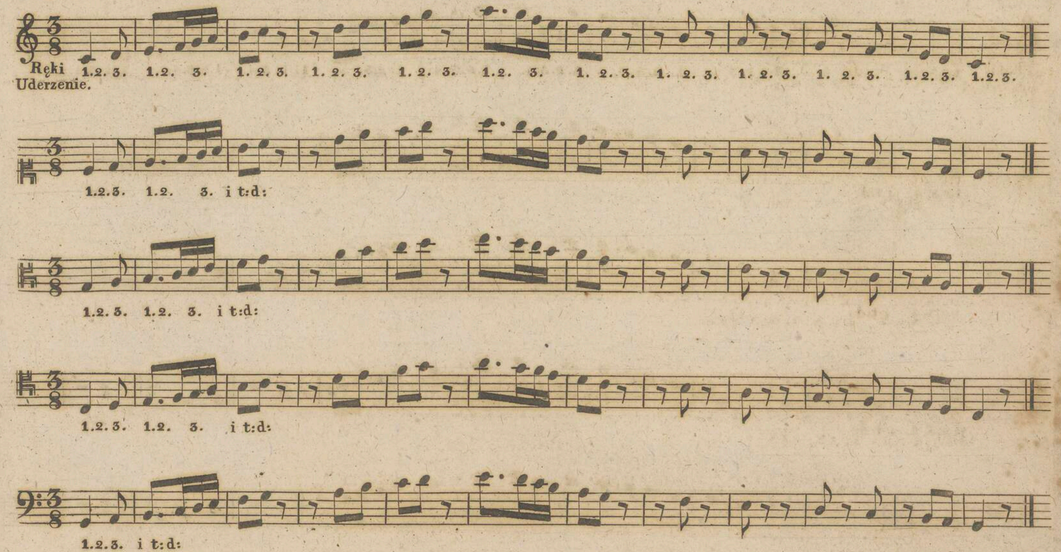
Co iest pauza? i iak ią zastósować z rachubą Taktu; te i tym podobne ćwiczenia ułatwią i usposobią Uczniów, że potem z wszelką łatwością pauzować będą.

Dalszy ciąg w odmiennych rodzaiach Taktów.

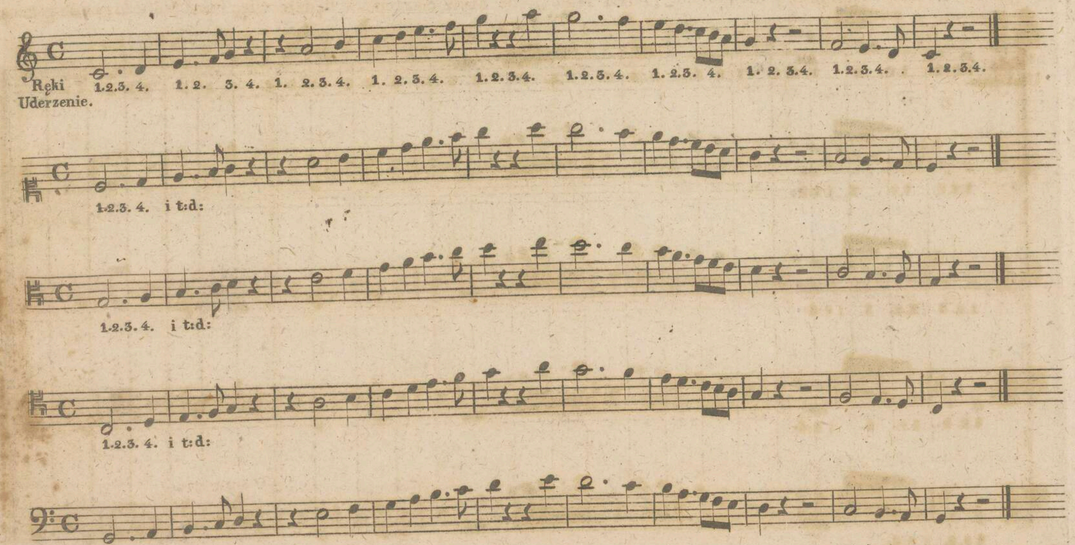
Takt ten trzy z czterech, nic niema względem pauzów, co do rachuby odmienny, tak bowiem pauza ćwierciowa zaymuie iednę rachubę Taktu, iak i w Takcie całym.

Stosunek Pauzów z tym Taktem. iest taki iak Nótt, to iest Pauza raz wiązana zaymuie iednę rachubę Taktu. To samo iest w Takcie $\frac{6}{8}$.

Pauza iedno-taktowa nie iest tu umieszczona wtym ćwiczeniu, ale też względem niey niema więcey do uważania tylko że zaymuie iednę miarę czasu, czyli ieden Takt.

Dokończenie i co do Nótt punktowych i co do pauzów.

Następuią Solmizacye złączonych czterech rodzaiów głosu, to iest: Dyskantów, Altów, Tenorów, i Basów razem, do których krótkie dołączam Harmonie.

Solmizacya złączonych czterech głosów z Taktyką. Aże nie razem wszystkie głosy zaczynaią, więc dodane pauzy ścisle zachowane bydź maią.

NB. Głos Violinu dołączony dla pomocy, ieżeli Nauczyciel uzyie Skrzypców, będzie więc miał Nóty do grania gotowe.

Gwiazdka (*) oznacza, że te Nóty górne niekoniecznie są potrzebne, ieżeliby śpiewaiący miał trudność w ich oddawaniu co do Harmonii, naywiększą będzie trudnością w początku, że ieden głos łapie dźwięk drugiego, a swoiego nie pilnuie. Nato więc naywiększey potrzeba baczności.

Dalsze rózne wzory Solmizacyi czterech głosów razem, zodmianą Taktów i Tonów z dodanemi Harmoniami.

Nauczyciel przed każdem rozpoczęciem Nauki Spiewów, zapyta się Uczniów koleyno np: Solmizacyia wktó= rym Tonie? iaki Takt? itd: dla lepszego wbiiania im Reguł Muzyki.

Ciąg dalszy Solmizacyi i Harmonii.

Wtey Solmizacyi i Harmonii, Takt inny i Ton, zatym te dwa Artykuły baczności wymagaią.

Solmizacya w Tonie i w Takcie odmiennym.

Zawsze baczność na Taktykę i Ton.

Ciąg dalszy Solmizacyi Czterech głosów razem.

Gdy Nóty Połówki w tym Takcie uważane są za ćwierćiowe, bo iedna zaymuie tylko rachubę iednę, zatem i Pauzy tak będą zastósowane, to iest Połówka także na iednę rachubę.

Solmizacya i Taktem i Tonem odmienna.

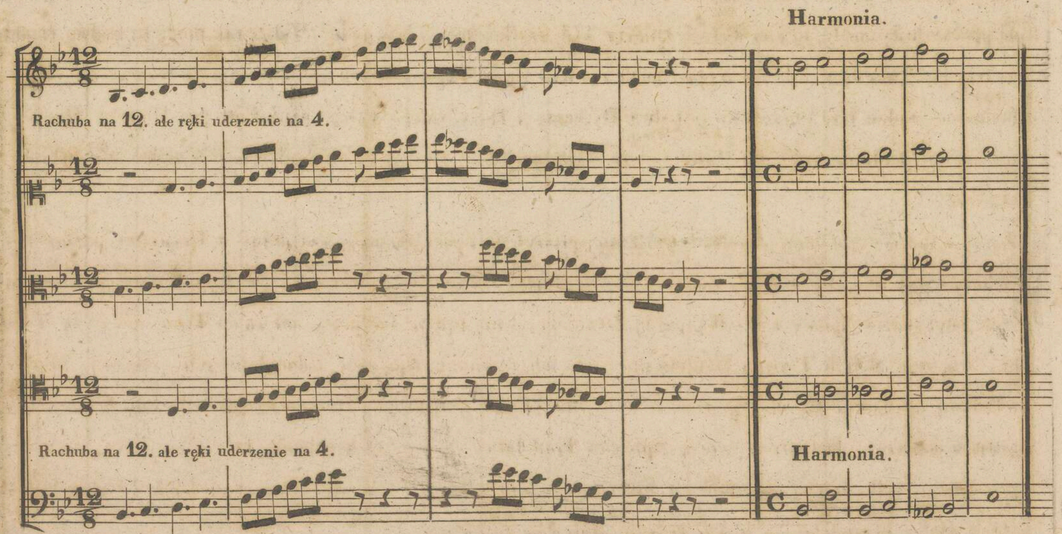
Takt ten umieszcza tyleż Nótt ile poprzedzaiący, różni się tylko rachubą, a zatem Nóty także inaczeysą za= stósowane, gdyż iedna ćwierciowa zaymuie iednę rachubę, a połówka dwie rachuby.

Dokończenie Solmizacyi razem czterech głosów.

Harmonia ma nieco Kromatyczności w niektórych głosach, na tę więc baczność dać potrzeba aby dobrze od= daną była.

Pozostały ieden Rodzay Taktu, który prawda że mało używany, iednakowoż wiadomość iego istoty iest potrzebna.

Takt ten umieszcza Nótt raz wiązanych 12. lecz Ręką tyle razy uderzać niepodobna, a zatém uderzenie Ręką iest na 4ry a na każde uderzenie rachuie się trzy.

Nie sądzę bydź potrzebą wypisać łącznie na cztery głosy ćwiczenia przez Tercye, Quarty itd: bo by wiele mieysca zabrało, a do tego łatwo każdy Nauczyciel sobie podług wzorów podanych Solmizacyi w Tonie C. ułożyć ćwiczenia podobne potrafi, dodać ieszcze i to, że kiedy Uczniowie razem Solmizować, i Harmonie odemnie podane odśpiewać będą mogli, to i na Tercye Quarty itd: trafiać będą z łatwością. Także nie kładę tu osobno Nauki na trzy głosy, na dwa, i na iedno głos, bo ta zawiera się w Nauce czterech głosów; ieżeli Nauczyciel chce formować Spiew trzy głosowy to iest: dwa Dyskanty i Basf, może do tego użyć Nótt pod kluczem Dyskantowém, lub Violinowem, a dla Basu zawsze właściwy klucz Basowy. Taktyka iest wspólna wszystkim kluczom.

Życzę i radzę nayusilniey aby Nauczyciel nie śpieszył się z początkami, postępuiąc z Uczniami podług ich zdolności tak, aby obiekt każdy dobrze i mocno obięli. Nagrodzi się sowicie czas łożony na te pierwsze zasady, gdyż potém Spiewy z wszelką póydą łatwością, i nie będzie iuż pracy ani co do Tonu, ani co do Taktyki, a łącznie Syllab Textu z Nótami nie wiele ich zatrudni. Spiewów iednogłosowych, iako to: Msza z Pokorą upadamy, Pieśni Roczne, to iest Adwentowe, Postne itd: które w Kancyonale umieszczone i Regestrem wskazane będą, tych mówię Spiewów Lud łatwo się przy tych nauczy, którzy iuż będą śpiewali; przestrzegać tylko trzeba aby śpiewali niekrzycząc, i to tylko ci |: iako się wyżey powiedziało :| którzy głos i słuch zdolny przynaymniey w tym rodzaiu Spiewów posiadaią.

Nauka Spiewu Choralnego

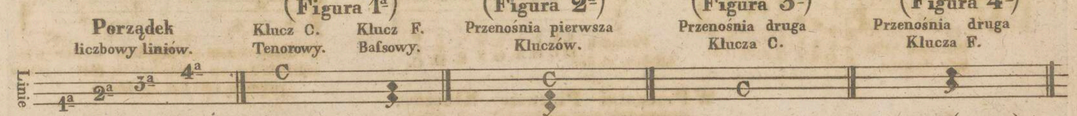
Rozumiem przez Spiew Choralny, Łacińskie spiewy Kościelne, tak z Organami iako i bez organ; tego to Spiewu dołączam tu krótką Naukę, szczęśliwy ieżeli zdołam sprostować pokrzywiony i prawie zniweczony ten Rodzay Spiewu przez dzisieyszych imieniem tylko Choralistów, daruię im iednak tym chętniey iż niemaiąc pewnych prawideł musieli zbaczać zprawdziwey drogi (*)

Naukę tę stosować będę do Figurału, gdyż tym sposobem zrozumielszą będzie, opuszczaiąc to, czego Chorał wswoim nie umieszcza składzie, to iest, Kromatyzmu i Taktyki. Podzielę Naukę na trzy główne części, I^a. zawierać będzie poznanie Nótt, do których potrzebna wiadomość Kluczów Choralnych z ich przenośniami, także będzie dołączony Stósunek Nótt figuralnych pod Kluczem nayzdolnieyszym do wykazania iedności stopniów dźwięku czyli głosu Nótt Choralnych. II^ga Część będzie zawierać Naukę o Tonach Choralnych, zdodaną Solmizacyią każdego tonu. III^a Część na koniec obiaśni Figury Nótt, które do tych czas exystuią w Xięgach Choralnych, Graduale Antyfonarzu i inych od lat blisko stu w Krakowie drukowanych, i te podzielone na gatunki w stósunku z Textem użycie ich okaże się.

(*) Czytałem dwoiaką Naukę Chorału w Języku Łacińskim, a trzecią w Języku Polskim, lecz same tylko znalazłem matwaniny nie zrozumiałe. Ktoby niechciał wierzyć niechay czyta tę Naukę wydaną w Polskim Języku przez X: Worońca Opata Zakonu Benedyktyńskiego.

Część Pierwsza

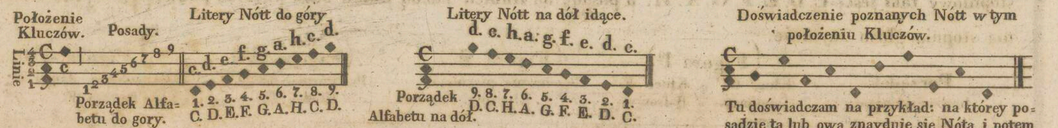
Poznaiemy Nóty co do ich liter, zapomocą Klucza i liniy na których są umieszczone. Kluczów Choralnych mamy dwa, te są Klucz C, i Klucz F. wstósunku do Kluczów figuralnych, Klucz C będzie Kluczem Tenorowym, a Klucz F będzie Basowym. Liniów w składzie Choralnym iest cztery stałych, a przypiśnych żadnych niema, których to mieysce zastępuie przenośnia Kluczów; przez co rozumie się, że Klucz który był np: na linii tey położony, przenoszę go na inną, a przez to przeniesienie mam lub do góry, lub na dół więcey liter wskali Muzyczney. Liter któremi Nóty są oznaczone, tak w Figurale iak i w Chorale mamy Siedm, ich porządek stopniowy taki iest: C, D, E, F, G, A, H, a posadę na liniach każdą z nich stósownie do podwyższenia lub zniżenia stopnia głosu zaymuie.

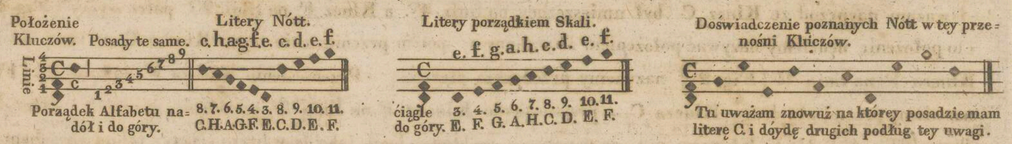
Uważam nayprzód że Klucz C. był umieszczony na linii 4^ey a Klucz F na linii 2^ey patrz wyżey (Fig: 1.) i to położenie będziemy nazywać położeniem zwyczaynym; potém przeniesienie tegoż Klucza C na linią 3^a a Klucza F na linią 1^a (Fig: 2^a.) nazwiemy przenośnią pierwszą. Przeniesienie Klucza F na linią 2^a (Fig: 3.) nazwiemy przenośnią drugą Klucza C, a przeniesienie Klucza F na linią 3ª nazwiemy przenośnią Klucza F drugą. (Fig: 4^a.) Jstota Kluczów iest, że oznaczaią na którey linii iaka iest litera Nóty, takim sposobem Klucz C na którey linii będzie położony, na teyże linii będzie Nóta C; to samo Klucz F wskazuie swoim położeniem literę F. Gdy zaś wiem że mam podług położenia Klucza C, na czwartey linii literę C; tym samym położeniem

będę

będę wiedział resztę Nótt alfabetu muzycznego tym sposobem. Nóty piszą się na liniach między liniami, pod i nad liniami, mieysca te możemy nazwać posadami Nótt, i tym sposobem będziemy mieli w obrębie 4ch liniy 9 posad. których porządek liczbowy tak iak liniów uważany będzie; liczba zaś Alfabetu od C. do góry idąc iest taka C. D. E. F. G. A. H. i znowu zaczynam od C. D. — Owóż tedy mam w położeniu zwyczaynym Kluczów Alfabet tym sposobem ułożony. Klucz C na linii czwartey położony oznacza że na tey linii Nóta iest C, ale drugie iuż podług Alfabetu. Jdąc tedy na dół będę wiedział każdą posadę Nóty w tym położeniu Kluczów, a zachowuiąc tę samę Regułę i winnych położeniach Kluczów, ułatwię sobie poznanie Nótt w każdém położeniu. O to iest obiasnienie, w położeniu zwyczaynym:

W Przenośni Pierwszey Kluczów.

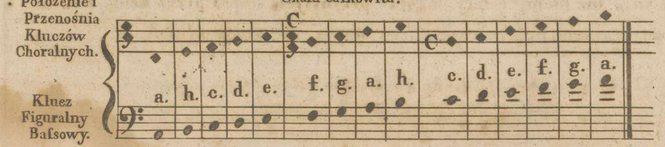
Uwaga. W tey przenośni Kluczów, litera C przeniosła się na linią 3a czyli na Posadę 6a a zatém i inne litery odmieniły swoie posady, nie odmieniły iednak swego porządku Alfabetycznego, i tak po literze C do góry postępuiąc iest litera D, a zstępuiąc na dół iest po teyże literze C litera H. itd:

Stosunek Nótt Choralnych do Figuralnych, lubo może bydź zkażdem Kluczem figuralném zrobiony, nayprzyzwoiciey iednak czyni się z Kluczami Basowym i Tenorowym, lecz że mało znane są Nóty pod Kluczem Tenorowym Organistom, a Nóty Basowe powszechnie są używane do Spiewów tróygłosowych, i do Klawikordu konieczne, zaczym naylepiey będzie że zastósuiemy Nóty Choralne do Figuralnego Klucza Basowego, i tak figura pierwsza, będzie położeniem Kluczów Choralnych. Figura 2ga będzie przenośnia 1a tychże Kluczów, Figura 3a będzie przenośnia 2a Klucza C. Figura 4ta będzie przenośnia 2ga Klucza F. Figura 5ta będzie całkowita Skala :| Alfabet :| z położeniami przenośni Kluczów Złożona. —

(Fig: 1a) Położenie 1e Kluczów Choralnych.
(Fig: 2a) Przenośnia 1a Kluczów Choralnych.
(Fig: 3a) Przenośnia 2ga Klucza C.
(Fig: 4a) Przenośnia 2ga Klucza F.

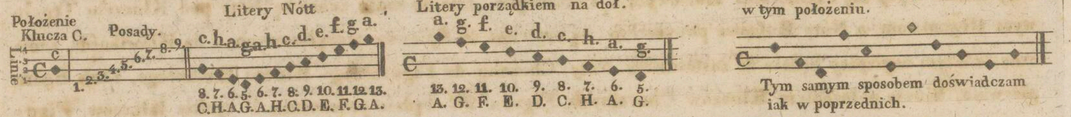

(Fig: 5a) Skala całkowita.

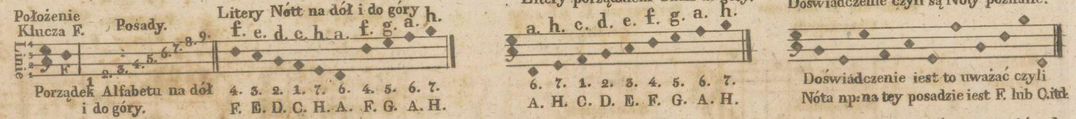
Ponieważ obydwa Klucze Choralne stosuiemy do iednego tylko Basowego, dla tego Skala Choralna pomknięta aż do A. gornego, wymaga w Basowém Kluczu kilka przypisnych liniy. —

W Przenośni 2ᵍᵛ Klucza C.

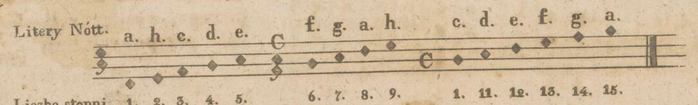

Uwaga. Nóta C z przenośnią Klucza przeniosła się na linią 2ᵍᵃ czyli na posadę czwartą; Porządek iednak Alfabetu nienaruszony, iak się wykazuie.

W Przenośni 2ᵍᵛ Klucza F.

Uwaga ogólna względem wszystkich tych położeń Kluczów. Przenośnia Kluczów zastępuie mieysce liniów przypiśnych, które nie odbicie byłyby potrzebne dla Solmizowania stopni których śpiew często wymaga, widzimy zaś iż w iednem położeniu nie może bydź więcey stopni iak 9. bo tyle iest posad, a czasem śpiew wymaga ich 15. więc przenośnia Kluczów zaradza temu tym sposobem: wpierwszey Przenośni Kluczów przybywa stopni dwa u góry, w drugiey znowuż Przenośni Klucz C przybywa dwa stopnie, więc iuż mamy cztery w górze przybyłych stopni przez drugą Przenośnią Klucza F, przybywa na dole dwa stopni, a zatém będzie wszystkiego stopni 15: oto przykład:

A lubo może się nieiednemu zdawać, że tak górne stopnie głosu niepodobna będzie wyśpiewać, odpowiemy na to, iż dwa są Rodzaie spiewaiących Chorał, ieden Tenorowy, drugi Bafsowy; Tenorowy głos łatwo wydaie górne stopnie, a Bafsowy dolne, a więc ieżeli kilku śpiewa, będzie między niemi i głos Tenorowy i Bafsowy, a więc górne stopnie będą dla Tenorystów, a dolne dla Bafsistów. Jeżeli zaś ieden tylko iest śpiewaiący i to z głosem Bafsowym, to sobie łatwo zaradzić może zaczynaiąc śpiew wtakim stopniu aby mógł wydołać gornem Tonom.

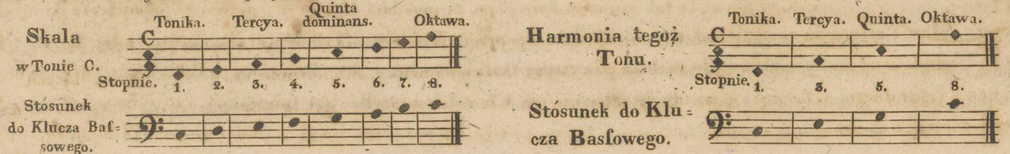
Część IIᵃ o Tonach Choralnych

Ton się tu niebierze za poiedynczy stopień dźwięku, lecz za Harmonią z łożoną z kilku takich poiedynczych stopniów. Tak tedy wzięty Ton exystuie w Skali, lub w Harmonii, lub na koniec w Melodyi. Skala iest szereg kilku lub więcey stopni po sobie na stępuiących, czyli to w górę, lub na dół. Harmonia iest dźwięk z kilku stopni wybranych ze skali. Melodia iest przechodem stopniów różnych w granicy Tonu. Słowem Skala iest Alfabetm, Harmonia Syllabą, a Melodia wyrazem. To w ogólności, podźmyż do szczególności: Tak wziętych Tonów Chorał ma dwa, nayprzód pryncypalne, to iest: Ton C, i F. ubocznych cztery, D. A. G. E. Ostatni iest niewłaściwy, i tylko w cząstkowey Harmonii wydać się może.

Solmizacya

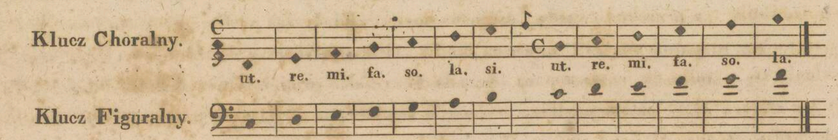
Solmizacya iest to ćwiczenie się stosuiąc stopnie głosu do Nótt przez Skalę idących do góry i na dół. Wkażdym Tonie tak w Skali iako i w Harmonii mamy stopień nazwany Toniką i ten tego stopnia bierze Ton imię swoie, np: w Tonie C iest Toniką Nóta C. potém mamy Tercyą, czyli stopień trzeci od Toniki do góry idąc. W Tonie C iest tercyią Nóta E. Potém mamy znowu Quintę |: Dominas :| iest to piąty stopień po Tonice idąc także w górę; nareszcie mamy Oktavę od Toniki. Jest to ósmy stopień po Tonice, i te same ma literę co Tonika.

Przykład ninieyszy okaże.

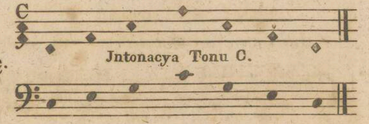

Solmizacya Tonu C.

Choraliści dodaią w Solmizowaniu Syllaby do Nótt, ut, re, mi, fa, itd: |: c. d. e. f. :| i tak ut, znaczy c; re, d. itd: Francuzi nawet w Figurale zatrzymali dotąd te nazwiska.

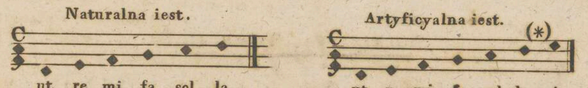

Można zawsze przed Solmizacyią dać wyobrazenie Uczniom Tonu w którym maią ćwiczenie Solmizacyi; przez odśpiewaną Harmonią którą tu kładę.

Wtey Skali użyta iest tylko iedna Przenośnia Klucza C. |: patrz wyżey Przenośnia druga Klucza C :| dla tego, że iedna Przenośnia Klucza wystarczą stopniom Skali, niepotrzebney mięszaniny Przenośni Kluczów gdzie może

iedna Przenośnia zastąpić, iak się widzieć daie w poprzedzaiącey Skali gdzie tylko iedna Przenośnia iest użyta. Niebędzie od rzeczy zrobić mały rozbiór powyższey skali całkowitey, mianowicie dla Uczniów nieznaiących śpiewu figuralnego, a stosuiąc się do zasady w tey mierze Choralistów, którzy dzielą solmizacyią na Naturalną i Artyficyalną |: usposobioną :|

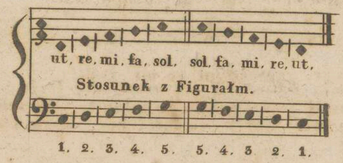
Tu gdzie oznaczone (*) Nóty dwie A i H czyli la, i si, doznaią iakiegoś przymusu solmizuiąc od C |: ut :| dólnego, i nazywa się w solmizowaniu ten przechód twardy, |: ascensus durus :| Kiedy zaś po literze A |: la :| następuie zamiast h litera b nazywa się przechód miękki |: ascensus mollis :| i iest łatwieyszy do solmizacyi, gdyż sam głos solmizuiącego skłania się, i trafia na b po stopniu A a na H trzeba go nieiako przymuszać. Lecz w Tonie C. konieczny iest ten stopień H; a zatém wielkiey baczności trzeba aby się Uczący przyzwyczaiali do oddania tam gdzie potrzeba będzie stopnia H |: si :| a gdzie B |: si mol :|

Solmizacye w małych Oddziałach z zastósowaniem do Nótt Figuralnych.

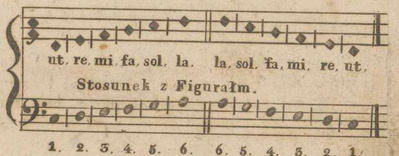
Oddział $4^{ch}_{=}$ stopni. w Składzie.

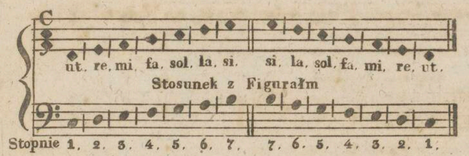
Oddział $5^{u}_{=}$ stopni Naturalnym

Oddział $6^{u}_{=}$ stopni to samo. —

Oddział $7^{\underline{n}}$ stopni.

Oddział 8^{miu} stopni. Oktawa

Wskładzie przysposobionym artyficyalnym:

Ta solmizacya do Oktawy iest dostarczaiąca, gdyż w drugiey Oktawie łatwo się poznaią stopnie, ado tego wyżey iest iuż położona całkowita skala. Pozostaie tylko wkrótheści wypisać Cwiczenia przez Tercye, Quarty Quinty.

CWICZENIE PRZEZ TERCYE.

Małe Nótki pod znaczkiem (*) w śpiewaniu opuszczaią się, i oznaczaią tylko stopień który przedziela Tercyą.

Można śpiewaiąc wymawiać litery, zamiast ut, re, mi, itd:

Ze Chorał nie ma takich skoków, iak Figurał, więc podam tu tylko te Cwiczenia, które istotnie są potrzebne do tego śpiewu.

CWICZENIE PRZEZ QUARTY.

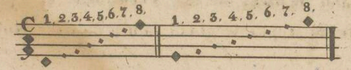

Znaczek (*) to samo oznacza że dwa stopnie przedzielaiące stopień Quarty opuszczaią się w śpiewaniu; zaś NB: oznacza że ta Quarta nie iest użyta w śpiewie Choralnym, tu tylko iest położona aby o niey wiedzieć, i dla porządku idących po sobie Nótt.

CWICZENIE PRZEZ QUINTY.

Ten sam znaczek (*) w skazuie stopnie przedzielaiące Quintę, po których dochodzi się do stopnia Quinty. Opuszczam Cwiczenia w skokach 6^{ty} a tym bardziey 7^{my} bo te nie są używane w śpiewie Choralnym. Skok do Oktawy zdarza się, lecz ten będąc tylko przypomnieniem stopnia swego 1^{go} nie ma nic iuż trudnego do oddania go śpiewem

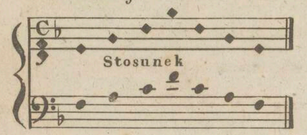
np:

Małe Nótki są stopniami, po których do Oktawy się dochodzi.

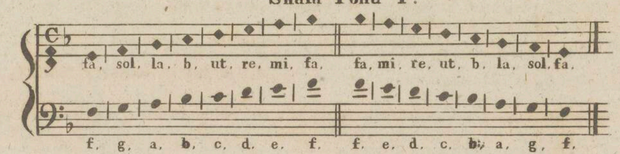
Solmizacya w Tonie F.

Tu nayprzód przypomnieć należy Uczniom co się wyżey powiedziało o Tonach, a tak dopiero co iest Ton F, iaka iego Tonika, iakie do iego skali należą stopnie, iaka w Harmonii Tercya, Quinta 8va Tonu tego; Skala, Harmonia i Melodyia, może bydź wypisaną pod kluczem C i pod kluczem F, lecz że ten Ton wymaga litery zamiast h, b. zaczem dodaie się albo zaraz przy kluczu na posadzie gdzie litera h, ma bydź umieszczoną, dodaie się mówię znaczek ♭mol który to zniża o pół stopnia dźwięku Nótę, i odmienia iey literę h na b. Skala w iedney Oktawie może bydź umieszczoną pod iednem kluczem, pierwey kładę dla Intonacyi Harmonią tego Tonu.

Intonacya Tonu F.

Skala Tonu F.

Ponieważ Skala Tonu F. wymaga litery B. zamiast H, więc dodany znaczek ♭mol przy kluczu na posadzie między linią drugą i trzecią, gdzie właśnie w tey przenośni klucza znayduie się litera H, tę więc literę znaczek dodany ♭mol zamienia na B, czyli zniża ią o pół stopnia. Można podług niektórych Choralistów solmizować w Tonie F, dodaiąc Tonice syllabę ut, drugiey re itd, lecz w takim składzie niebędą syllaby oznaczać litery Nótt lecz stopnie skali, np: syllaba ut, Tonikę; re Sekundę; mi Tercyą; fa Quartę itd, Tak więc zastósowane syllaby do stopniów skali mogą bydź użyte w Solmizowaniu do każdego Tonu iako się niżey okaże. Teraz ieszcze z powodu iż syllaby użyte do Solmizowania w Tonie F, maią bydź zastósowane do stopniów głosu, a nie do liter Nótt,

przyczyna tego takowa, że skala Tonu każdego podobieństwo co do stopni, lubo co do liter Nótt, bardzo się rożni; i tak weźmiemy skalę Tonu C i Tonu F, co do stopni, i co do liter, a znaydziemy podobieństwo w iednym, a różnicę w drugim względzie. Tak w Tonice C, iako i w Tonice F mamy Tonikę, poniey idzie Sekunda. Ta ma cały stopień odległości od Toniki; daley idzie Tercya, ta znowu iest odległą od Secundy całym stopniem, a od Toniki dwiema stopniami, potém iest Quarta, ta zawsze iest mała |: chociaż w Tonice C :| i ma tylko odległości od Tercyi pół stopnia, a od Toniki pół-trzecia stopnia. Znowuż idzie Quinta, ta całym stopniem iest odległa od Quarty, a od Toniki trzema stopniami i pół. Po tey idzie Sexta, ta znowuż ma cały stopień odległości od Quinty, a od Toniki cztery i pół. Septyma od Sexty całym stopniem, a od Tonki pięcią stopniami; Na koniec Oktawa, odległa iest od Septymy pół stopniem, a od Toniki pięcią stopniami i dwoma pół stopniami, dla tego też w szeregu stopni które są między Toniką i Oktawą, mieszczą się dwa pół stopnie. Ztąd podobieństwo i stosunek co do stopni, lecz do liter wielka różnica, obaczmy w przykładzie:

Znaczek (*) między Quartą i Tercyą, i znowuż między Oktawą i Septymą położony, iest oznaką odległości

ich

ich między sobą o pół stopnia, co dowodzi iednakowość stopni solmizacyi tak Tonu C, iako i F, lecz nie tak się maią litery Nótt względem siebie, gdyż w Tonie C Toniką iest litera Nóty C, Sekunda D, itd; w Tonie zaś F Toniką iest litera Nóty F, Secunda G itd, obaczmy przykład:

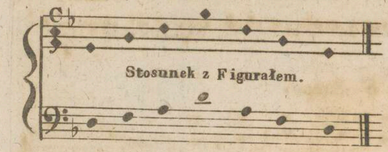

Widzieć łatwo różnicę liter, a zatém źle by ten robił, gdyby solmizuiąc Skalę Tonu F, dodawał litery Skali tonu C, gdyż litera F, niemoże bydź literą C, a zaś dla iedności stopniów Solmizacyi litera F, może mieć syllabę ut itd: iako iuż wyżey się wyraziło. Nie sądzę bydź potrzebą wypisywania Cwiczeń przez Tercye, Quarty, itd: które mało odmienne są od Czwiczeń Tonu C, mała różnica że zamiast litery H, iest litera B, ta zaś iest o pół stopnia niższą od tamtey.

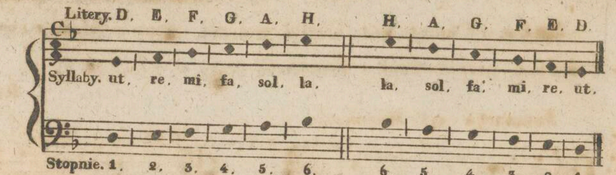
Reszta Tonów Choralnych, których skale nie są tak oddane iak Tonu C i F, dla niedostateczności stopniów, lecz w części iakoweś się tylko i w Harmonii utrzymuią.

Ton D iest Tonem Mol, i ma stosunek z Tonem F. Skala iego może bydź aż do Sexty. Poprzedza solmizacyą iego Harmonia, czyli Jntonacya.

Jntonacya Tonu D mol.

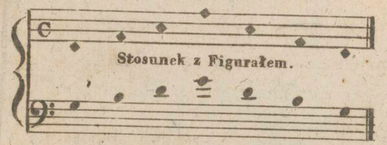
Skala do 6go Stpnia.

Położyłem pod Nótami Chorałnemi syllaby solmizacyi, a nad Nótami litery; solmizuiący ieżeli chce wymawiać litery lub syllaby, ma do woli oddane, aby tylko głos dobrze stosował do Nótt, i trzeci stopien :Tercyą: uważał że iest pół Tonem mnieysza, to samo i Sexta.

Solmizacya Tonu G.

Jntonacya iego czyli Harmonia.

Skala do 6go Stopnia.

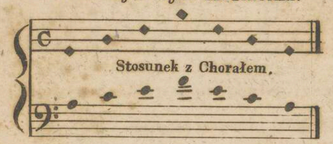

Tak do Harmonii iako i do skali iest użyty klucz C wprzenośni na linią drugą, gdyż tem sposobem iedno to położenie wystarcza dla umieszczenia Nótt tak do Harmonii, iako i do skali.

Solmizacya Tonu A.

Ten ton w Chorale iest Tonem mol, ma zatém w składzie swoim Tercyą małą, a skala iego z 6^{n} stopni iest złożona, i ma stosunek z Tonem C.

Jntonacya czyli Harmonia.

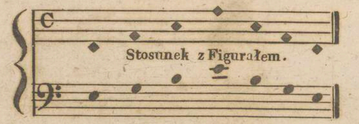

Skala do 6^{n} Stopni.

Położone pod znaczkiem (*) drugie syllaby są zastósowane do liter Nótt. Solmizuiąc można użyć syllab czy 1° rzędu, czyli 2°, lub nareszcie i liter nad Nótami.

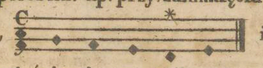
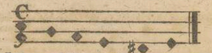
Pozostaie Ton E mol, lecz ten nie maiąc właściwey solmizacyi dla braku stopni przyzwoitych, wykazanem tylko bydź może w swoiey Harmonii czyli Jntonacyi. np.

Że Ton E niema właściwey skali, przyczyna tego iest prosta, że Chorał niema żadnych znaczków kromatycznych w swoim składzie czyli #^{ków} a Ton E wymagałby takiego znaczka zaraz w drugim stopniu np:

zatem skala iego nie exystuie.

Wyłożyłem Tony Choralne i ich praktycznych Cwiczeń umieściłem Wzory; na dokończenie pozostaie mi wykazać że lubo śpiew Choralny nie ma w swoim składzie znaczków #^{ków} widocznie lub przy kluczu, lub przy Nótach położonych, ale są one często ukryte tém sposobem: np: przy zamknięciu |:clausula:| w Tonie D, w Tonie G, i w Tonie A, a nayprzód zamknięcie w Tonie D, iest ukryty #^{yk} którego wymaga melodia śpiewu, (*) co się iaśniey ieszcze wykazuie w stósaku z Figurałem, gdzie widocznie musi bydź dodany #^{yk} w składzie Figuralnym, np:

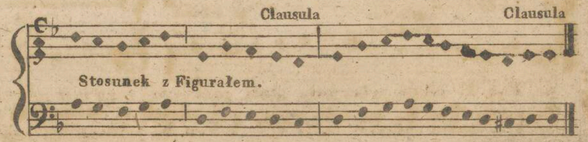

Są więc ukryte znaczki (*) #^{yki} w Chorale, lecz wpodobnych tylko dokończeniach melodyi użyć ich należy, gdyż czasem zdaie się iż iest zakończenie, a przecież iest tylko iakoweś przedłużenie Modułacyi, a dopiero potém prawdziwe następuie zakończenie |:Clausula finalis:| obaczmy przykład tego zdarzenia:

Przykład I^{ey} w Tonie D.

Przykład II^{gi} w tym samym Tonie.

KRZYŻYKI UKRYTE W TONIE G i A.

To co się wykazuie w Tonie D, ma także mieysce i w Tonie G oraz i w Tonie A. J tak w Tonie G:

Zamknięcie nie prawdziwe nie może dobierać krzyżyka.

KRZYŻYKI UKRYTE W TONIE A MOL.

Pozostaie Ton E; ten iako wyżey powiedziałem, niema ani skali, ani zamknięcia istotnego, Harmonią tylko może mieć, słowem zamknięcie iego w śpiewie, np: w Antyfonie służy tylko do wykazania że Psalm, lub inny na

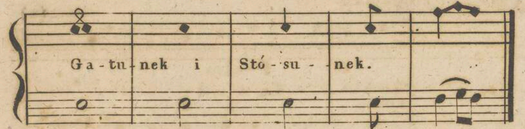
następuiący śpiew będzie w Tonie A mol. Ten Ton niema nawet ukrytego #żyka, iego Modulacya składa się z Tonu C, z Tonu A, z Tonu F, a czasem i z Tonu G. Jmieniem tylko iest Tonem E a zdaie się ze ostatnia litera E ktora iego śpiew kończy, to nosi nazwisko, lecz obaczmy przykład:

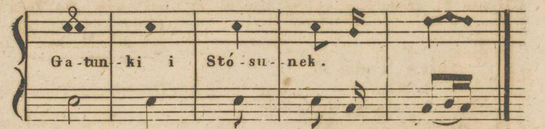
(NB) To dokończenie czyli zamknięcie wskazuie że tylko z powodu kończącey litery E, śpiew ma nazwisko; dobrze iednak następuiący śpiew w Tonie A moł iest zastósowany do mniemango Tonu E. Przy dokończeniu Nauki Choralney wypada coś powiedzieć o Nótach co do ich powierzchownego kształtu, który iest oznaką warto=ści iedney względem drugiey, bo lubo Chorał niema scisłey Taktyki iak Figurał, Nóty iednak iedne od drugich dłużey lub krócey wśpiewaniu są wytrzymywane. Naylepiey się to wykazać może w stósunku do Nótt Figuralnych

wszczególności każdego gatunku np: **Część III^a**

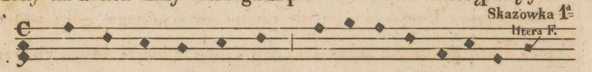
Stósunek Nótt Choralnych do Figuralnych większszey wartości.

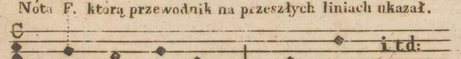

Stosunek Nótt Choralnych do Figuralnych mnieyszey wartości.

Jaką więc daiemy wartość Nótom Figuralnym w ich gatunkach, tak podług nich uważać będziemy Nóty Choralne. Na koniec znaczek, czyli mała Nótka którey figura taka ✓, oznacza skazówkę czyli przewodnika, podług Choralistów Custos: tym sposobem, że położony na końcu liniy ostrzega iż pierwsza Nóta następuiących liniach będzie tey lub owey litery. naprzykład:

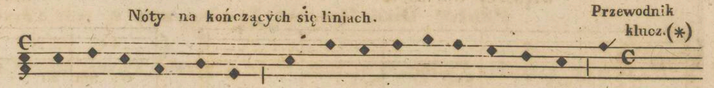

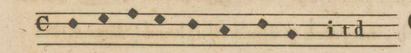

Nie tylko na końcu liniów kładzie się rzeczony znaczek alei w środku i to za każdą przenośnią kluczów wskazuiąc iaka będzie pierwsza Nóta w następuiącey przenośni klucza, wstósunku kończącego się położenia klucza, np:

Gdy zaś na zaczynaiących się liniach następuie przenośnia kluczów, to na kończących kładzie się nie tylko przewodnik, lecz i klucz w tey przenośni w iakiey będzie na następuiących liniach położony

(*) Przewodnik wskazuie że w następuiącey przenośni klucza będzie Nóta C; klucz położony na kończących się liniach ostrzega, że w tey przenośni klucz będzie umieszczony na następuiących liniach. —

Łączenie Textu w Chorale niema nic trudnego, gdyż podzielone wyrazy na syllaby, widocznie każda z nich pod Nótą położone wymawia się z nią; a ieżeli która znacznie ma bydź przeciągnioną, to w ten czas iest odzieloną a Nótt więcey iest dodanych np:

Wtakim to składzie są śpiewy ciągłe, iako to, Antyfony, Graduały, Responsoria itd, lecz inaczey się rzecz ma co do Psalmów, które składaią się niby z wierszów a te formuią strofy np:

PSALM. Dixit Dominus, Domino meo * sede a dextris meis. itd:

Na te więc wszystkie Psalmy, są ułożone Nóty w sposobie Pieśni, które Choraliści Tonami Psalmów nazywaią, a takich iest osm |: octo Toni Psalmorum,:| możemy ie nazwać formami Melodyi do śpiewania Psalmów; dodana iest ieszcze do tych osmiu form iedna, nazwana podróżną |:Tonus peregrinus:| każda z tych ośmiu form, służy do każdego Psalmu, a że Psalmy nie równe są w swoich wierszach, uczyniemy stosunek z każdą formą Nóty, co służyć będzie za Regułę do wszystkich Psalmów. Formy Melodyi, są oznaczone liczbą porządkową od Choralistów, a podług tey tu są umieszczone.

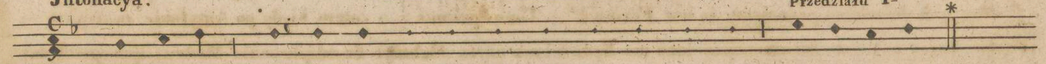
Forma I^a^ Tonus I^us^

Tu trzeba uważać nayprzód; że znaczek * który u Choralistów nazywa się Asteriscus, iest średniówką wiersza

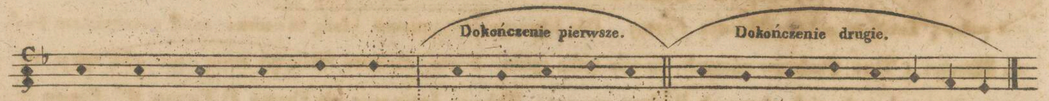
w Psalmach, Nóta więc czyli Forma Melodyi także iest przedzielona, a zatém żeby było gdyby kto nieumieścił połowę Textu na połowę Melodyi Formy. Dla lepszego zrozumienia kładę tu osobno, czyli przedzielam Formę Melodyi, i Text Psalmów róznych, na sam tylko śpiéw. Formy niektóre Melodyi maią z początku iakąś Jntonacyą, która się w drugich wierszach Psalmu opuszcza. Takową Jntonacyą ma Forma I^a^, Forma 2^ga^, Forma 3^a^, Forma 6^a^ i 8^a^, toż znowu niektóre ieszcze maią odmienne zakończenie. które iak zastósować do słów Psalmu tu się wykaże kiedy zaś użyć iakiego zakończenia, w Antyfonarzu iest ostrzezenie po każdey Antyfonie. Zakończenie Melodyi czyli Nóty Psalmów, wykazuie iaka ma bydź użyta Forma Melodyi, do odśpiewania podanego Psalmu; lecz póydźmy przez szczegóły, a nayprzód:

Przedział I^szy^ Formy I^ey^

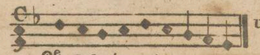
Psalm	Do - mi - nus	re - gna - vit - - - - de - co - rem	in - du - ctus - est * Asteriscus
Wiersz 2		Et - e - - nim - - - fir-ma - vit - - - - - - - -	Or - bem ter - ræ *
wiersz 3		Si - cut erat - - in - - princi - - pi - o et - - -	nunc et - semper *
Psalm	Jn con - ver - - - ten - do	Do - mi - nus - - - - - ca - pti - vi - - - -	ta - tem Si - on *
Reszta wierszow		Tunc - re - ple - tum est, gau - di - - - - o	os - - - nostrum *
		Glo - ri - a - - - - - - - - - - - - - - - -	Pa - tri et Filio *
Psalm	Confi - te - bor	Tibi Domine, in toto - - - - - - - - - - - - - -	cor - de - - meo *
Reszta wierszow		Magna -	opera Domini *
		Confesfio et magnificentia - - - - - - - - - -	opus Eius *
		Gloria -	Patri et Filio *

Przedział 2gi Formy Icy Forma ta ma dwa zakończenia.

Podług tych dokończeń poznaiemy że iest Forma Ia | : Tonus primus : | a zatém kiedy po Antyfonie następuie Psalm, zaraz wskazuie dokończeniém iaka ma bydź forma użyta Melodyi do odśpiewania Psalmu tym sposobem:

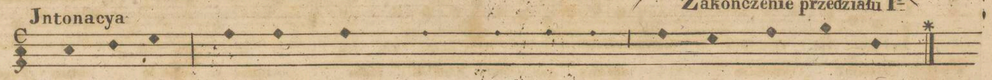

Nóty tego dokończenia wskazuią że Forma iest Ia, a zatém stósownie do Melodyi poprzedzaiącey Antyfony ma bydź użytą do Psalmu iaki pod Nótami dokończenia iest wyznaczony, Forma Ia z dokończeniem takowym. To samo ieżeli iest oznaczone dokończenie takowe użyta będzie Forma I z dokończeniem takiem.

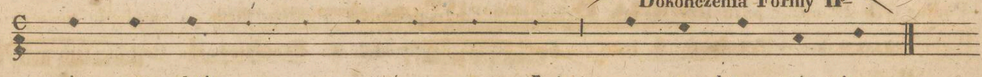
2e Dokończenie.

Forma IIa | Tonus IIus ma iedno zakończenie.

Przedział Ie Formy IIi

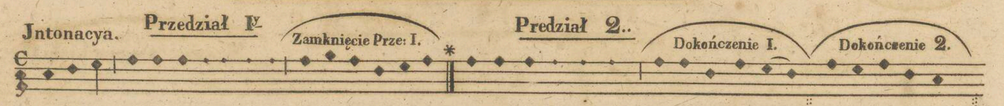
Przedział 2i Formy IIi

Po dokończeniu poznaiemy że iest Forma IIga a że ta ma bydź użytą do Psalmu po odśpiewaney Antyfonie, wskażę ią tym sposobem. Dokończenie Formy IIe

Psalm np: Jn convertendo Dominus itd.

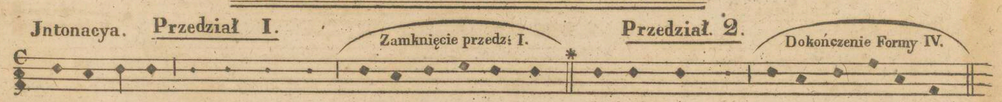
FORMA III : Tonus III^us ma dwa dokończenia

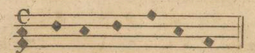
Psalm. Laudate Dominum - - - - - om nes gen - tes * Laudate Eum - - - - - omnes Popu li omnes Populi
Sicut erat inprincipio et nunc et semper * et in sœ - cu - - la sœcu - lorum - a men, sœcu-lo-rumamen,
Psalm. Ju bi - - - late Deo - - - - - omnis terra * Servite Domino in le - ti - ti a in le - ti - ti a -
Jntroite in con - - - spectu E - ius * in e xul - - - - - ta-ti - - - o - - ne exul-tati - o - - ne

Czyli więc dokończenie pierwsze, czyli drugie podane będzie po Antyfonie, zawsze oznacza Formę III.

FORMA IV^z Tonus IV^us ma zakończenie iedno.

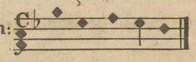
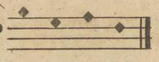
Psalm Læta - - - tus sum in his quæ dicta sunt mihi * Jn Domum - - - - Domi - - ni ibi - - mus
Stantes erant - - - - - pedes nostri * in œ tris - - - - - tuis Jeru - - sa - - lem
Psalm Bea - - - ti omnes - - - - - - qui timent Dominum * qui ambulant, in vi - - is E - - ius
Sicut erat in principio et - nunc et semper * et in sœcula, sœcu - lo - rum A - men

Po Antyfonie, kiedy będą płożone takowe Nóty, oznaczać będzie, że Psalm powinien bydź na Formę IV. odśpiewany.

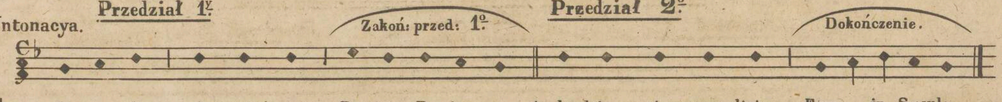
FORMA V^a : Tonus V^us ma iedno zakończenie.

Psalm. Bea ti - - - - im - - - maculati - - in via. * Qui am bu - - lant in le - ge Do - mi - ni.
Gloria - - - - Patri et Filio * et Spi - - - - - - - - ri - tu - - i San cto.
Psalm. Lau - - da - - - te Dominum de Cœ-lis * Lau - da - - te Eum in - ex - cel - - sis.
Sicut erat in princi - pio et nunc et semper * et in - - sœcula - - sœcu - - - lorum A - - men.

Dokończenie więc zawarte w tych Nótach: lub także oznacza Formę V.

FORMA VI^a : Tonus VI : ma iedno zakończenie.

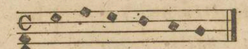

Psalm. Be - ne - di - - cite omnia opera Domini Domino * laudate et superex altate Eum in Sœcula.
Benedictus es Dñe in firmamen te Cœli * et laudabilis et gloriosus et superax altotus in Sœcula.
Psalm. Can-ta-te Domino - - - - - - Canticum no rum * laus Eius in Ecclesia - - - Sancto - - - rum.
Gloria - - - - Patri et Filio * et Spi - - ri - - - - - - - tui Sancto
sicut erat inprincipio et nunc et semper * et in sœcula sœcu - - - lorum Amen.

Dokończenie takowe: wskaże Formę VI^a

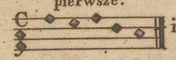
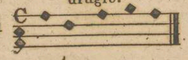
FORMA VII^{a} | :Tonus VII^{a}: | ma iedno zakończenie.

Takie zakończenie wskazuie Formę VII.

FORMA VIII^{a} | :Tonus VIII^{a}: | ma dwa zakończenia.

Tak zakończenie pierwsze. iako i drugie. będzie oznaczać Formę VIII^{a}.

Pozostaie Forma podróżna | :Tonus peregrinus: | która tylko iest używaną do Psalmu: Jn exitu Jsrael de Ægipto itd: ma także dwa przedziały, a zakończenie iedno.

Przedział. 1^{y}.

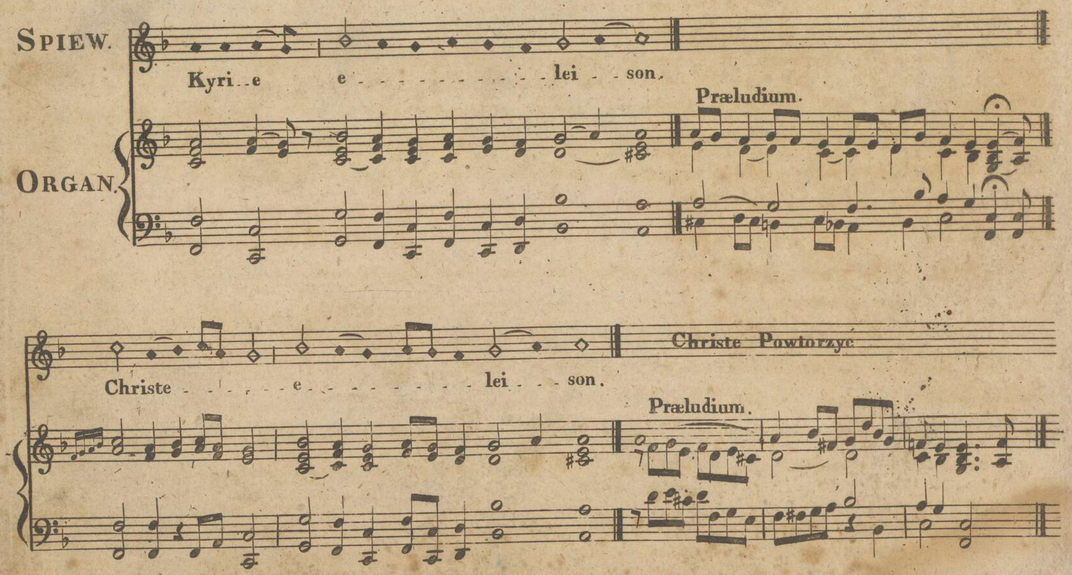
Wykazane te ośm Form Melodyi na Psalmy, i wypisane oryginalne podług Nótt Choralnych dla tego, iż często zdarza się śpiewać Psalmy bez pomocy Organu, i to z Nótt Choralnie położonych; dla śpiewania ich zaś z Organami będą wypisane w śpiewie, gdzie Nieszpory i Jutrznie są umieszczone, a nawet Nóty śpiewu będą przeniesione na klucz Figuralny, dla łatwieyszego stósunku i zrozumienia Melodyi tey Choralney Muzyki. Spiewaiący i graiący razem na Organach niechay łączy Głos z Organem nie w fałszywym sposobie /a:/ także niechay ani wyprzedza, ani opaznia lub głosem lub Orgnem, ale równo, zgodnie a ieżeli kto śpiewa, to na niego dać ucho potrzeba. Kończąc Naukę Chorału ostrzegam ieszcze i radzę, aby Nauczyciel Chorału, trzymał się stosunku z Figurałem, gdyż ten środek nayzdolnieyszy iest do naprowadzenia Uczących się na drogę prawdziwego rozpoznania zawikłanego tak co do Nótt w przenośniach kluczow, iako i Melodyi, Choralney niezrozumiałości, wswoim składzie. Jeżeliby który z Uczących się Chorału, nieznał nic Figurału, to lepiéy wszelako będzie, aby się pierwey nauczył Nótt klucza Figuralnego Basowego i Solmizacyą, podługtych że Nótt odbywał, a dopieroż, Nóty Choralne do Figuralnch stósował powtarzaiąc solmizowanie.

/a:/ Nie raz nasłuchałm się, że Organista pół stopniem | :pół Tonem: | niżey śpiewał od Organu; iak to się wydawało? niechay osądzi kto zna Muzykę; iednak Organista tey sprzeczności nie uważał, i całe niemal Nieszpory, tym sposobem odśpiewał.

Częsc Druga

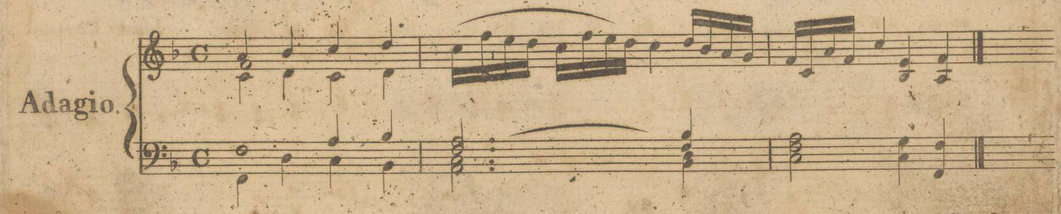
Spiewy Łacińskie z Organami

Msza na Niedziele Adwentowe i Wielkiego Postu.

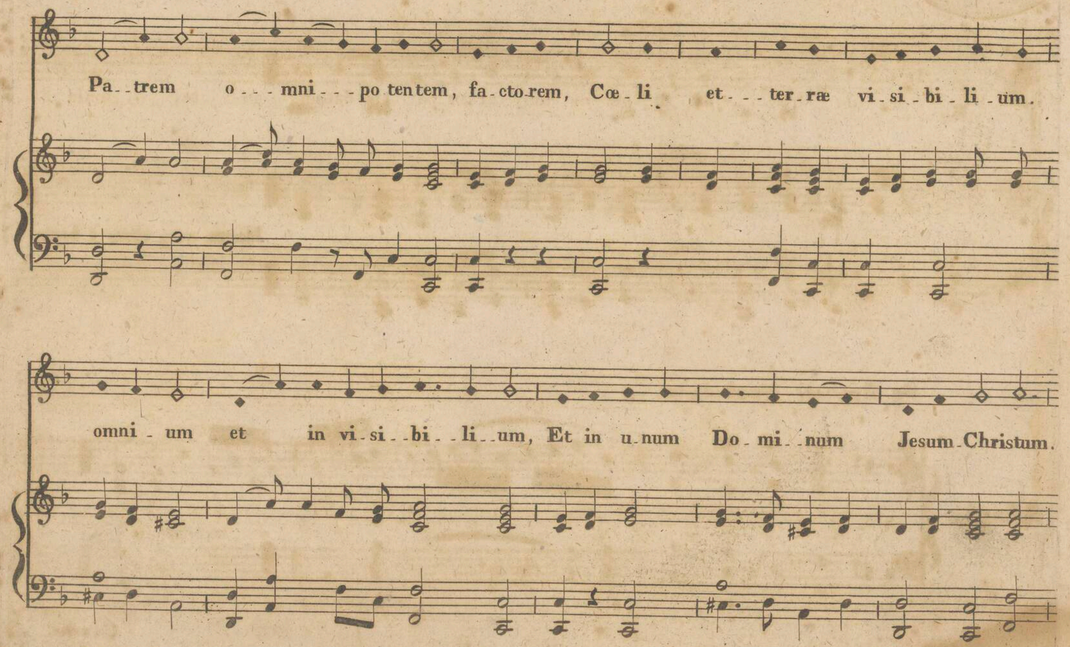

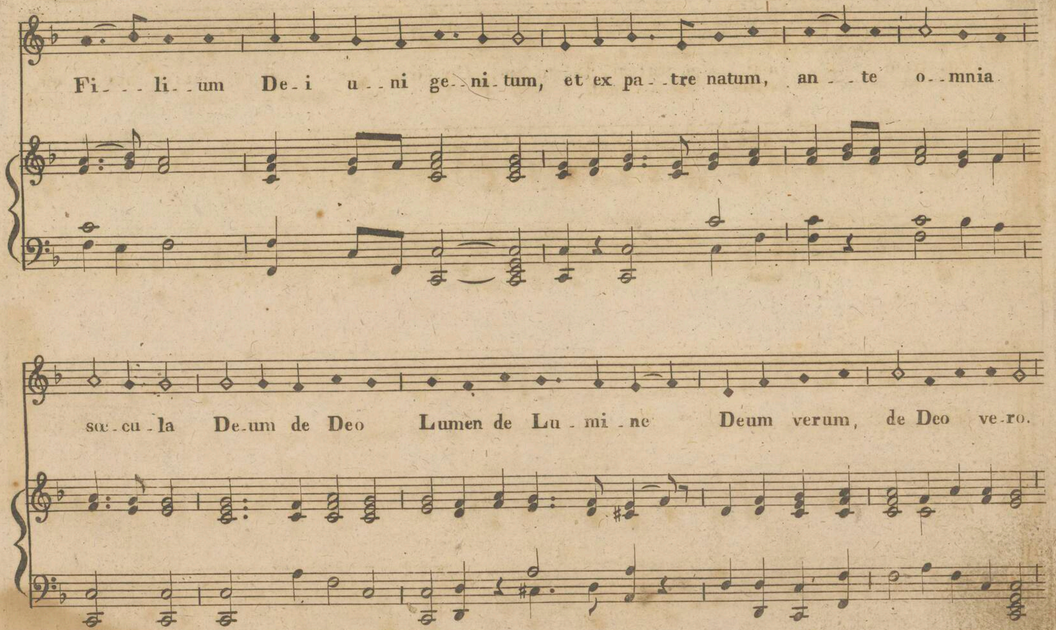
Po Epistole Præludium.

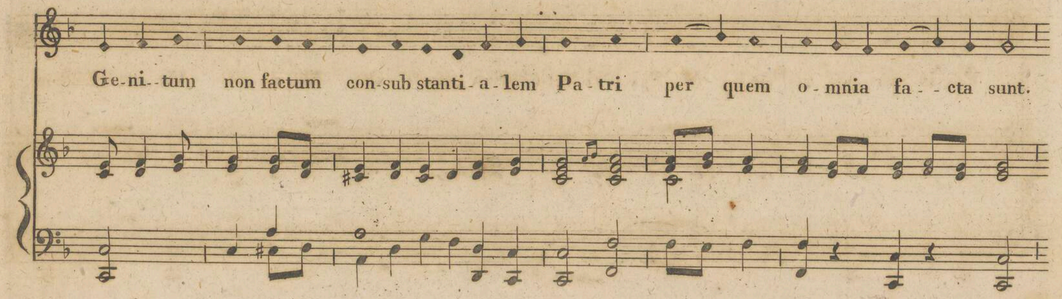
Credo

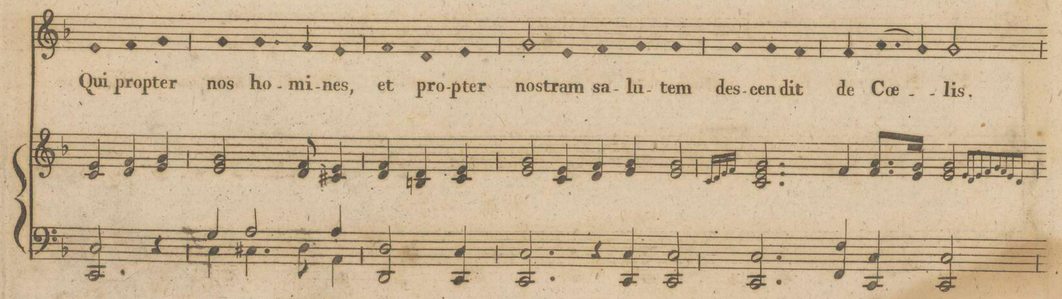
Credo.

Pa_trem o_mni_po tentem, fa_cto rem, Cœ_li et_ter_ræ vi_si_bi_li_um.
omni_um et in vi_si_bi_li_um, Et in u_num Do_mi_num Jesum Christum.

Fi_li_um De_i u_ni ge_ni_tum, et ex pa_tre natum, an_te o_mnia
sæ_cu_la De_um de Deo Lumen de Lu_mi_ne Deum verum, de Deo ve_ro.

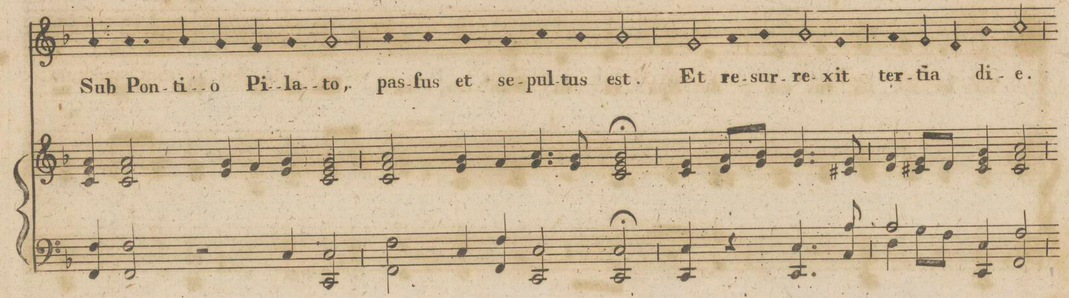
Genit:

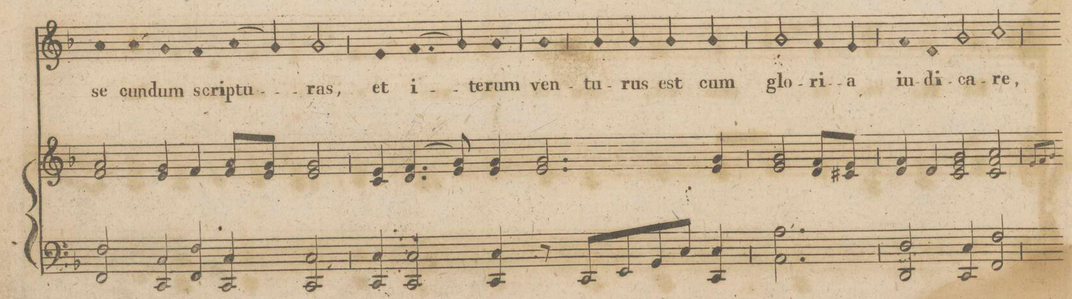

Ge-ni--tum non factum con-sub stanti-a-lem Pa-tri per quem o-mnia fa--cta sunt.

Qui propter nos ho-mi-nes, et pro-pter nostram sa-lu-tem des-cen dit de Cœ--lis.

Et in car-na-tus est de Spi--ri--tu San-cto, ex Ma-ri-a Vir--gi--ne.

Et Ho--mo fa---ctus est, cru-ci--fi--xus e--ti-am pro nó-bis.

Sub Pon-ti--o Pi-la--to, pas-fus et se-pul-tus est. Et re-sur-re-xit ter-tia di-e.

se cundum scriptu---ras, et i--terum ven-tu-rus est cum glo-ri--a in-di-ca-re,

Vi-vos et mor--tu--os cu-ius Regni non e-rit fi---nis. Et in Spi-ri-tum sanctum.

Do-mi-num et vi-vi-fi-cantem, qui ex Pa-tre Fi--li--o quo proce---dit

qui cum Pa-tre et Fi--li--o si mul a--do--ra--tur et con-glo-ri-fi-ca--tur.

qui lo-cu-tus est per Prophetas, et u-nam sanctam Catho-li-cam, Et A-po-sto--li-cam Æccle-si-am.

Confi--te-or u-num Ba-ptisma in re-mif-si-o-nem pec-ca-to-rum, et ex pecto-re surrecti-

o-nem mortu-o--rum, Et vi-tam ventu-ri Sœ--cu-li A----------men

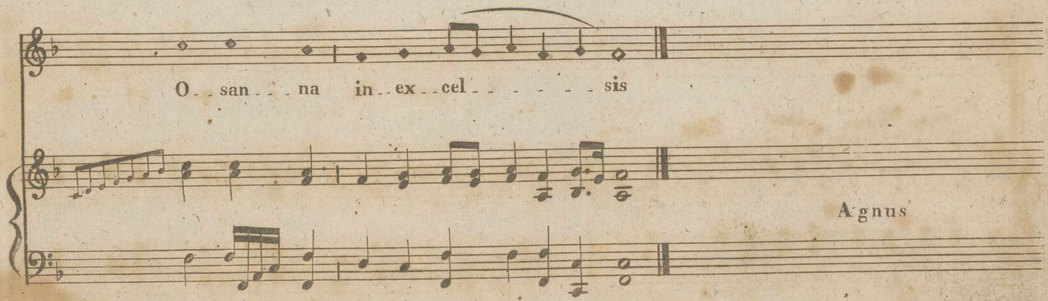
Sanctus

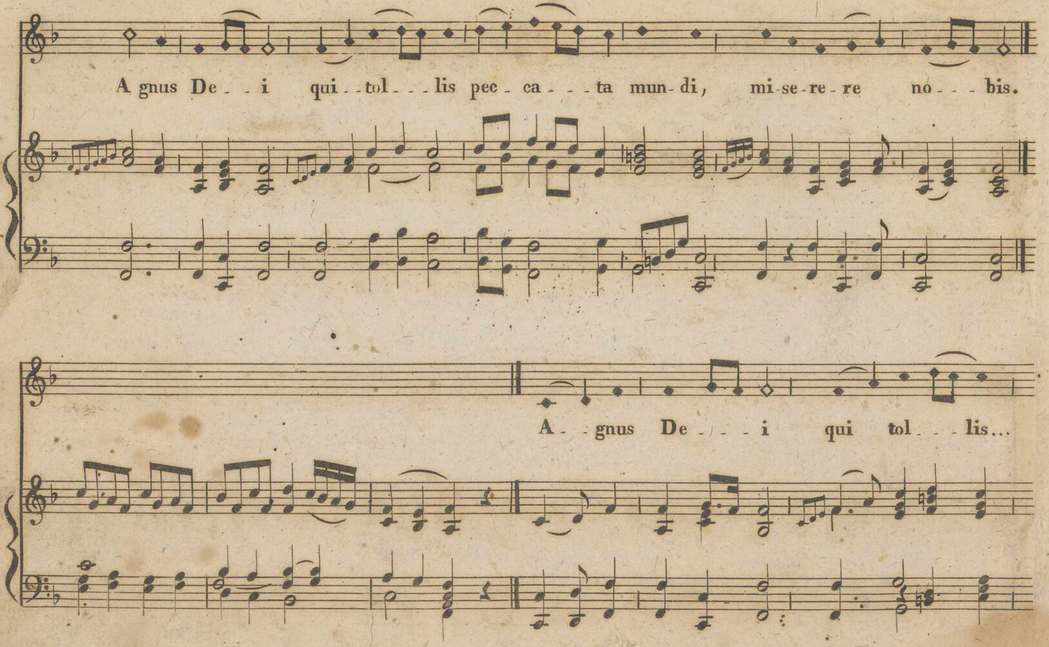
Benedictus.

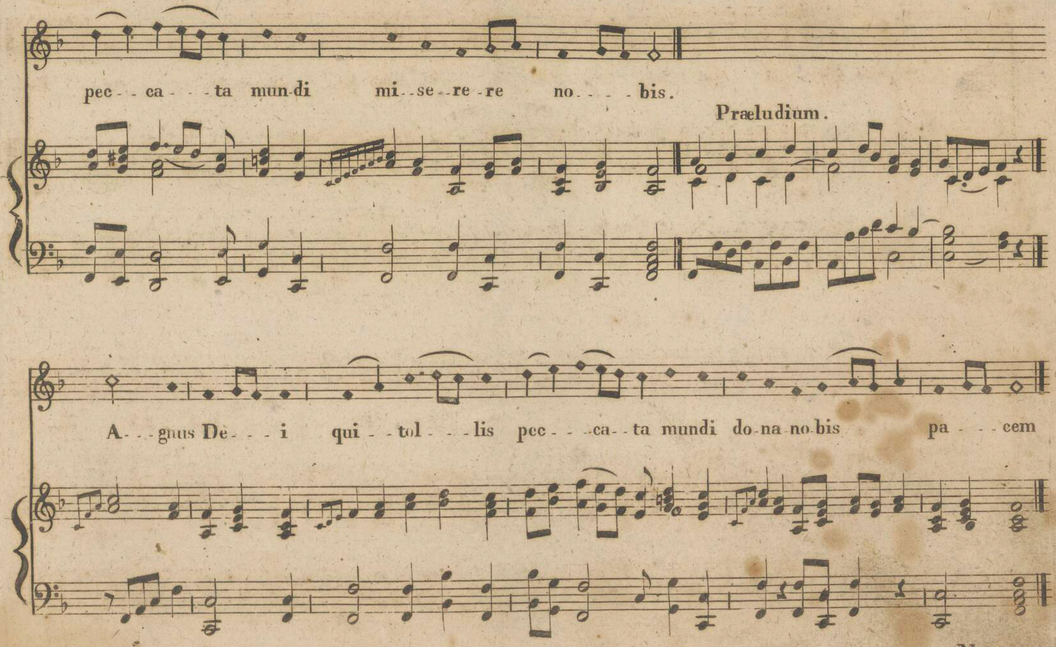

Agnus

Agnus

Agnus De - i qui - tol - lis pec - ca - ta mun - di, mi - se - re - re no - bis.
A - gnus De - i qui tol - lis...

pec - ca - ta mun - di mi - se - re - re no - bis.
Præludium.
A - gnus De - i qui - tol - lis pec - ca - ta mundi do - na no - bis pa - cem

Msza Rorate.

SPIEW

ORGANO

Ro - - ra - - - - - te

Be - ne - - di - - xi - sti Do - mi - - ne

Sam śpiew

Præludium.

ter - ram tu - - - am

A - ver - - ti - sti Ca - pti - vi - - - - ta - tem Ja - - cob.

Præludium.

Moder:

Glo - - - - - ri - a Pa - tri et Fi - li - o, et Spi - ri - - - tu - i San - - cto sicut e - rat,

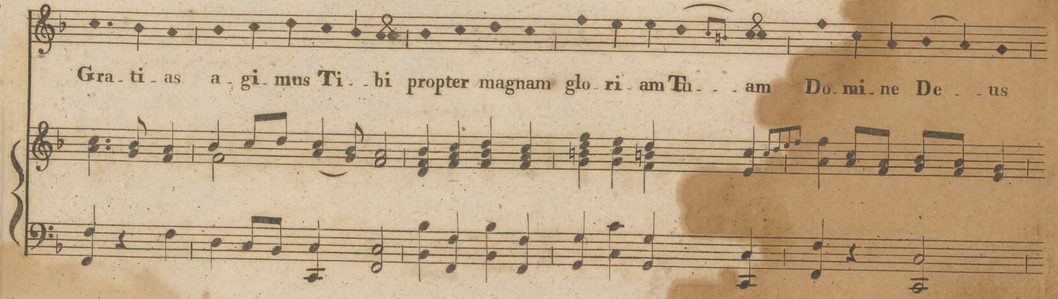
in - prin - ci - pi - o, et nunc - - et semper et in sœ - cu - la, sœ - - - - cu - lo - rum A - - men.

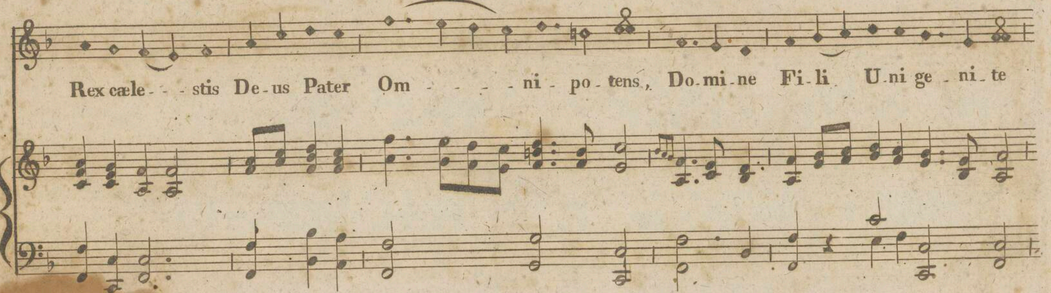

Ky ri e e lei son
Præludium

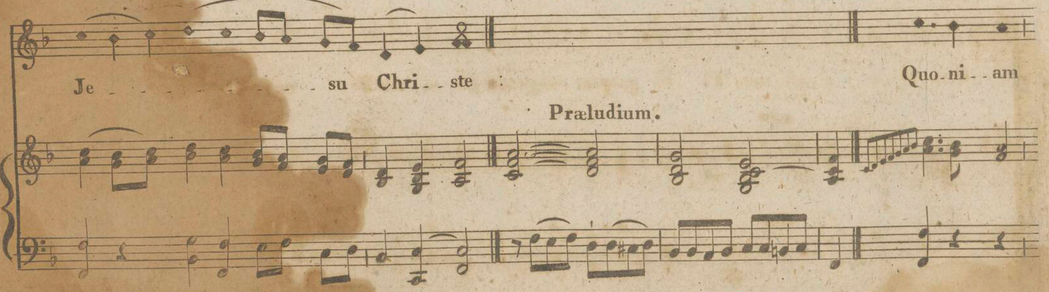

Præludium.
Chri ste e lei son
Christe powtorzyć.
Præludium.

Ky ri e e lei son.

Gloria.

Gra ti as a gi mus Ti bi propter magnam glo ri am Th am Do mi ne De us

Præludium.

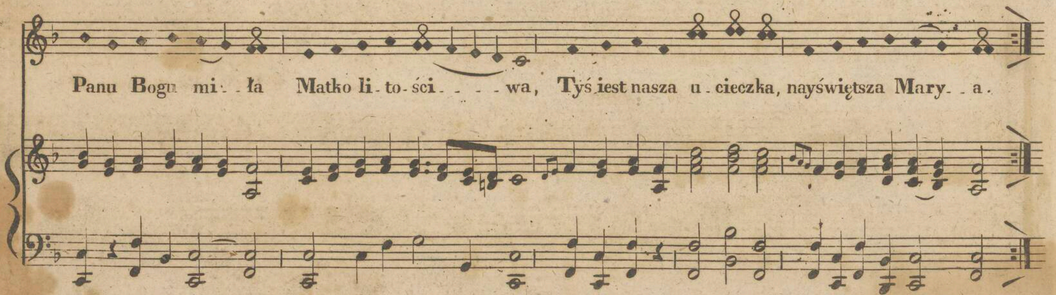

Przed Ewangelią

Przed Ewangelią, śpiewa się Pieśń następniąca:

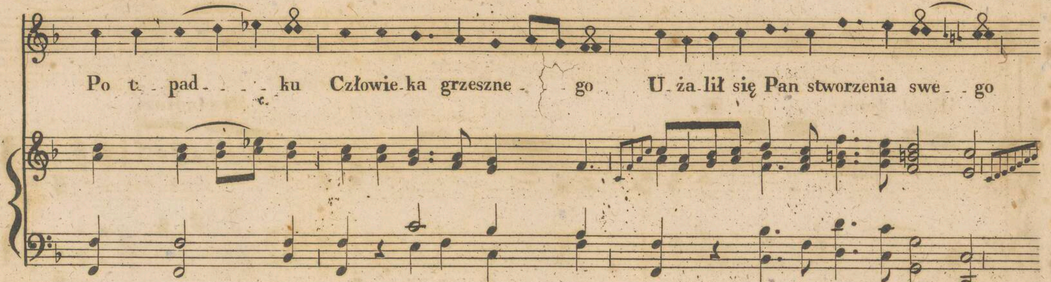
Intonacya.

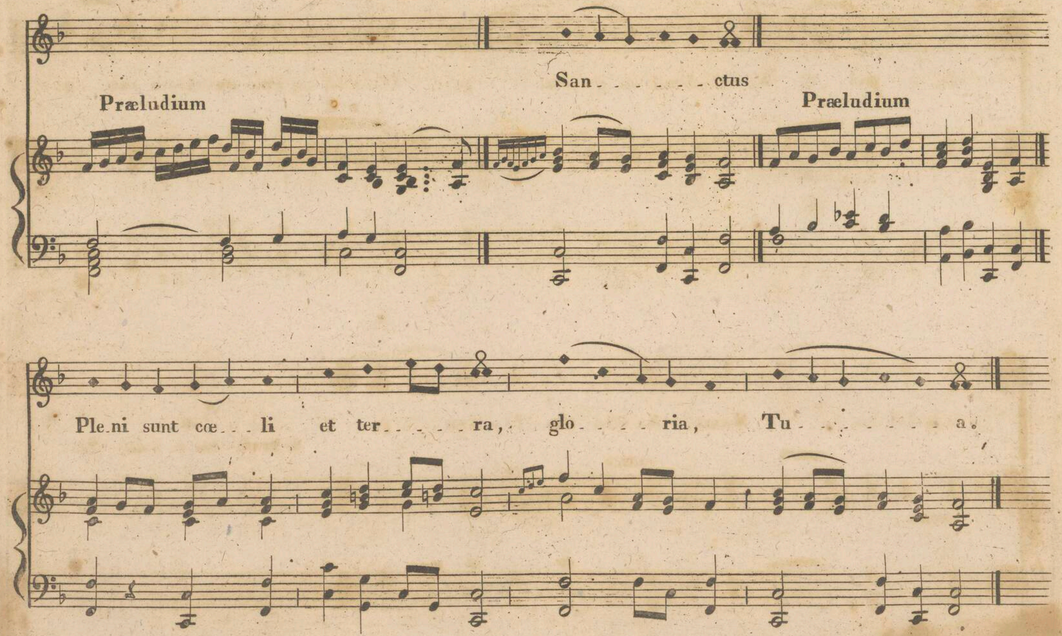
IIa Strofa: Łaskiś pełna Pańskiey: itd:

Wtey Mszy nie ma Credo. Na Offertorium można śpiewać pieśń następniącą.

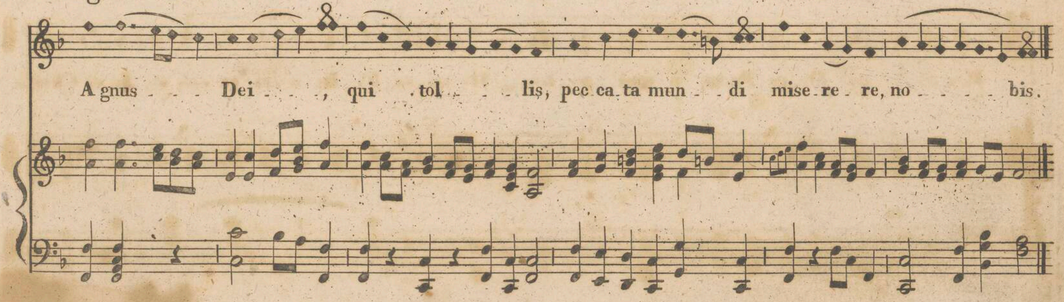
Sanctus

Benedictus.

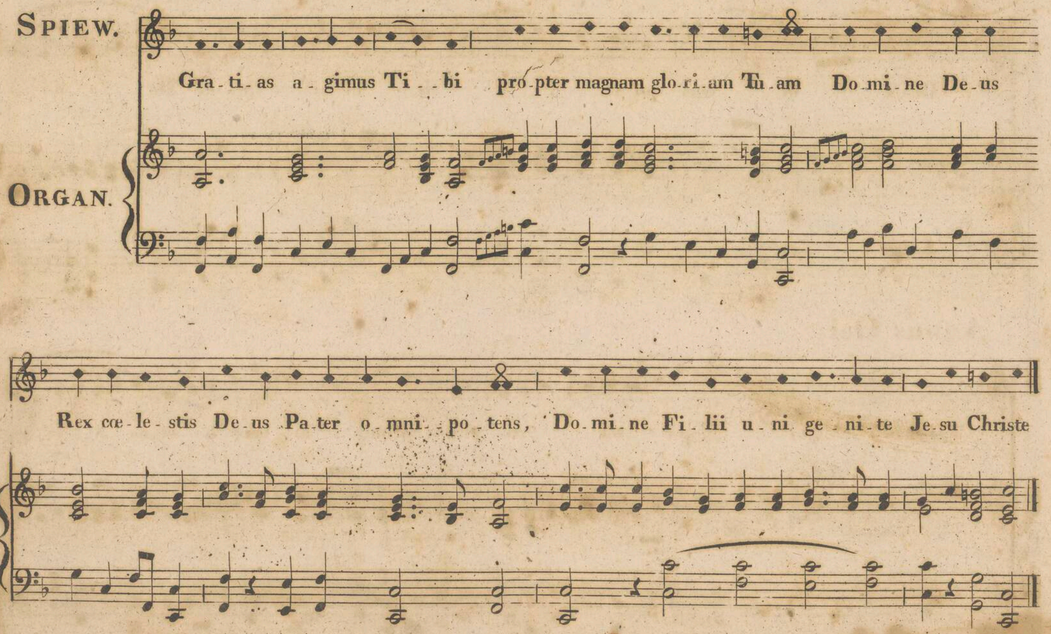
Agnus Dei.

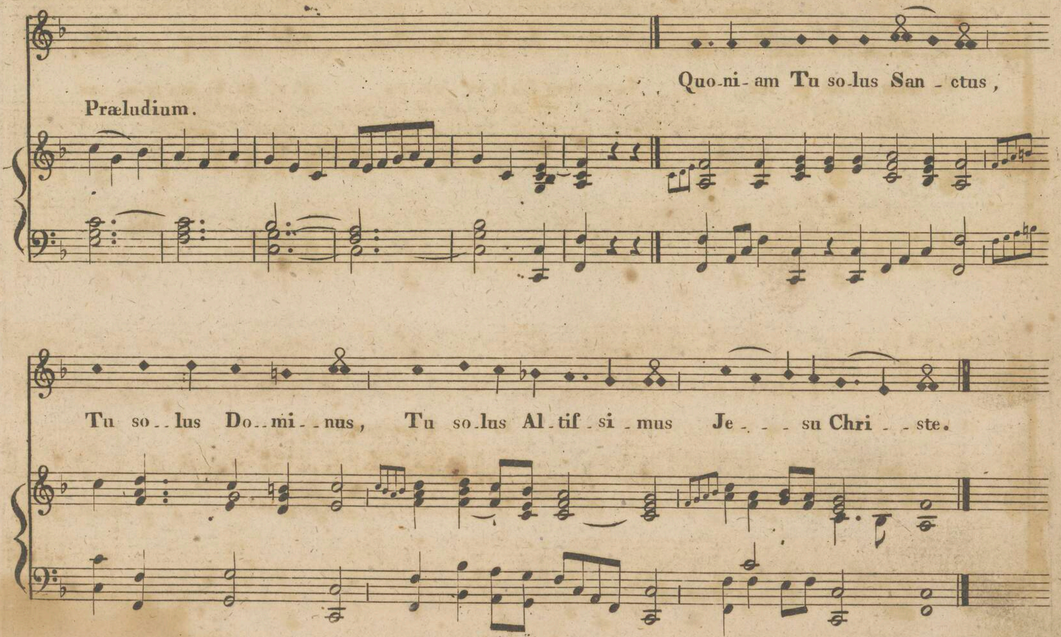

Msza na Boże Narodzenie.

Gloria.

Kyrie to samo co 1mo Clafsis na Karcie 157.

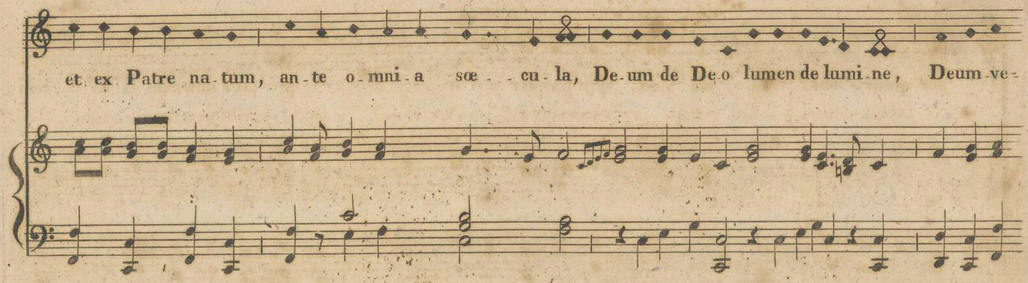

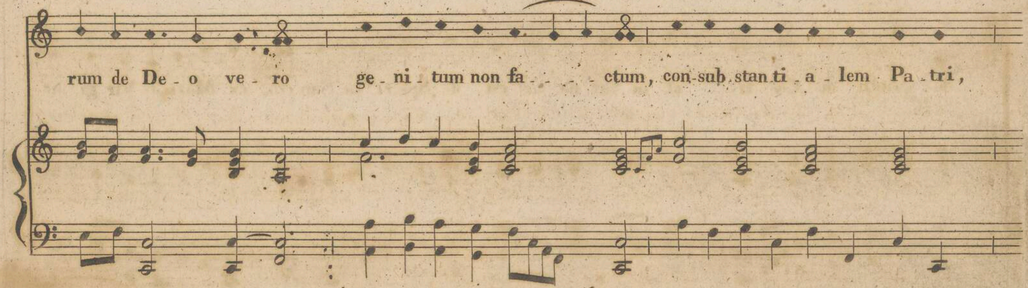

Credo.

Pa-trem o-mni po-ten- -tem, fa-cto-rem Cœli et ter-ræ, vi-si-bi-li-um omni-um

et in-vi-si-bi-li-um, Et in u-num Dominum, Je-sum Christum Fi-li-um De-i u-ni ge-nitum

et ex Patre na-tum, an-te o-mni-a sœ- -cu-la, De-um de De-o lumen de lumi-ne, Deum ve-

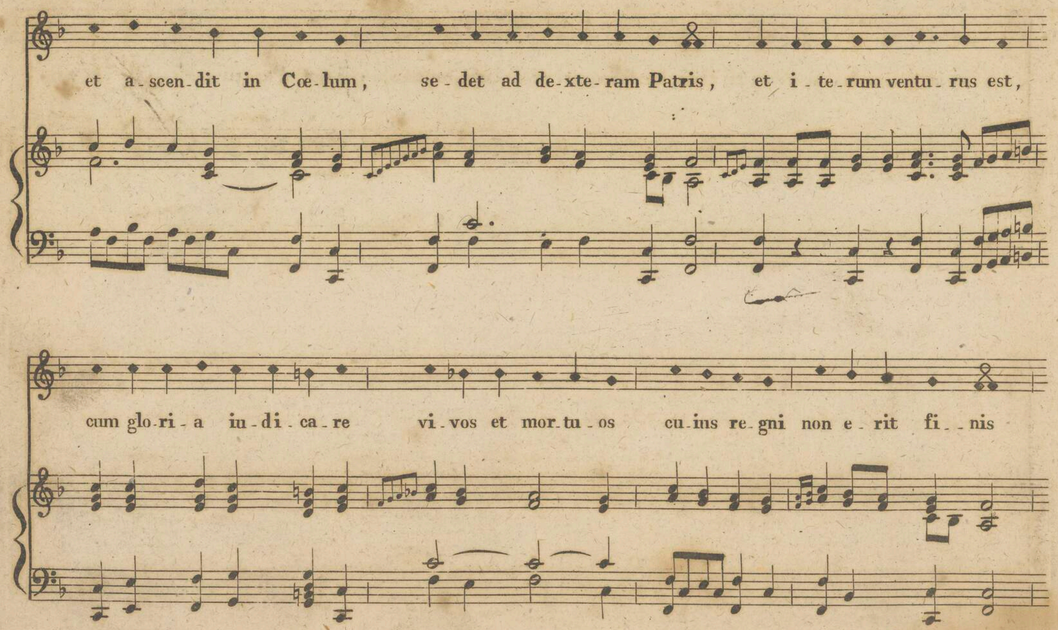

rum de De-o ve-ro ge-ni-tum non fa- -ctum, con-sub-stan-ti-a-lem Pa-tri,

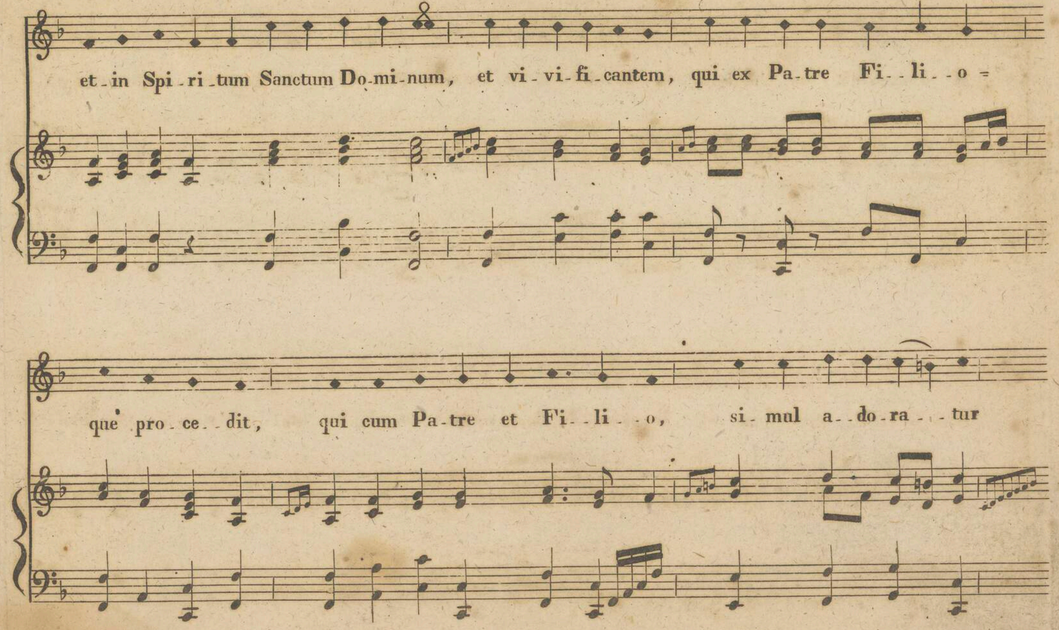
per quem o-mnia fa-cta sunt, qui propter nos ho-mi-nes, et pro-pter nostram sa-lu-tem

de-scendit de Cœ-lis et in car-na-tus est, de Spi-ri-tu San-cto, ex Mari-a Vir-gi-ne

et Ho-mo fa-ctus est, cru-ci-fi-xus e-ti-am pro no-bis sub Pon-ti-o Pi-la-to

Pasſus et se-pultus est, et re-sur-re-xit, ter-ti-a di-e, se-cundum scripturas,

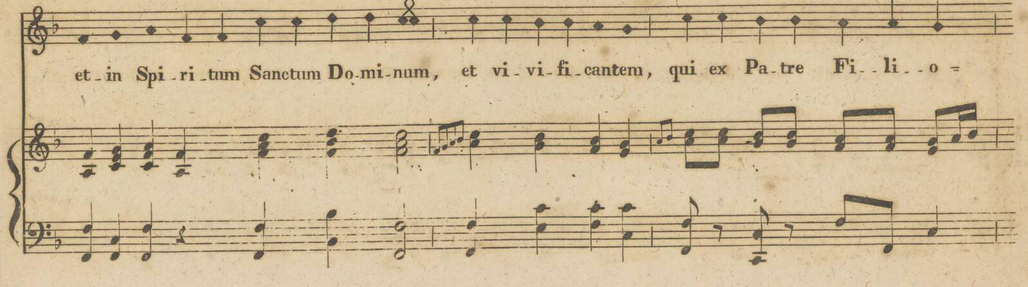

et a-scen-dit in Cœ-lum, se-det ad de-xte-ram Patris, et i-te-rum ventu-rus est,
cum glo-ri-a iu-di-ca-re vi-vos et mor-tu-os cu-ius re-gni non e-rit fi-nis

et-in Spi-ri-tum Sanctum Do-mi-num, et vi-vi-fi-cantem, qui ex Pa-tre Fi-li-o =
que pro-ce-dit, qui cum Pa-tre et Fi-li-o, si-mul a-do-ra-tur

et conglo-

et a-scen-dit in Cœ-lum, se-det ad de-xte-ram Patris, et i-te-rum ventu-rus est,

cum glo-ri-a in-di-ca-re vi-vos et mor-tu-os cu-ius re-gni non e-rit fi-nis

et in Spi-ri-tum Sanctum Do-mi-num, et vi-vi-fi-cantem, qui ex Pa-tre Fi-li-o =

que pro-ce-dit, qui cum Pa-tre et Fi-li-o, si-mul a-do-ra-tur

et conglo-

et con-glo-ri-fi-ca-tur, qui lo-cu-tus est, per Prophe-tas, et u-nam Sanctam Ca-

tho-li-cam, et A-po-sto-li-cam Æ-cle-si-am, con-fi-te-or u-num Ba-pti-sma,

in re-mis-si-o-nem pec-ca-to-rum, et ex-pe-cto, re-su-re-cti-o-nem mor-tu-o-rum

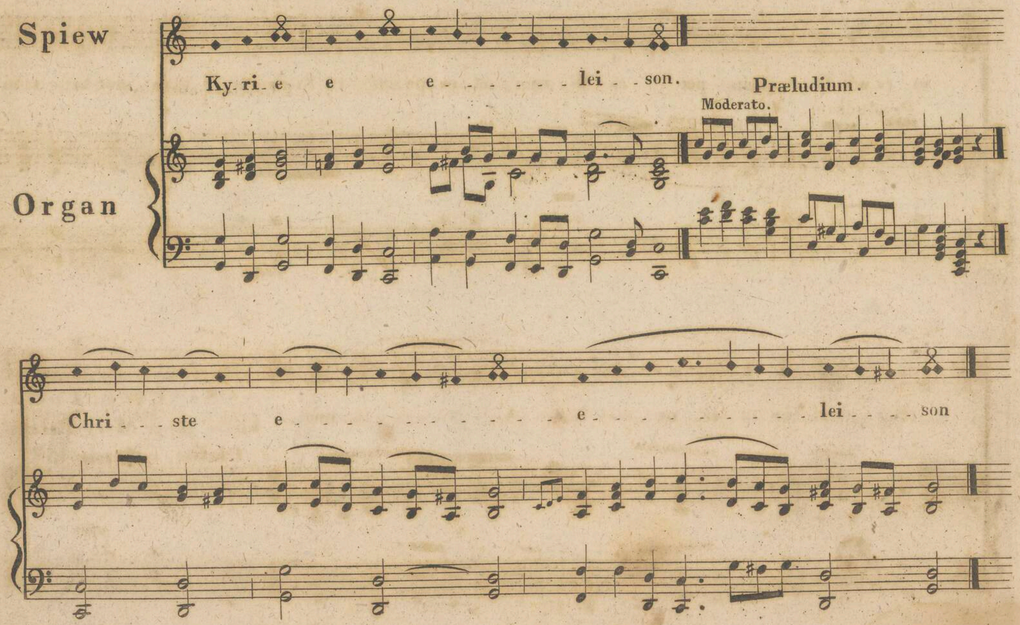
et vi-tam ven-tu-ri sœ-cu-li, A-men.

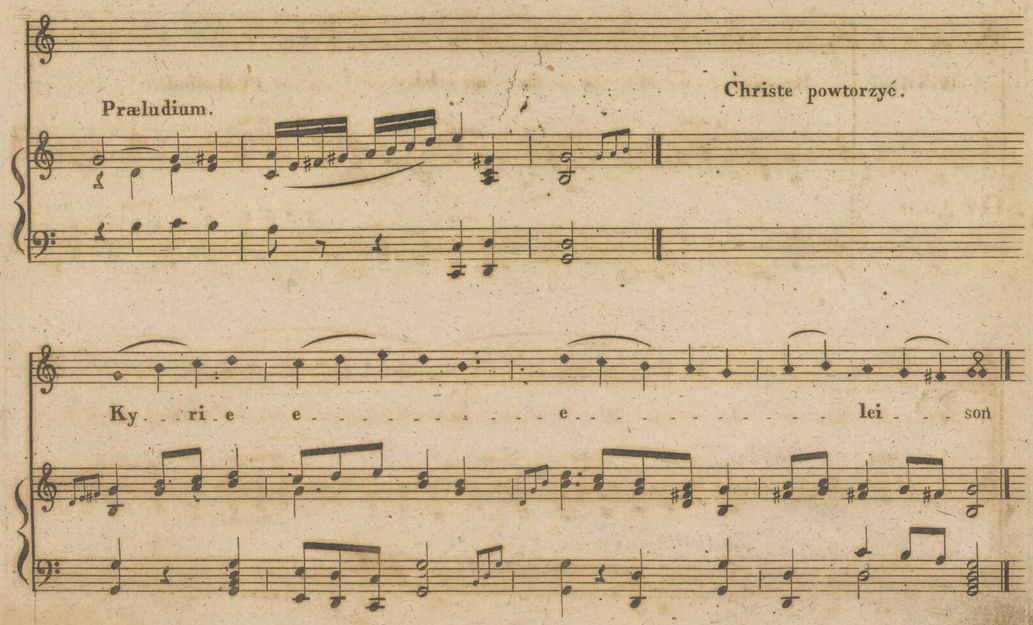
SANCTUS, i reszta bierze się ze Mszy Primæ Clasis, na karcie 157.

Msza Wielko=nocna. | : Missa paschalis :

Spiew

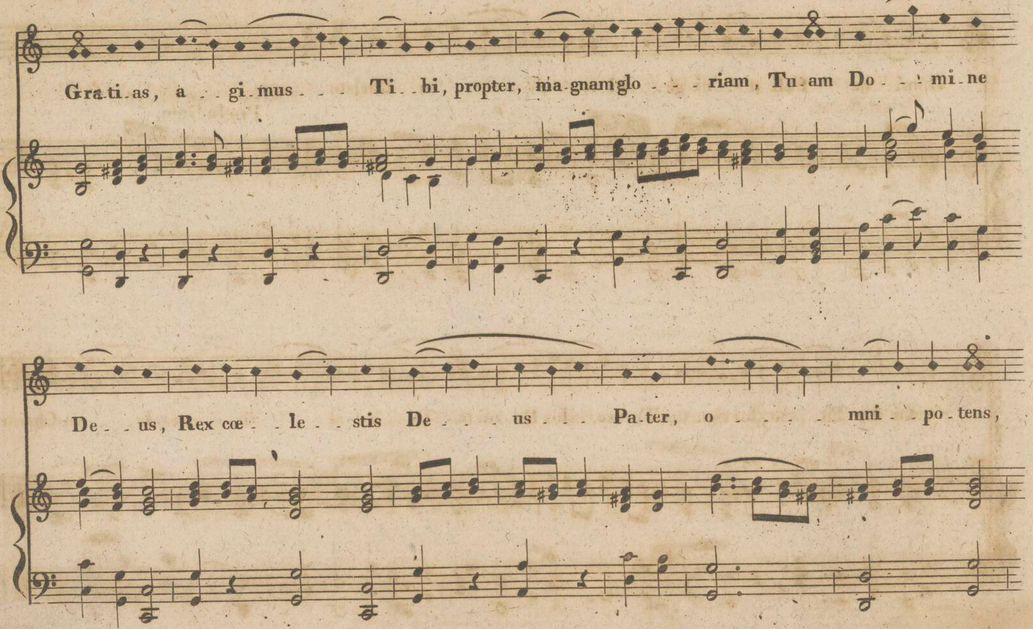
Organ

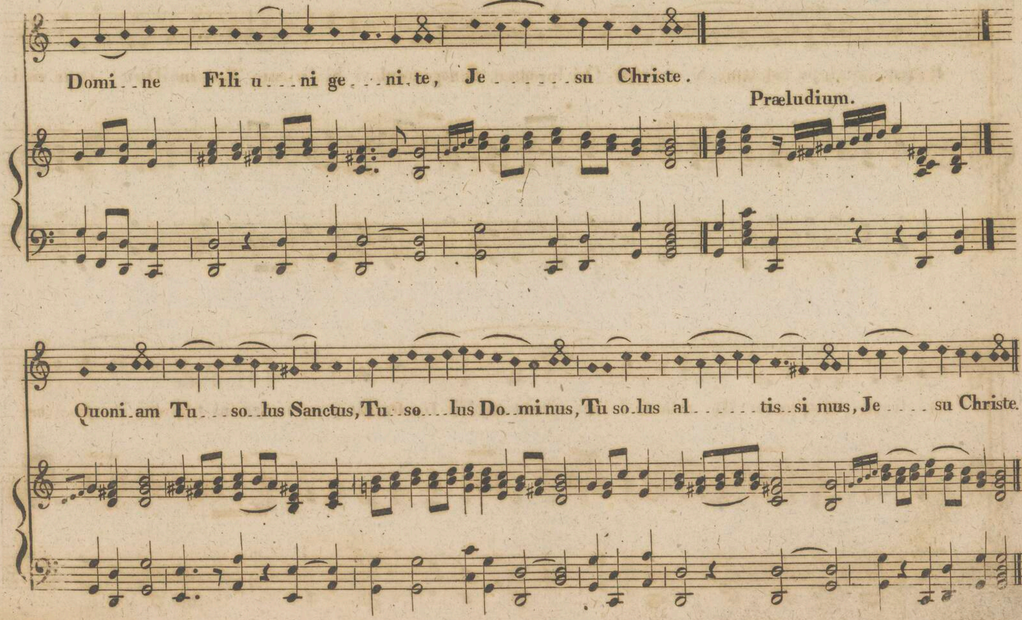

Gloria.

Gloria

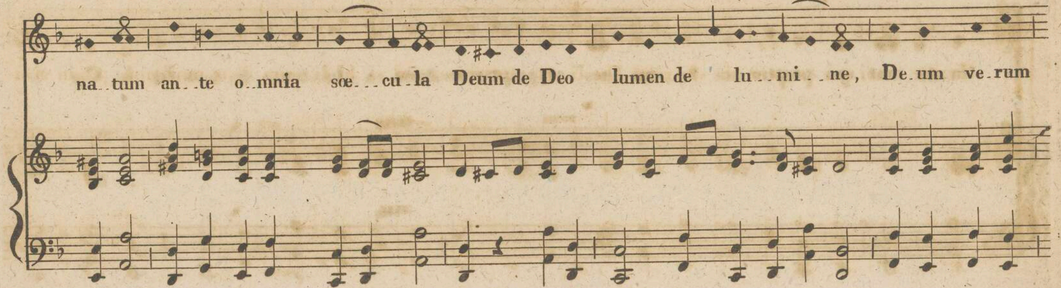

Gra-ti-as, a - gi-mus - Ti - bi, propter, ma-gnamglo - - - riam, Tu-am Do - - mi-ne
De - us, Rex cœ - le - stis De - - us - Pa-ter, o - - - - mni - po-tens,

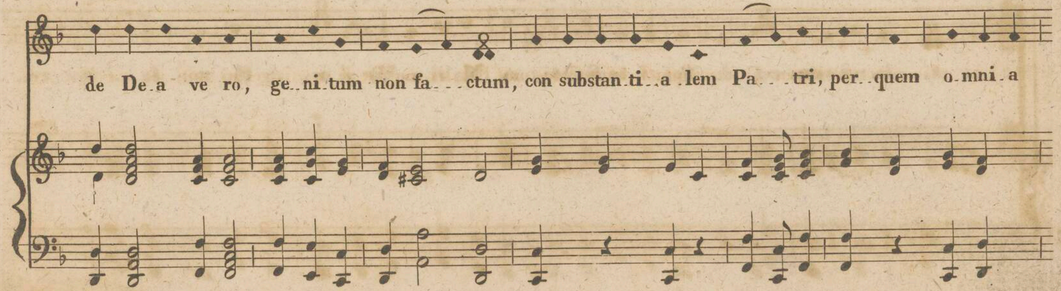

Domi - ne Fili u - - ni ge - - ni-te, Je - - - - - su Christe.
Præludium.
Quoni-am Tu - - so-lus Sanctus, Tu - so - - lus Do-minus, Tu so-lus al - - - - - tis-si mus, Je - - - su Christe.

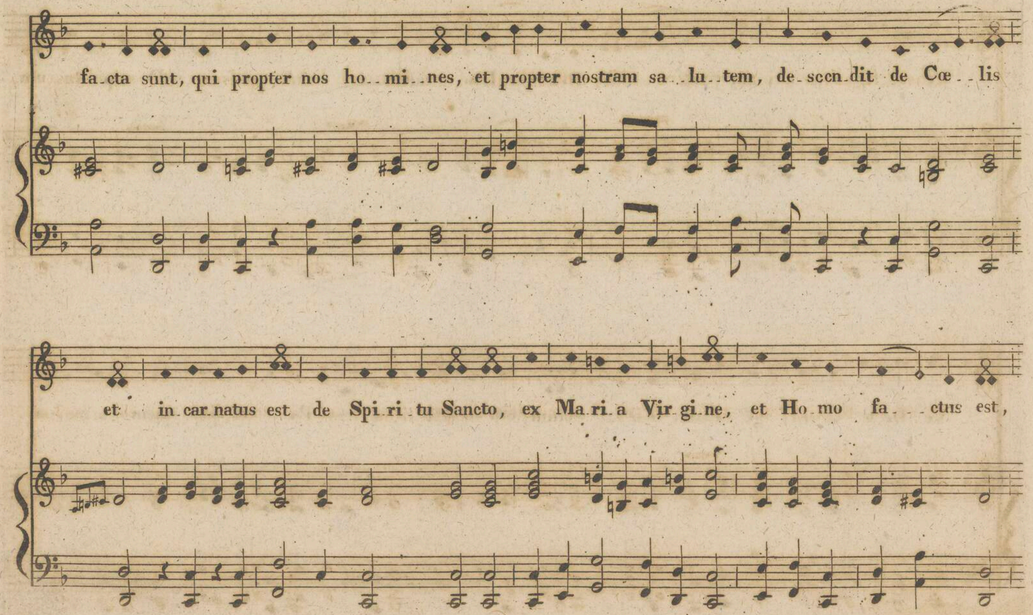
Credo.

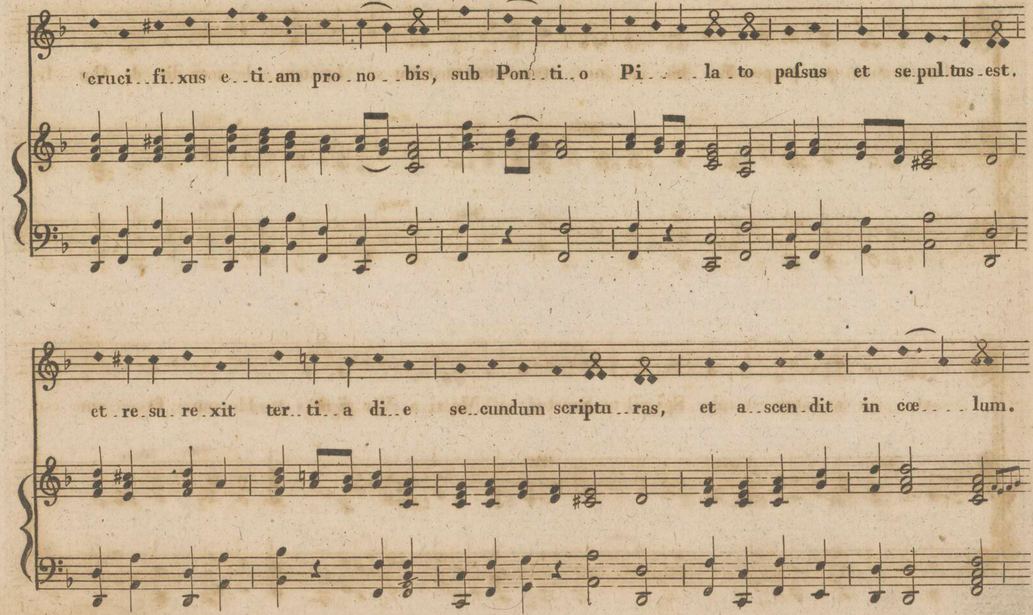

Patrem omni po ten tem fa cto rem Cœ li et ter ræ vi si bi li um o mni um et in vi si-

bi li um et in unum Do minum Je sum Christum Fi li um De i u ni ge ni tum et ex Pa tre

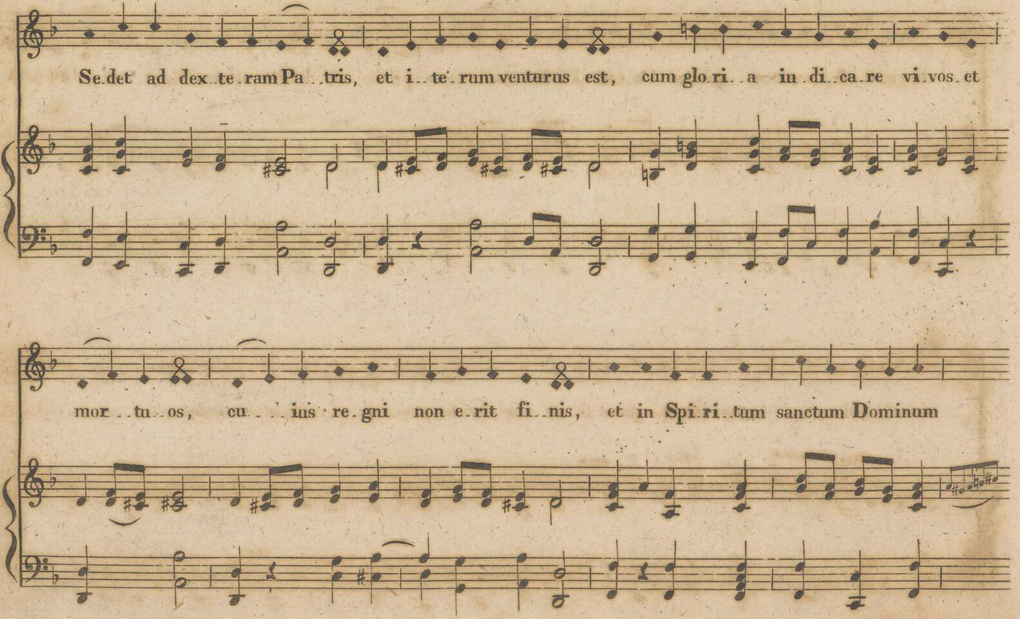

na tum an te o mnia sœ cu la Deum de Deo lumen de lu mi ne, De um ve rum

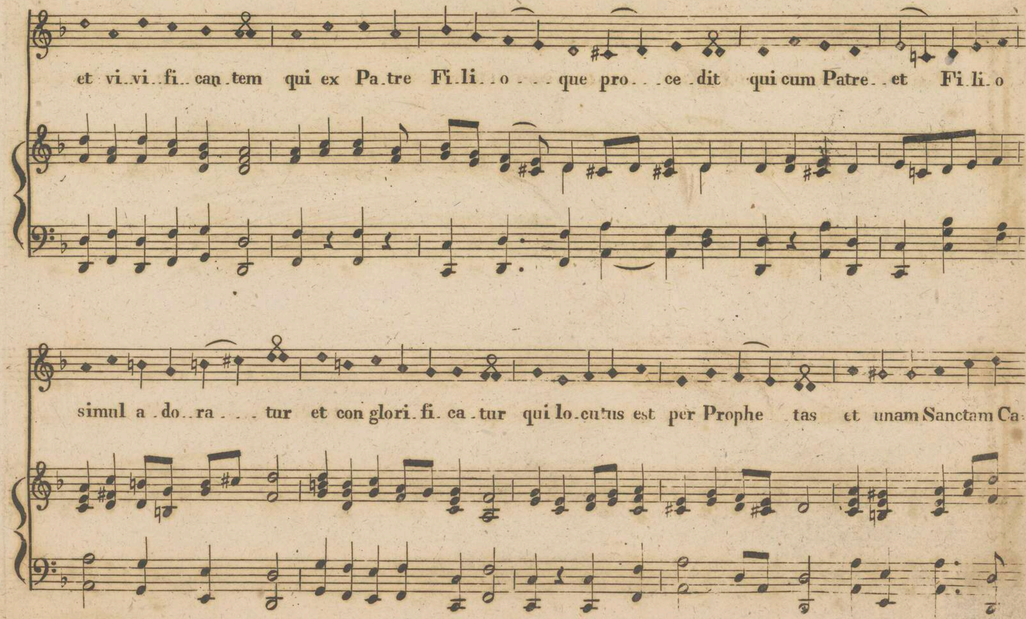

de De a ve ro, ge ni tum non fa ctum, con substan ti a lem Pa tri, per quem o mni a

facta sunt, qui propter nos ho..mi..nes, et propter nostram sa..lu..tem, de..scen..dit de Cœ..lis
et in..car..natus est de Spi..ri..tu Sancto, ex Ma..ri..a Vir..gi..ne, et Ho..mo fa...ctus est,

cruci..fi..xus e..ti..am pro..no..bis, sub Pon..ti..o Pi....la..to paſsus et se..pul..tus..est.
et..re..su..re..xit ter..ti..a di..e se..cundum scriptu..ras, et a..scen..dit in cœ....lum.

Sedet ad

Se.det ad dex.te.ram Pa..tris, et i..te.rum venturus est, cum glo.ri..a in.di..ca.re vi.vos.et
mor..tu..os, cu..ius re.gni non e.rit fi..nis, et in Spi.ri..tum sanctum Dominum

et vi..vi..fi..can.tem qui ex Pa.tre Fi.li..o . . . que pro. . .ce.dit qui cum Patre..et Fi.li.o
simul a..do..ra. . . tur et con glori.fi.ca.tur qui lo.cutus est per Prophe tas et unam Sanctam Ca

tho..li...cam, et A..po..sto...li..cam Æccle...si..am; con...fi..te..or u num Baptis..ma,

in re..mif..si..o...nem pecca..to..rum et ex pe..cto re..sur..re..cti..o..nem mor..tu...o..rum

et vi..tam ven..tu..ri sæ..cu..li A.....men

Sanctus

San.....ctus

Præludium

Benedictus

Agnus Dei.

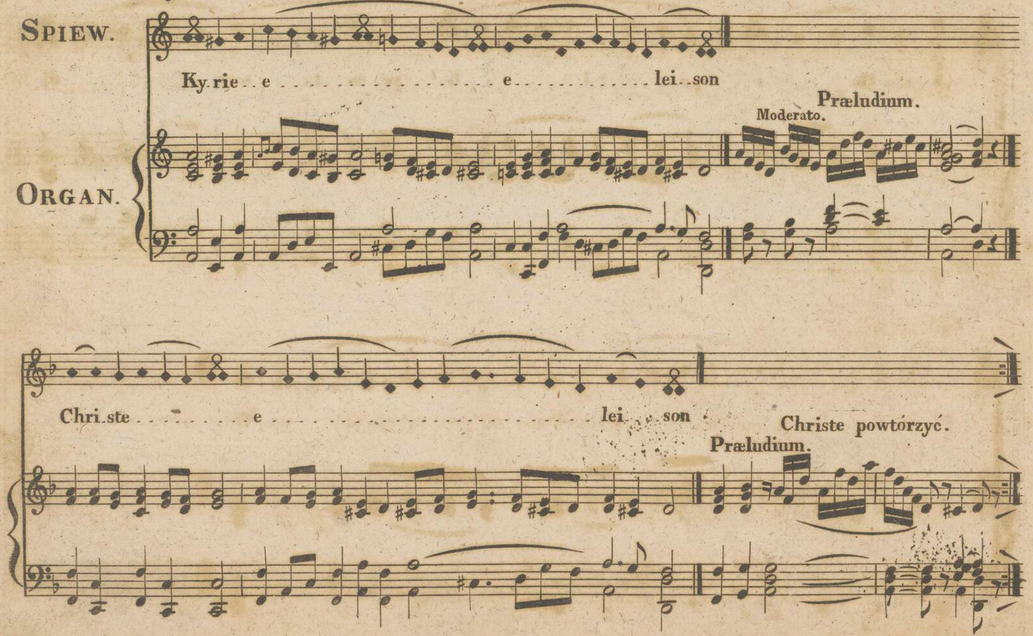

Msza na Niedziele całego Roku | de Dominicis per Annum

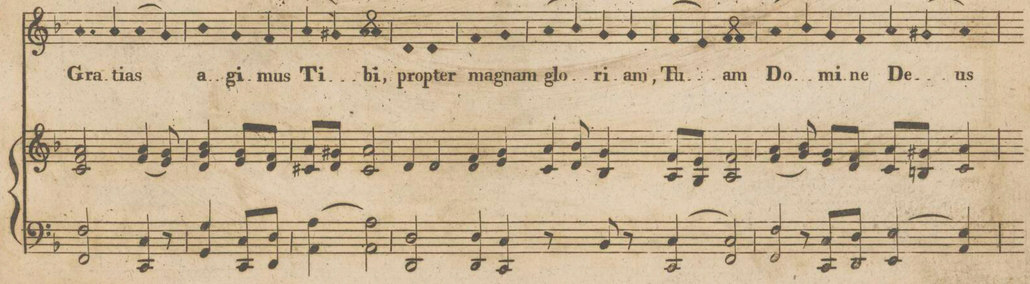
wyiąwszy Niedziele Adwentowe i Postu wielkiego.

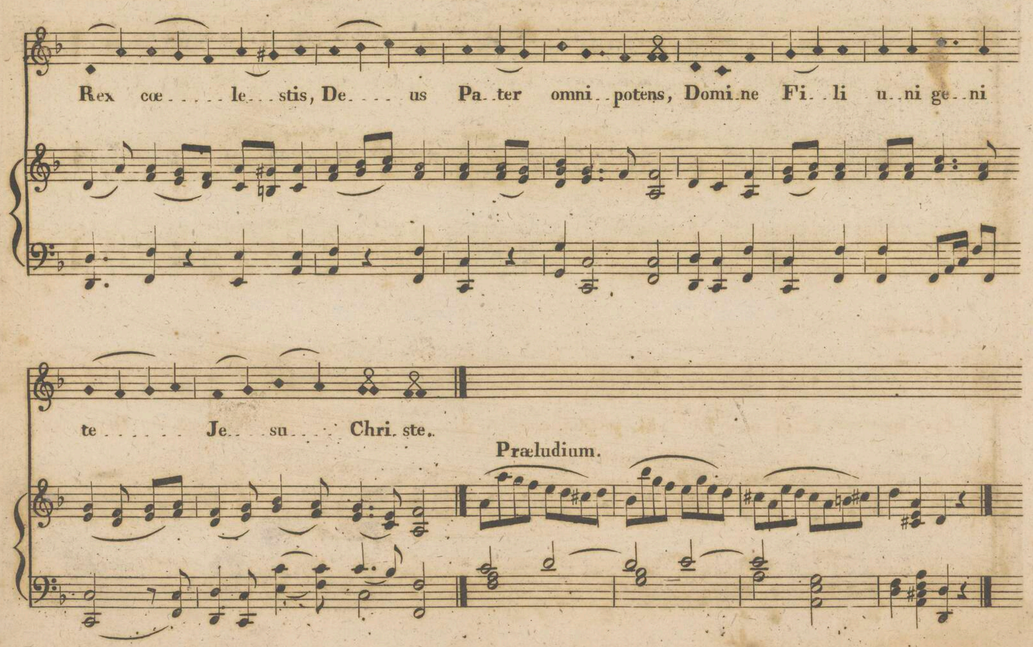
Kyrie.

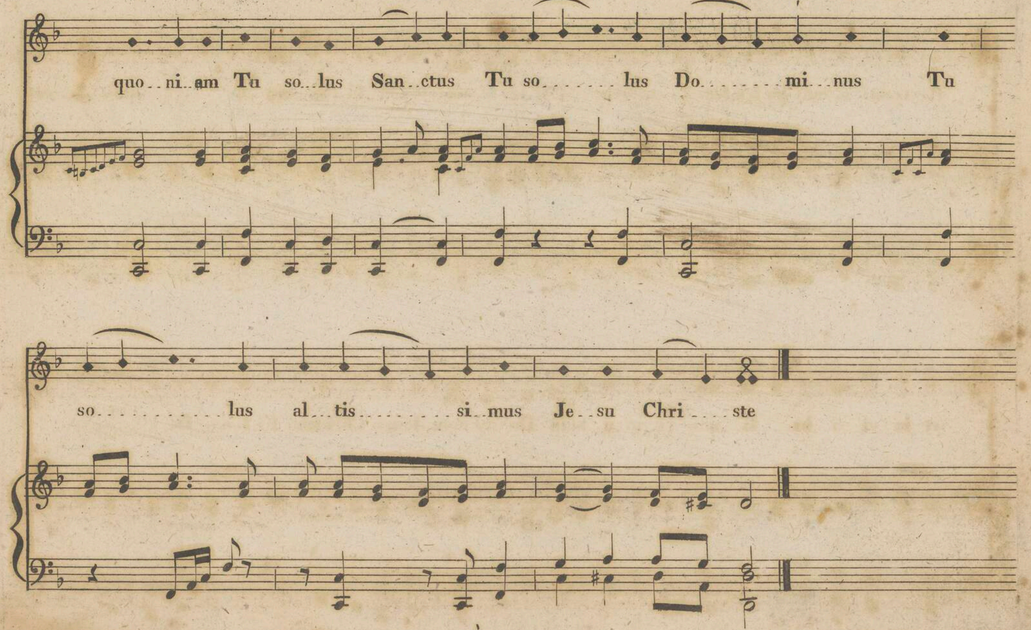

Gloria.

Rex cœ . . . . . le . . . stis, De . . . . us Pa . . ter omni . . potens, Domi . ne Fi . . li u . . ni ge . . ni
te . . . . . Je . . . su . . . . Chri . ste.
Præludium.

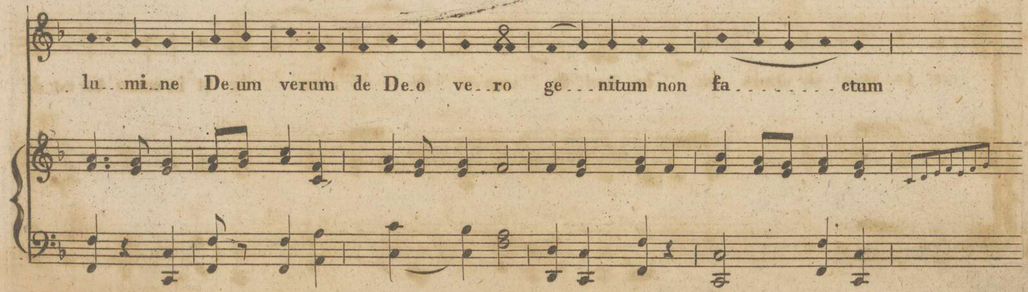

quo . . ni . am Tu so . . lus San . . ctus Tu so . . . . . lus Do . . . . . mi . . nus Tu
so . . . . . lus al . . tis . . . . . si . mus Je . . su Chri . . . ste

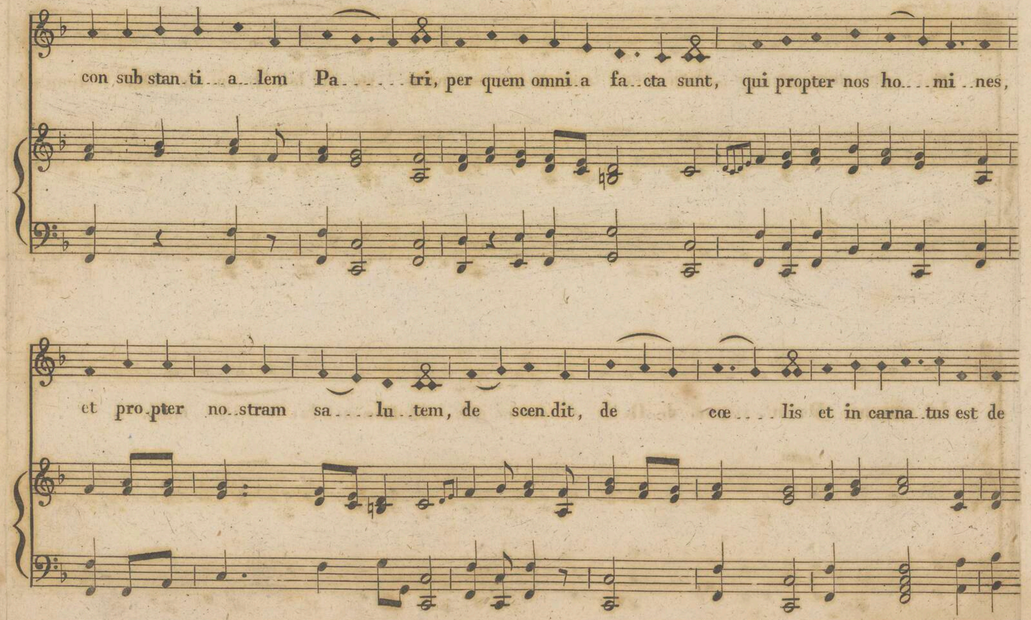
Credo.

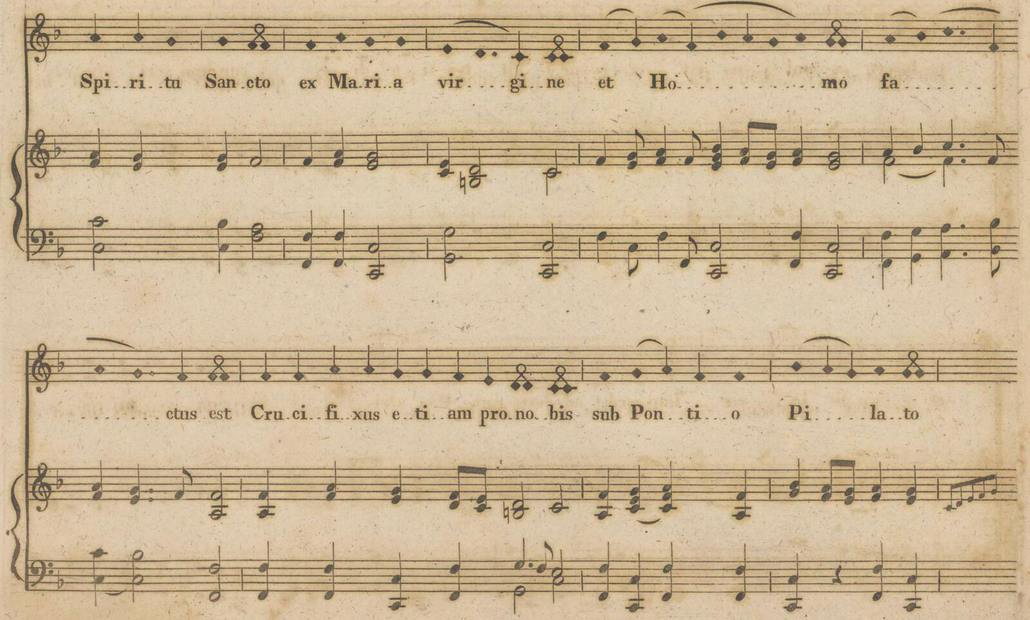

Pa..trem o..mni po.ten.tem fa.cto.rem cœ..li et..te..rœ vi..si..bi..li..um o.....mni.....um,

et in vi..si..bi..li..um, et in u..num Do..mi.num, Jesum Christum Fi.li.um De.i u.....ni

ge....ni..tum, et ex Patre na..tum an.te o.mni.a sœ..cu..la De.um de De.o lumen de

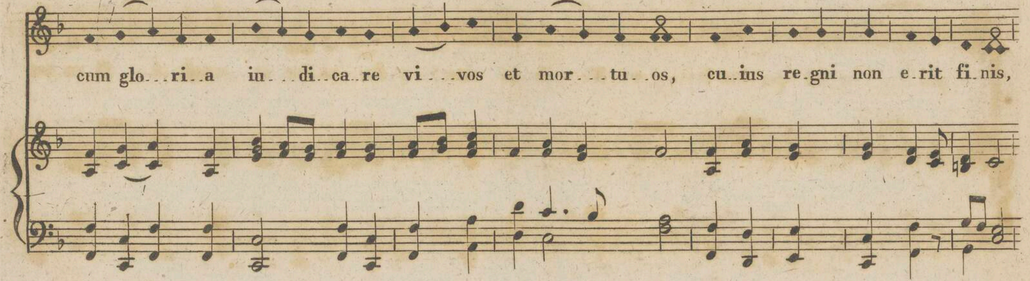

lu..mi..ne De.um verum de De.o ve..ro ge...nitum non fa.....ctum

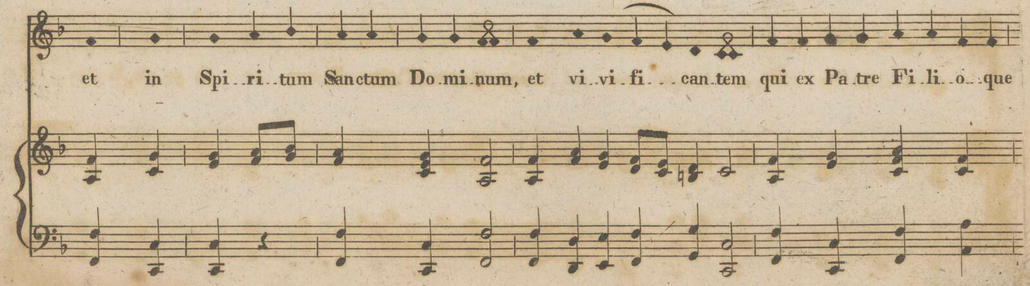

con sub stan ti a lem Pa tri, per quem omni a fa cta sunt, qui propter nos ho mi nes,
et pro pter no stram sa lu tem, de scen dit, de cœ lis et in carna tus est de

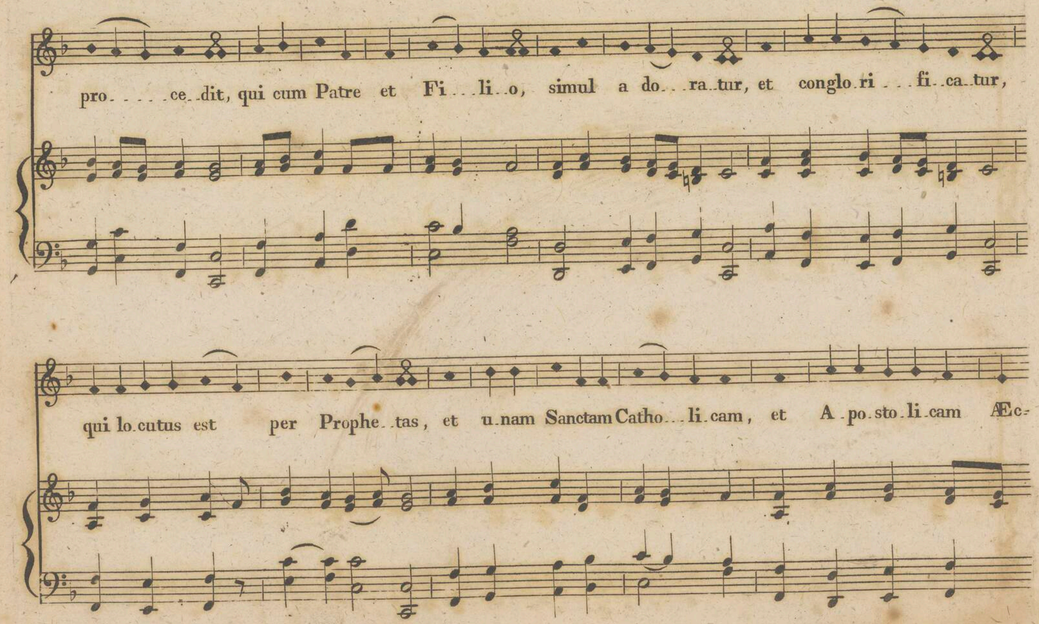

Spi ri tu San cto ex Ma ri a vir gi ne et Ho mo fa
ctus est Cru ci fi xus e ti am pro no bis sub Pon ti o Pi la to

pasfus et se..pul...tus est, et re.sur.re.xit ter.ti..a di..e, se.cun.dum scri..ptu.ras

et a.scen.dit in cœ...lum, sedet ad dexte.ram Pa...tris, et i..te..rum ven.tu..rus est,

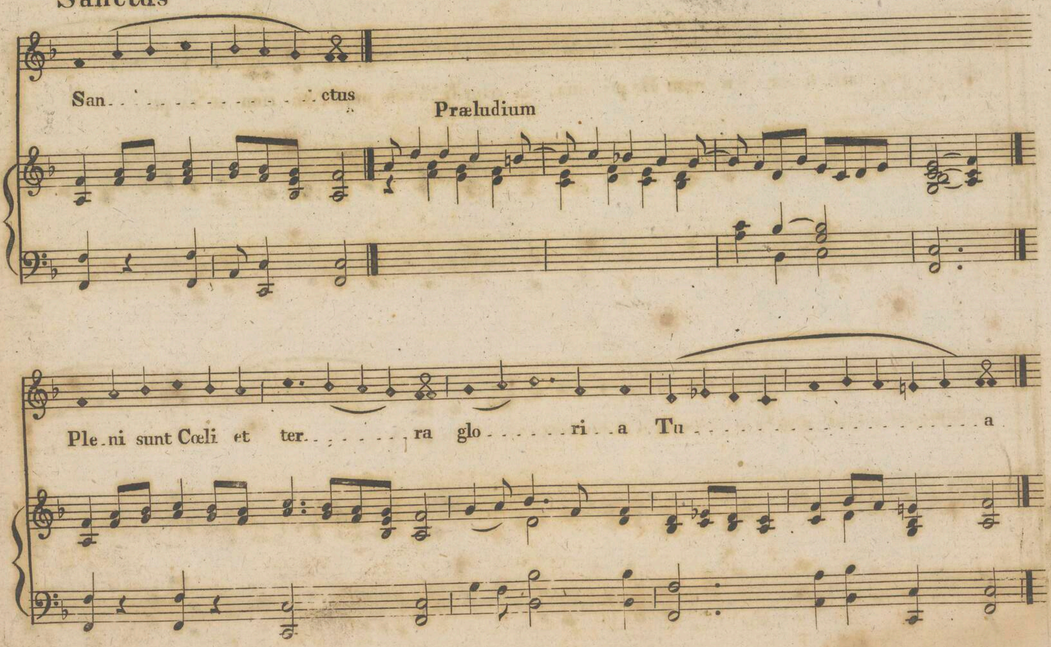

cum glo...ri..a in..di..ca..re vi...vos et mor...tu..os, cu..ius re.gni non e.rit fi.nis,

et in Spi..ri..tum Sanctum Do.mi.num, et vi..vi.fi...can.tem qui ex Pa.tre Fi.li..o..que

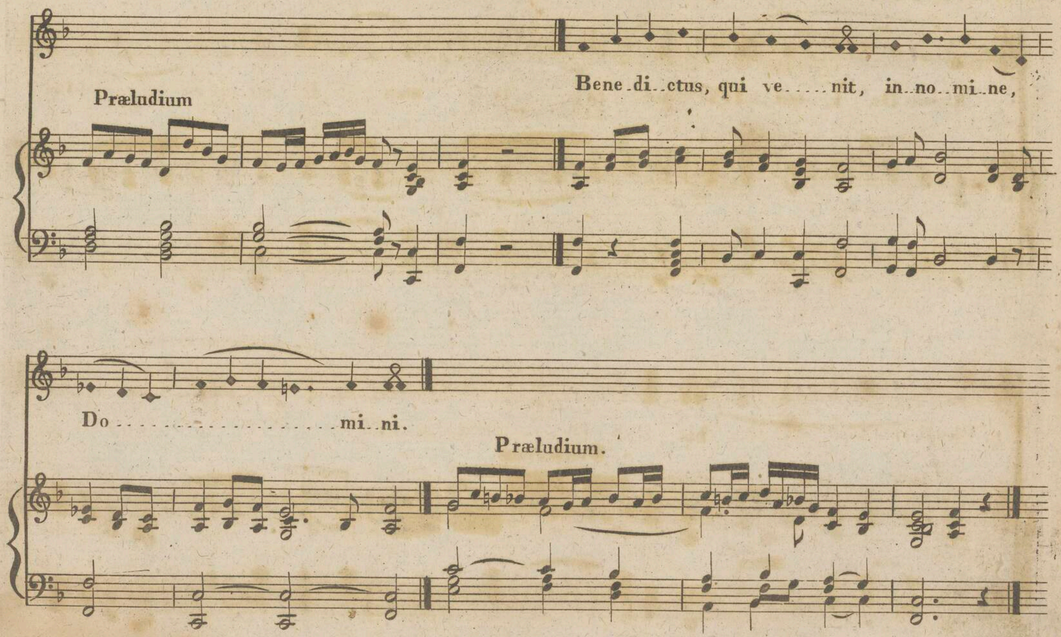

pro . . . . ce . dit, qui cum Patre et Fi . . . li . . o, simul a do . . . ra . tur, et conglo . ri . . . fi . ca . tur,
qui lo . cutus est per Prophe . . tas, et u . nam Sanctam Catho . . . li . cam, et A . po . sto . li . cam Æc-

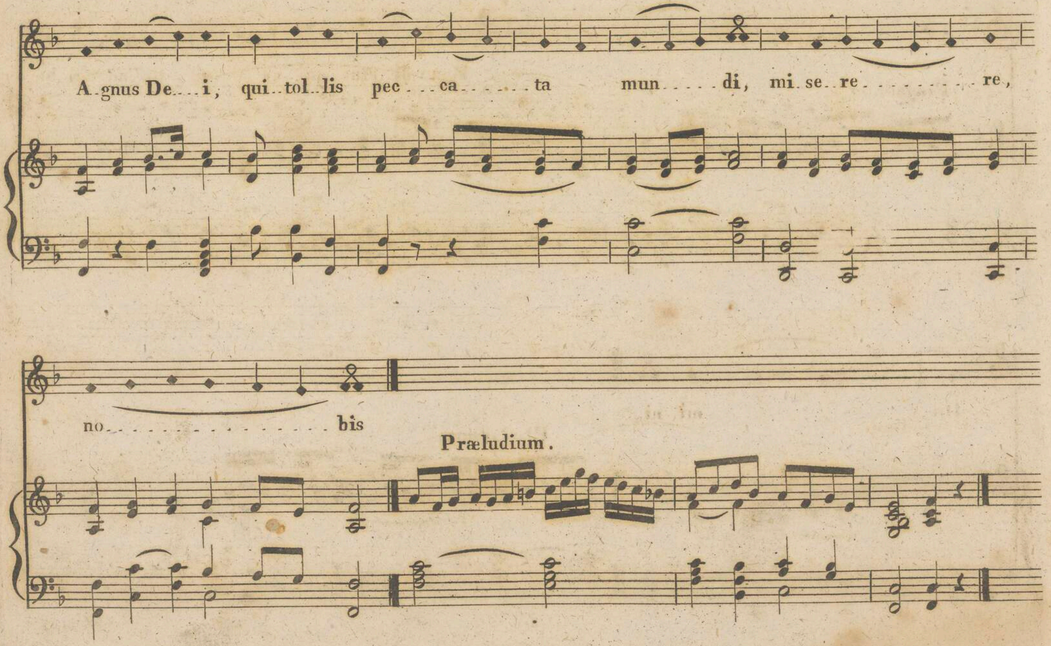

cle . . si . . am, confi . te . . or u . . num Ba . pti . sma, in remissi . . o . nem pec . ca . to . . rum et ex pe . . . . . cto,
re . surre . cti . o . nem mor . tu . o . . rum, et vi . tam ventu . ri soe . cu . li, A . . . . . men

Sanctus

Benedictus.

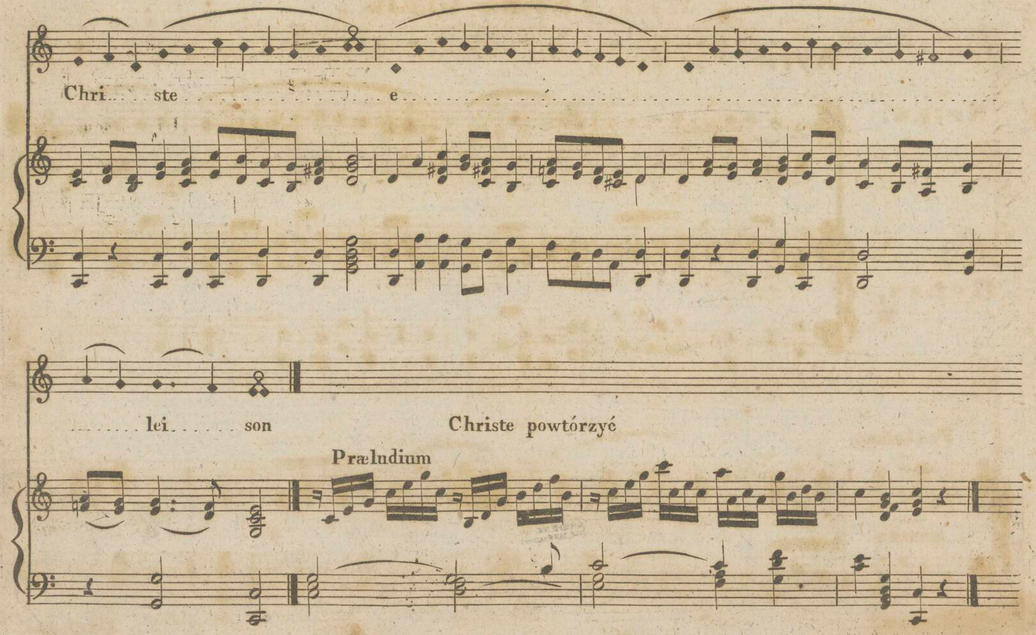

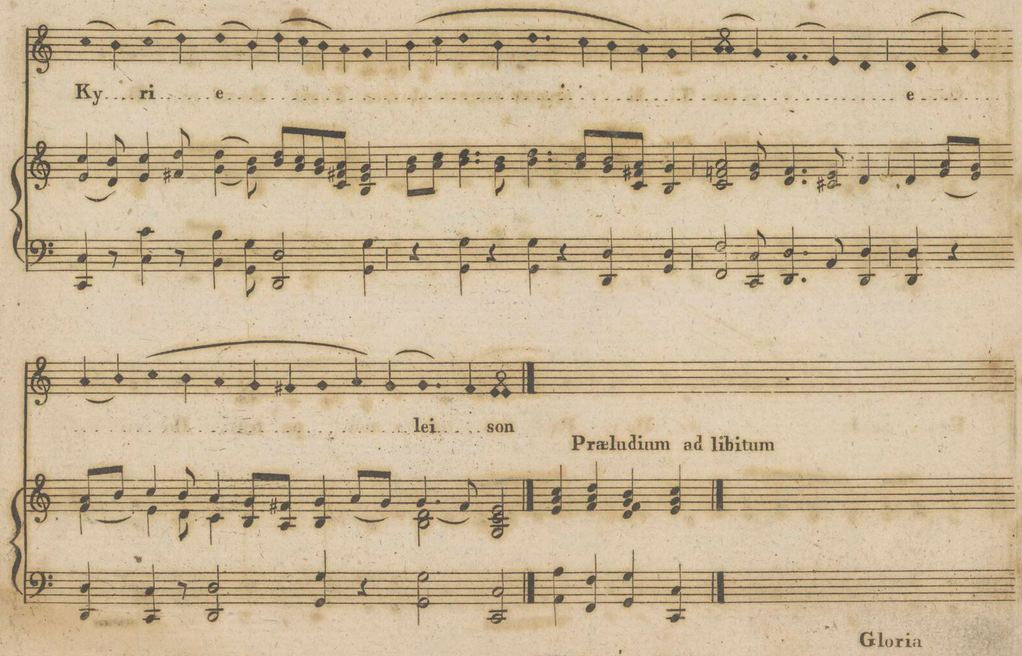

Msza : Primæ Clasfis :

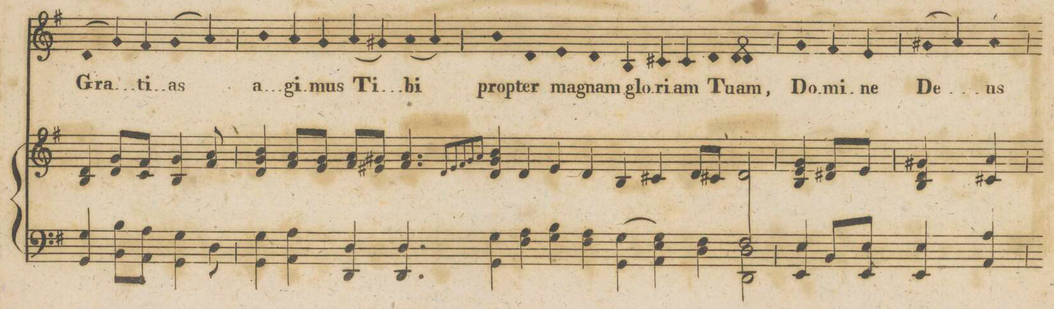
Kyrie.

Chri ste e
lei son
Christe powtórzyć
Præludium

Ky ri e
e
lei son
Præludium ad libitum
Gloria

Gloria.

Gra..ti..as a..gi.mus Ti..bi propter magnam glo.ri.am Tuam, Do.mi.ne De...us

Rex cœ.le.....stis, De.us Pa.....ter o.mni....po..tens, Do..mi..ne

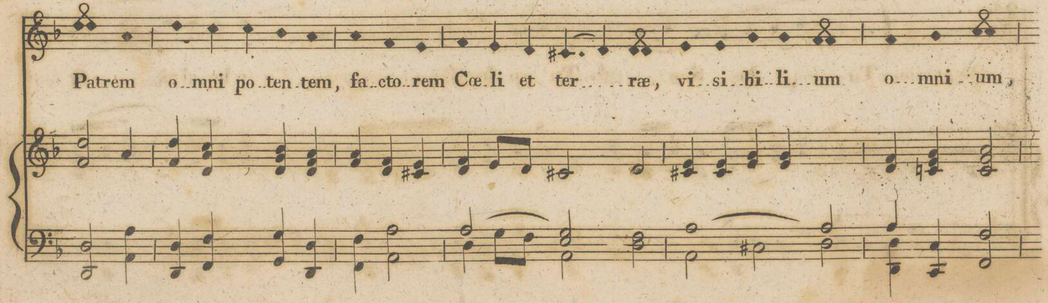

Fi..li u..ni ge.....ni..te, Je...su Chri...ste.
Præludium.

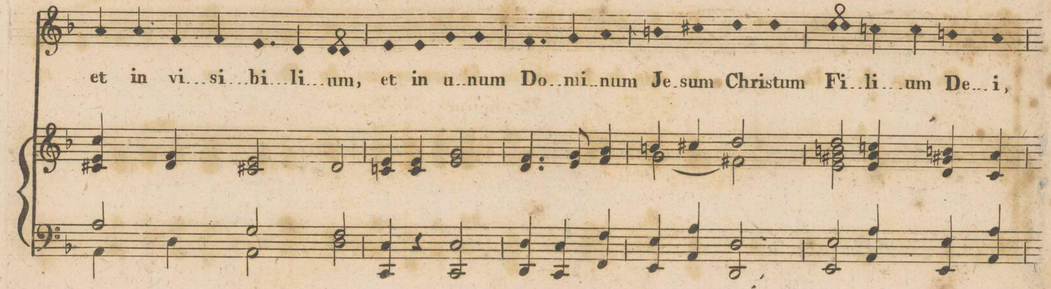

Quo.ni.am, Tu so...lus San.....ctus, Tu so..lus Do.....mi.nus, Tu so.lus al.tis.....si.mus,

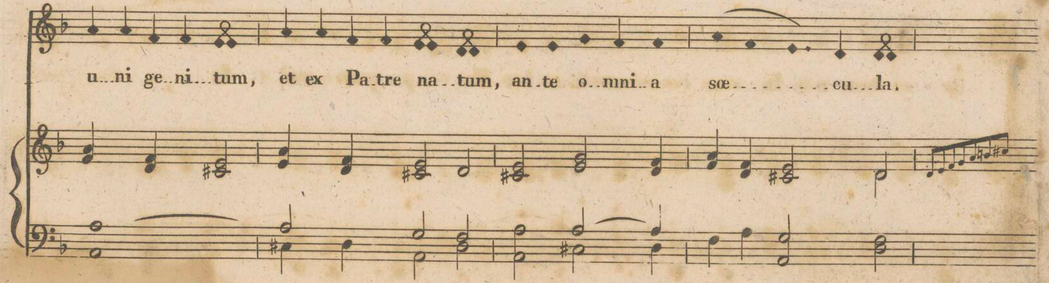

Præludium ad libitum.

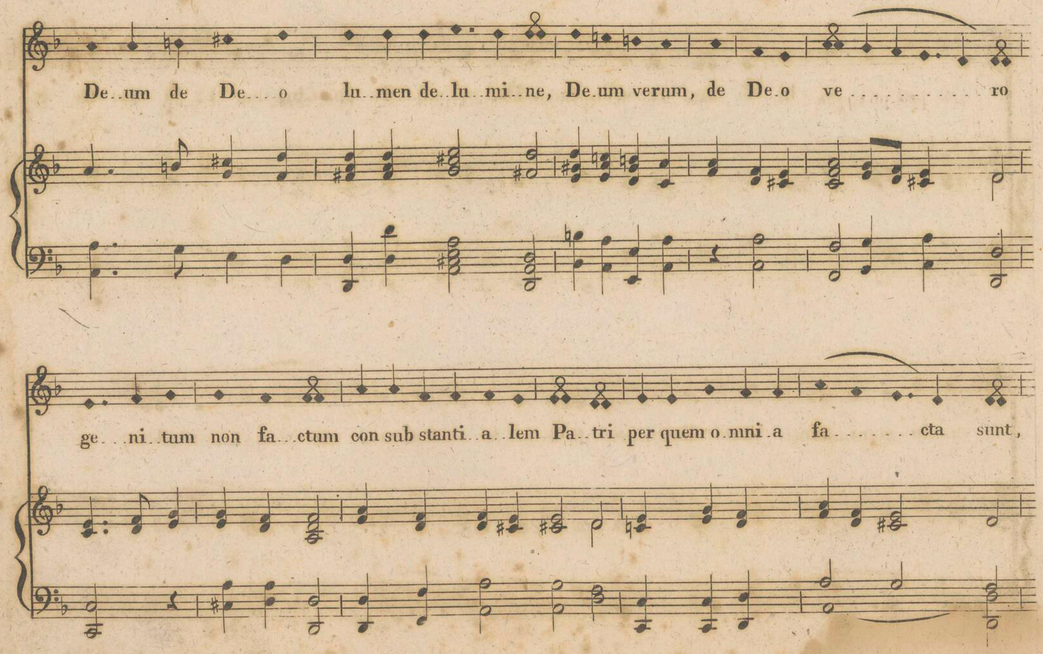
Credo.

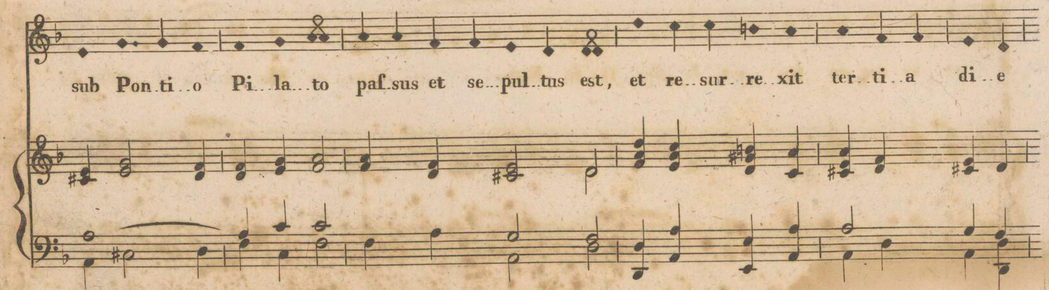

Deum de

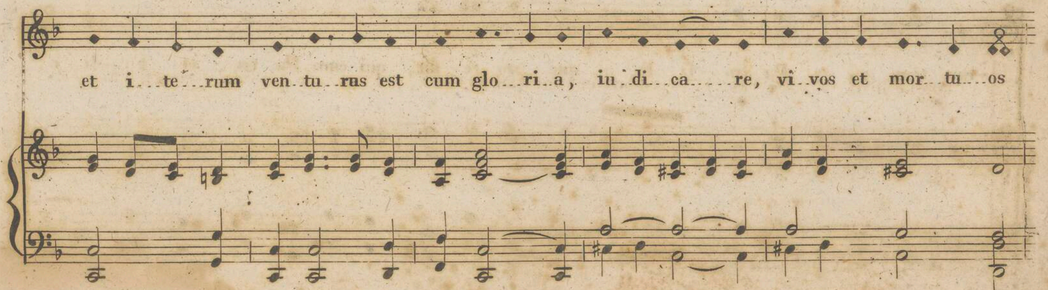

De..um de De...o lu..men de..lu..mi..ne, De.um verum, de De.o ve.....ro
ge...ni..tum non fa...ctum con sub stanti..a..lem Pa..tri per quem o.mni.a fa.....cta sunt,

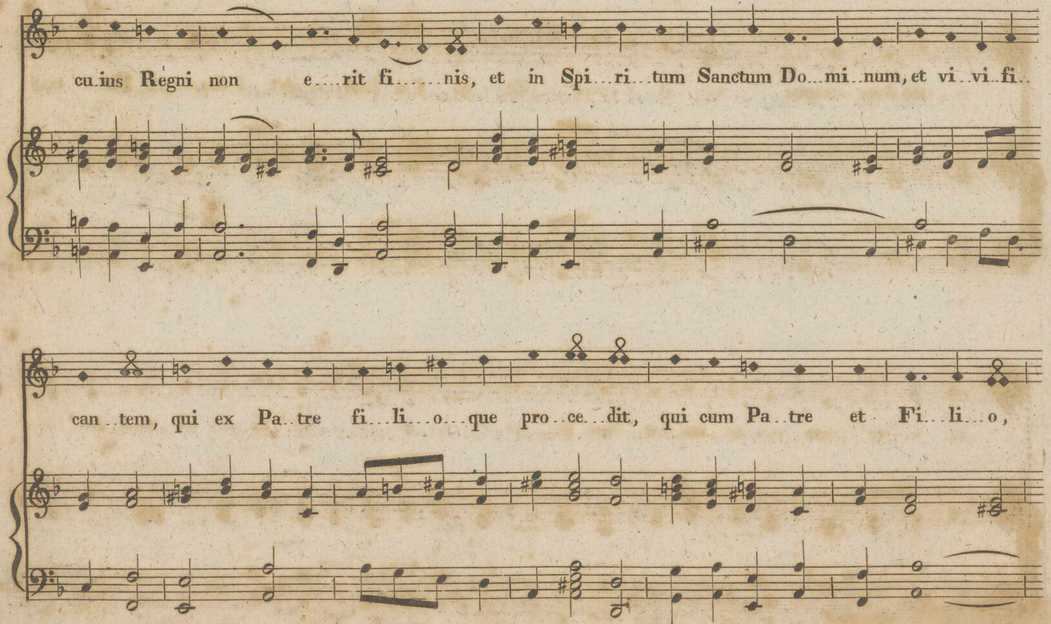

qui pro..pter nos ho.....mi..nes, et pro..pter no..stram sa...lu...tem, de scen.dit de...cœ..lis
et in car..na...tus est de Spi..ri..tu, San.....cto, ex Ma..ri...a Vir..gi...ne,

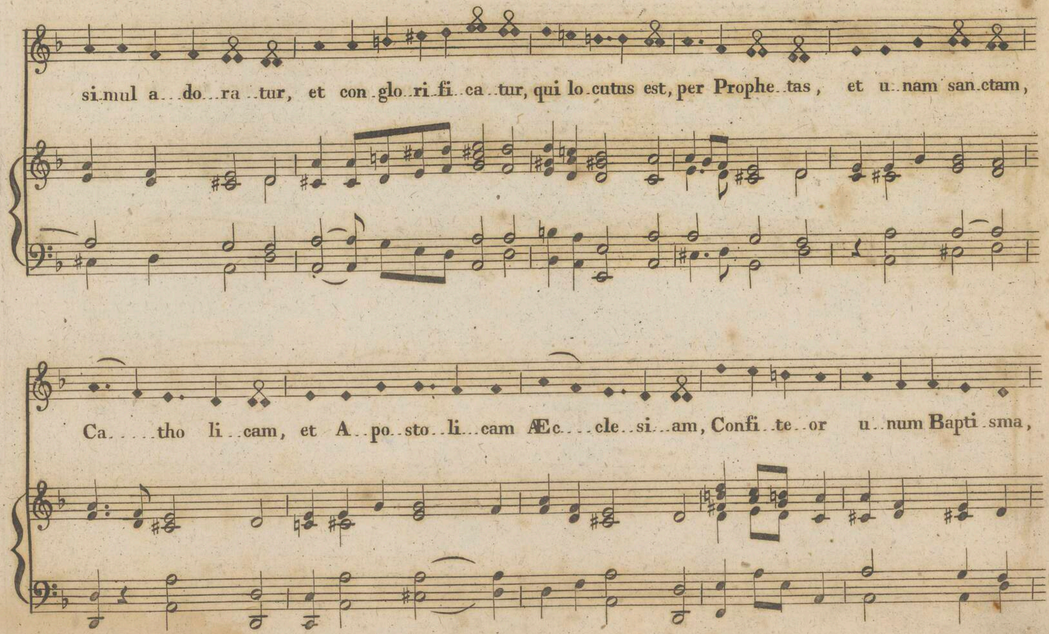

et Ho..mo fa..ctus est, cru..ci..fi..xus e..ti..am pro..no..bis,

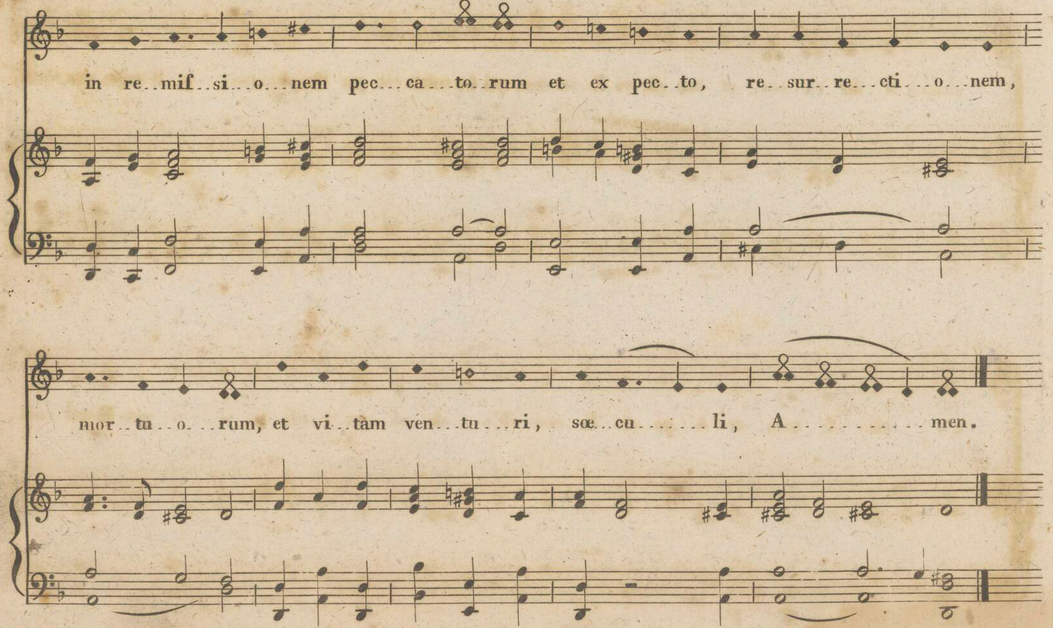

sub Pon..ti..o Pi..la..to paf..sus et se..pul..tus est, et re..sur..re..xit ter..ti..a di..e

se..cun..dum scriptu..ras et a..scen..dit in Cœ..lum, se..det ad..dexteram Pa..tris.

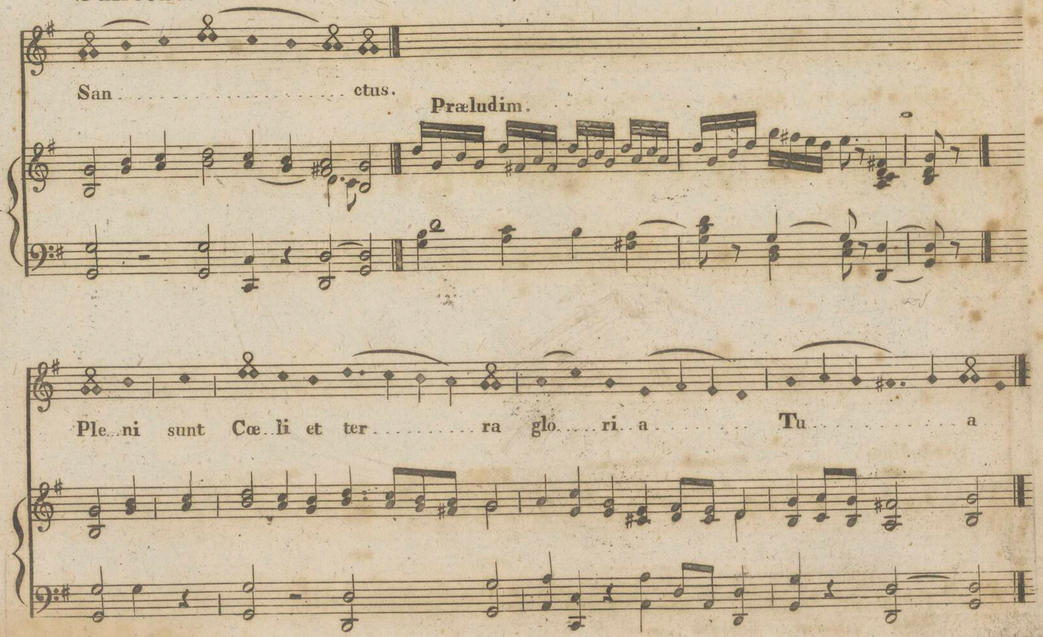

et i..te..rum ven..tu..rus est cum glo..ri..a, iu..di..ca..re, vi..vos et mor..tu..os

cu.ius Regni non e....rit fi.....nis, et in Spi...ri...tum Sanctum Do...mi..num, et vi..vi..fi..
can..tem, qui ex Pa..tre fi...li...o...que pro..ce..dit, qui cum Pa..tre et Fi...li...o,

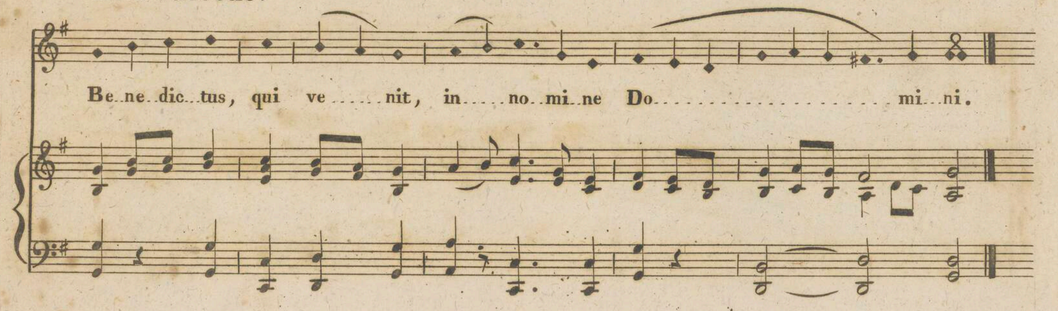

si.mul a...do...ra..tur, et con.glo..ri..fi..ca..tur, qui lo.cutus est, per Prophe..tas, et u..nam san.ctam,
Ca.....tho li..cam, et A..po..sto..li...cam Æc....cle..si...am, Confi..te..or u..num Bapti..sma,

in re..mif..si..o..nem pec..ca..to..rum et ex pec..to, re..sur..re..cti..o..nem,
mor..tu..o..rum, et vi..tam ven..tu..ri, sœ..cu..li, A..men.

Sanctus.

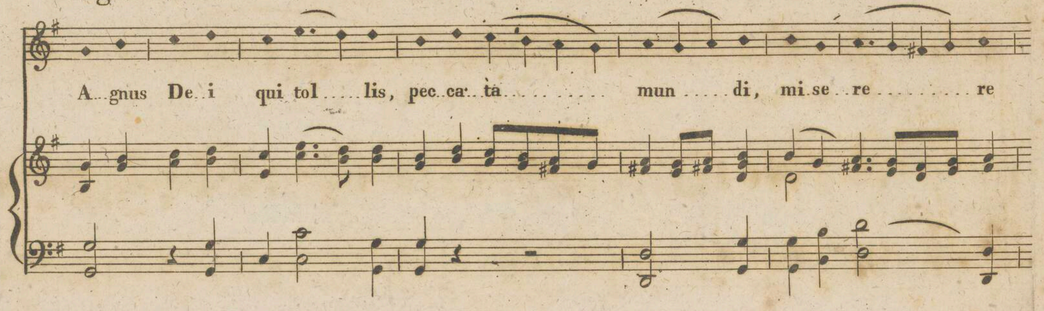

San..ctus.
Præludim.
Ple..ni sunt Cœ..li et ter..ra glo..ri..a Tu..a

Benedictus.

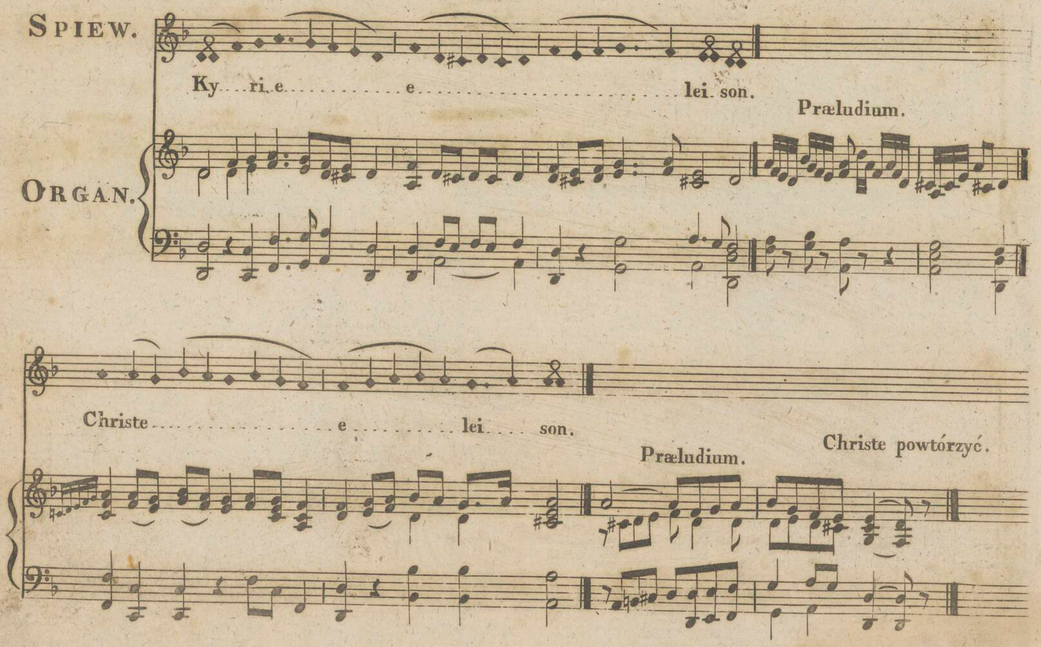

Agnus Dei.

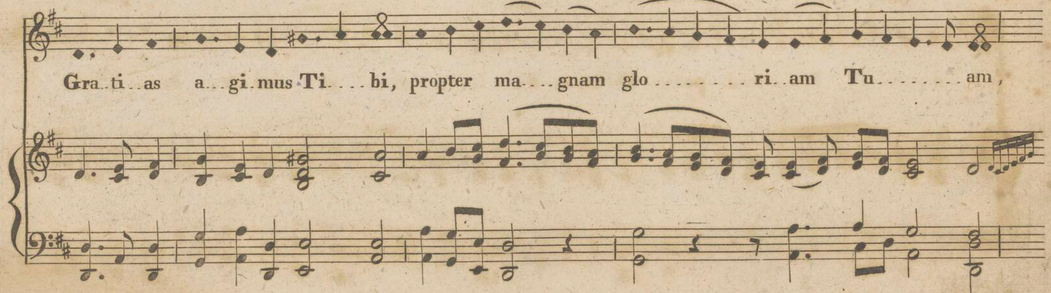

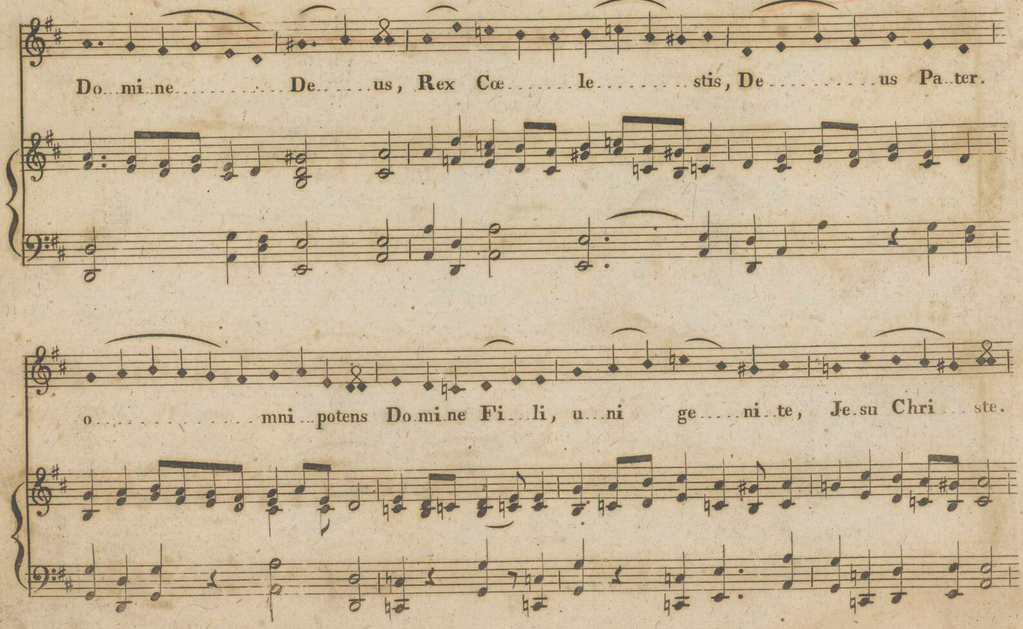
Msza na Wotywę o N.P. Maryi.

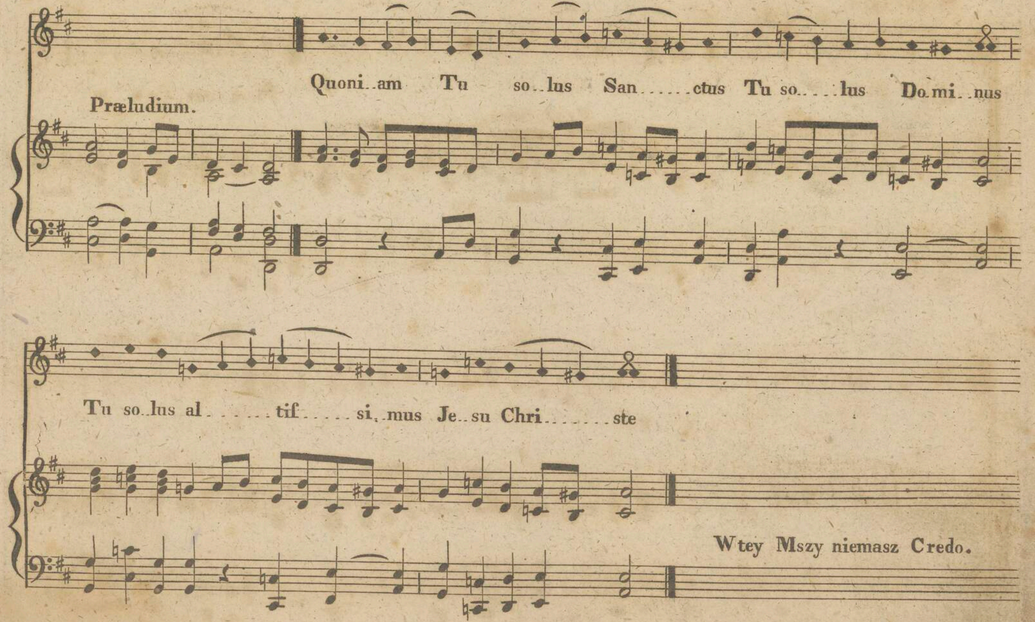

Gloria.

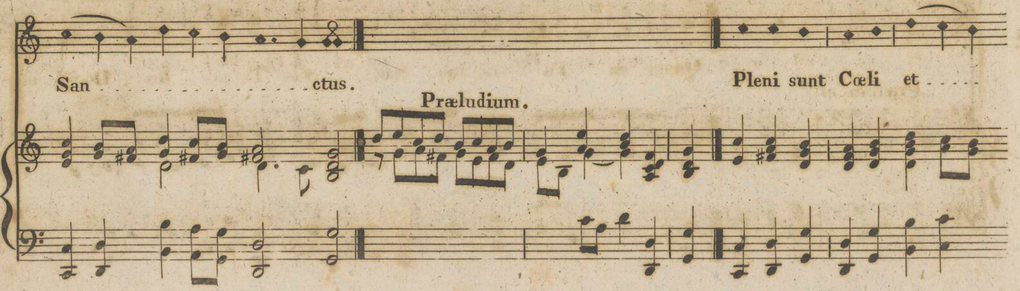

Wtey Mszy niemasz Credo.

Sanctus.

Benedictus.

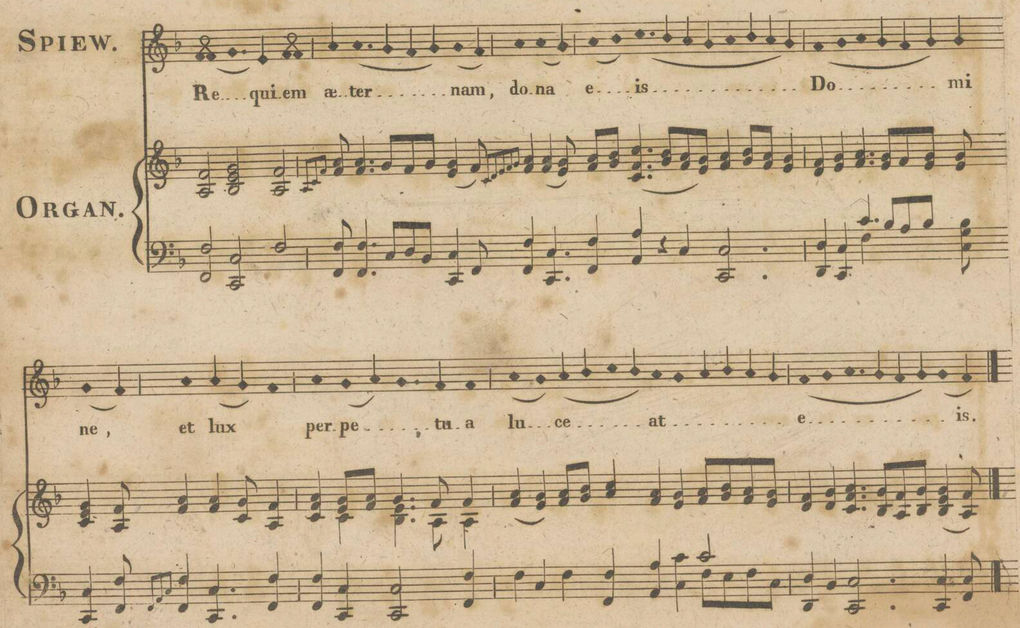

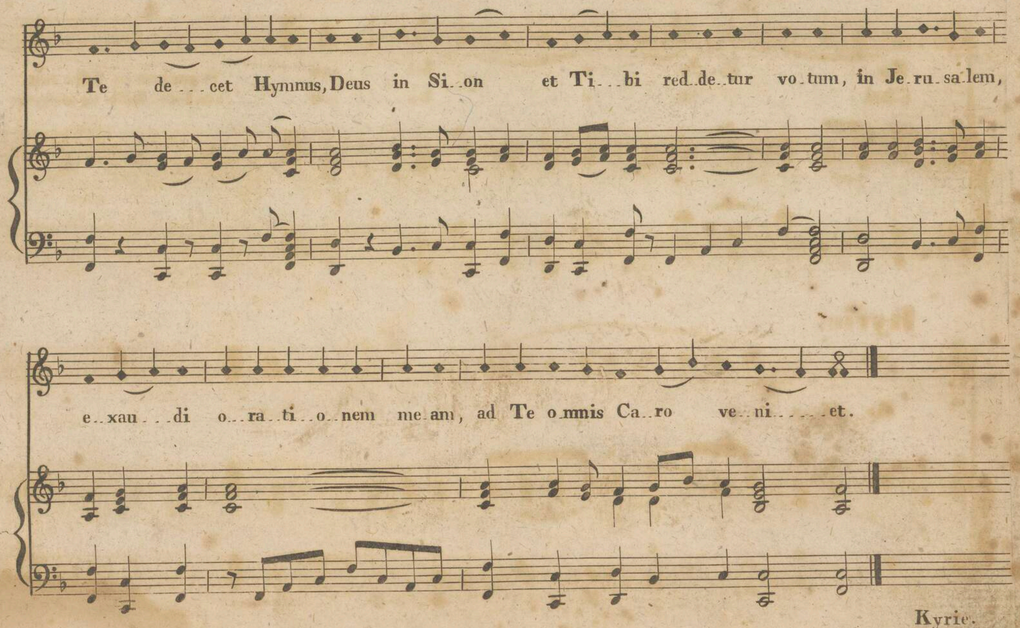
Agnus

Msza Załobna. |: Requiem :|

Kyrie.

Kyrie.

Tu powtarza się Kilka razy, a na końcu dodaie się następne:

Kyrie.

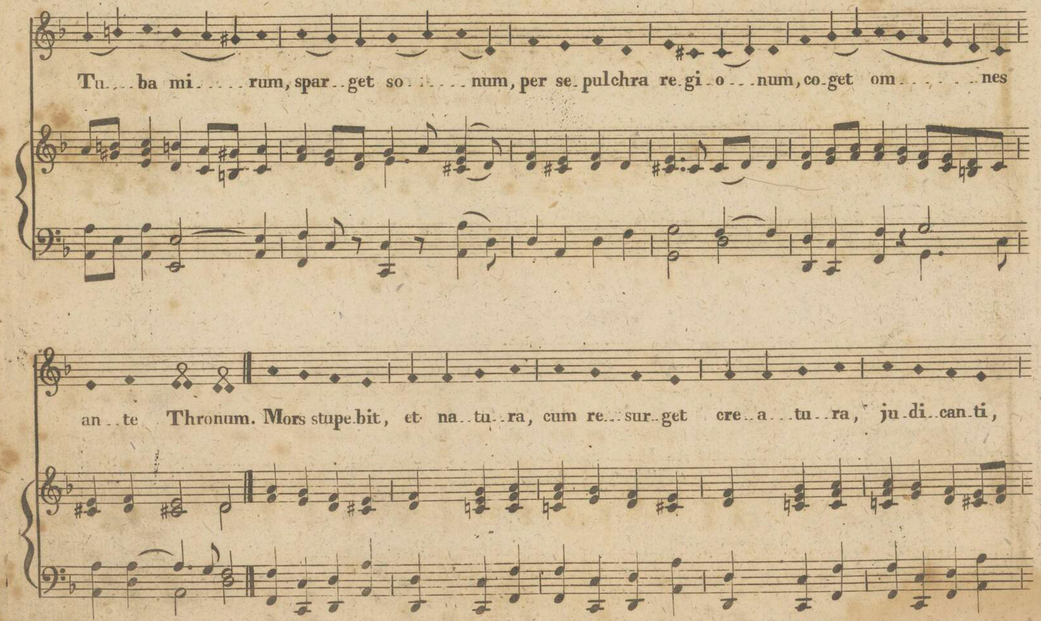

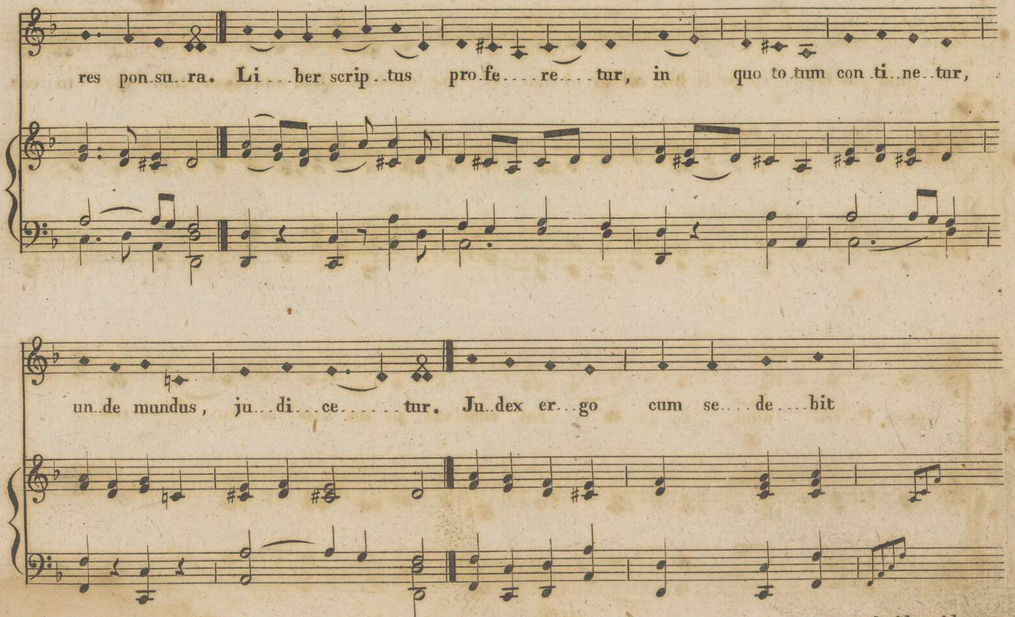
Dies iræ.

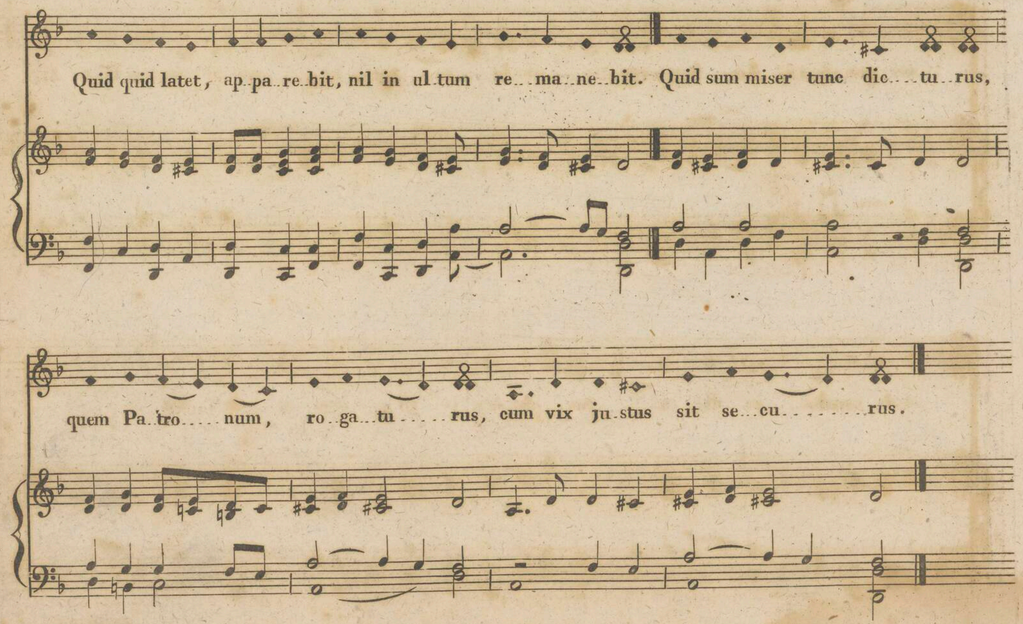

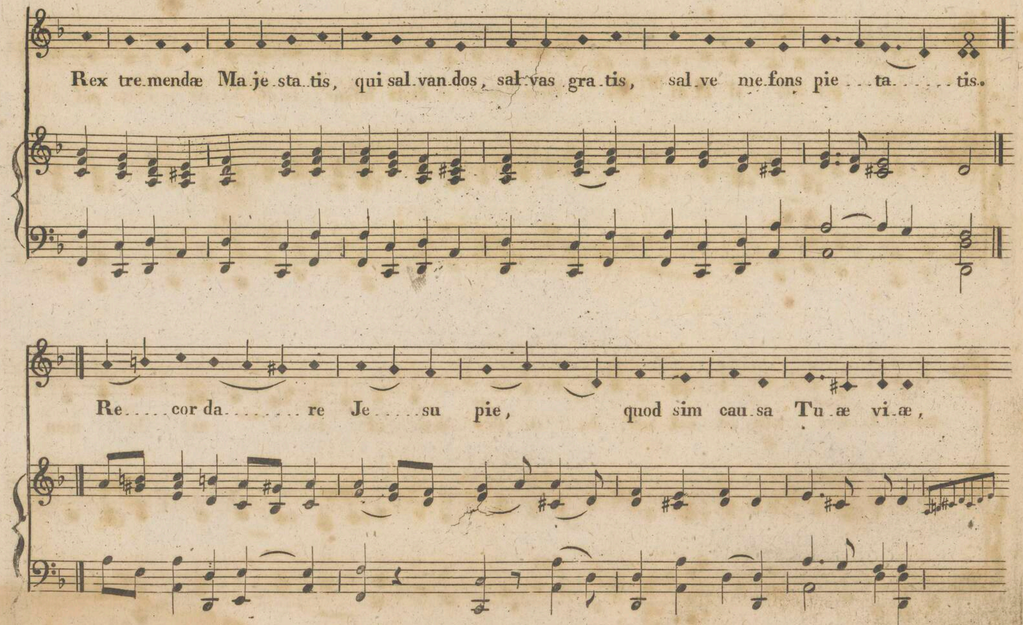

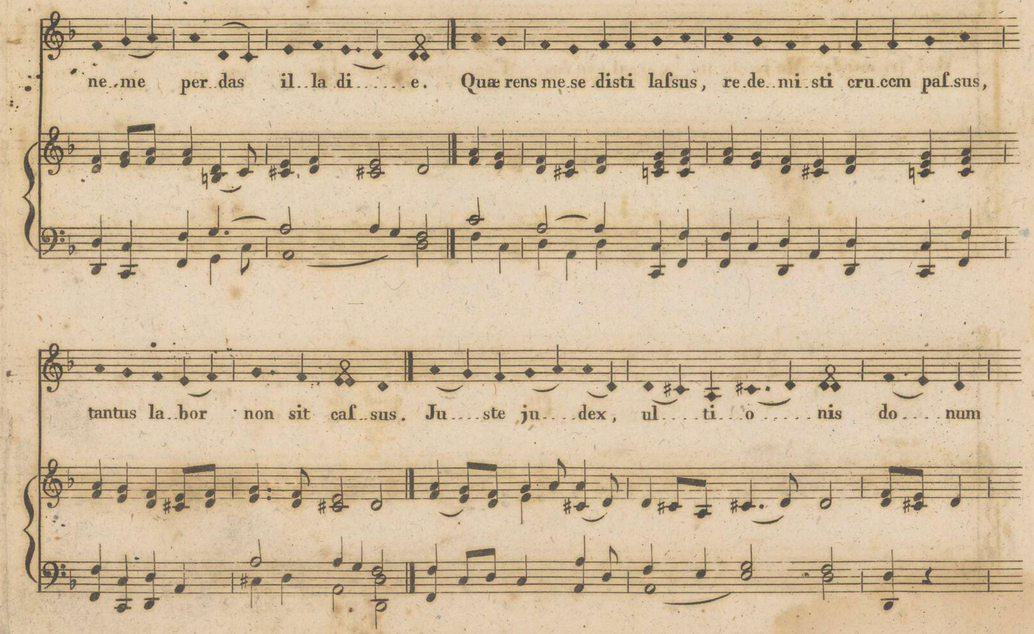
Tuba

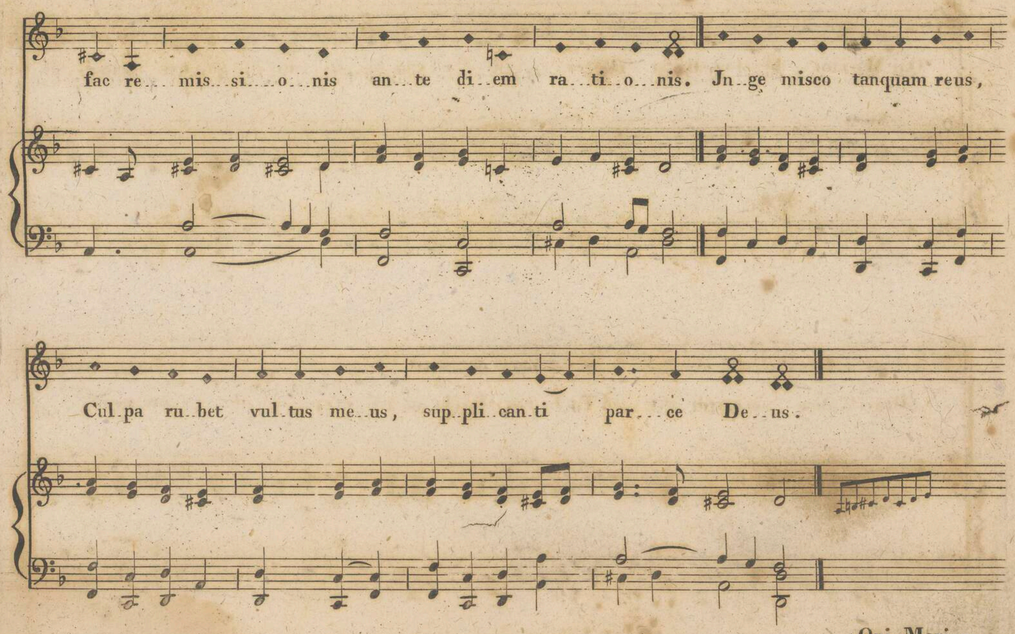

Tu...ba mi.....rum, spar..get so.....num, per se.pulchra re.gi.o...num, co.get om.....nes
an..te Thronum. Mors stupe.bit, et na..tu..ra, cum re...sur..get cre..a...tu..ra, ju.di..can.ti,

res pon.su..ra. Li...ber scrip..tus pro.fe....re....tur, in quo to.tum con.ti..ne..tur,
un.de mundus, ju...di...ce.....tur. Ju..dex er..go cum se...de...bit

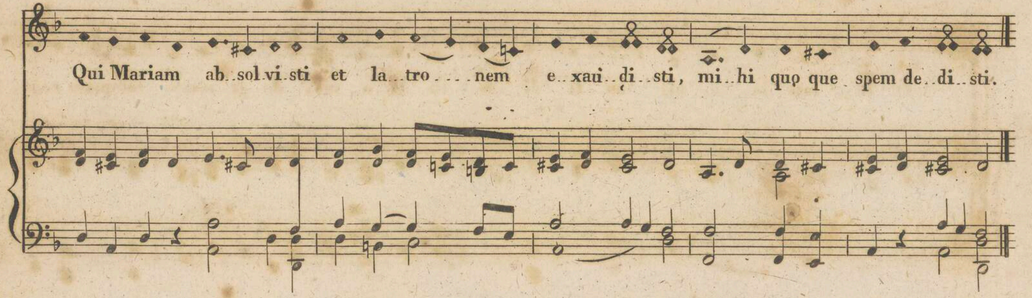

Quid quid latet, ap pa re bit, nil in ul tum re ma ne bit. Quid sum miser tunc dic tu rus,
quem Pa tro num, ro ga tu rus, cum vix ju stus sit se cu rus.

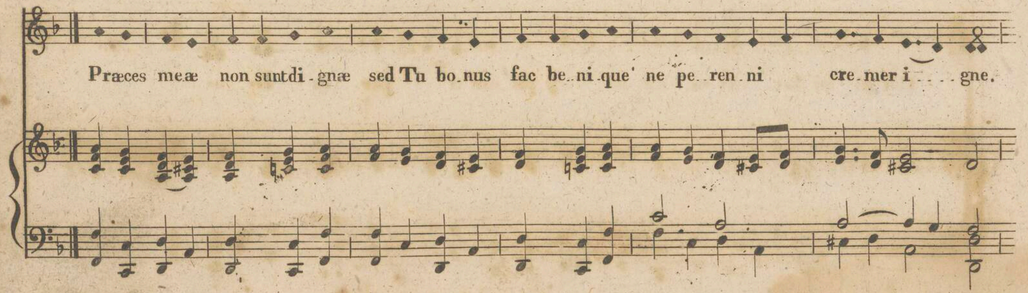

Rex tre mendæ Ma je sta tis, qui sal vandos, sal vas gra tis, sal ve me fons pie ta tis.
Re cor da re Je su pie, quod sim cau sa Tu æ viæ,

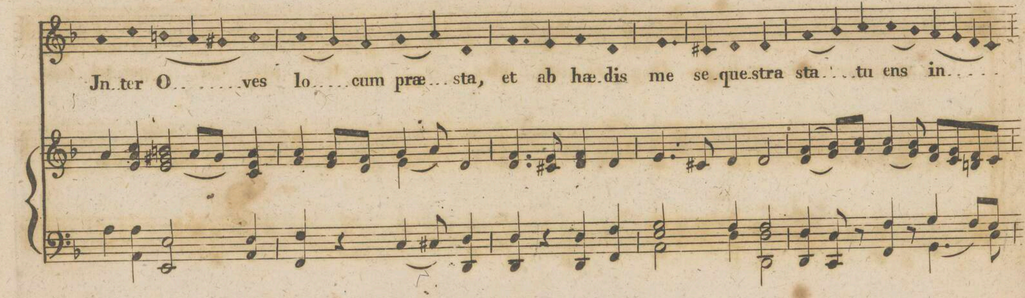

ne me per das il la di e. Quærens me sedisti lassus, redemisti crucem passus,
tantus labor non sit cassus. Juste judex, ultionis donum

fac remissionis ante diem rationis. Ingemisco tanquam reus,
Culpa rubet vultus meus, supplicanti parce Deus.

Qui Mariam

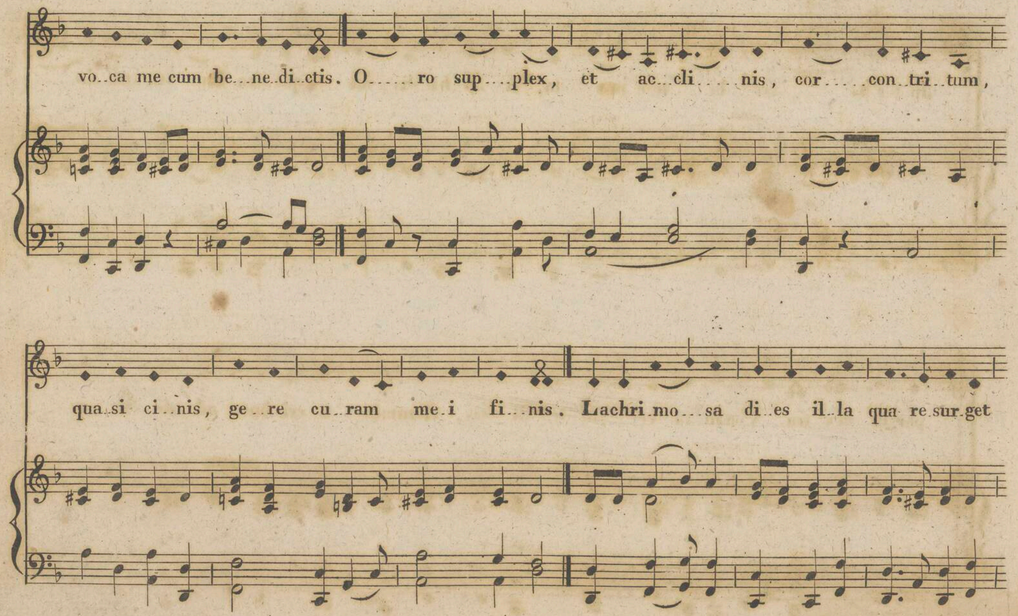

Qui Mariam ab..sol.vi.sti et la..tro....nem e..xau..di..sti, mi..hi quo que spem de..di..sti.

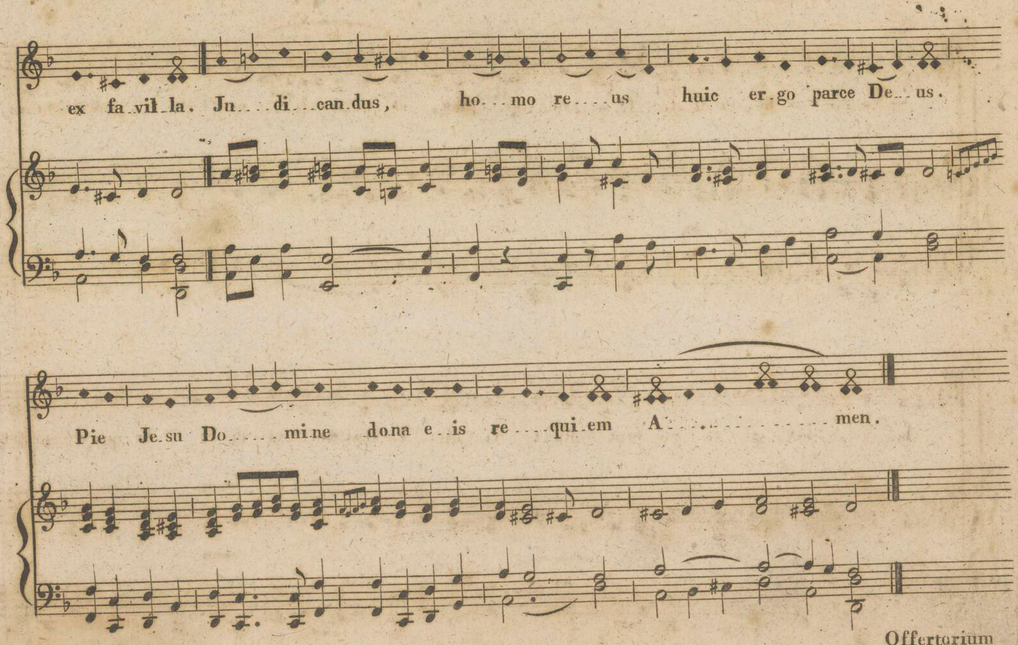

Præces meæ non sunt di..gnæ sed Tu bo.nus fac be..ni.que ne pe..ren..ni cre..mer i....gne.

In..ter O.....ves lo....cum præ...sta, et ab hæ.dis me se..que.stra sta....tu ens in.....

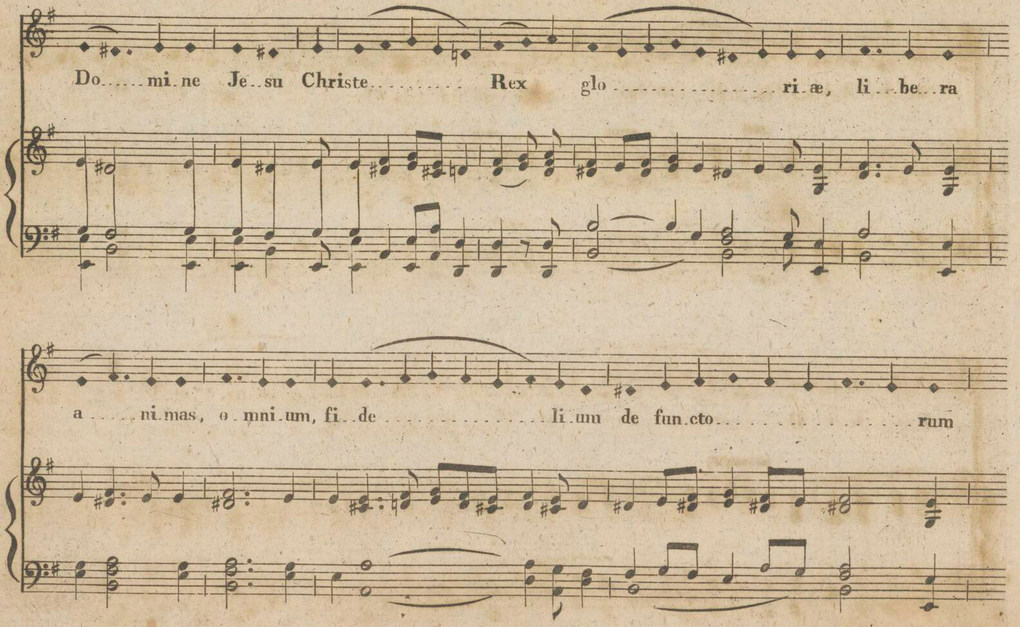

par.te dex..tra. Con.fu..ta..tis ma..le di..ctis, flammis a..cri.bus ad..di..ctis

voca

vo..ca me cum be...ne..di..ctis. O.....ro sup....plex, et ac..cli.....nis, cor.....con..tri..tum,
qua..si ci..nis, ge..re cu..ram me..i fi...nis. Lachri..mo...sa di..es il..la qua re..sur..get

ex fa..vil..la. Ju....di...can..dus, ho...mo re....us huic er..go parce De...us.
Pie Je..su Do.....mi..ne dona e..is re....qui..em A.....men.

Offertorium.

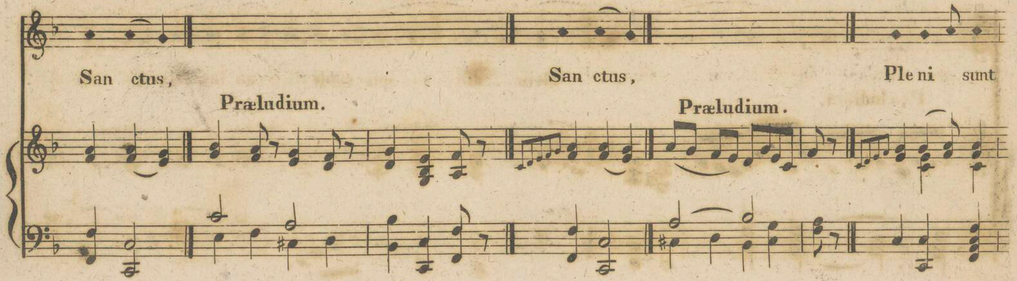

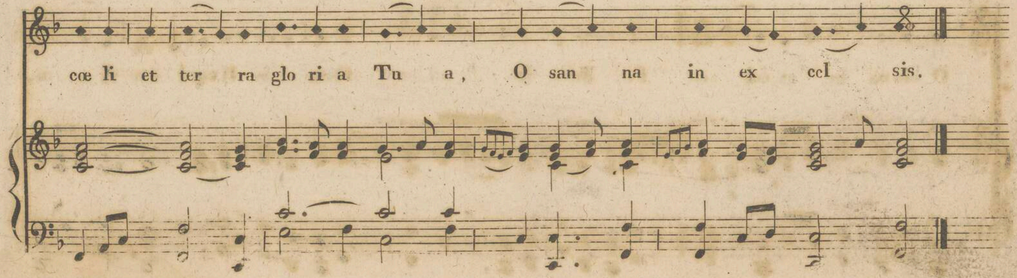

ne ca..dant in ob....scu.....rum, sed..... Si.....gnifer San..ctus Mi.....chä..el,

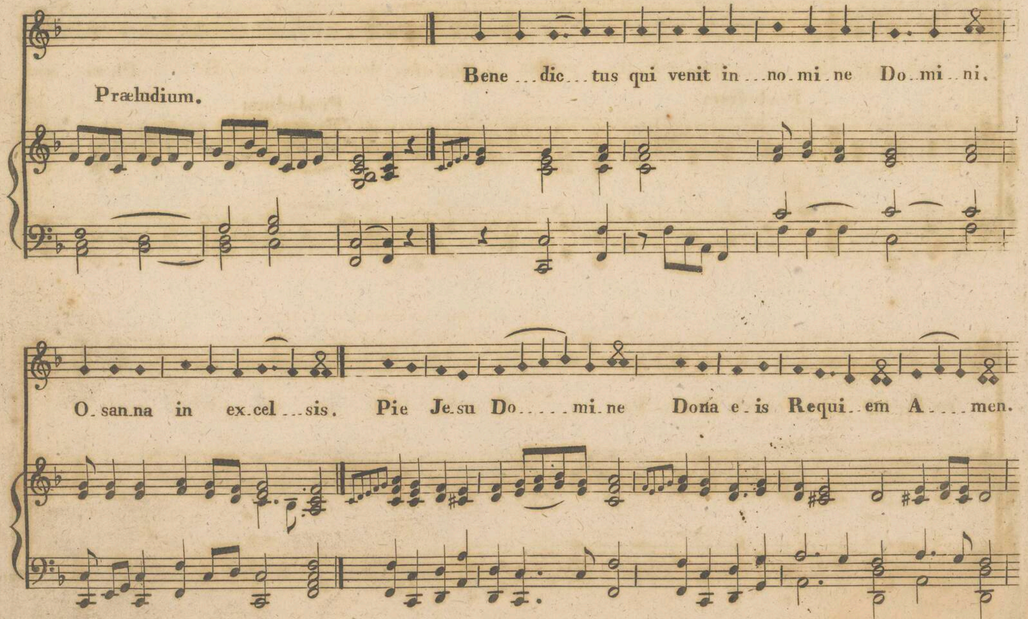

re præ sen....tet e.....as in.....lu.....cem, San.....ctam.

Sanctus.

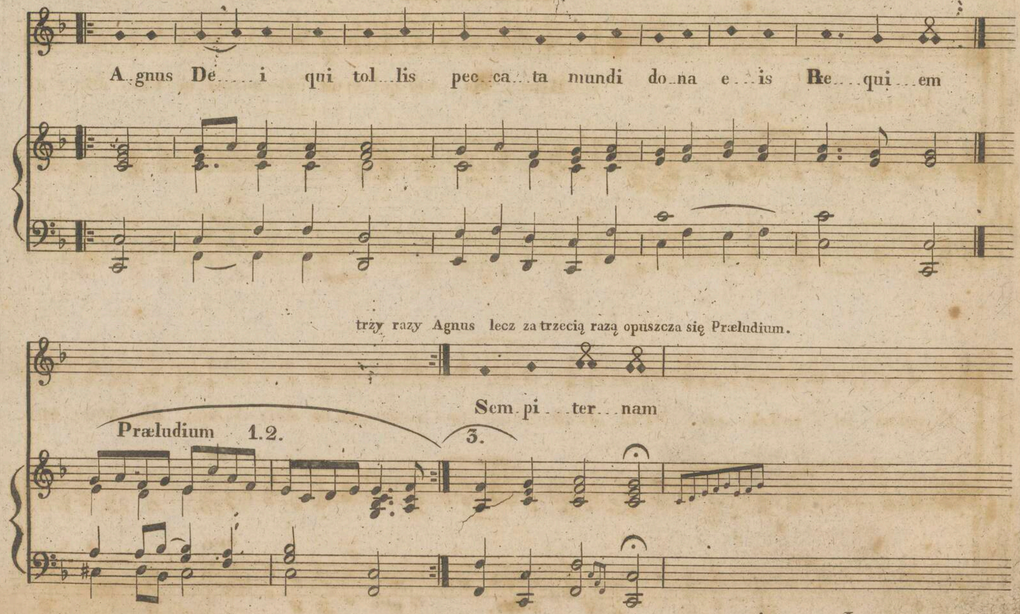

San ctus,
Præludium.
San ctus,
Præludium.
Ple ni sunt

cœ li et ter ra glo ri a Tu a, O san na in ex cel sis.

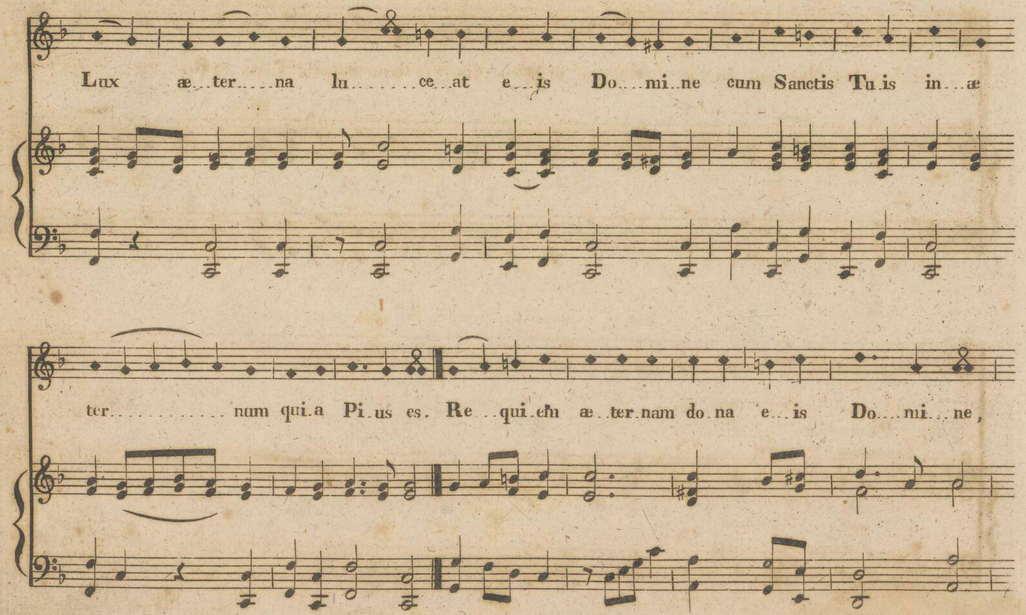
Benedictus

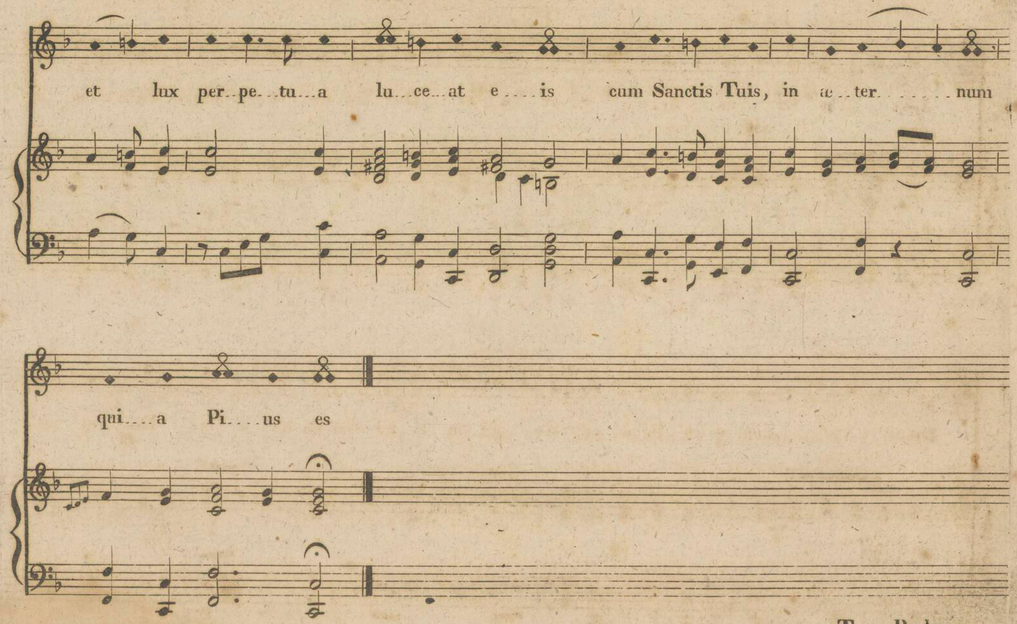

Agnus Dei.

Lux æterna

Lux æ..ter....na lu.....ce..at e...is Do....mi..ne cum Sanctis Tu.is in...æ
ter.....num qui.a Pi.us es. Re..qui.em æ..ter.nam do.na e...is Do....mi..ne,

et lux per..pe..tu...a lu...ce...at e....is cum Sanctis Tuis, in æ..ter.....num
qui....a Pi....us es

Tony Psalmów.

Spiew i Organ. Spiewaiący Psalmy, da baczność na przedział którego iest oznaką * |:Asteriscus:| tak w Strofach, iako i w wyrażonych tu Nótach. Wciągu iednego Psalmu opuszcza się Jntonacya.

Ton 1^y

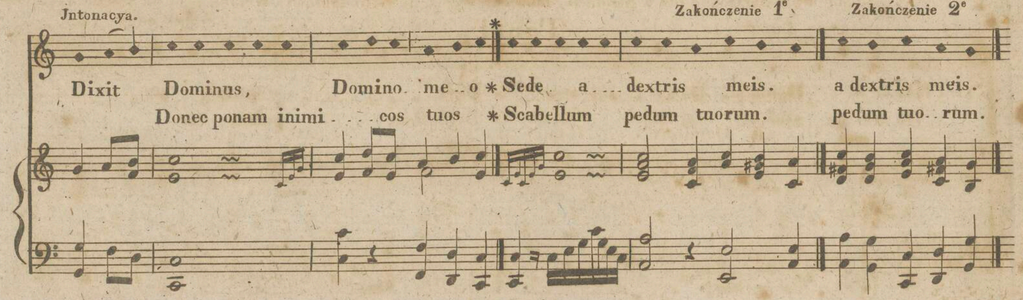

Ton 2^i

(a) Dodatki te lub podobne im mogą bydź użyte kiedy wiersz długi, lub kiedy powoli Psalmy są śpiewane. Co się we wszystkich śpiewach Psalmów rozumieć powinno.

Ton 3^i

Ton 4^y

Ton 5.

Ton 6.

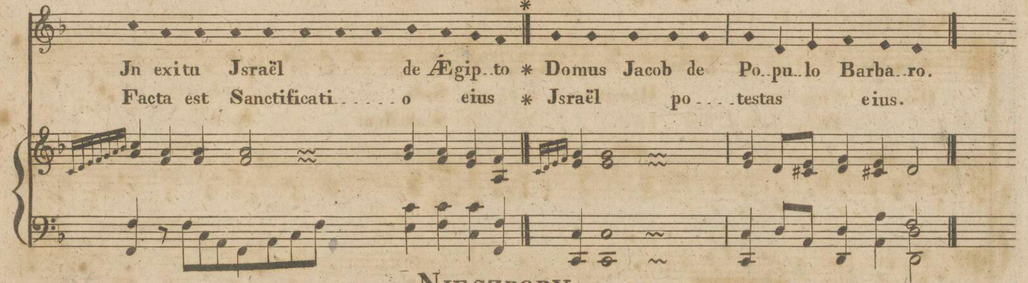
Ton 7.

Ton 8.

Tonus peregrinus. |: Forma podróżna :|

NIESZPORY.

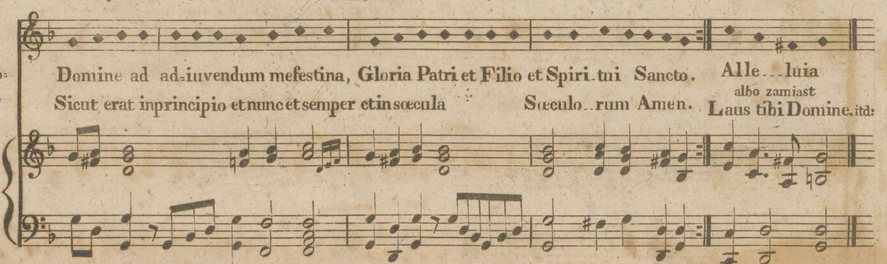
Maiący grać i Spiewać Nieszpory powinien mieć |: przeczytawszy Rubrum :| Psalmy na pogotowiu i Hymn. i dotych Psalmów. podług Antyfonów zastósować Nótę która wskazaną będzie.

SPIEW

Deus in Ad iutorium meum intende

Domine ad adiuvendum mefestina, Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Alle..luia
Sicut erat inprincipio etnunc et semper et in sœcula Sœculo..rum Amen. albo zamiast Laus tibi Domine. itd:

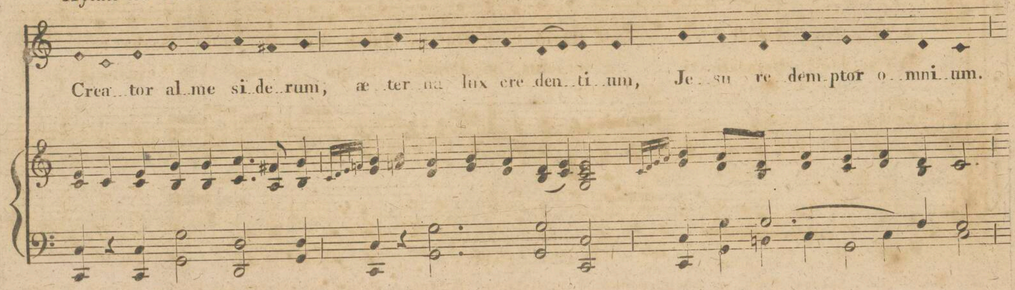
ORGAN

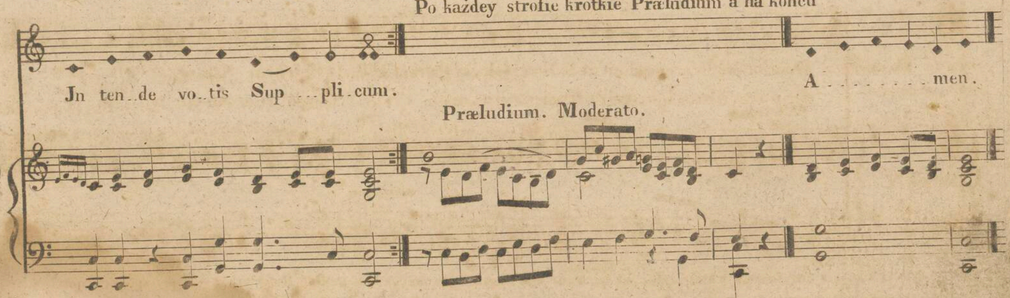
Odegrawszy Psalmy z Antyfonami |: które tylko od śpiewane bez Organ bydz maią :| i to podług Rubrum, Xiądz prześpiewa Capitulum, a graiący odpowie z Organami Deo-gratias. Nastepuie Hymn, ten także podług Rubrum stósownie do Nabożeństwa wzięty bydź powinien.

Hymny Nieszporne całoroczne.

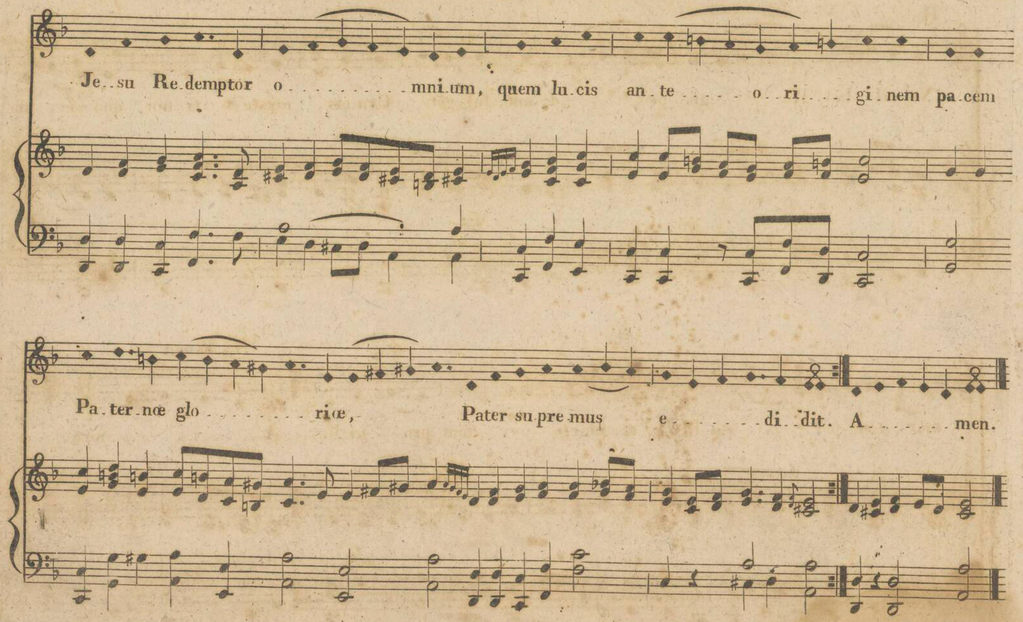
Hymn na Niedziele Adwentu.

Po każdey strofie krótkie Præludium a na końcu

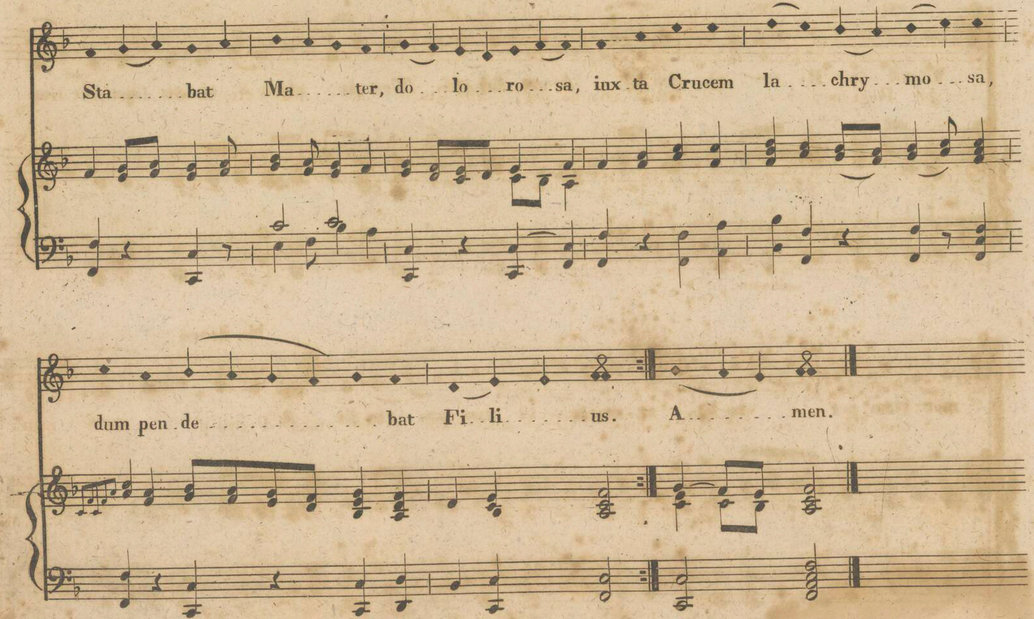
Hymn na Boże Narodzenie, Nowy Rok i na Trzy Króle.

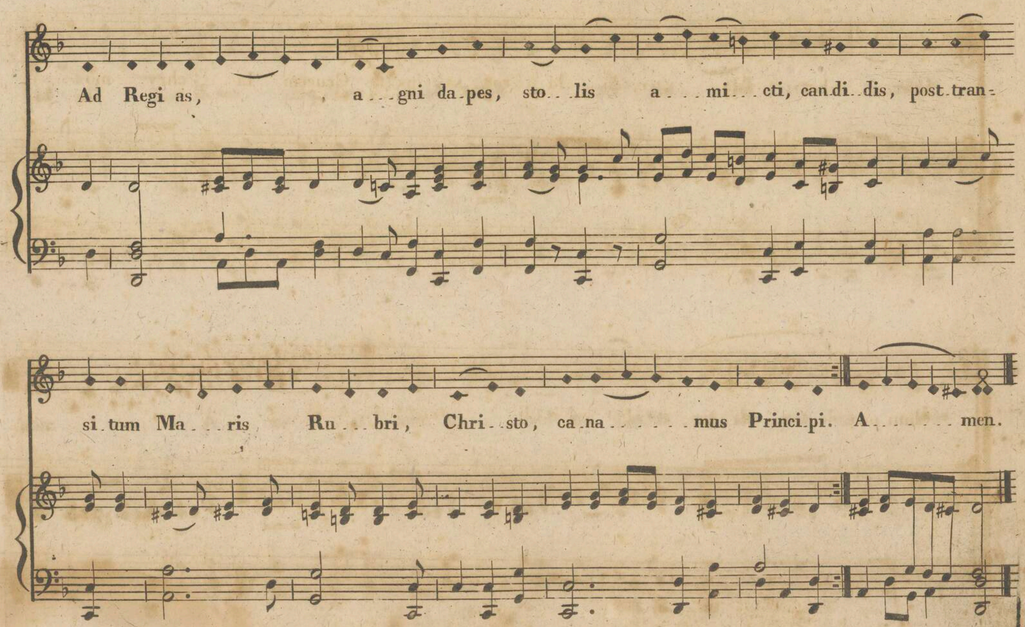
Hymn, na Post wielki a mianowicie na Niedźiele Paſsionis.

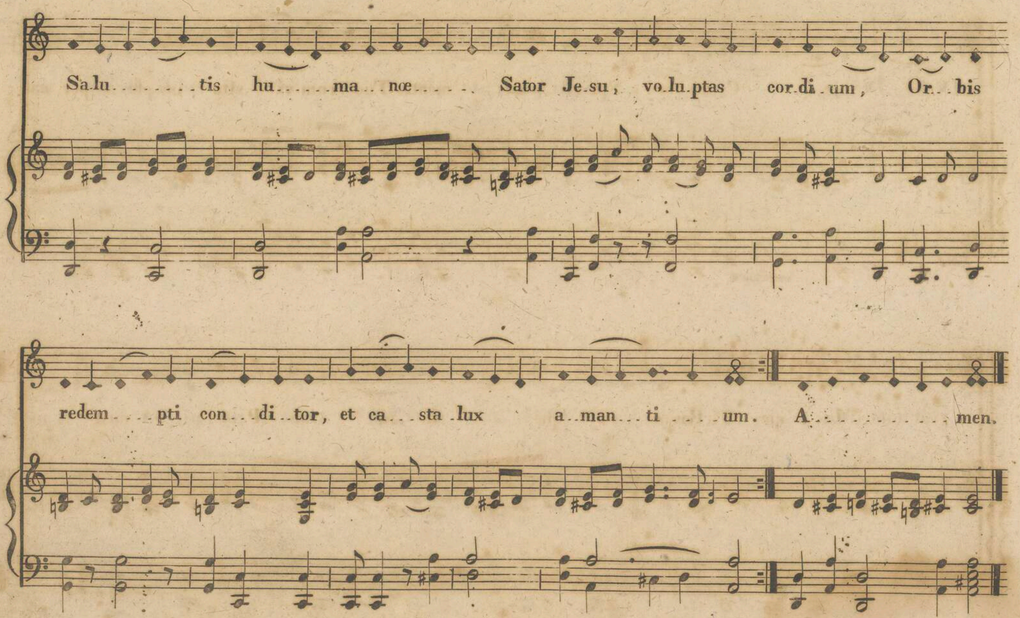
Hymn na Swięto Matki Boskiey bolesney

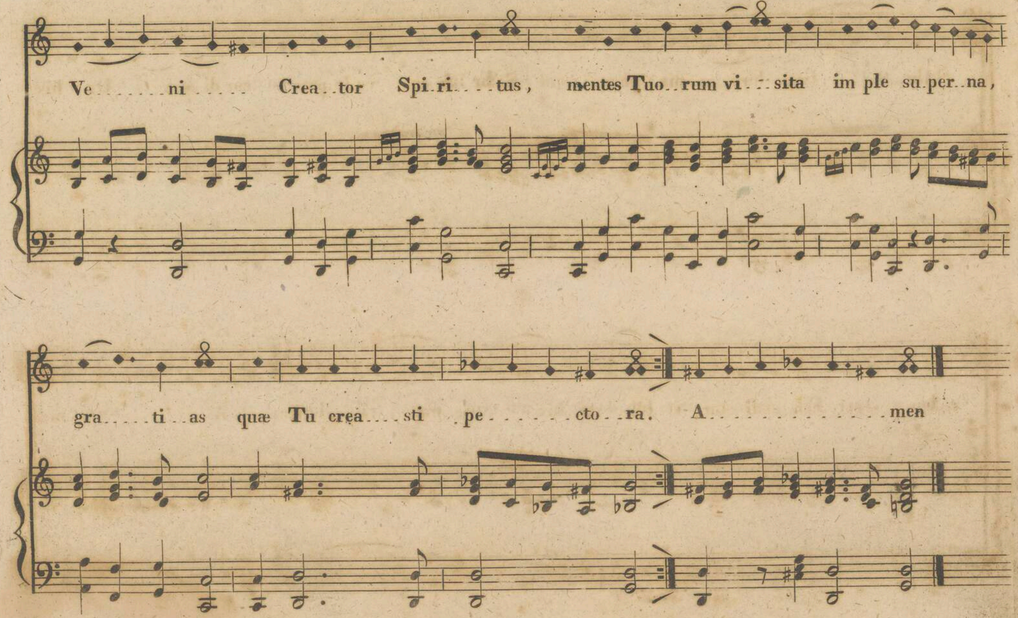
Hymn Wielko-nocny.

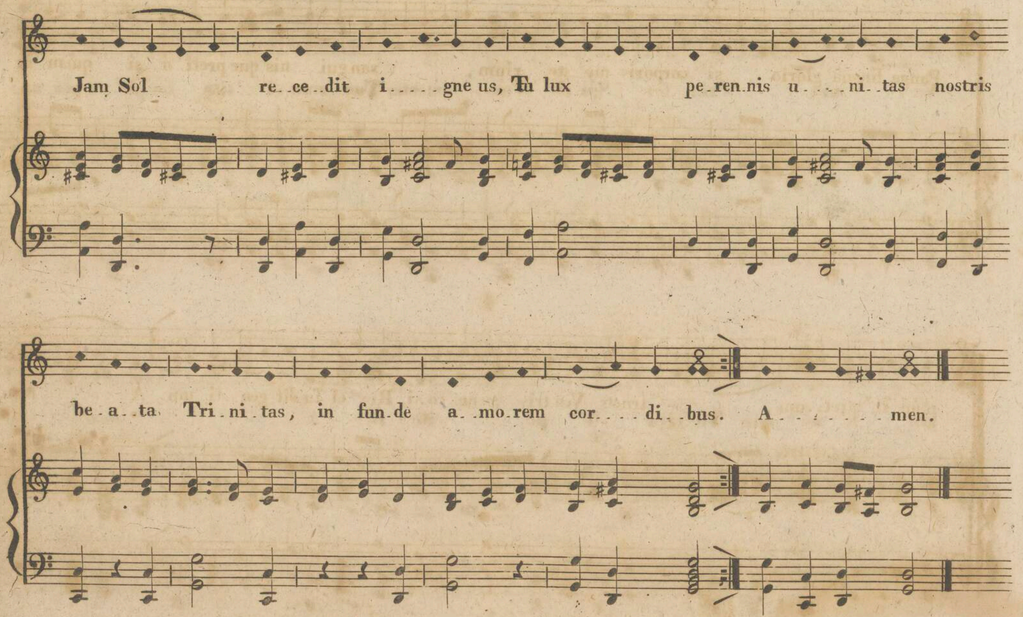
Hymn na Wniebowstąpienie Pańskie.

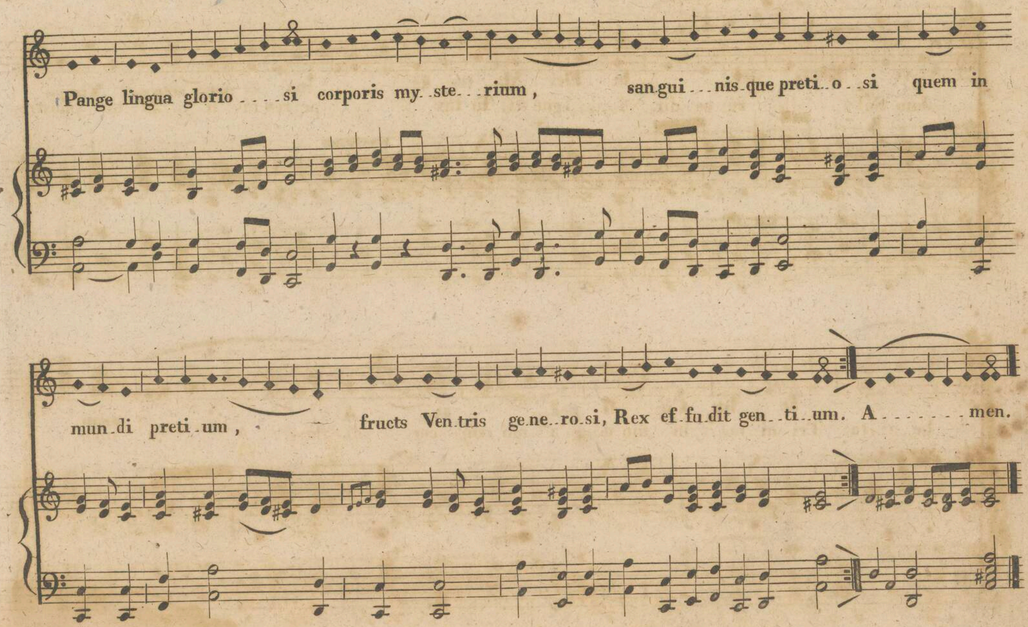
Hymn na Zielone Swiątki.

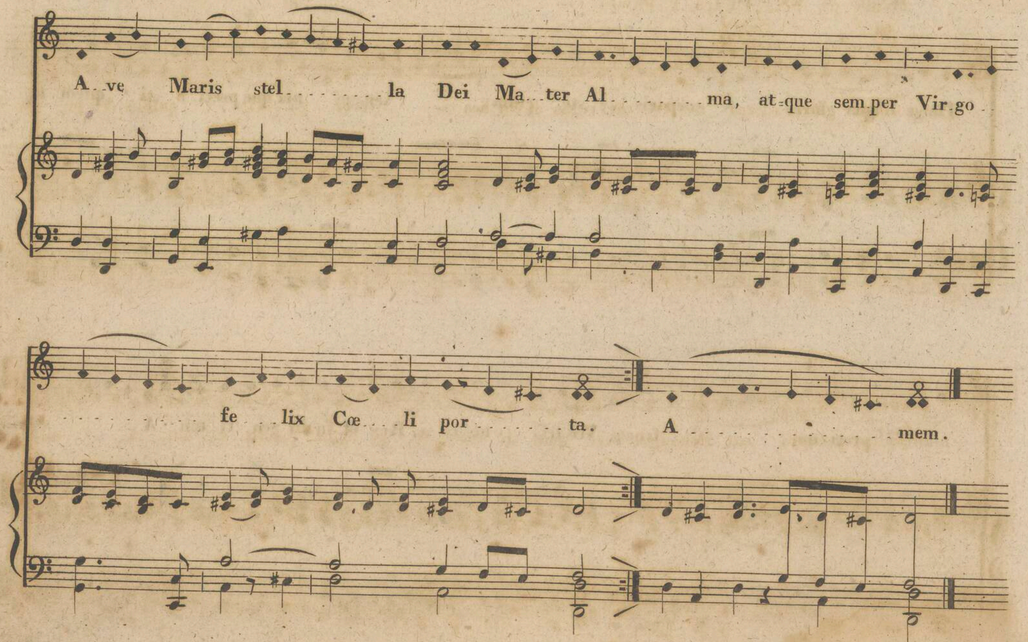
Na SS: Troycę.

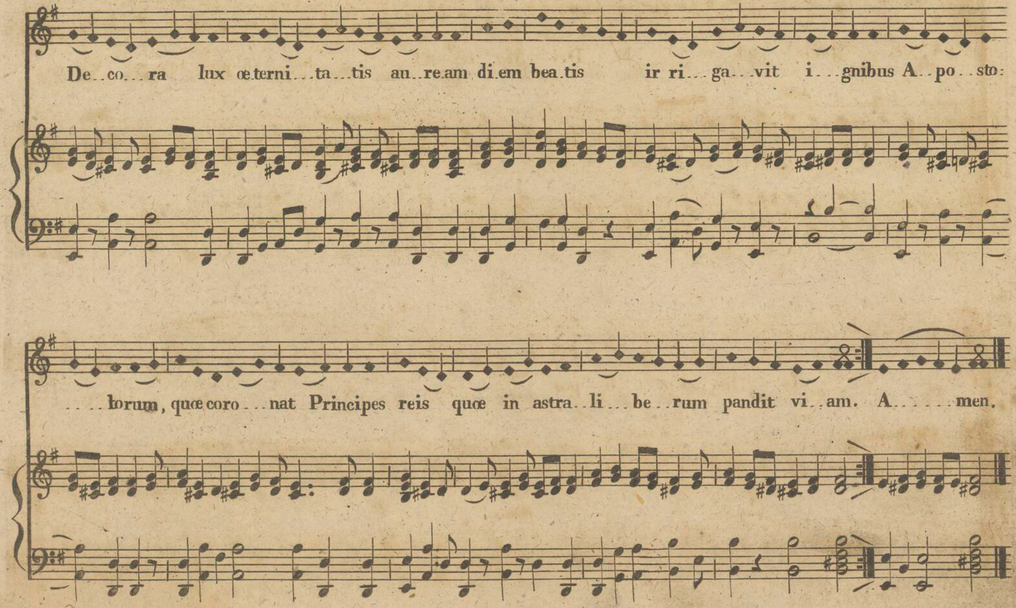
Hymn na Uroczystość Bożego Ciała.

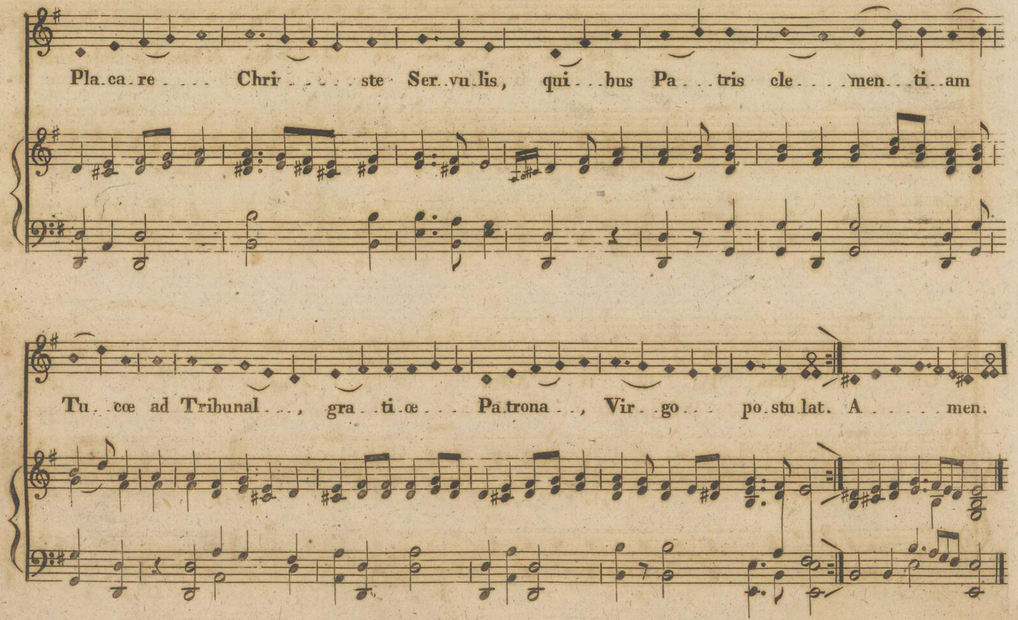
Hymn Na Uroczystość Nayświet: Panny Maryi.

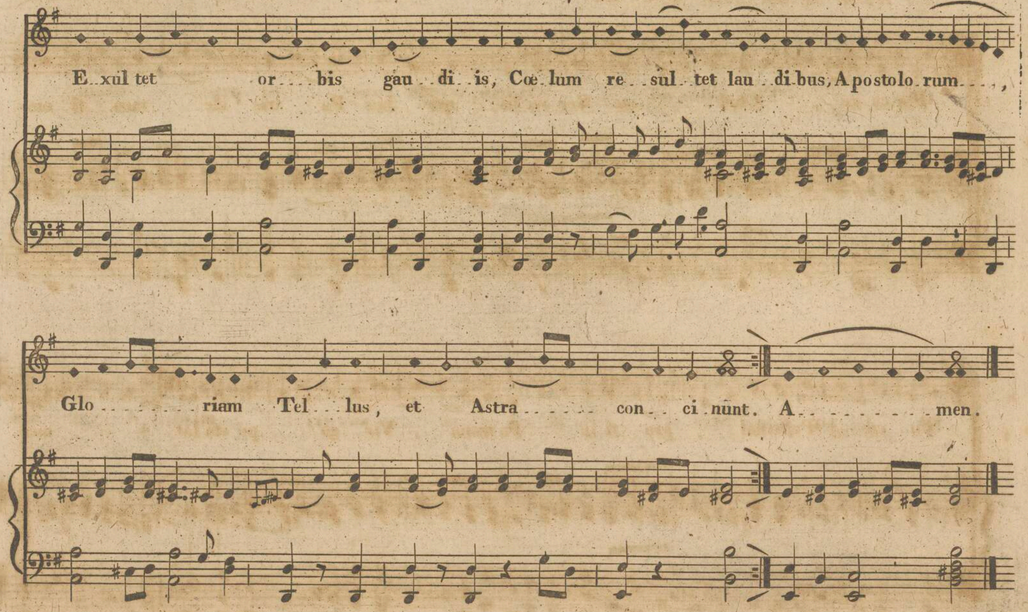
Hymn na SS: Piotra i Pawła.

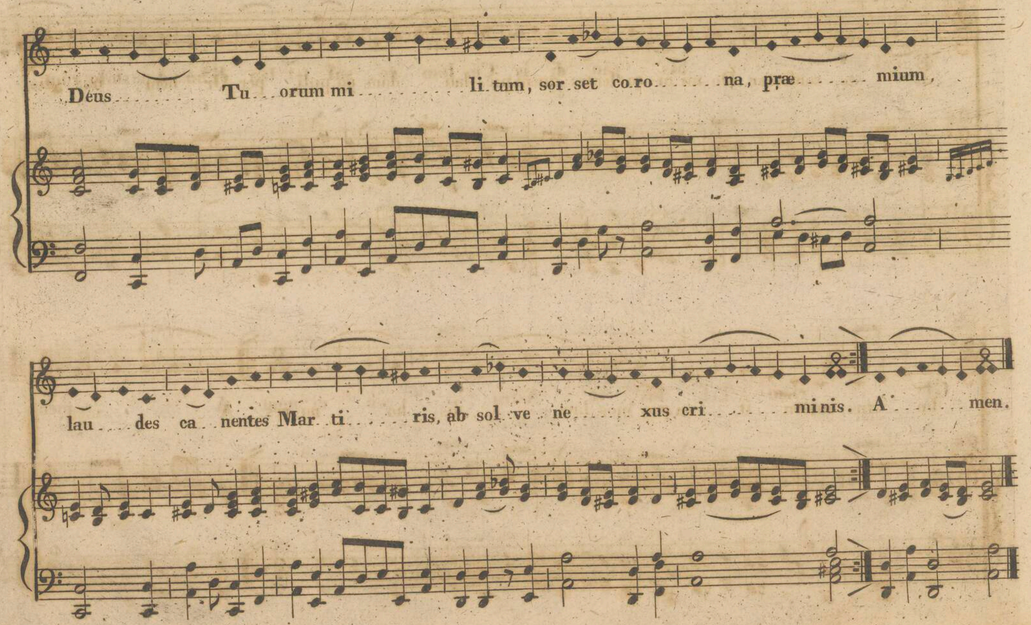
Hymn na uroczystość W.W. SS.

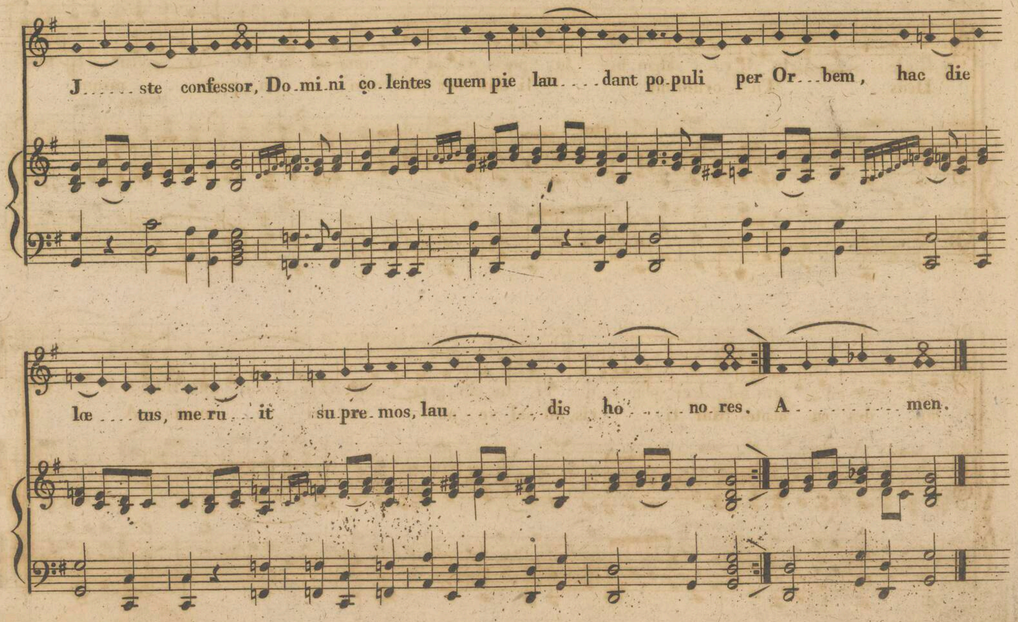
Hymn na Uroczystości Apostołów.

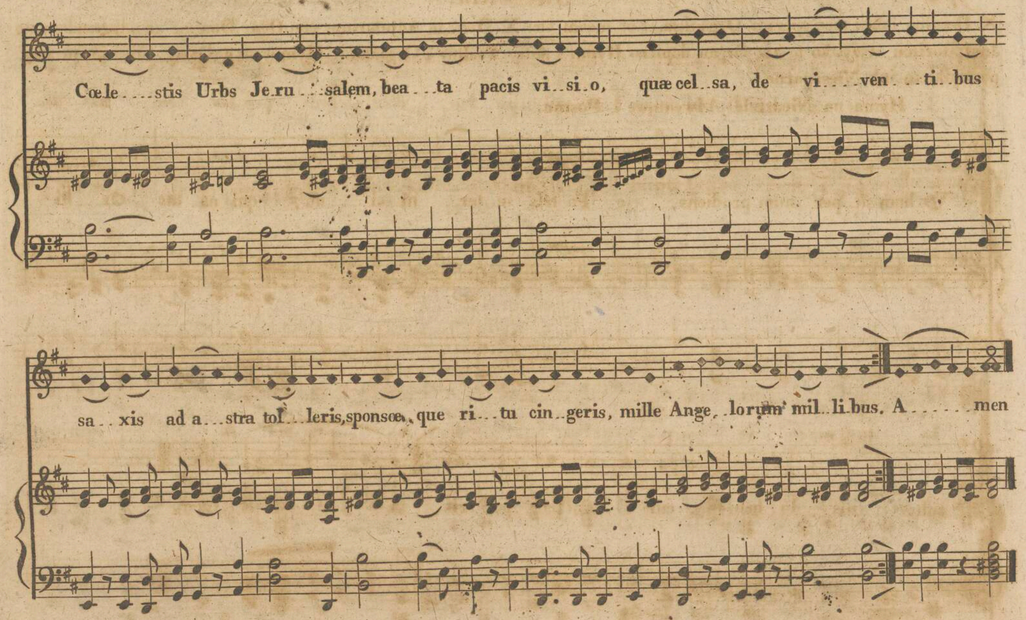
Hymn na Uroczystość Męczenników.

Hymn na Uroczystość Wyznawców. | : de Confessore :|

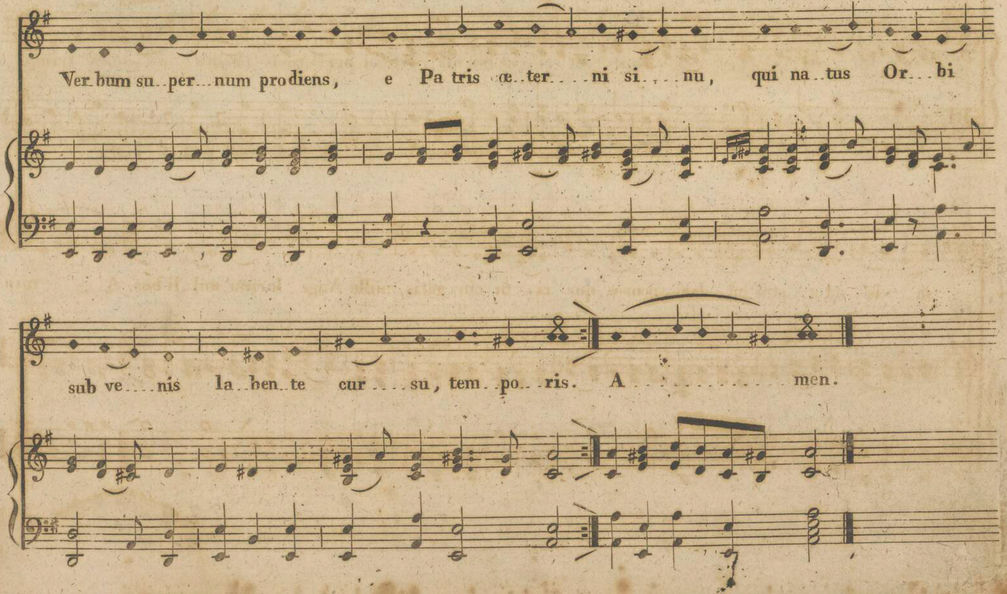

Hymn na Uroczystość Poswięcenia Kościoła.

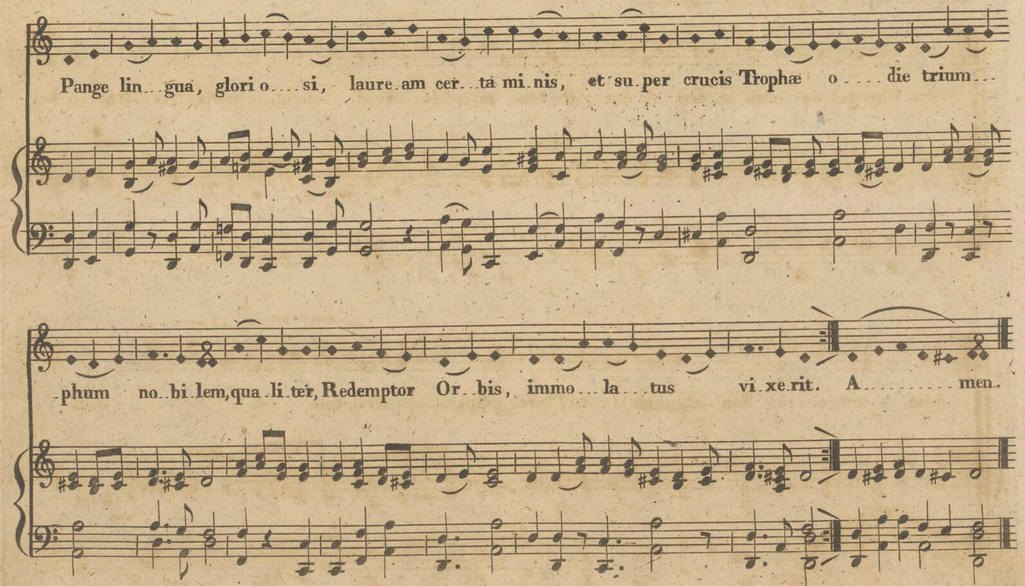
X. Domine labia mea aperies. Organista. et os meum etc: X. Deus in Adjutorium etc: Oga: Domine ad adjuvendum etc: Jnvitatorium, wszystko to bez Organ dopiero Hymn i daley Psalmy z Organami. Hymny tu położone tem samem idą porządkiem iak Nieszporne.

Hymn na Niedziele Adwentowe i Postne.

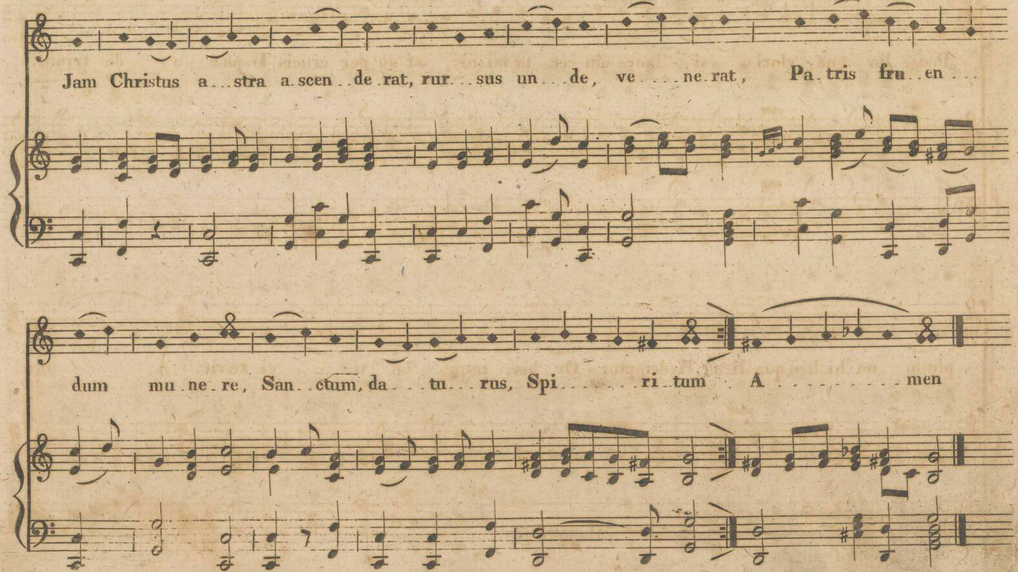
Hymn na Boże Narodzenie ten sam co na Nieszpór |:Jesu Redemptor:| patrz na Karcie 208. Ten sam także na Nowy Rok, a na trzy Króle nóta ta sama, tylko text inny.

Hymn na Niedziele Paſsionis.

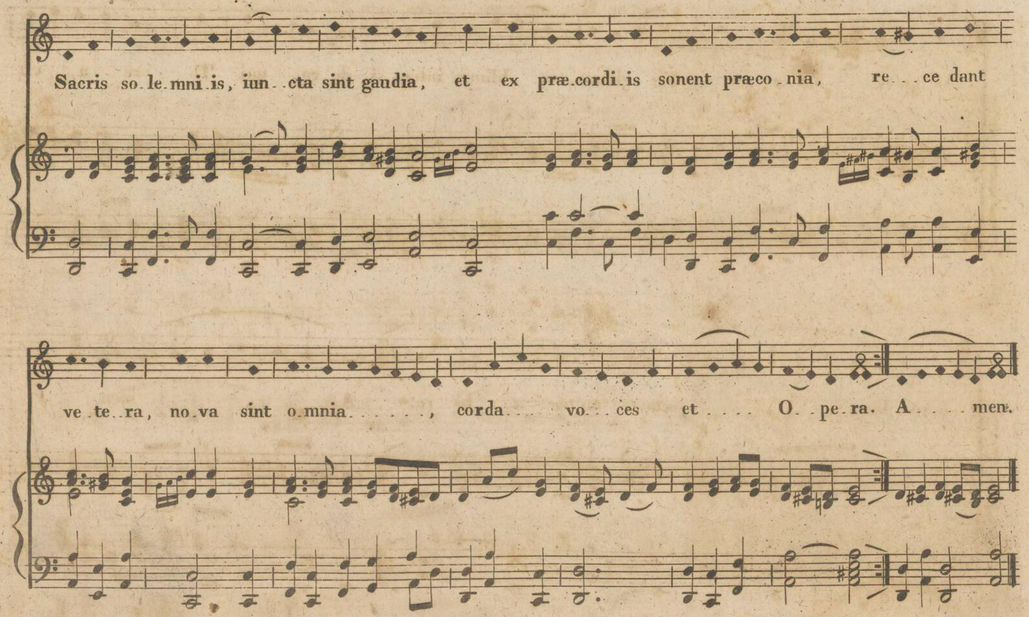
Hymn na Matkę Boską bolesną |:Sancta Mater:| patrz nótę iak na Nieszpór na Karcie 210.
Hymn Paschalny |:Rex Sempiterna Cœlitum:| patrż nótę Hymnu na karcie 211.
Hymn na w Niebo wstąpienie |:œterne Rex altiſsime:| patrz nótę Hymnu na karcie 212.

Hymn na Niedzielę Swiąteczną. Kto chce to może użyć nóty iak na Veni Creator.

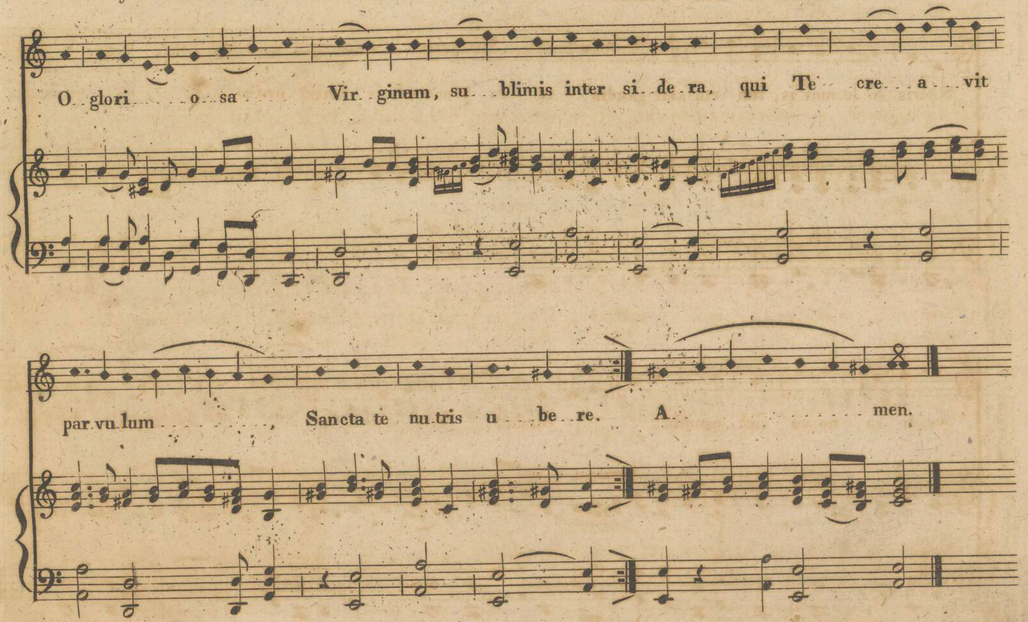

Hymn na SS. Troycę |: Tu Trinitatis unitas :| patrz na karcie 214.

Hymn na Boże Ciało.

Hymn na Uroczystość Matki Boskiey.

Na Uroczystość SS. Apostołów Piotra i Pawła Hymn |: æterna Christi :| na tę nótę iak Hymn na karcie 219.
Na Uroczystość W.W. Swiętych patrz na karcie 218.
Na Uroczystość Męczenników ten sam Hymn co na Nieszpory patrz na karcie 220.
Na Uroczystość SS. Wyznawców |: De Confessore :| ten sam Hymn co na karcie 221.
Na Uroczystość poświęcenia Kościoła, Hymn ten sam co na karcie 222.

Jeżeliby w którey Parafii wypadł Odpust na Swięto Panieńskie, lub Wdów, następuiący Hymn tak na Nieszpory iak i na Jutrznią służyć będzie.

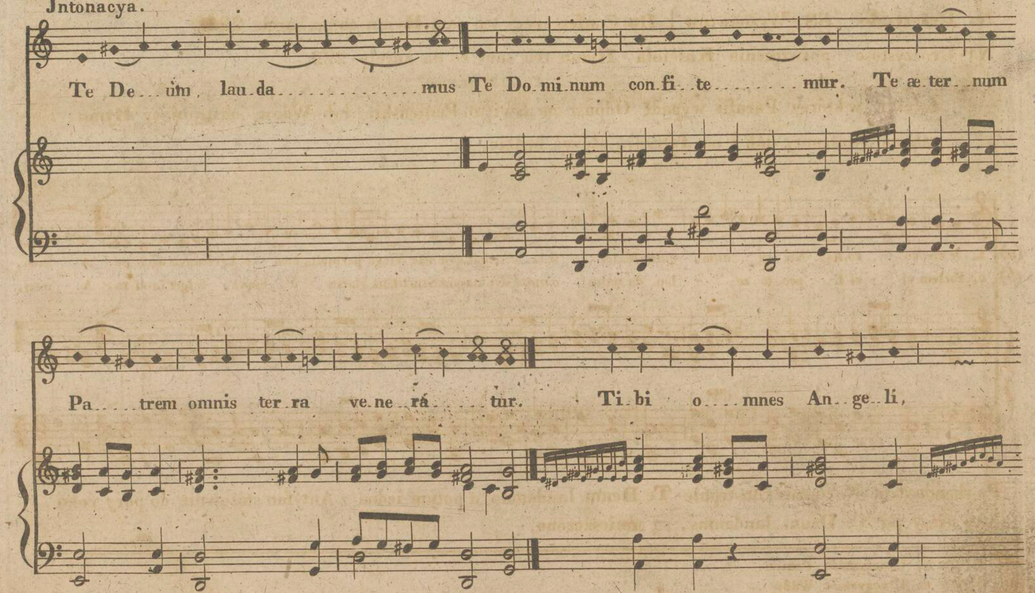
Po skończonym Nocturnie następuie Te Deum laudamus, a potym iedna z Antyfon stósownie do pory roku, iako niżey po Te Deum laudamus, są umieszczone.

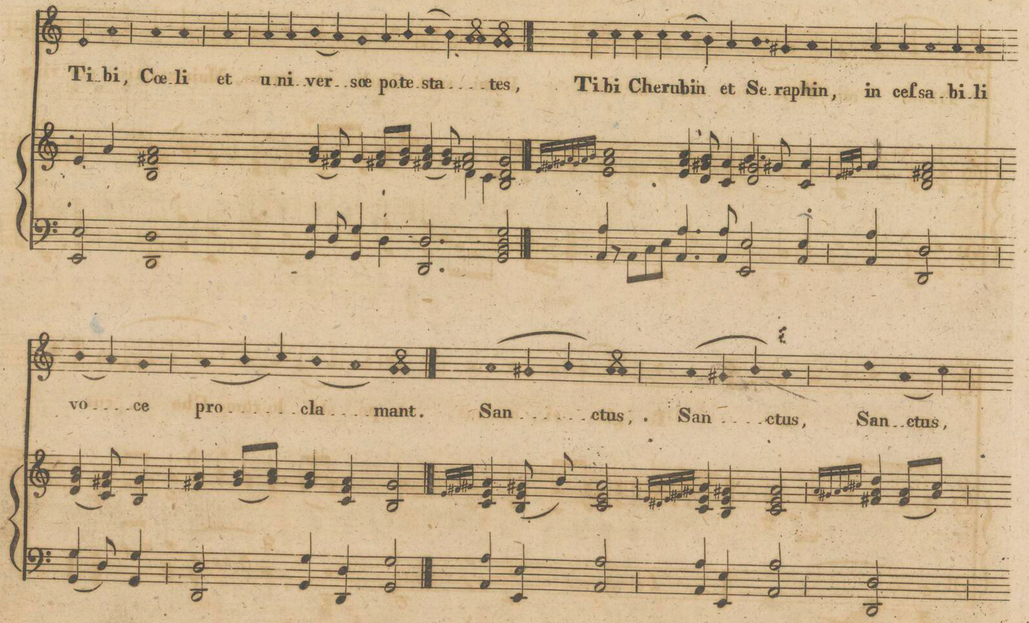
(a) Hymn na Uroczystość Panien.
(b) Hymn na Uroczystość Wdów.

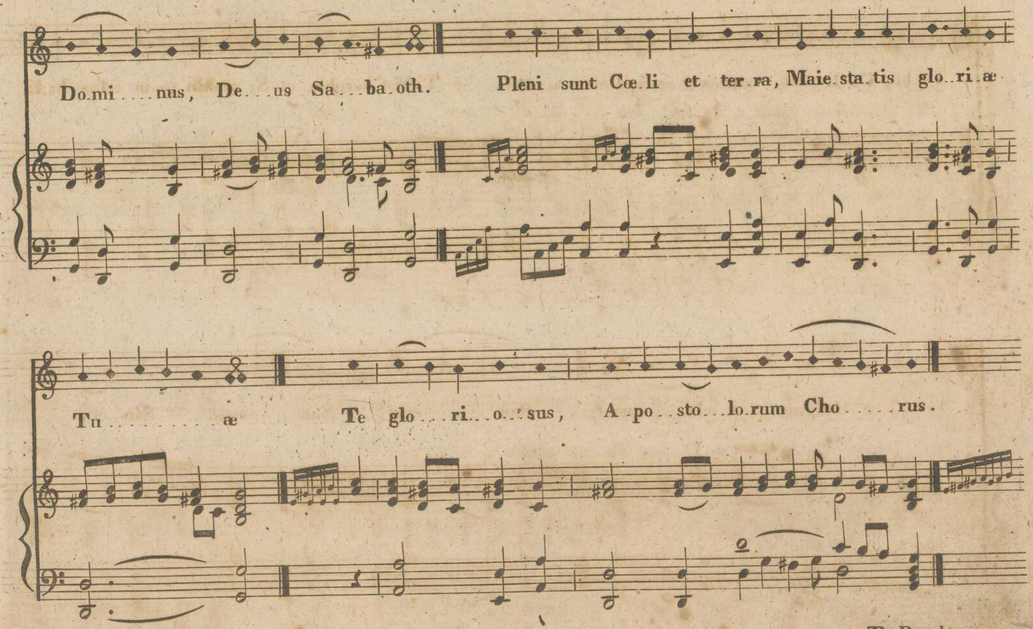
Te Deum Laudamus.

Hymn ten dla skrócenia na Jutrzni może bydź śpiewany, opuszczaiąc koleyno Wiersz ieden a drugi śpiewaiąc. Zaś na Boże Ciało cały ma bydź odśpiewany.

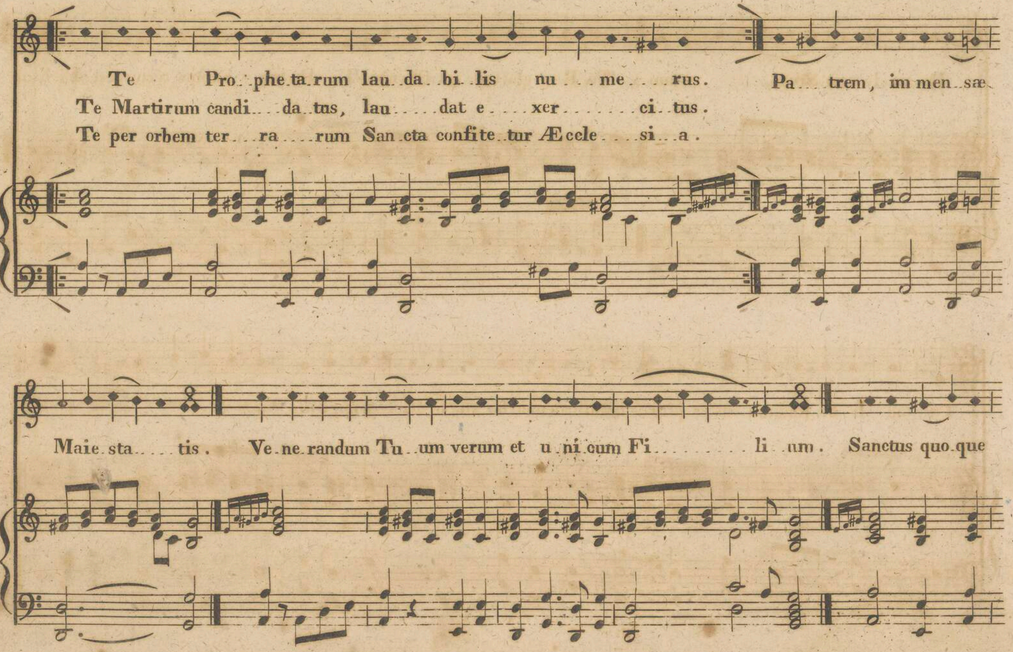
Jntonacya.

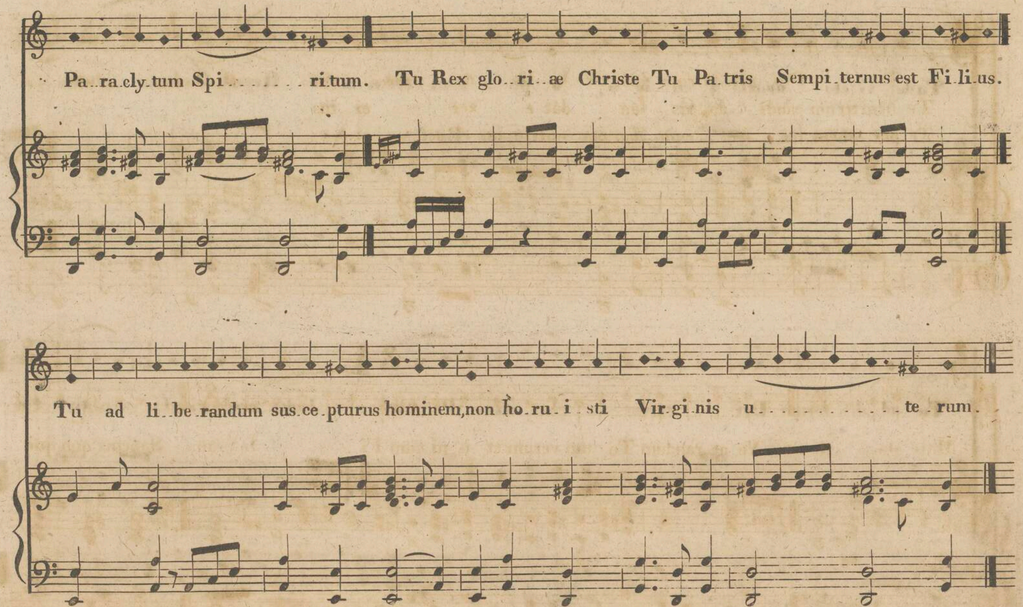

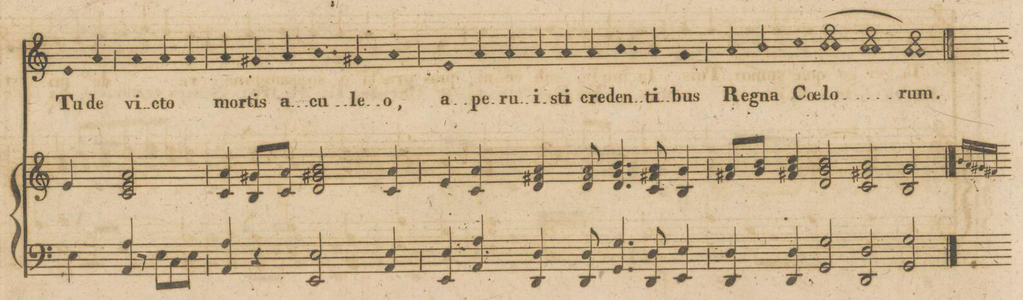

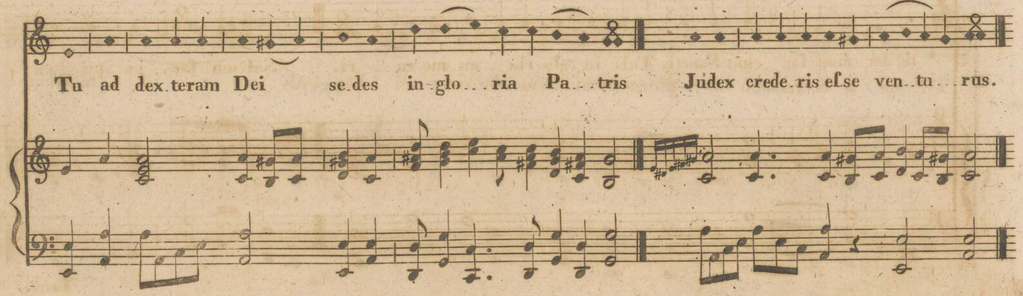

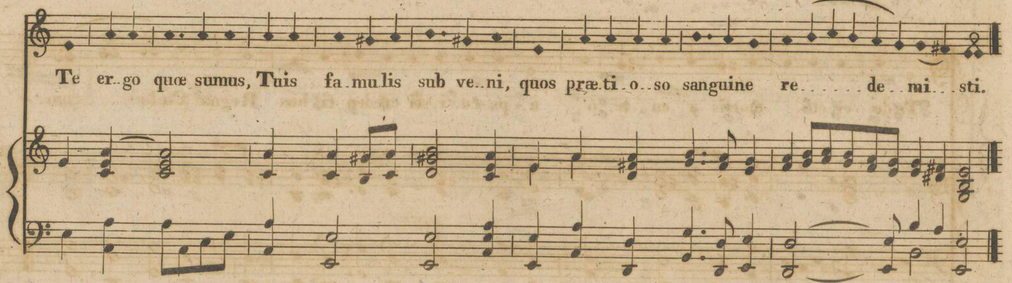
Te Prophetarum

Te Pro phe ta rum lau da bi lis nu me rus. Pa trem, im men sæ
Te Martirum candi da tus, lau dat e xer ci tus.
Te per orbem ter ra rum San cta confite tur Æccle si a.
Maie sta tis. Ve ne randum Tu um verum et u ni cum Fi li um. Sanctus quo que

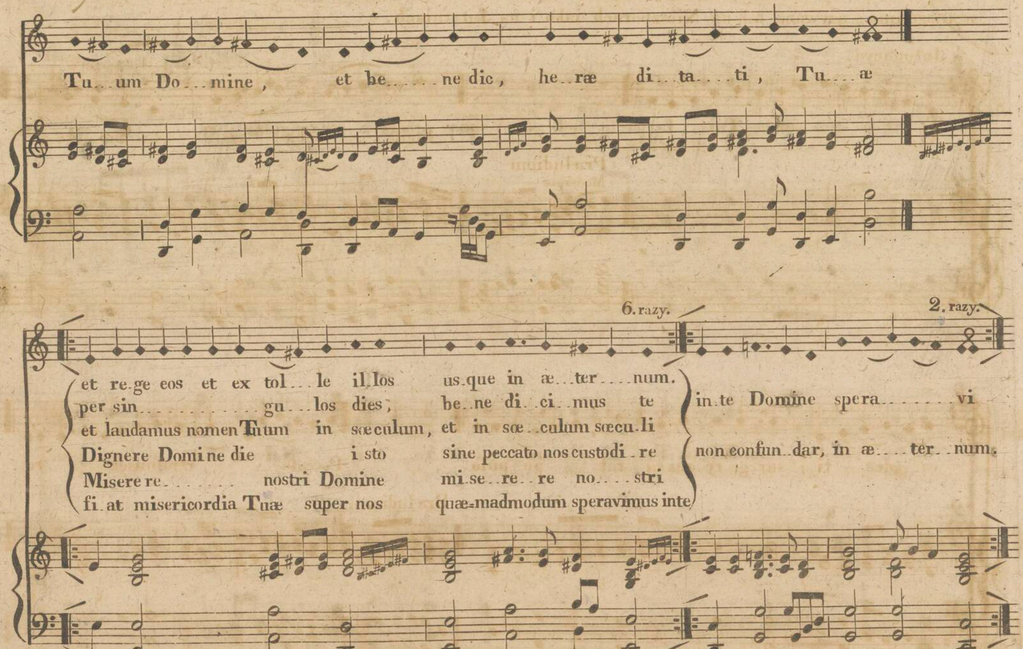

Pa ra cly tum Spi ritum. Tu Rex glo ri æ Christe Tu Pa tris Sempi ternus est Fi li us.
Tu ad li be randum sus ce pturus hominem,non ho ru i sti Vir gi nis u te rum.

Tu de vi..cto mortis a...cu..le..o, a..pe.ru..i.sti creden..ti..bus Regna Cœlo.....rum.

Tu ad dex.teram Dei se.des in.glo...ria Pa...tris Judex crede.ris esse ven..tu...rus.

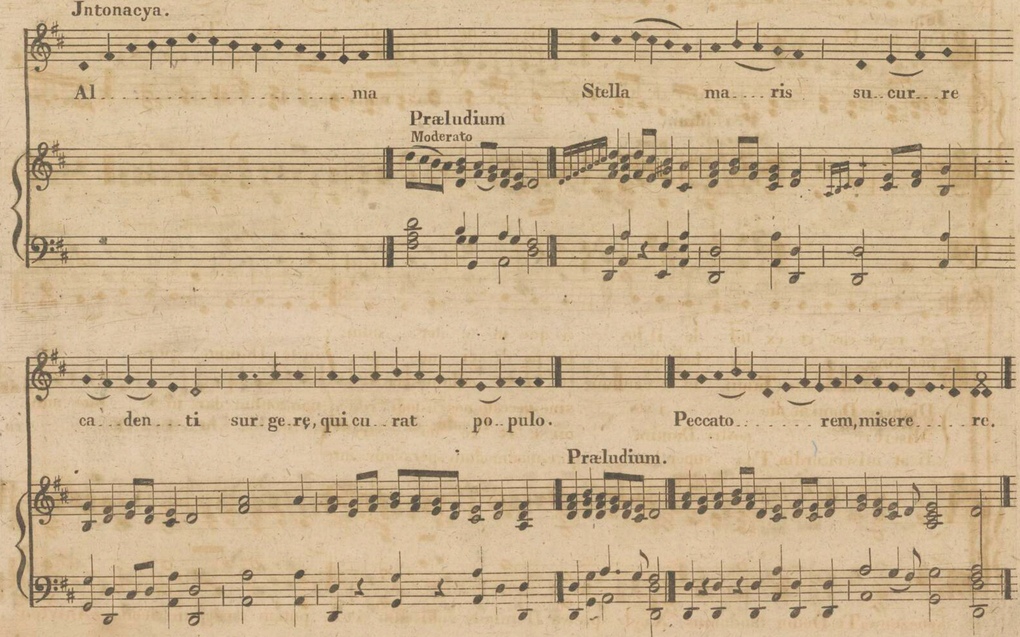

Te er..go quœ sumus, Tuis fa.mu.lis sub ve..ni, quos præti..o..so sanguine re.....de..mi...sti.

œ..ter..num fac, cum Sanctis Tuis in glo..ria ..nu.me.ra...ri. Salvum..fac, po..pu..lum
Tuum

Po skończonym Te Deum laudamus, Xiądz śpiewa Dominus vobiscum i t d: potem następuie iedna z Antyfon, stósownie do pory Roku, a te są następuiące.

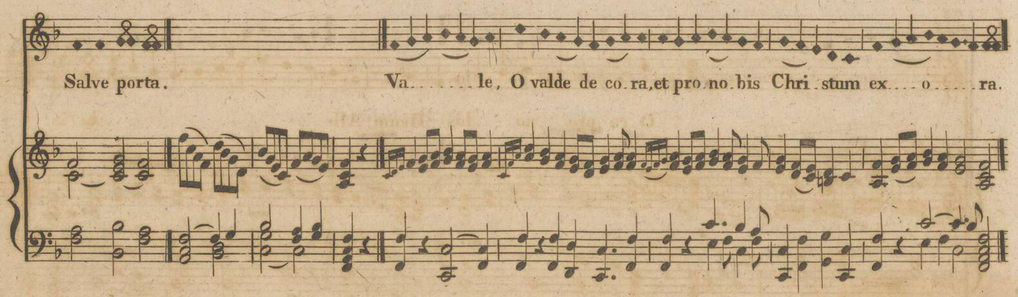
Antyfona |: Alma Redemptoris :| począwszy od Adwentu aż do Niedzieli Starozapustney, |: Dominica septuagesima :| używana tak na Nieszporach iako i na Jutrzniach.

Antyfona |: Ave Regina Cœlorum :| używana tak na Nieszpór iako i na Jutrznią od Niedzieli Staropustney aż do Wielkiey Soboty.

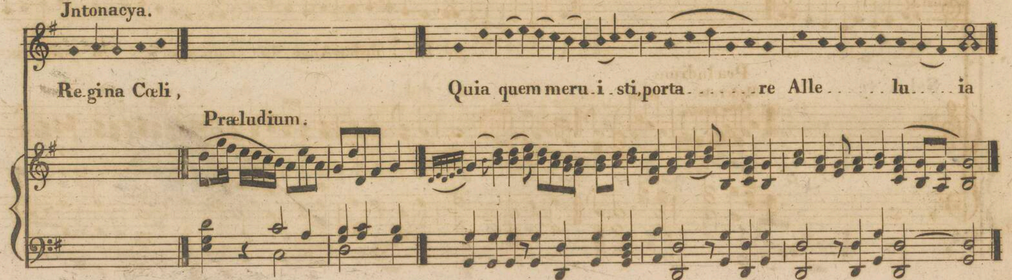
Jntonacya.

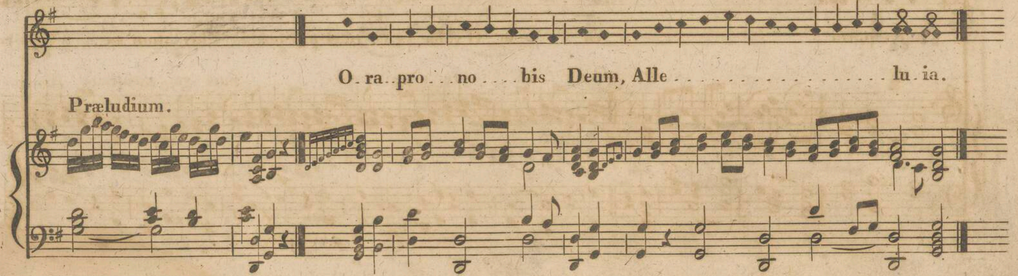

Antyfona |: Regina Cœli lætare :| używana tak na Nieszpór, iako i na Jutrznią od Soboty Wielkanocney aż do SS. Tróycy.

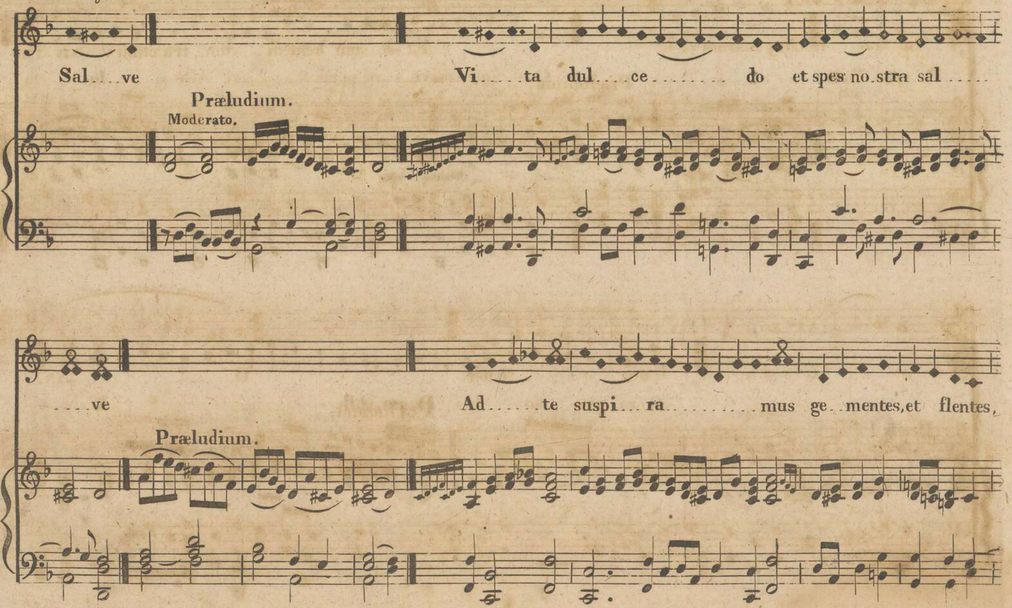
Jntonacya.

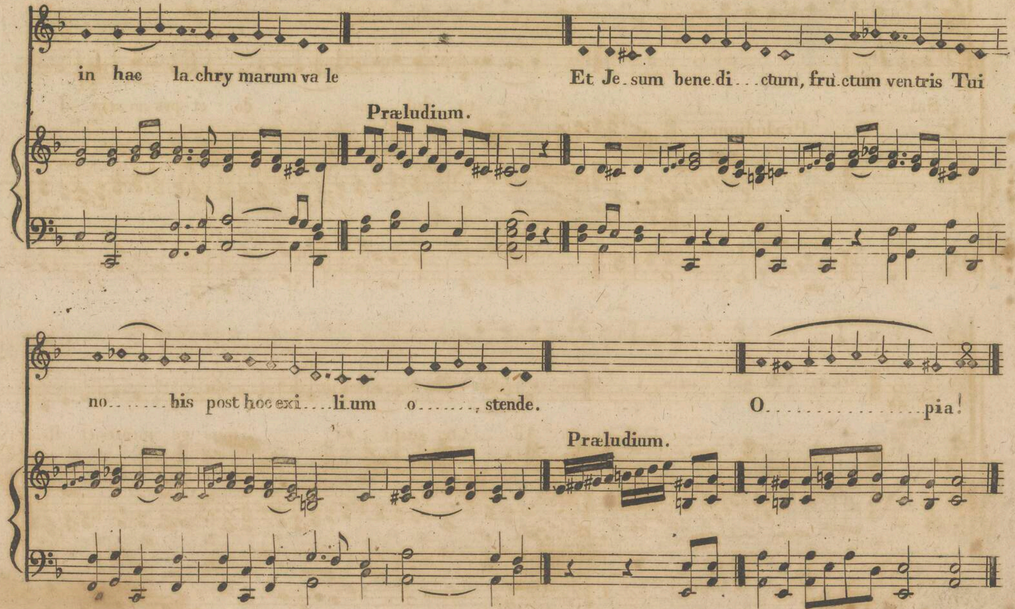

Antyfona |: Salve Regina :| używana tak na Jutrznią iako i na Nieszpór od SS. Tróycy aż do Adwentu.

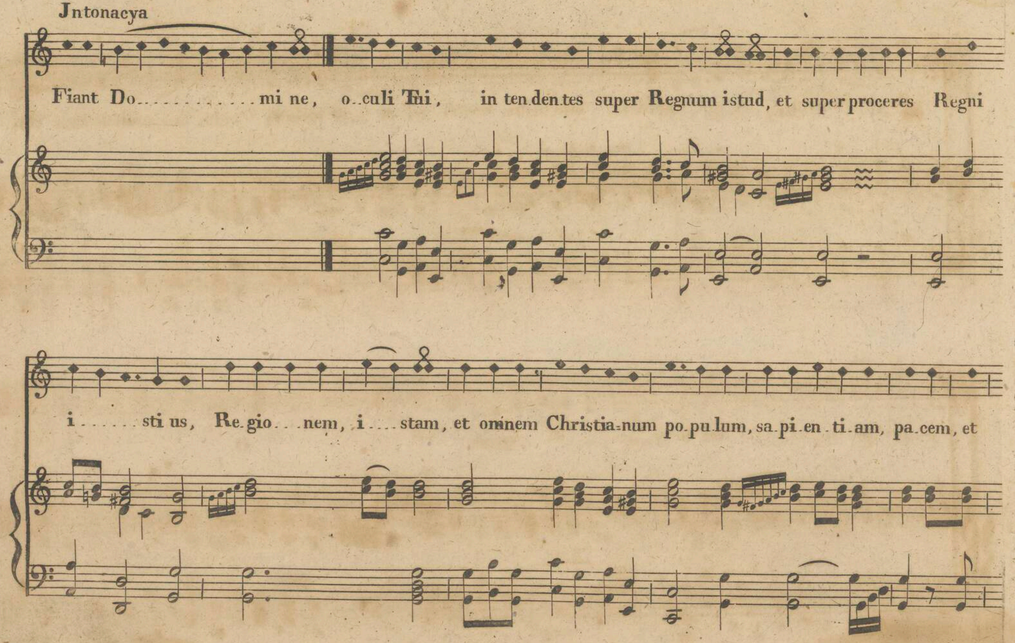
Jntonacya.

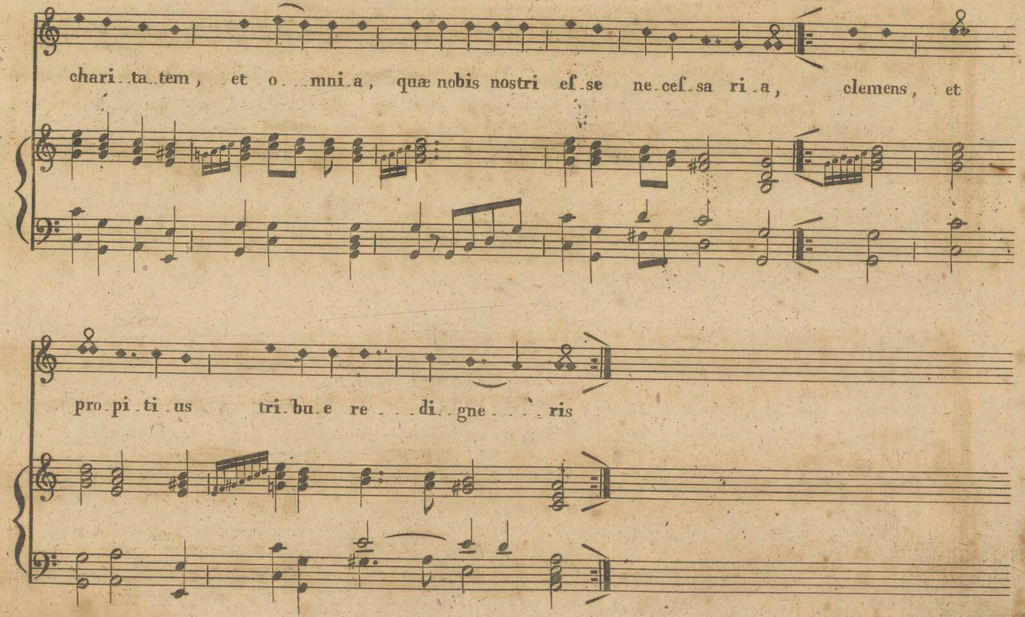

Fiant Domine

Jntonacya

O Salutaris Hostia, |:po polsku:| O przenayświętsza Hostia.

Jntonacya

O sa lu taris Ho stia, quæ Cœ li pan dis, o stium, bel la premunt ho
U ni Trinoque, Do mino, sit sempi ter na glo ria qui vi tam si ne

sti li a , da ro bur fer au xi li um. A men.
termino , no bis, do net in pa tri a.

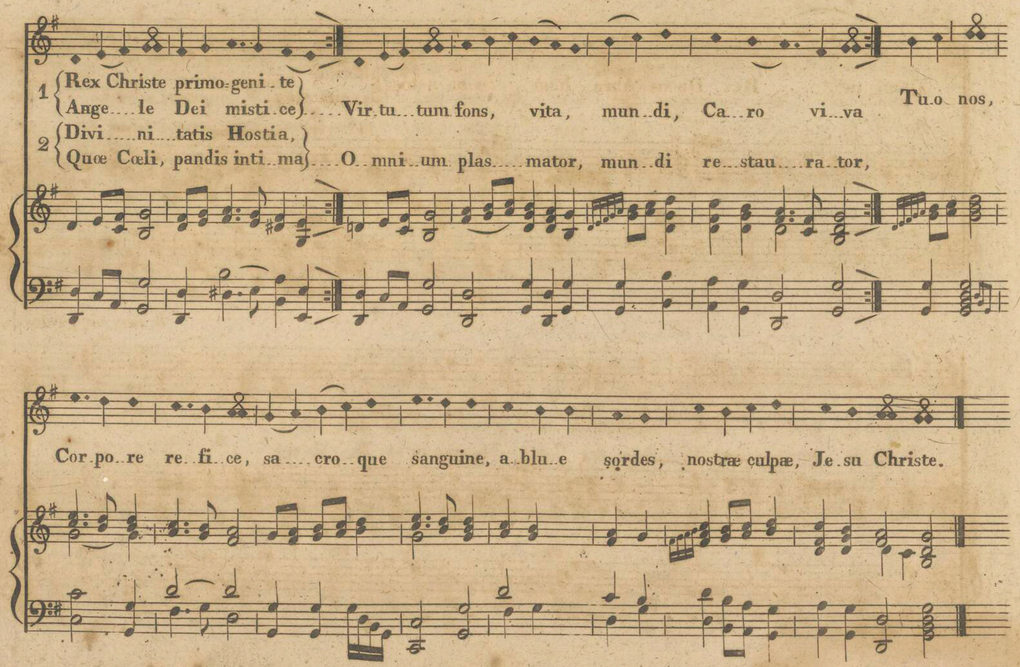
Tantum ergo, |:po polsku:| przed tak wielkim Sakramentem.

Jntonacya.

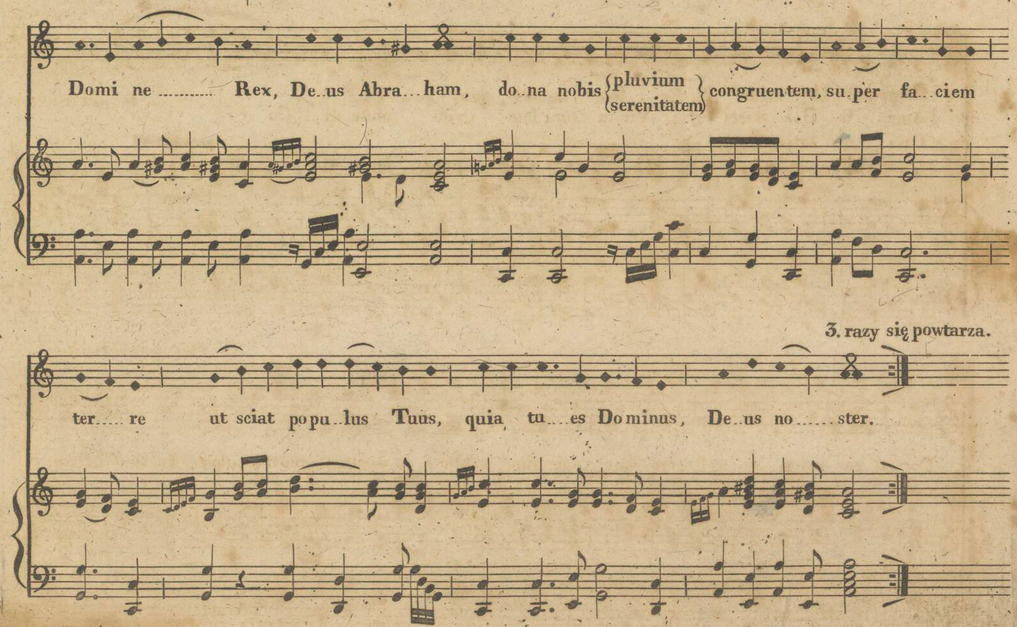
Tan tum ergo, Sacramen tum, vene remur cer nui, et anti quum documentum, novo ce dat
Ge ni tori geni to, que, laus et iubila tio, sa lus honos virtus quoque, sit et be ne-

ri tu i, præstet fides, supplemen tum, sensuum de fec tu i.
di cti o, prece denti, ab u tro que, compa ri et lau da ti o. A men.

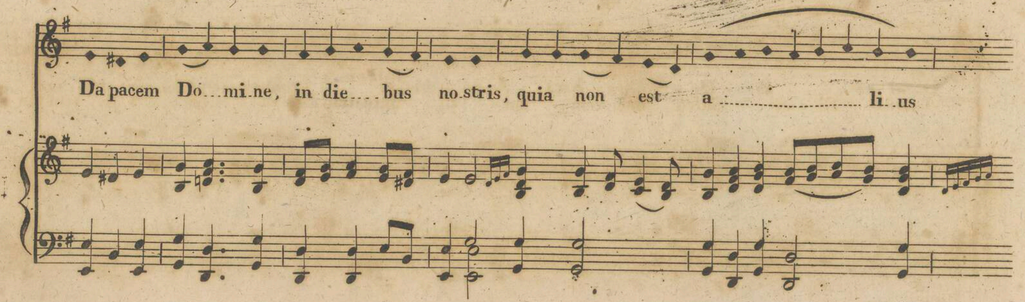
Rex Christe primo=genite

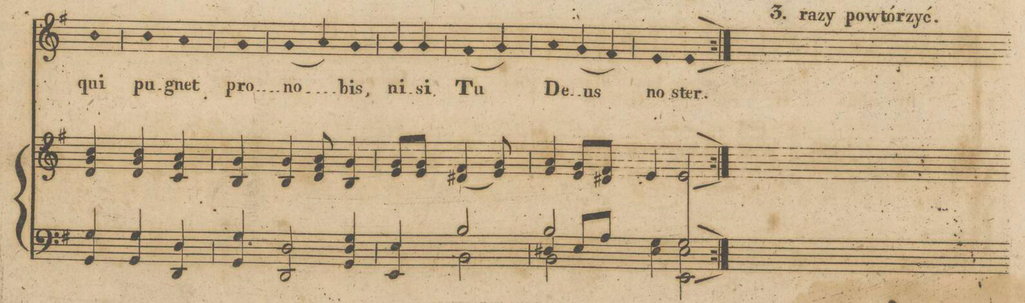
Domine Rex. |prosząc o pogodę lub Deszcz.|

Da pacem.

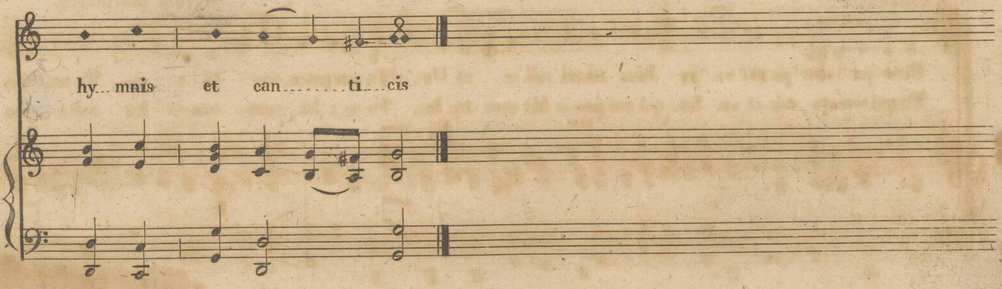

3. razy powtórzyć.

Lauda Sion.

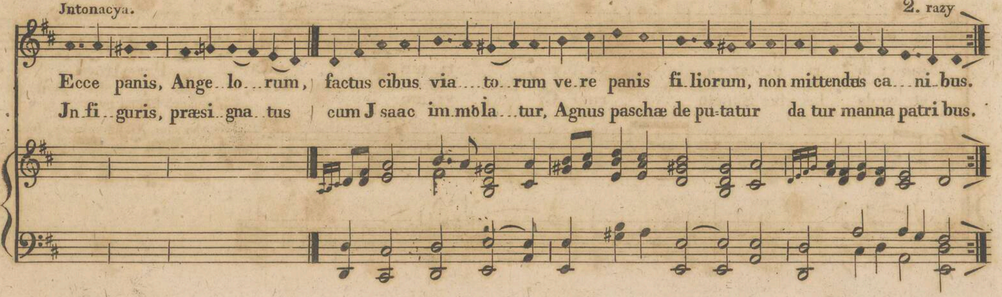

Uwaga. Ten Hymn użyty bydź może podczas Mszy czytaney między Oktawą Bożego ciała.

Ecce panis.

Jntonacya. 2. razy

Jntonacya.

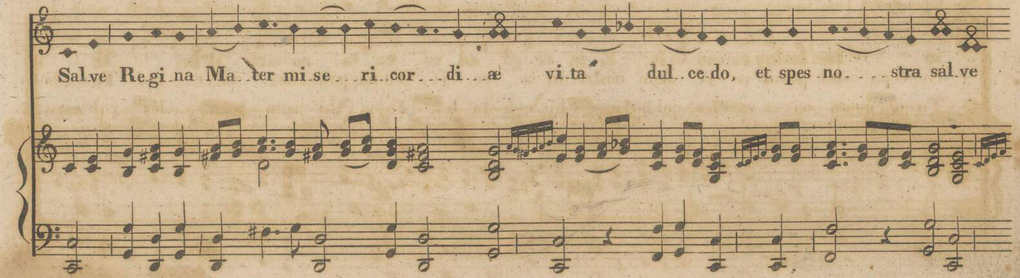
2. razy.

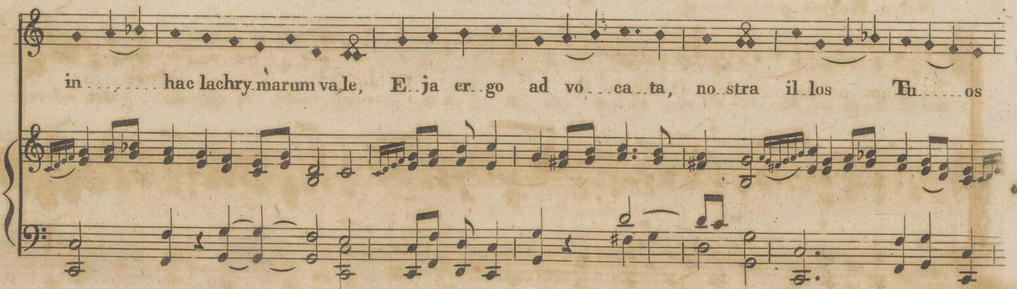
Przestroga:

Jntonacya |: bona pastor :| nie gra się, bo sam Xiądz śpiewa, lecz drugi wiersz |: Tu qui cuncta :| grać się powinno.

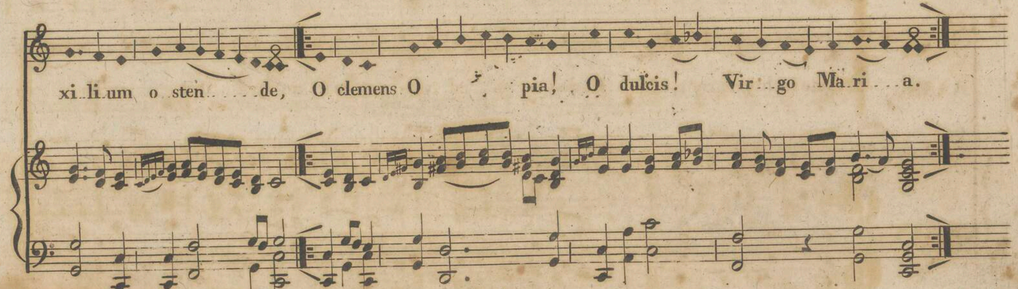
Salve Regina pogrzebowe.

KONIEC ŁACINSKICH ŚPIEWÓW CHORALNYCH.

Część Trzecia
Spiewy Kościelne Polskie

{ Wiersz Franciszka Wężyka.
{ Muzyka piszącego.

Cztero = trzech = dwu = i Jednogłosowe z dodanym Towarzyszeniem Organu.

Msza cztero = głosowa.

NA, KYRIE.

Largo.

CANTO. Roż sądź mię Boże poznay moią sprawę wszczętą z bez bo żnym ple mie niem

ALTO. Roż sądź mię .....

TENORE. Roż sądź mię Boże poznay moią sprawę wszczętą z bez bo żnym ple mie niem

BASSO. Roż sądź mię .....

ORGAN.

przed złym czło wiekiem o chroń mo ią sła wę, I wyr wiy dziel nym ra mie niem.

przed .....

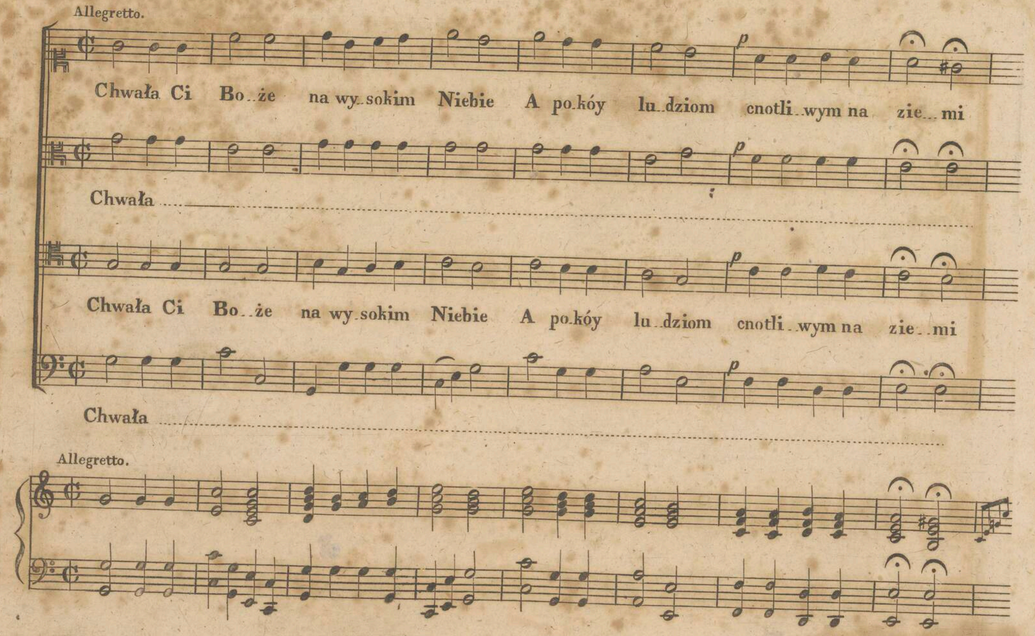
przed złym czło wiekiem o chroń mo ią sła wę, I wyr wiy dziel nym ra mie niem.

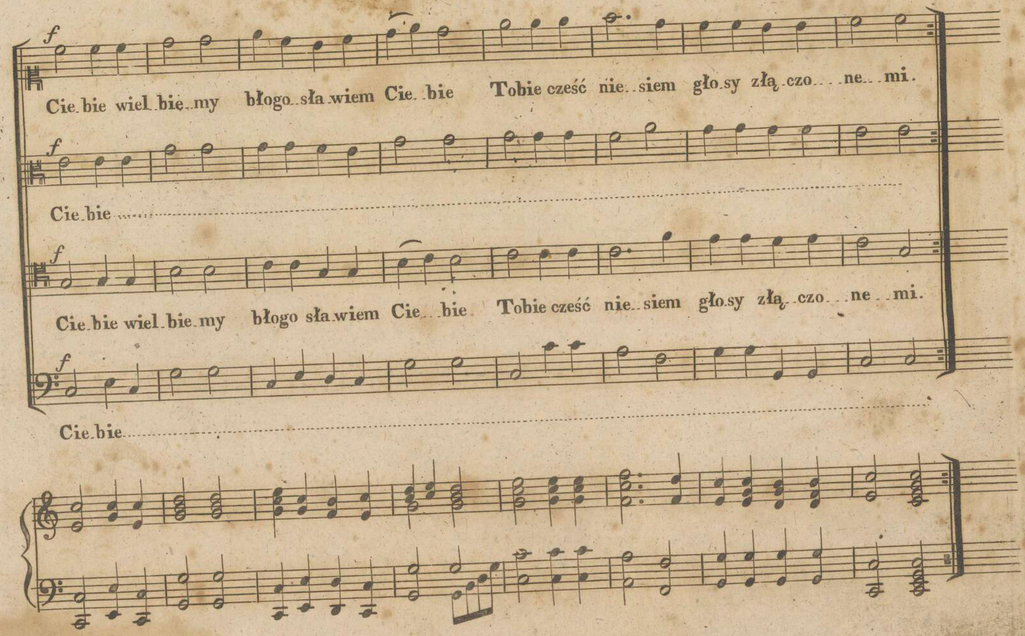
przed .....

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 329.

ną Gloria

Na Gloria.

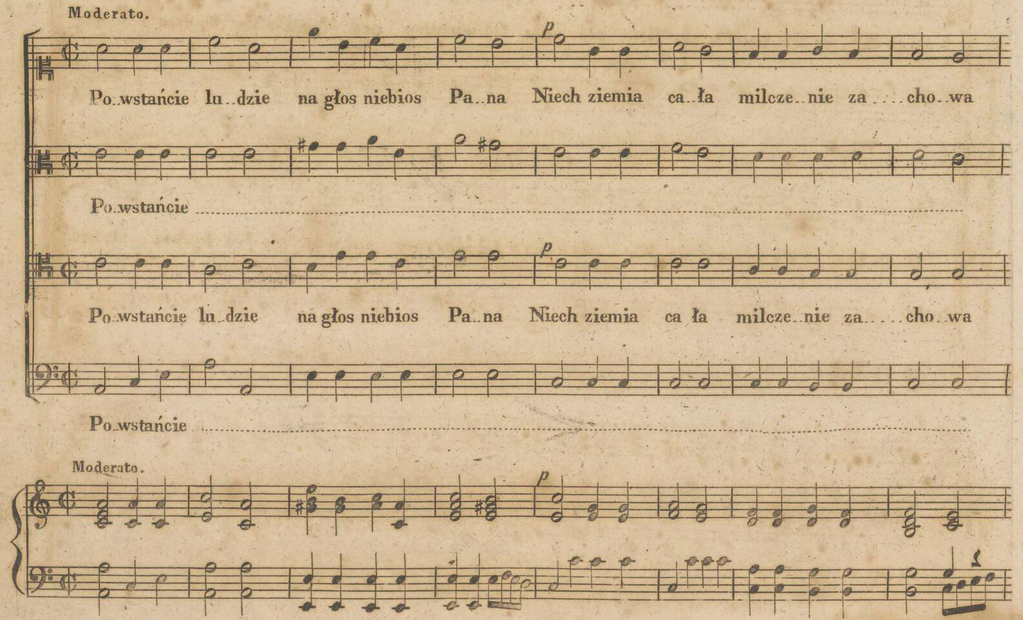

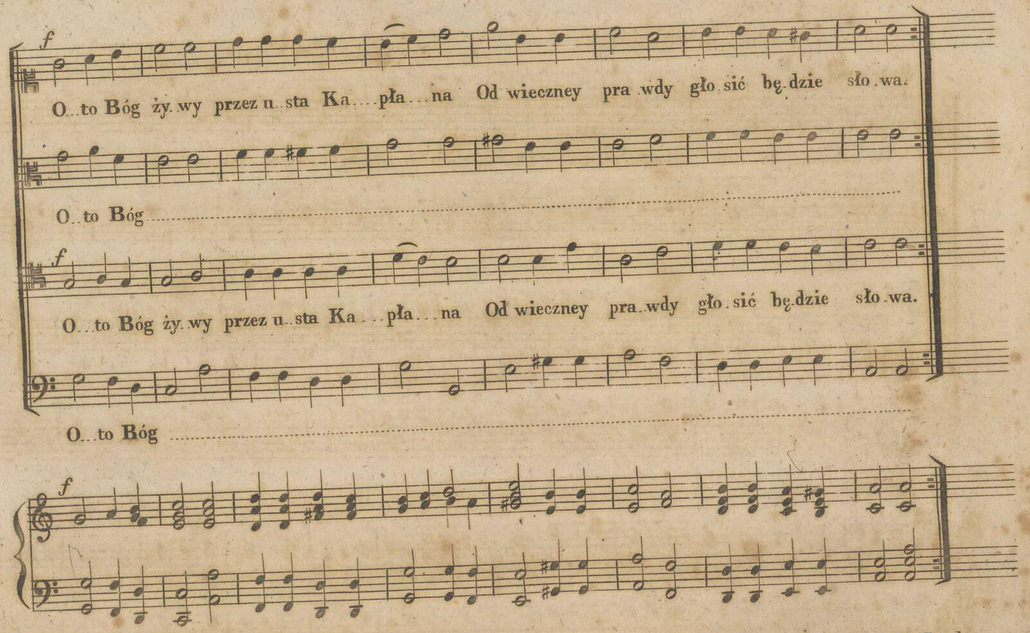

Dalszy ciąg Wierszów na Karcie 329.

Przed Ewangelią.

Moderato.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 330.

Na Credo.

Largetto.

Wie.rzę wBo.ga ie.dne..go Twór.cę nie...ba zie...mi; Wszystkich o...ku wi..do..mych

Wie.rzę .....

Wie.rzę wBo.ga ie dne...go Twór.cę nie..ba zie...mi; Wszystkich o...ku wi..do..mych

Wie.rzę .....

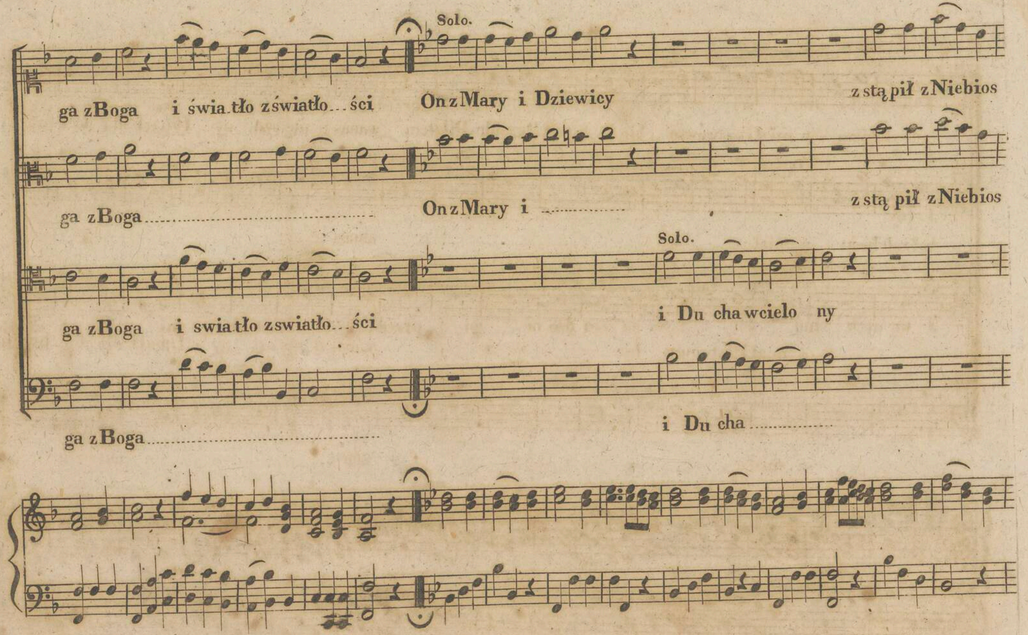
Largetto.

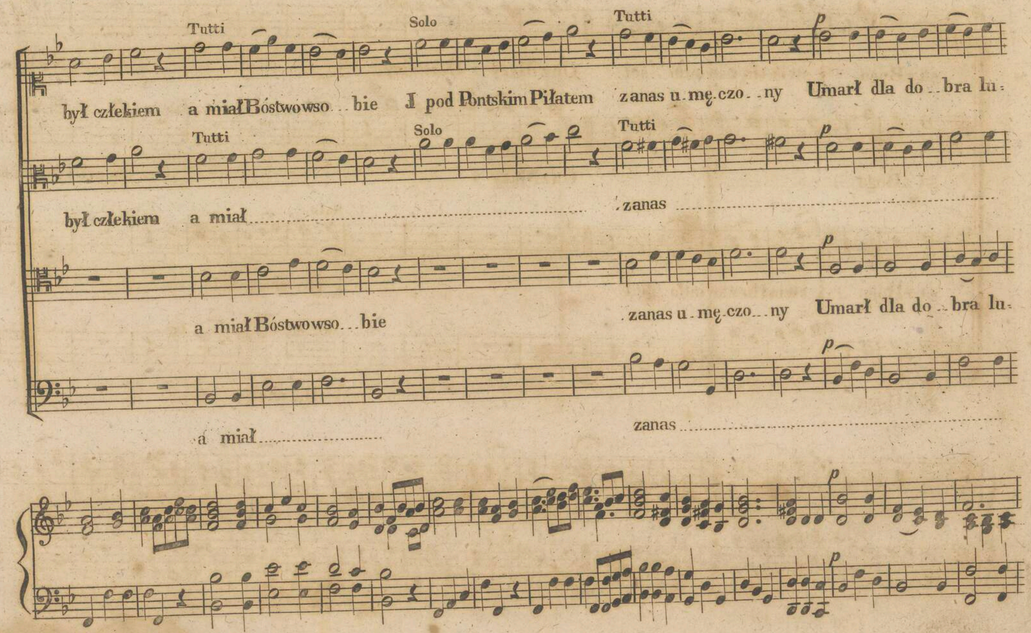
J tay.nych i..stno....ści, J Sy.na zro.dzo..ne....go przed wie..ki wszyst kie.....mi Je.zu..sa Bo-

J tay .....

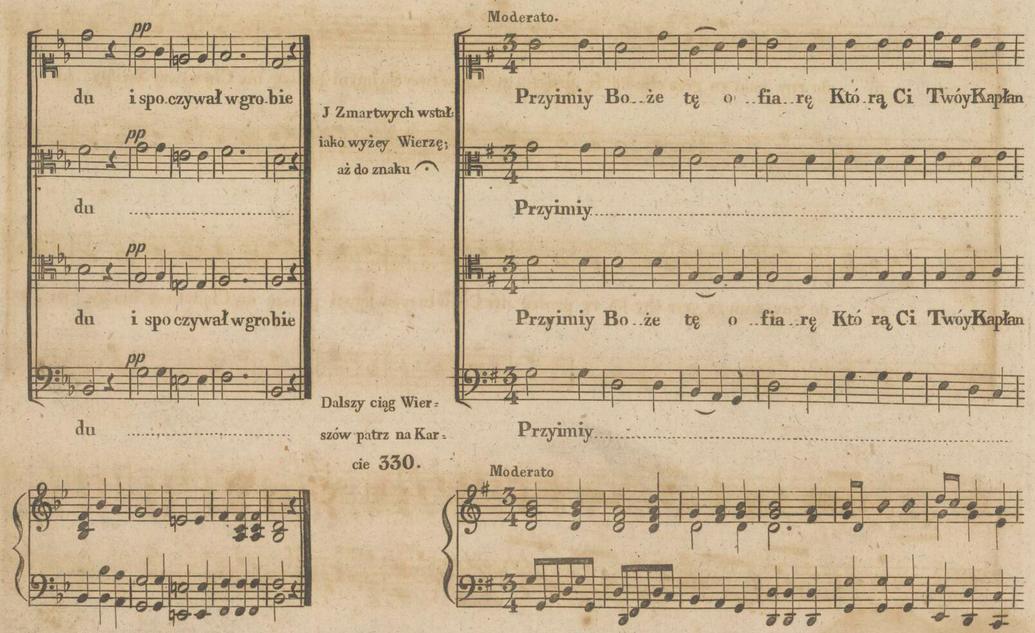
J tay.nych i.stno.....ści, J Sy.na zro.dzo.ne....go przed wie..ki wszyst kie.....mi Je.zu..sa Bo-

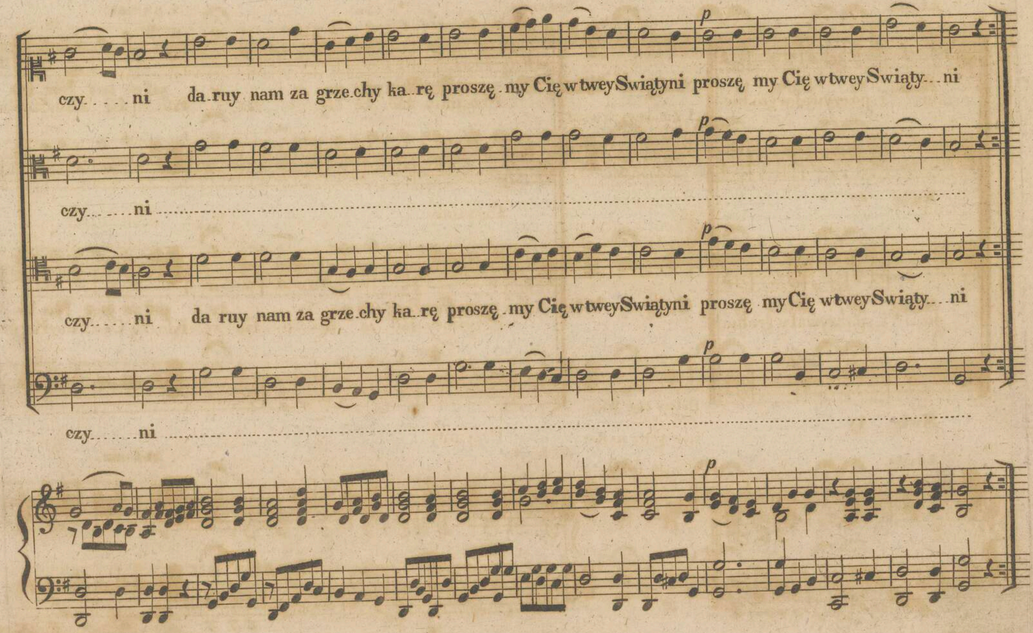
J tay .....

Solo.
ga zBoga i świa.tło zświatło...ści On z Mary i Dziewicy z stą pił z Niebios
ga zBoga ..... On z Mary i ..... z stą pił z Niebios
Solo.
ga zBoga i swia.tło zswiatło...ści i Du cha wcielo ny
ga zBoga ..... i Du cha .....

Tutti
Solo
Tutti
był człekiem a miał Bóstwowso..bie I pod Pontskim Piłatem zanas u.mę.czo..ny Umarł dla do..bra lu.
Tutti
Solo
Tutti
był człekiem a miał ..... zanas .....
a miał Bóstwowso...bie zanas u.mę.czo...ny Umarł dla do..bra lu.
a miał ..... zanas .....

Na Offertorium.

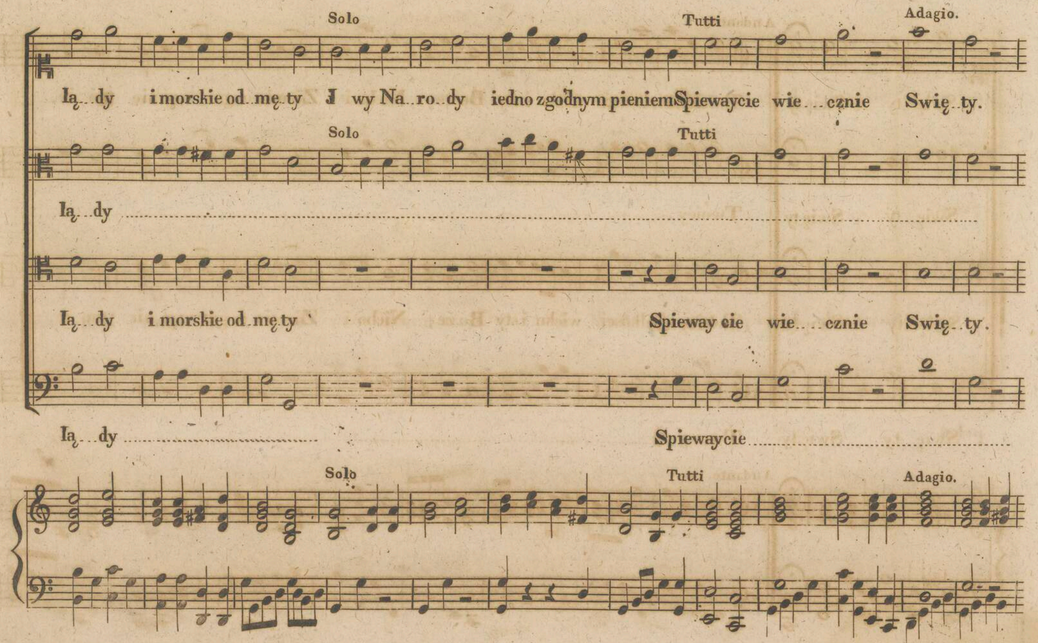
Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 330.

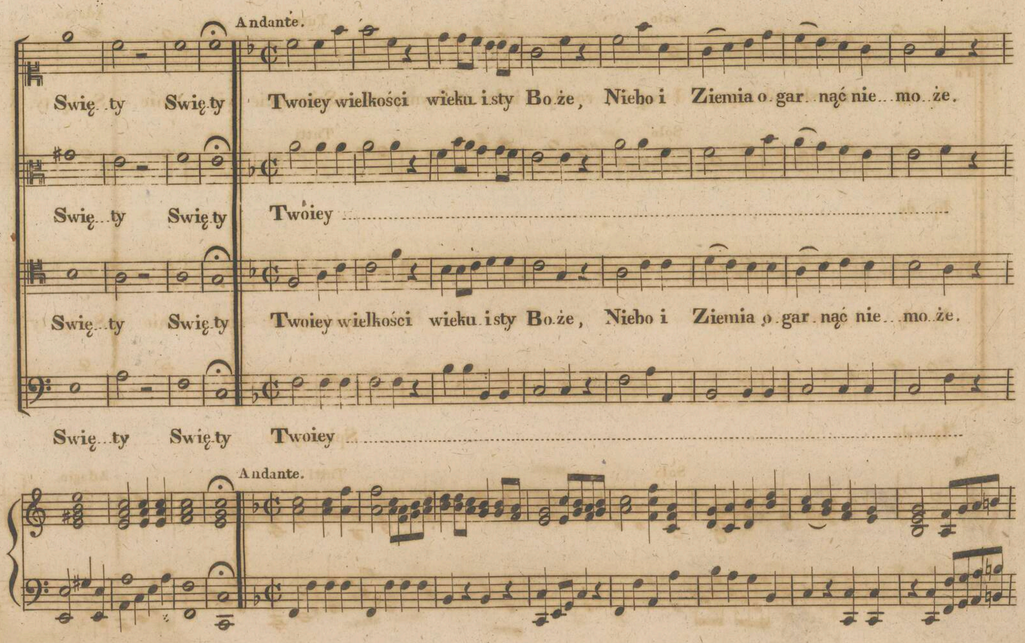
Na Sanctus.

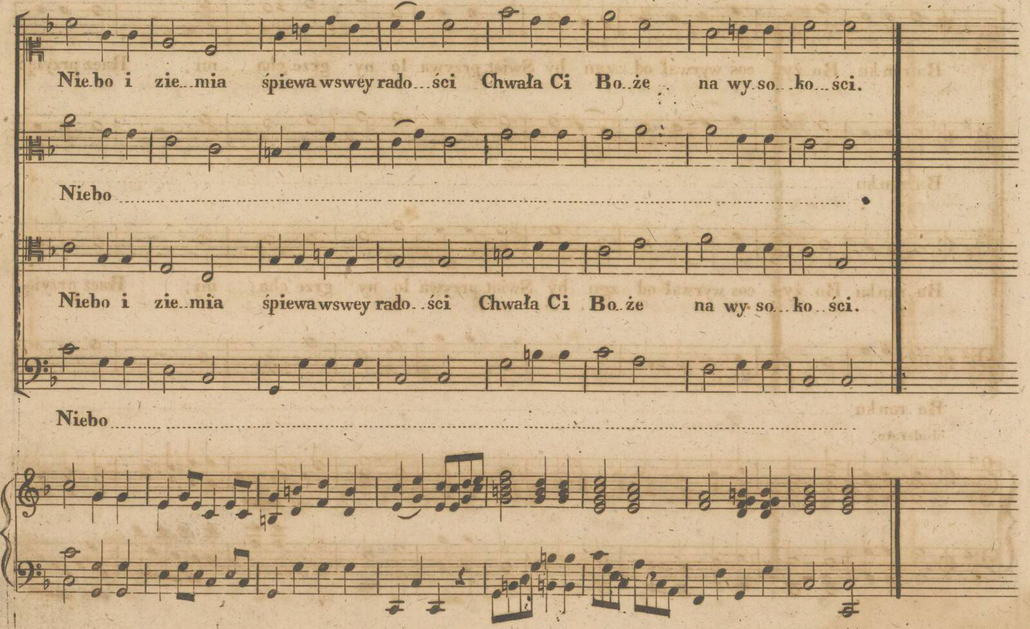

Po Elewacyi.

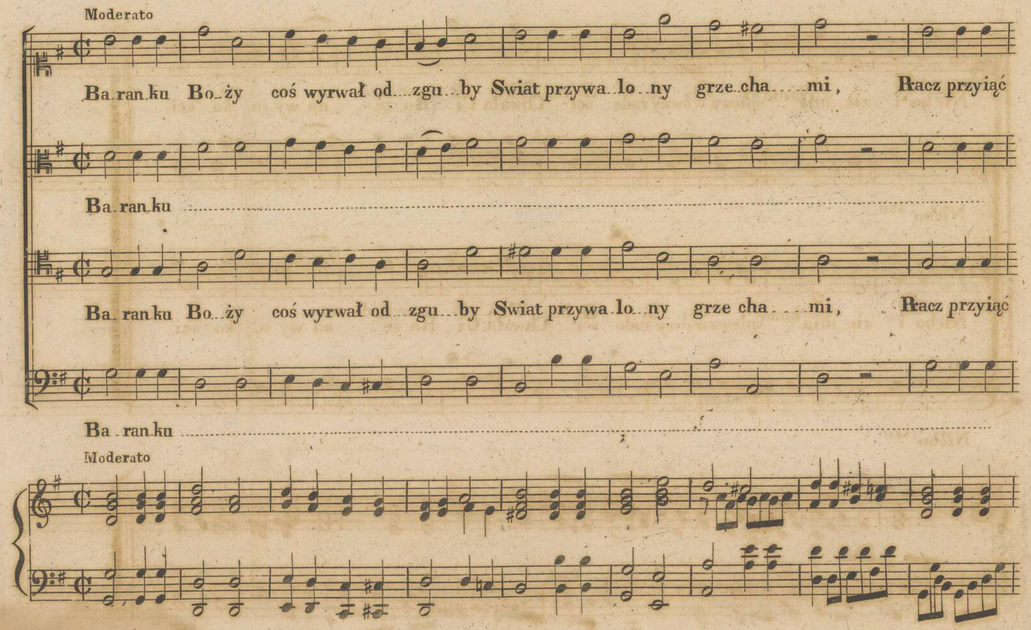

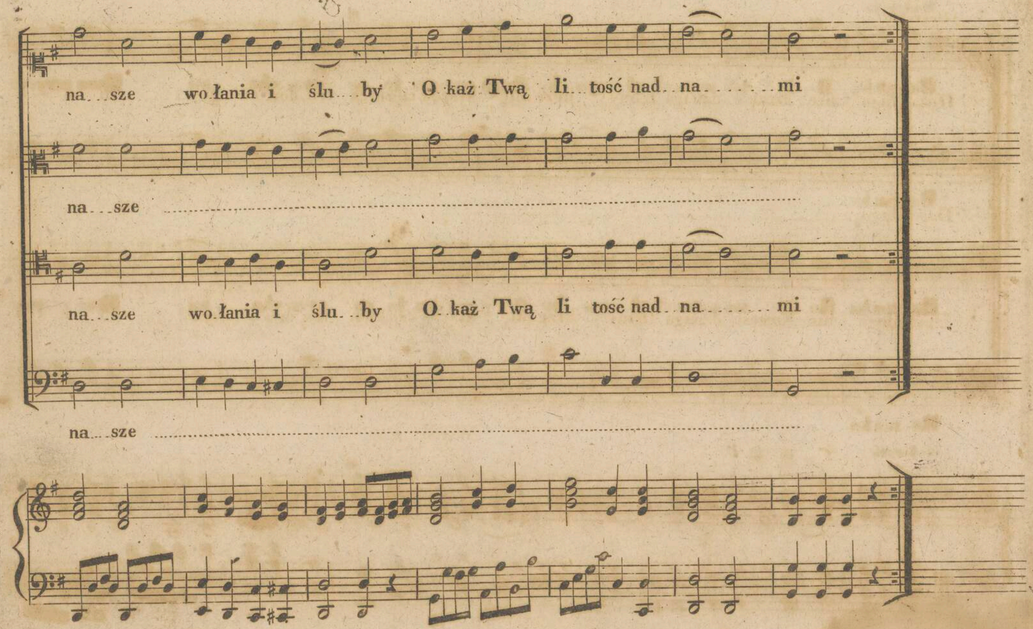

Solo
Tutti
Adagio.
Ią...dy i morskie od..mę..ty J wy Na..ro..dy iedno zgodnym pieniem Spiewaycie wie...cznie Swię..ty.
Solo
Tutti
Ią...dy .....
Ią...dy i morskie od..mę..ty Spieway cie wie....cznie Swię..ty.
Ią...dy ..... Spiewaycie .....
Solo
Tutti
Adagio.

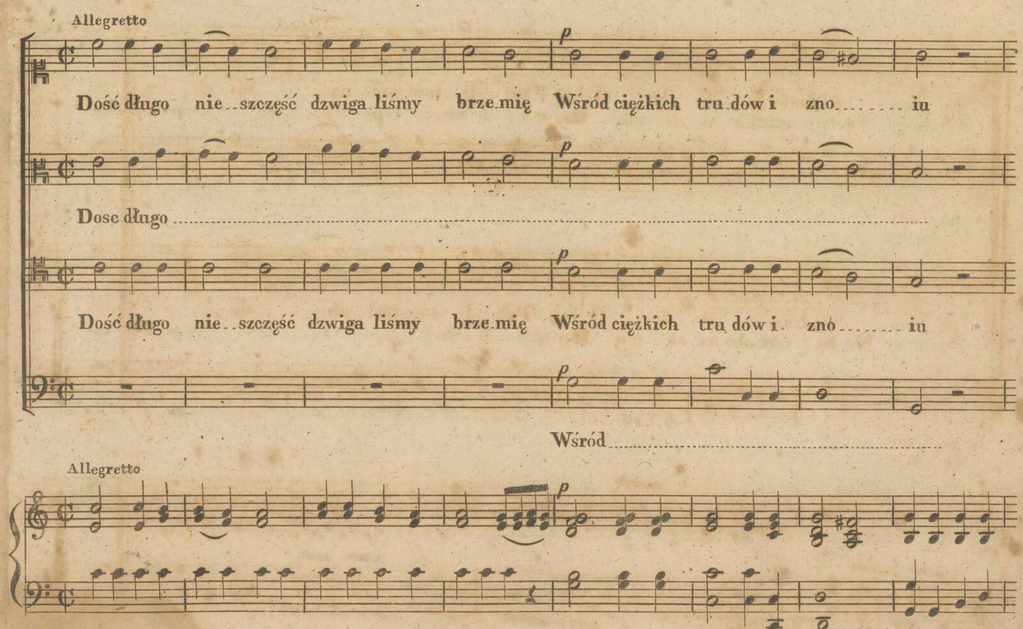

Andante.
Swię..ty Swię..ty Twoiey wielkości wieku isty Bo..że, Niebo i Ziemia o..gar..nąć nie...mo..że.
Swię...ty Swię..ty Twoiey .....
Swię...ty Swię..ty Twoiey wielkości wieku isty Bo..że, Niebo i Ziemia o..gar..nąć nie...mo..że.
Swię...ty Swię..ty Twoiey .....
Andante.

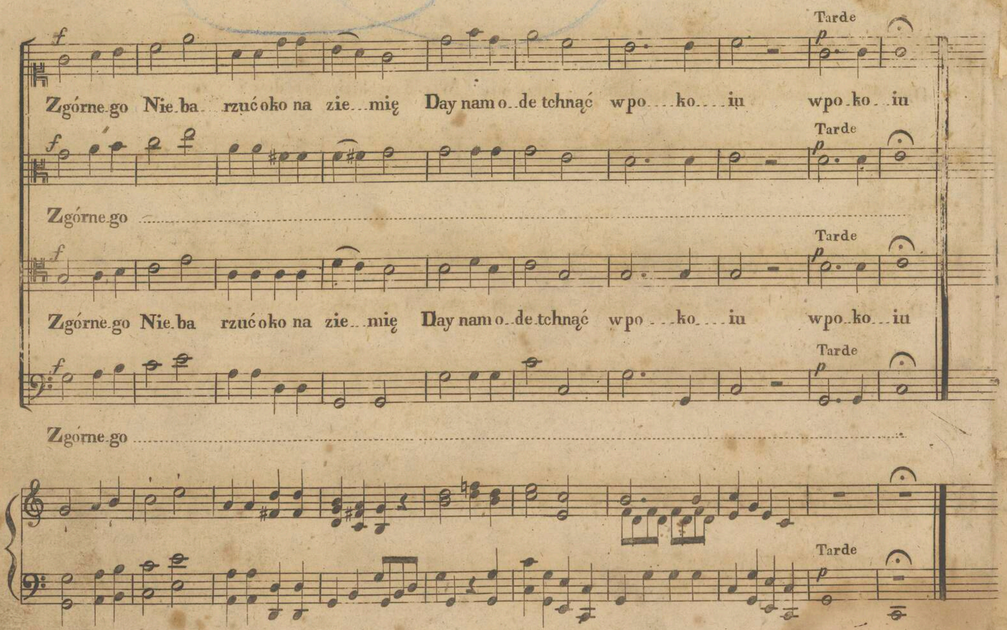

Nie.bo i zie..mia śpiewa wswey rado..ści Chwała Ci Bo..że na wy so..ko..ści.
Niebo
Niebo i zie..mia śpiewa wswey rado..ści Chwała Ci Bo..że na wy so..ko..ści.
Niebo

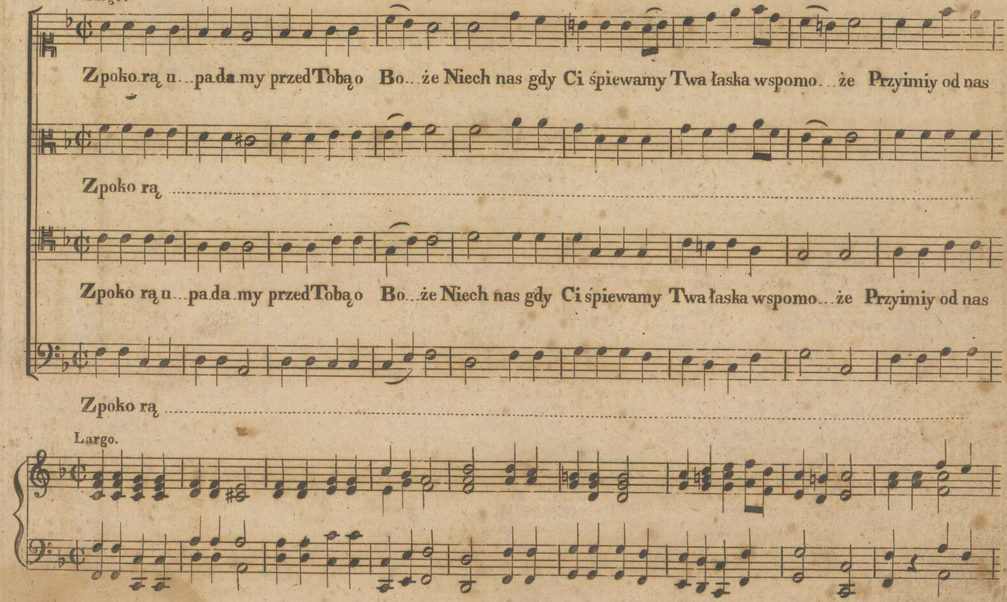
Na Agnus Dei.

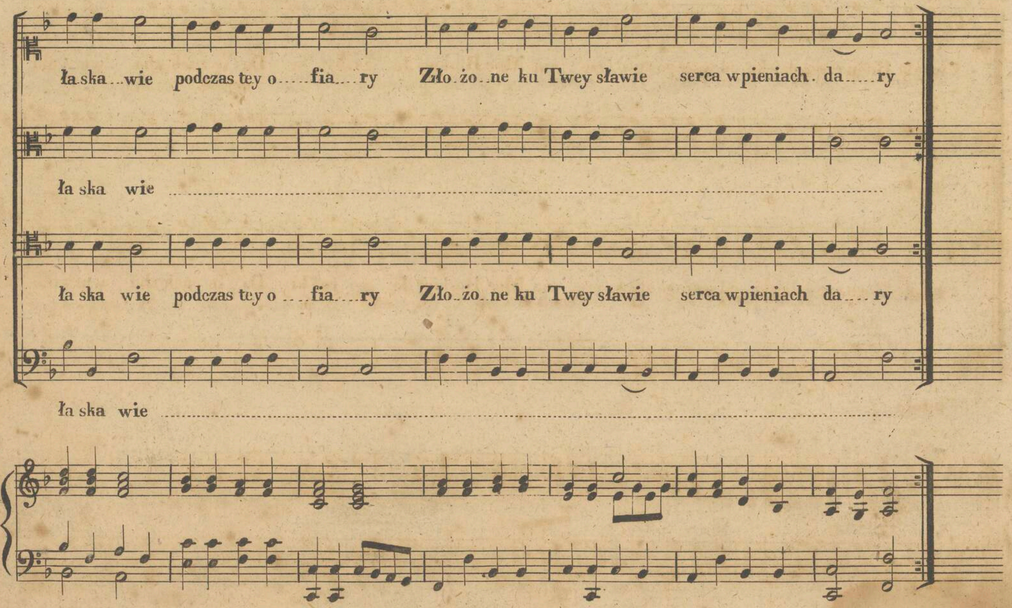

Moderato
Ba..ran..ku Bo..ży coś wyrwał od..zgu..by Swiat przywa..lo..ny grze..cha....mi, Racz przyiąć
Ba..ran..ku
Ba..ran..ku Bo..ży coś wyrwał od..zgu..by Swiat przywa..lo..ny grze cha....mi, Racz przyiąć
Ba..ran..ku
Moderato

na...sze wołania i ślu...by O każ Twą li...tość nad...na.....mi
na...sze .....
na...sze wołania i ślu...by O każ Twą li tość nad...na.....mi
na...sze .....

Allegretto
Dość długo nie...szczęść dzwiga...liśmy brze...mię Wśród ciężkich tru...dów i zno.....iu
Dosc długo .....
Dość długo nie...szczęść dzwiga liśmy brze...mię Wśród ciężkich tru...dów i zno.....iu
Wśród .....
Allegretto

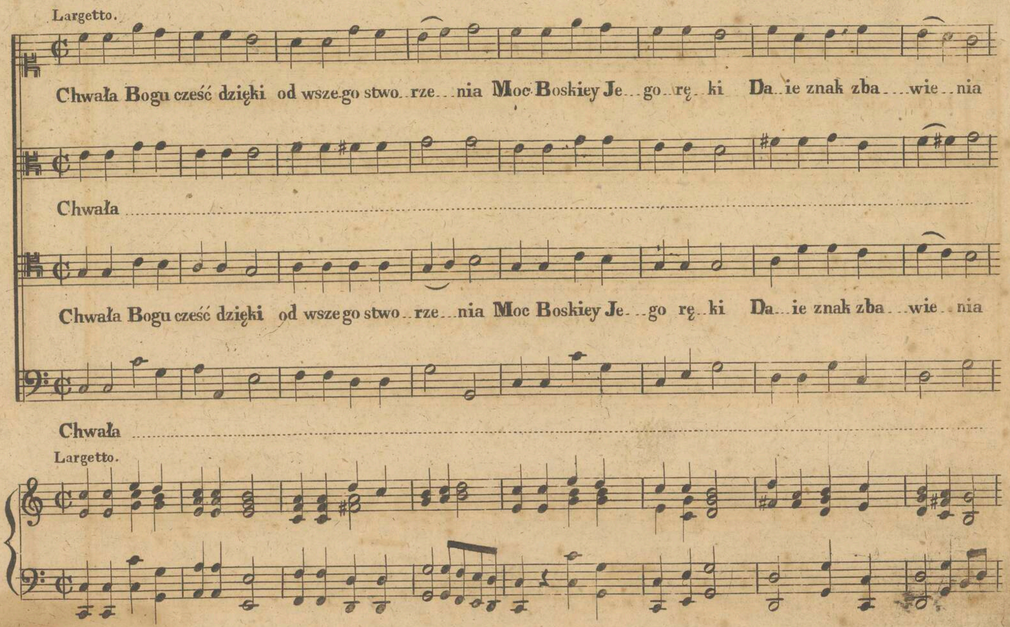

Tarde
Zgórne go Nie ba rzuć oko na zie mię Day nam o de tchnąć wpo ko iu wpo ko iu
Tarde
Zgórne go
Tarde
Zgórne go Nie ba rzuć oko na zie mię Day nam o de tchnąć wpo ko iu wpo ko iu
Tarde
Zgórne go
Tarde

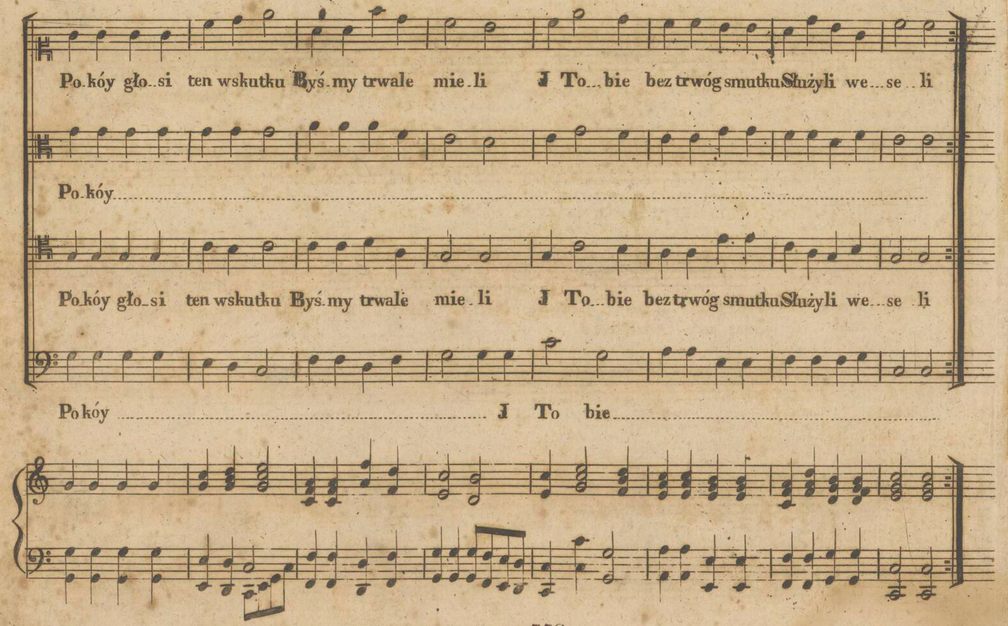

Largo.
Z poko rą u pa da my przed Tobą o Bo że Niech nas gdy Ci śpiewamy Twa łaska wspomo że Przyimiy od nas
Z poko rą
Z poko rą u pa da my przed Tobą o Bo że Niech nas gdy Ci śpiewamy Twa łaska wspomo że Przyimiy od nas
Z poko rą
Largo.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 331.

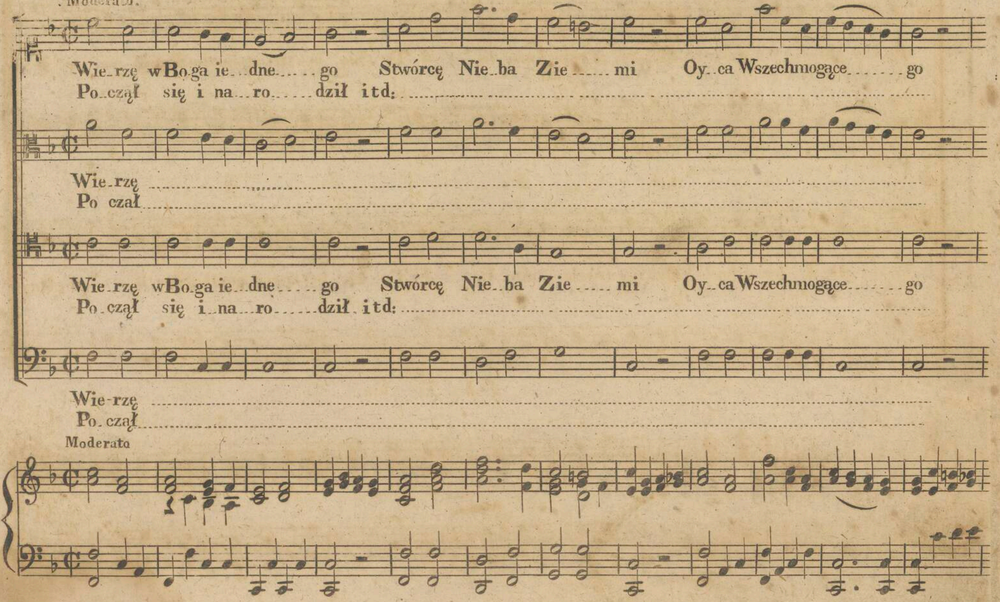
Na Gloria.

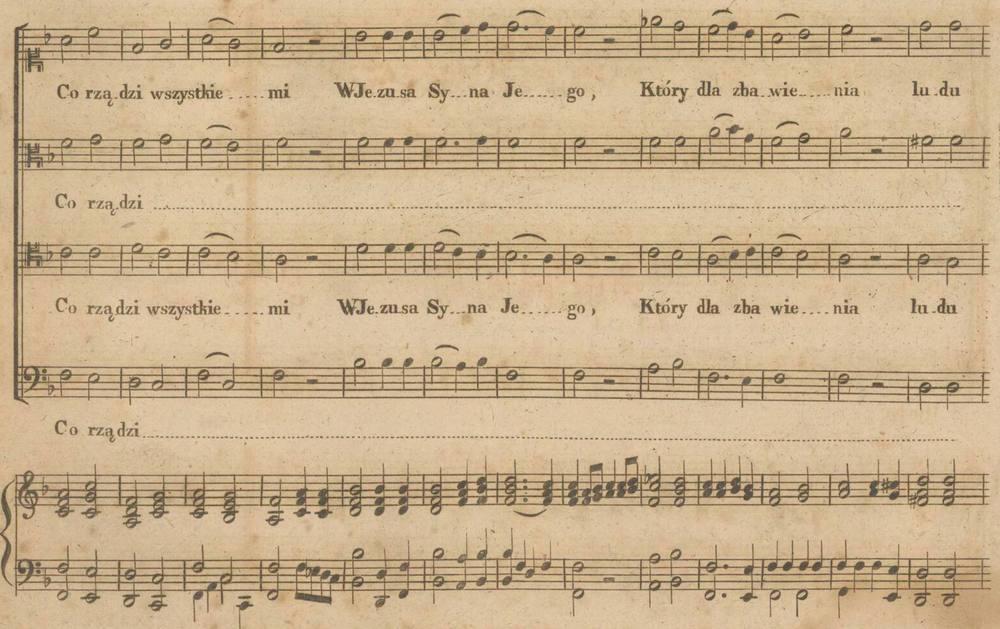

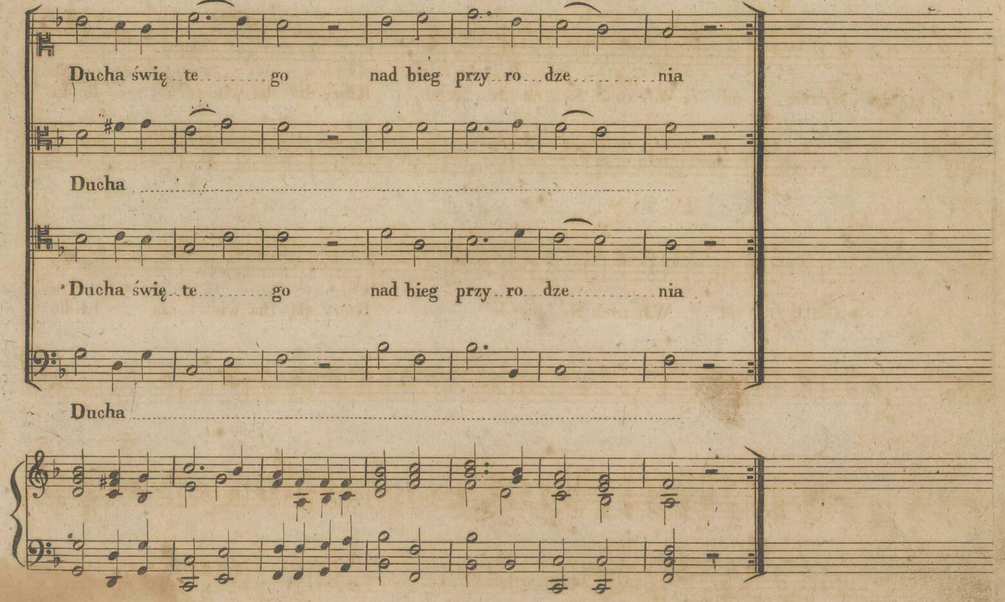

patrz na Karcie 332.

Na Credo.

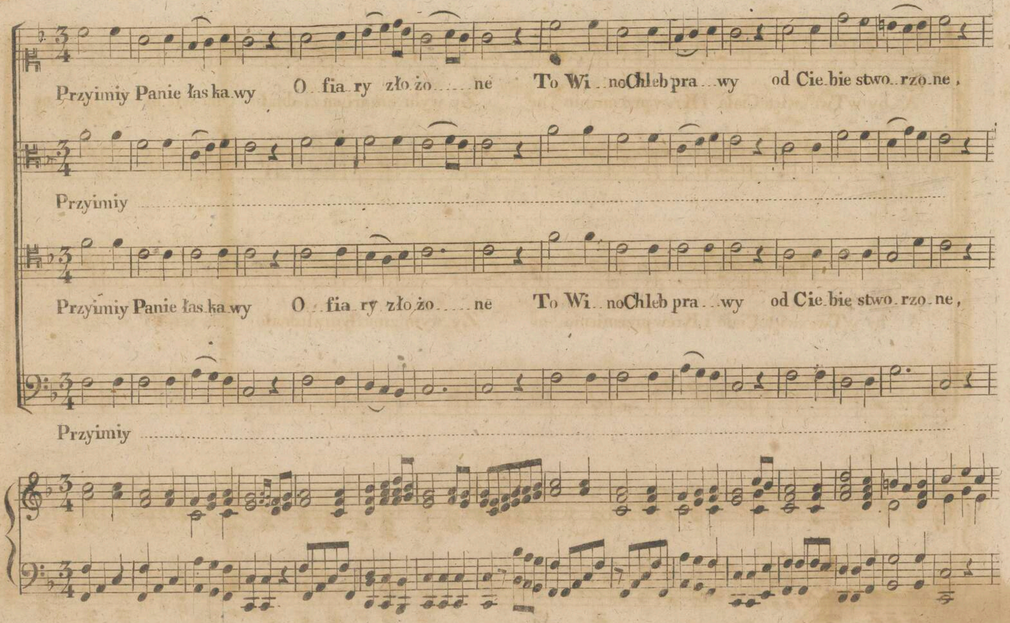

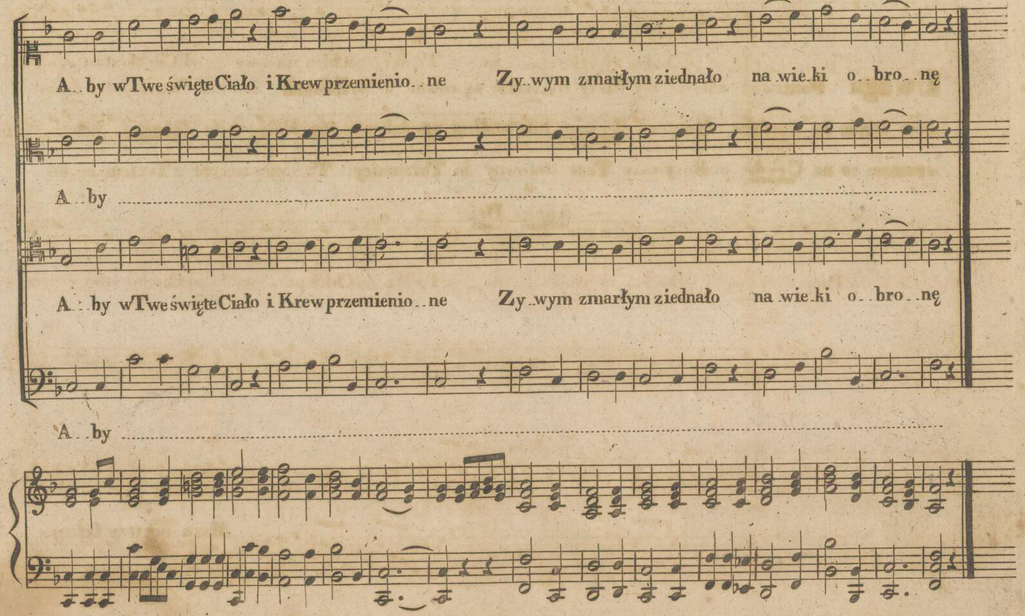

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 332.

Na Offertorium.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 333.

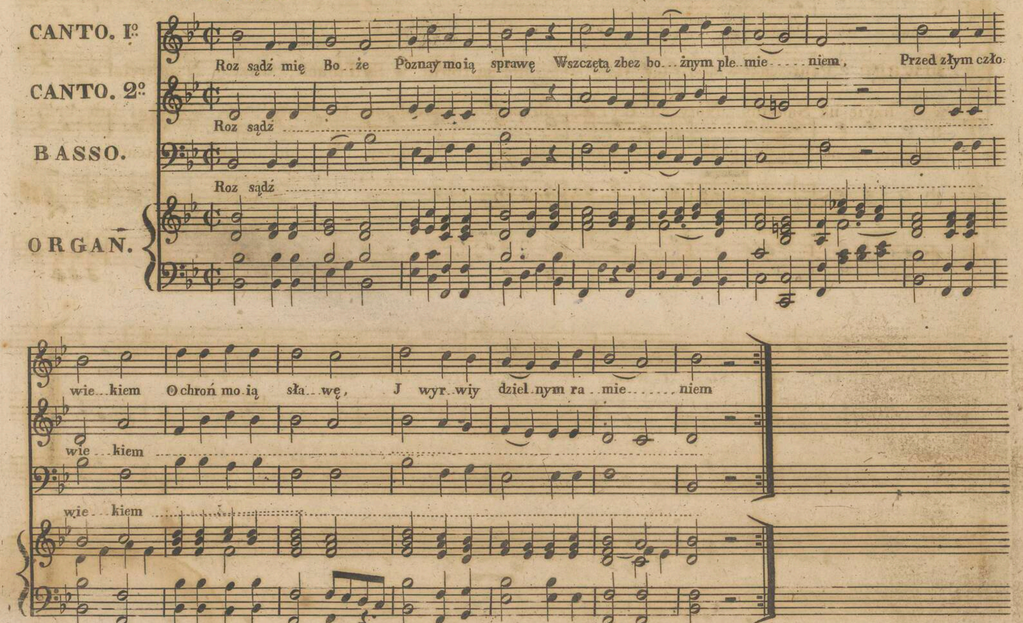
Uwaga Ponieważ wiersze tey Mszy wszystkie są równe w Syllabach, zaczem Nauczyciel Spiewów użyie na Sanctus, Nóty od Kyrie, lub podług upodobania tey Nóty co na Gloria, lub wreszcie co na Credo, podłożywszy Text stósowny do Taiemnicy. To samo uczyni z Textem co na

Agnus Dei

Msza na trzy Głosy.

Msza na trzy głosy. Canto 1º, Canto 2º, Bass. z dodanym Organem. Głosy te dwa, to iest Canto są pod klu- (czem Wiolinowym.

NA KYRIE.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 329.

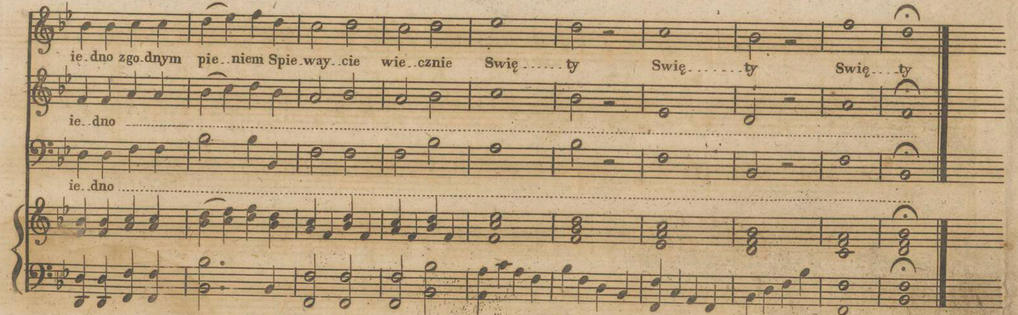
Allegretto.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 329.

Largo.

Ba...ran..ku Bo.....ży coś wyrwał od zgu....by Swiat przywa...lo.....ny grze.....cha....mi,

Ba...ran..ku

Ba...ran..ku

Racz przyjąć na.....sze wo...ła..nia i ślu....by, O...każ swą li....tość nad na.....mi

Racz

Racz

Allegretto.

Dość dłu..go nieszczęść dźwiga...liś..my brzemię, Wśród cięż..kich tru....dów i zno.....iu,

Dość

Dość

Zgór...ne..go Nie..ba rzuć o..ko na..zie..mię, Day..nam o.....de..tchnąć wpo..ko.....iu

Zgór...ne..go

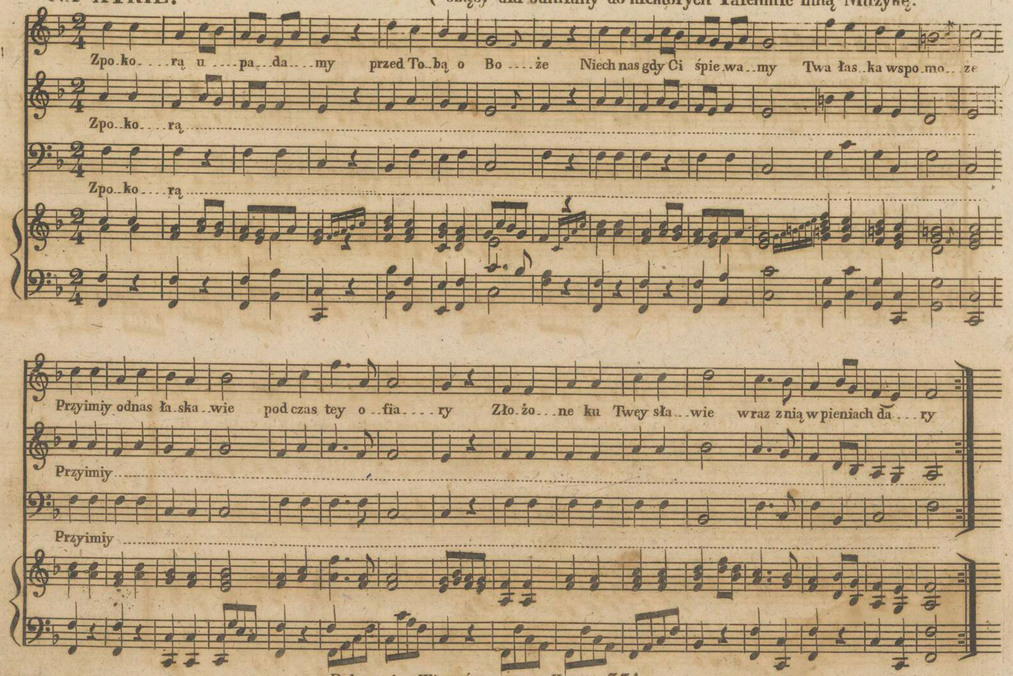
Zgór...ne..go

Msza na trzy głosy

NA KYRIE.

: Zpokorą upadamy :

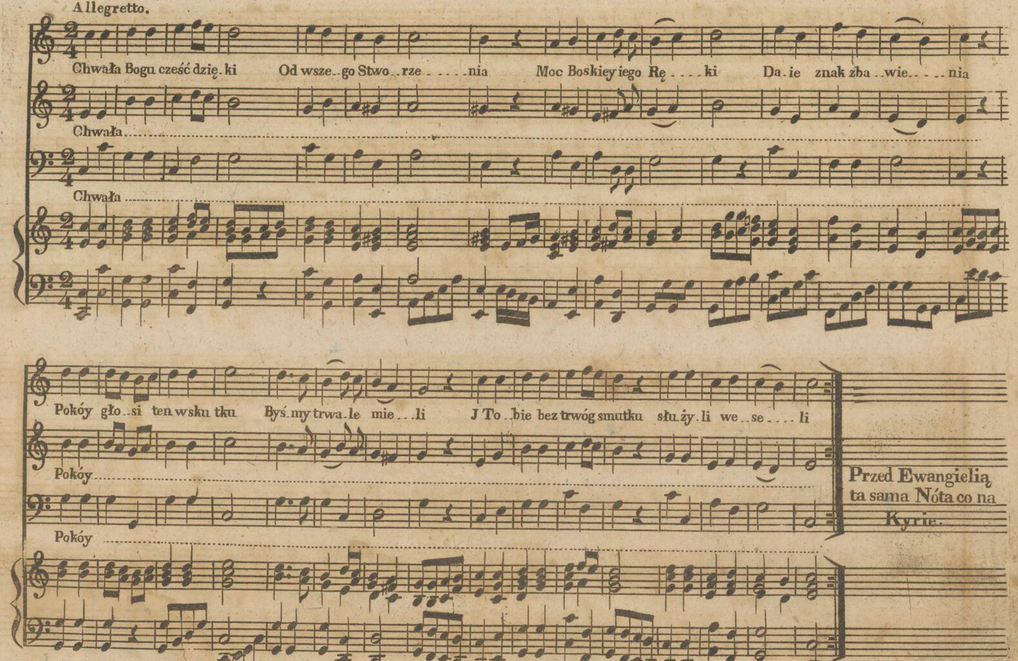
Muzyka tey Mszy znana iuż po wielu mieyscach; dodał atoli pi-
(szący dla odmiany do niektórych Taiemnic inną Muzykę.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 331.

NA GLORIA.

Allegretto.

Przed Ewangielią ta sama Nóta co na Kyrie.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 323.

Moderato.

Wie rzę wBoga ie.dne.....go Stwórcę Nie..ba Zie.....mi Oy.ca wszechmogace....ga Co rzą...dzi wszystkie....mi,

Wie rzę .....

Wie rzę .....

WJe.zusa Sy...na Je....go Któ.ry dla Zba..wie....nia Lu.du zDucha Swię.te..go Nadwiek przyro.dze..nia

WJe.zusa .....

WJe.zusa .....

Na Offertorium może być użyta Nóta jak Kyrie

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 323.

Largo

Do Bo...ga na..sze gło..sy Nie chay się pod no....szą J trzy kroć pod niebio..sy zA..nio..ła...mi gło.....szą

Do Bo...ga .....

Do Bo..ga .....

O Swię.ty Swięty Swię.ty Za.stę.pów nasz Bo.....że Lud do wiary przyię.....ty Niech Cię czcić po.mo.....że

O Swię.ty .....

O Swię.ty .....

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 333.

Andante.

Cud się wielki przed na...mi Chrześći a...nie sta....ie Pod chleba przy mio ta....mi Pan nam sie..bie da....ie

Cud się .....

Cud się .....

Tu cia..ło u bó..swio..ne Krew Je zu...sa żyw.....wa Na oł..ta..rzu zło..żo..ne Th..i i u...kry...wa

Tu .....

Tu .....

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 334.

NA KYRIE.

Moderato.

CANTO. 1. Roż sądź mię Bo..że poznay mo ią spra..wę, Wszczętą zbe zbożnym ple..mie.....niem

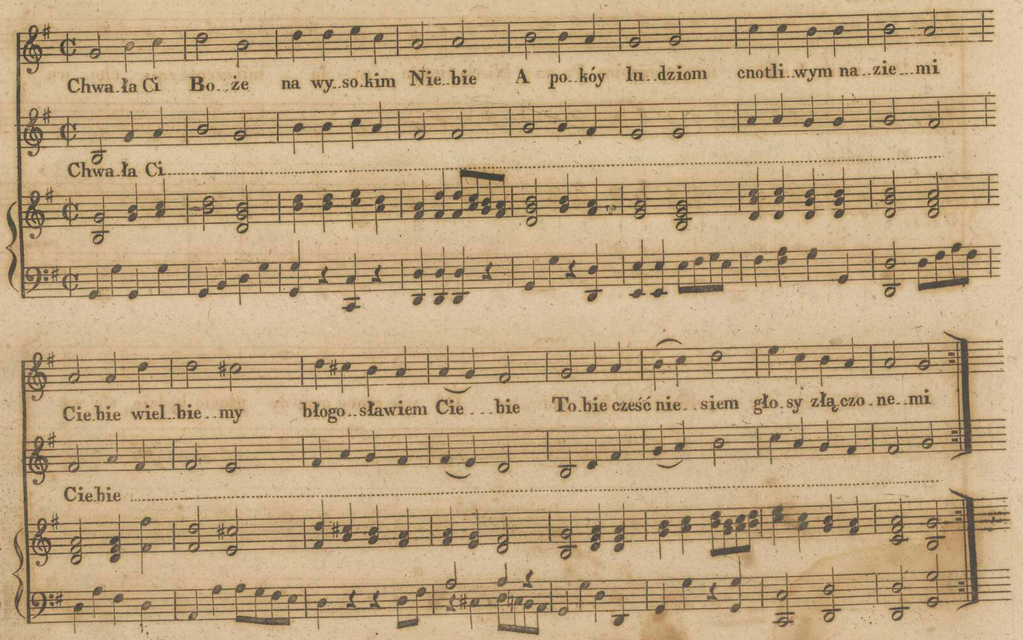
CANTO. 2. Roż sądz mię .....

ORGAN.

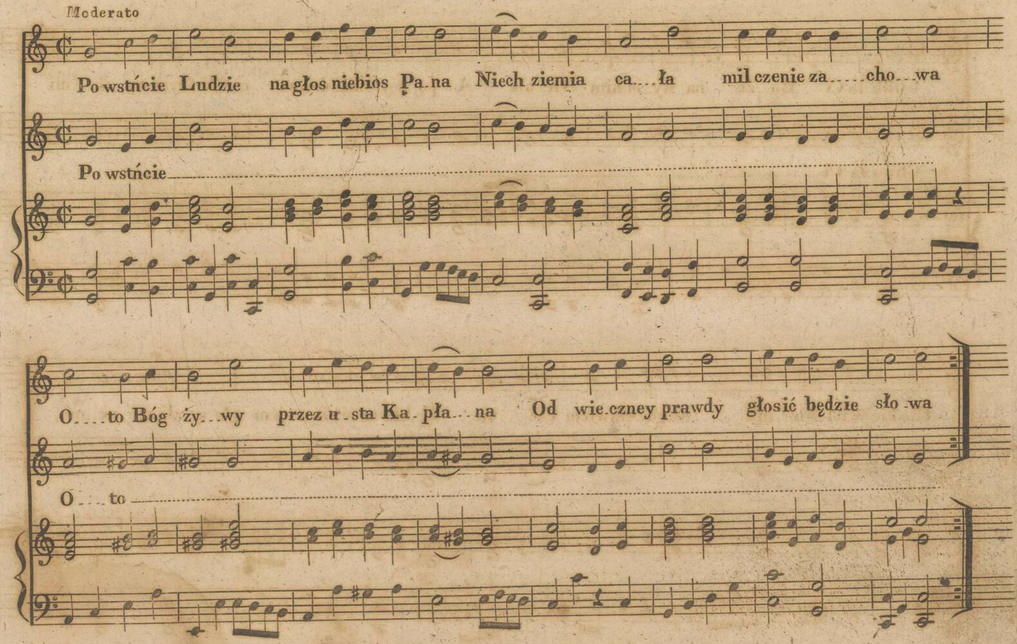
Przed złym człowiekiem o chroń moią sła..wę J wyr..wiy dziel nym ra...mie.....niem

Przed złym .....

NA GLORIA.

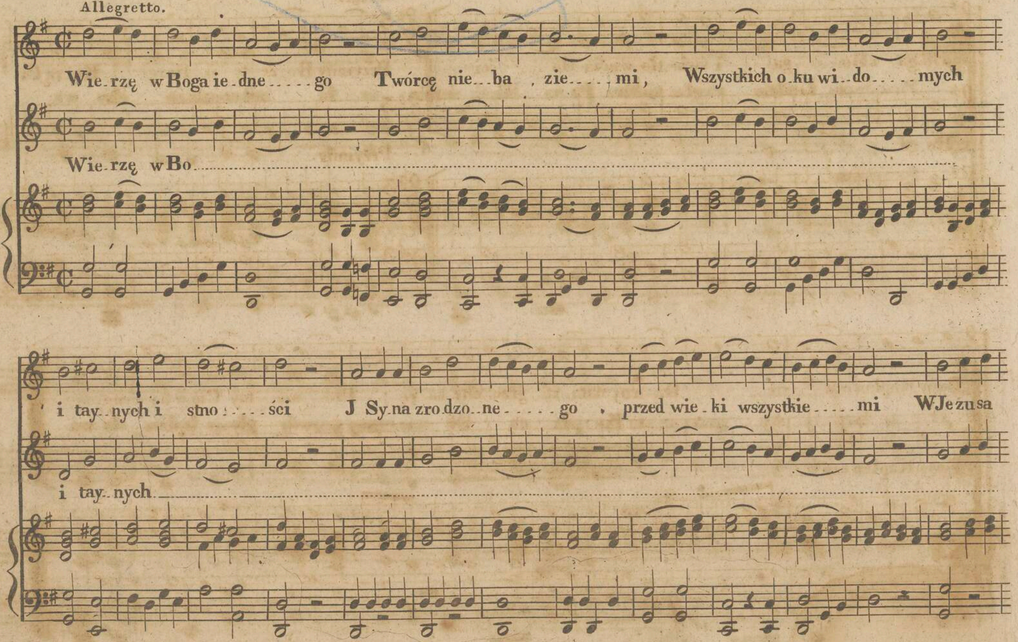

PRZED EWANGELIĄ

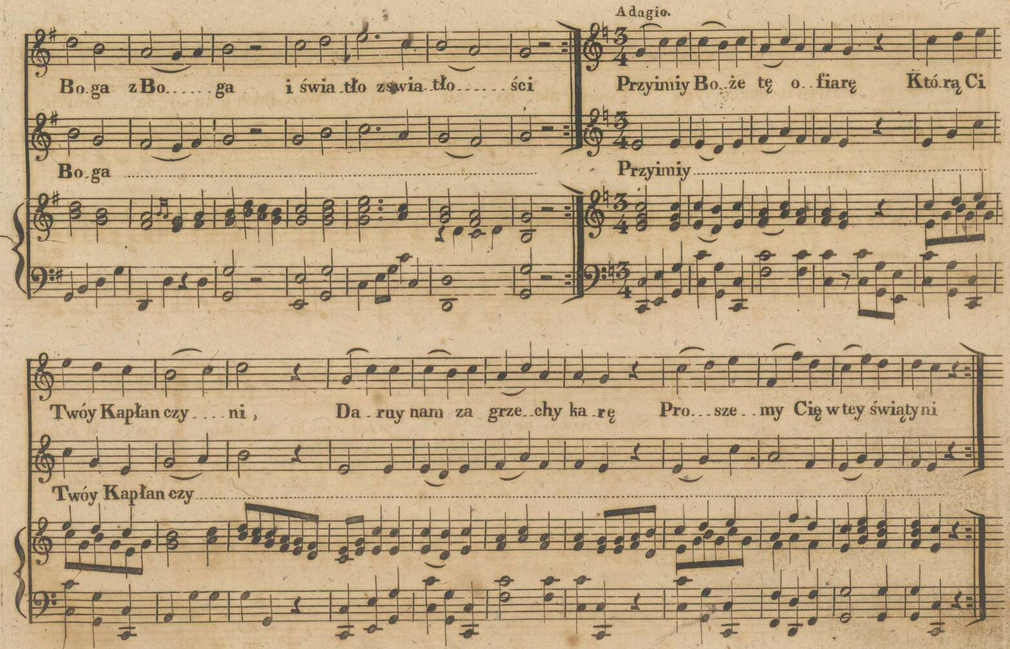

NA CREDO.

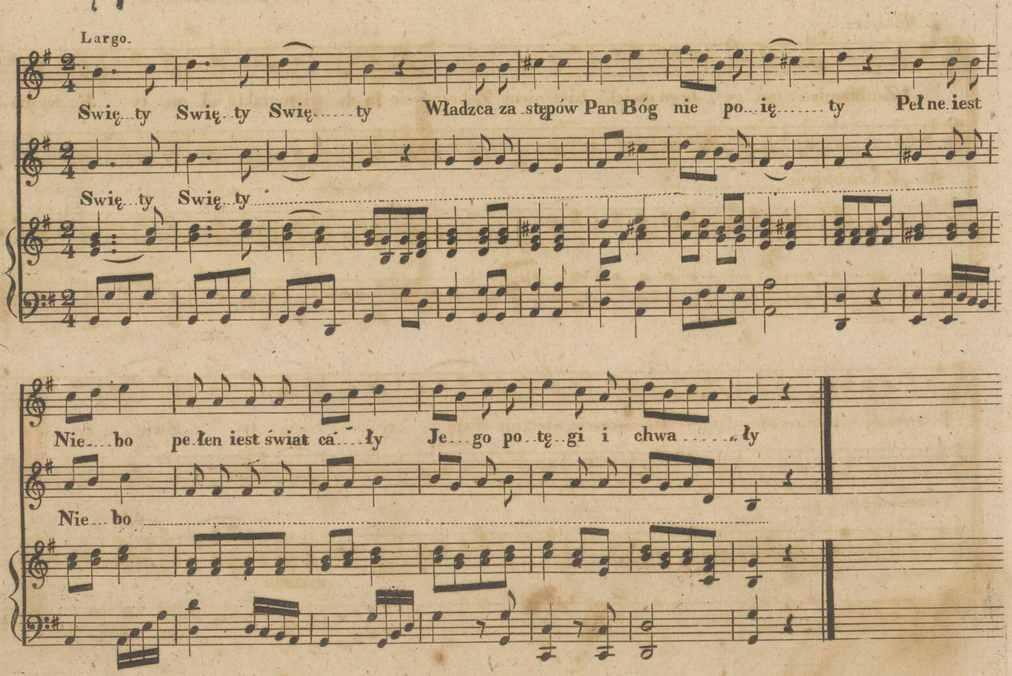
Allegretto.

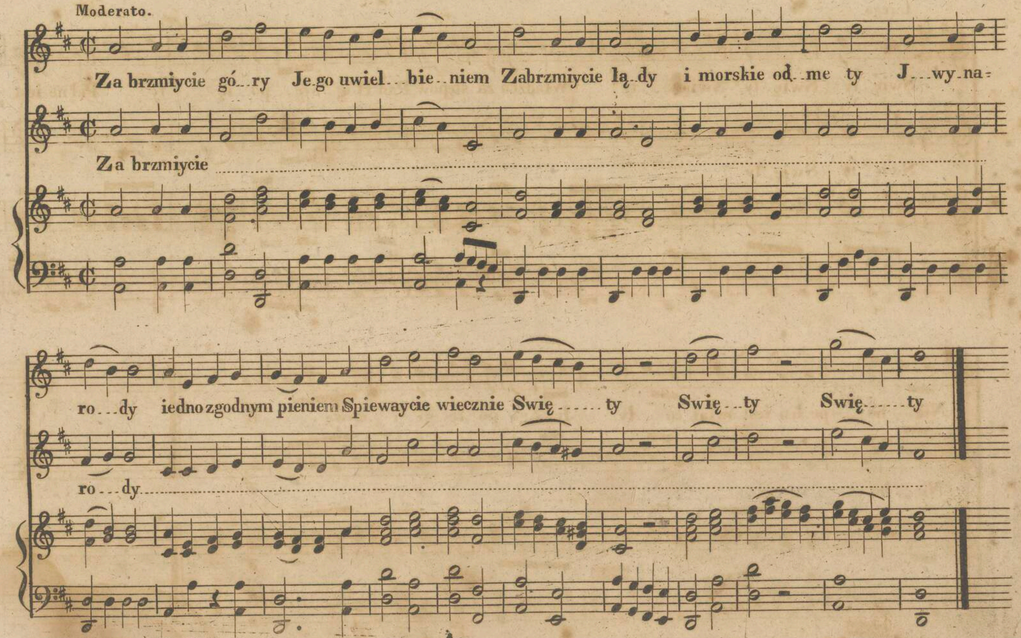
NA OFFERTORIUM.

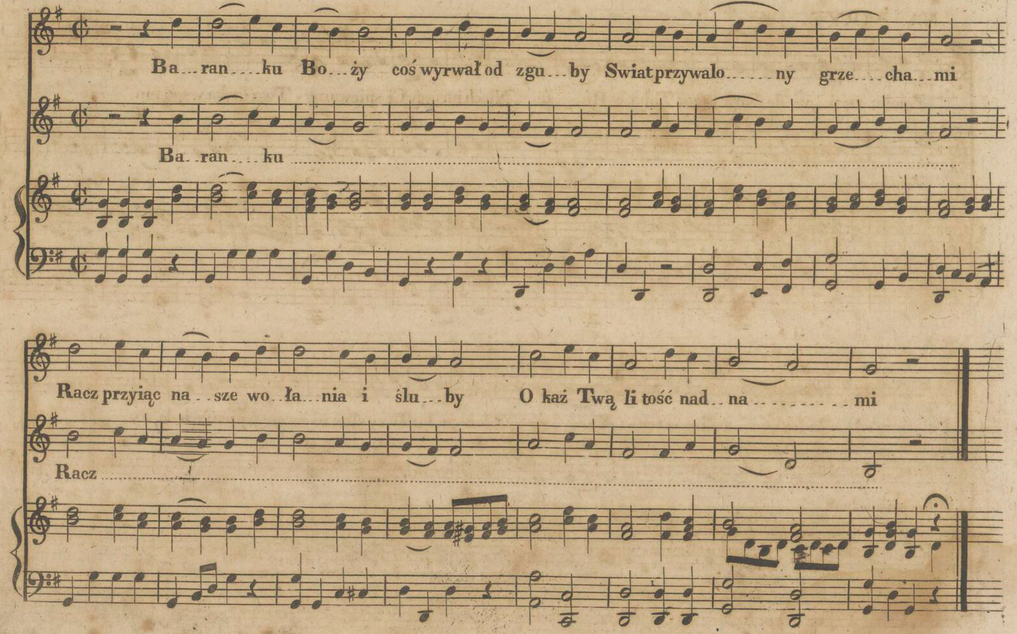
NA SANCTUS.

PO ELEWACYI.

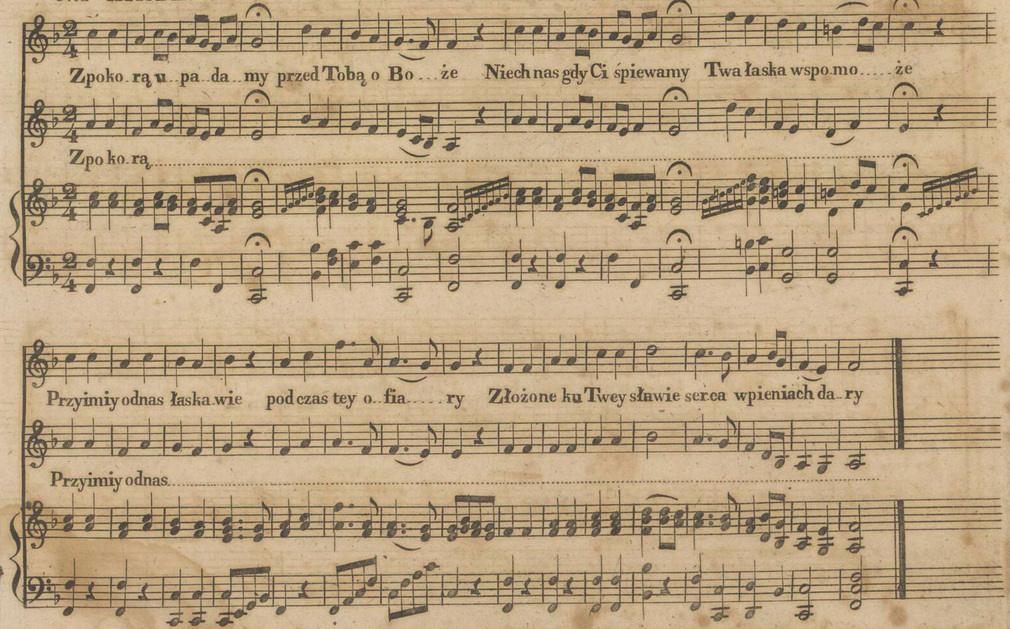

NA AGNUS DEI.

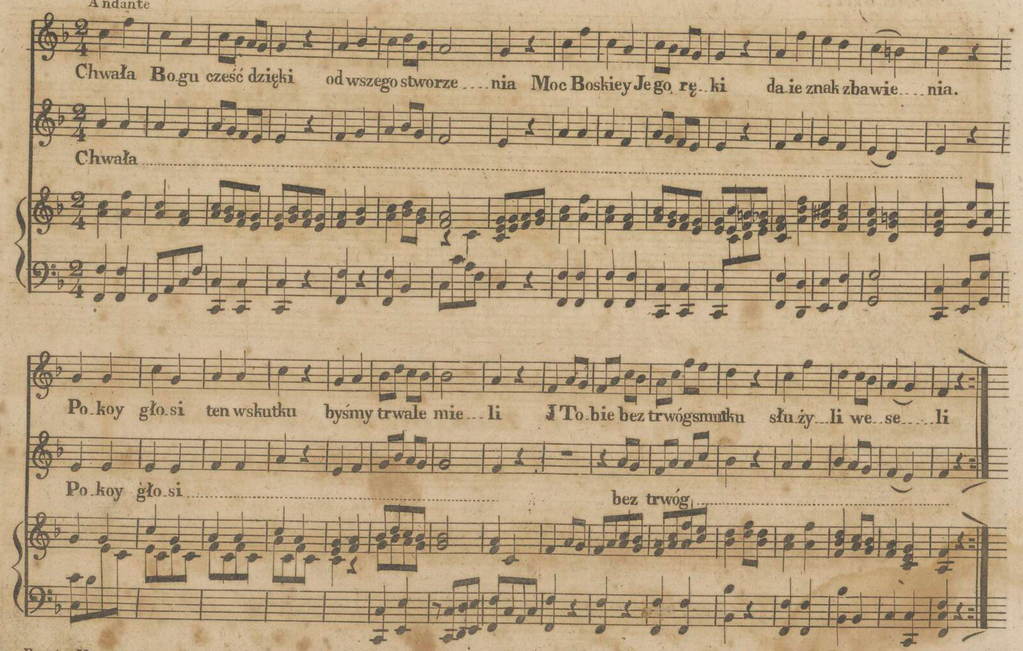
Msza na dwa głosy. |: Zpokorą upadamy :|

NA KIRYE.

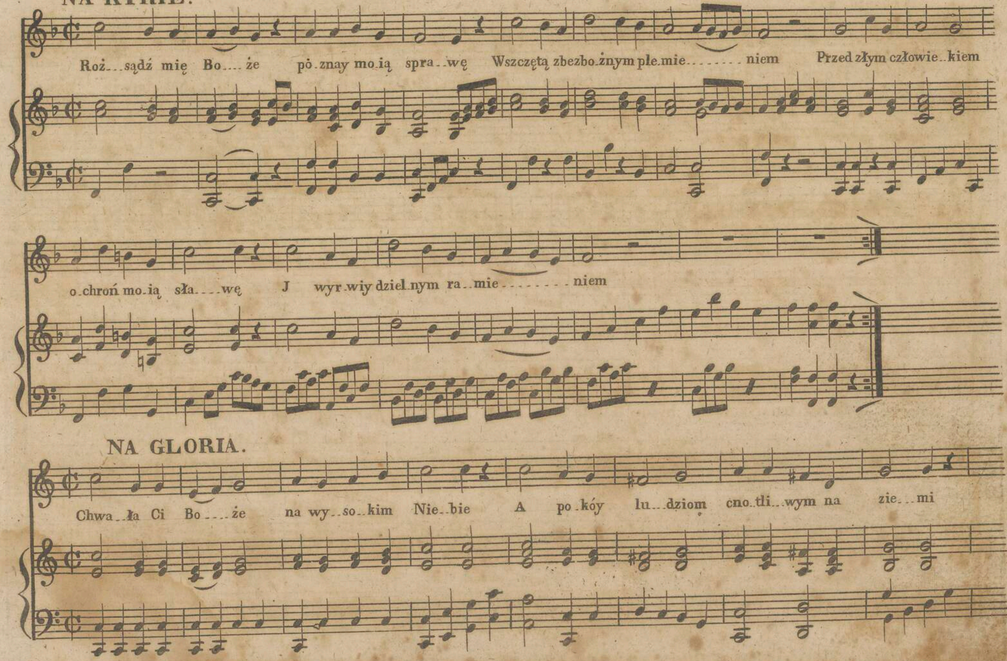
NA GLORIA.

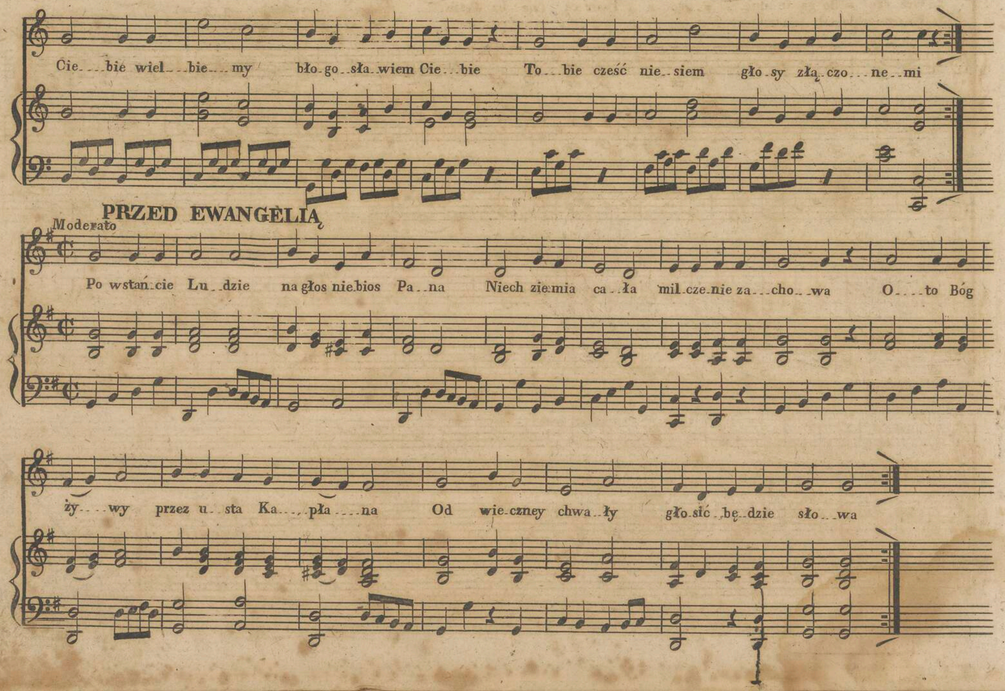
Andante

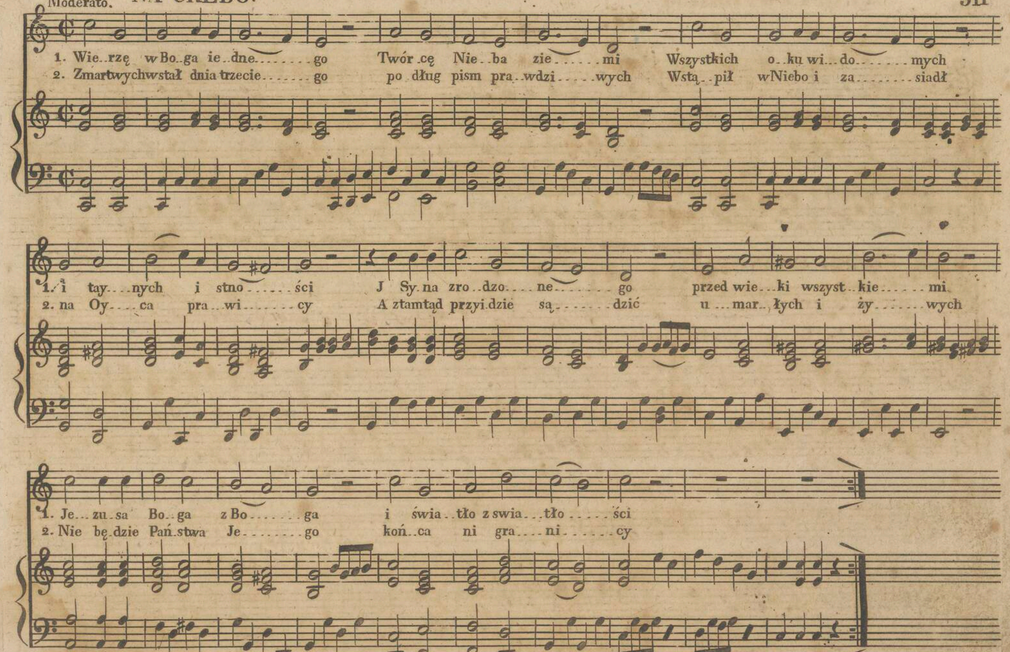

Reszta Mszy, to iest: Graduał, Credo, Offertoriu, Sanctus i t d: odśpiewaną bydź może biorąc Nótę na przemian od Kyrie, i Gloria.

NA KYRIE.

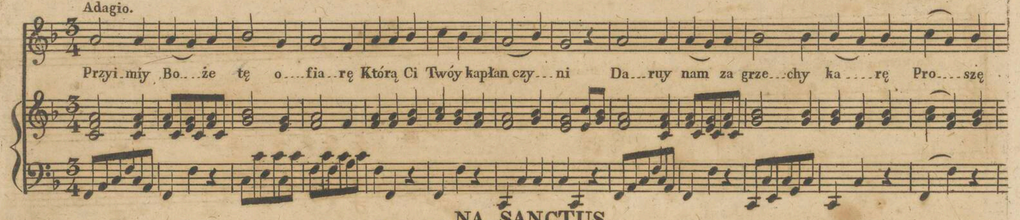

Jeżeli okoliczność wymaga przedłużyć Nabożeństwo to trzeba drugi wiersz podłożyć On z Maryi Dziewicy itd: A potym będzie trzeci. Zmartwychwstał itd:

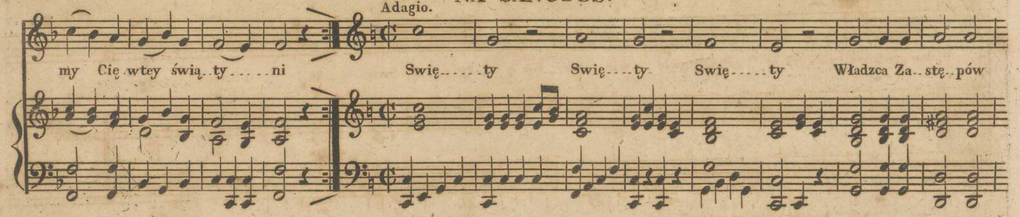
NA OFFERTORIUM.

Adagio.

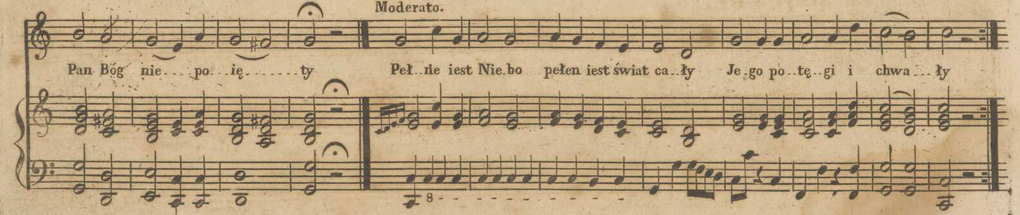

NA SANCTUS.

Adagio.

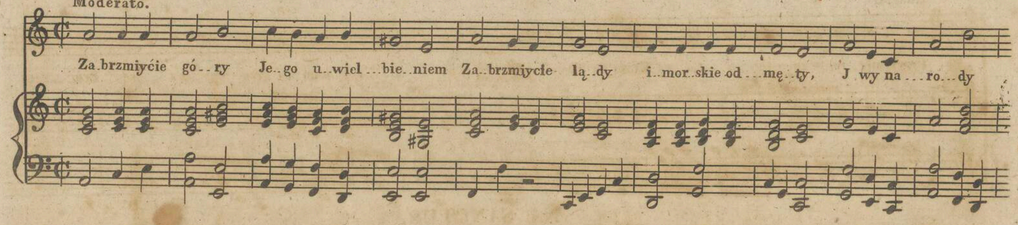

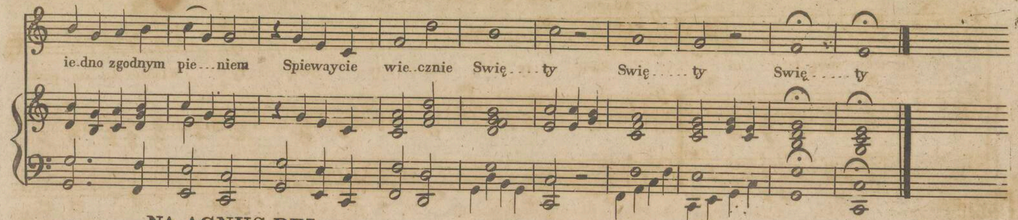
Moderato.

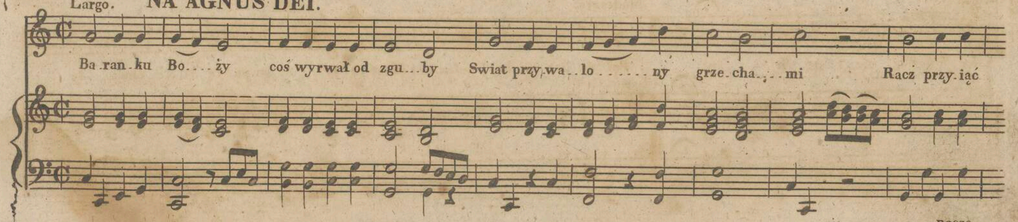
PO ELEWACYI.

Moderato.

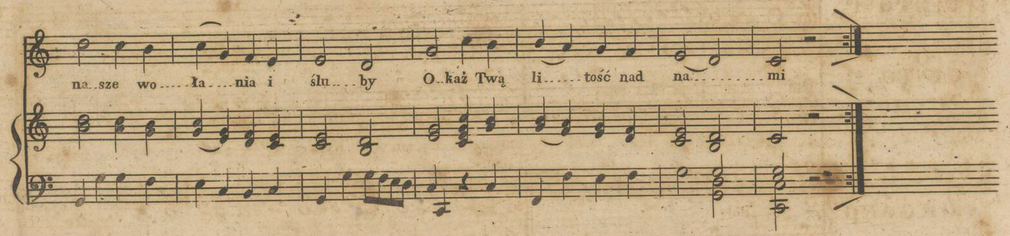

Largo. **NA AGNUS DEI.**

nasze

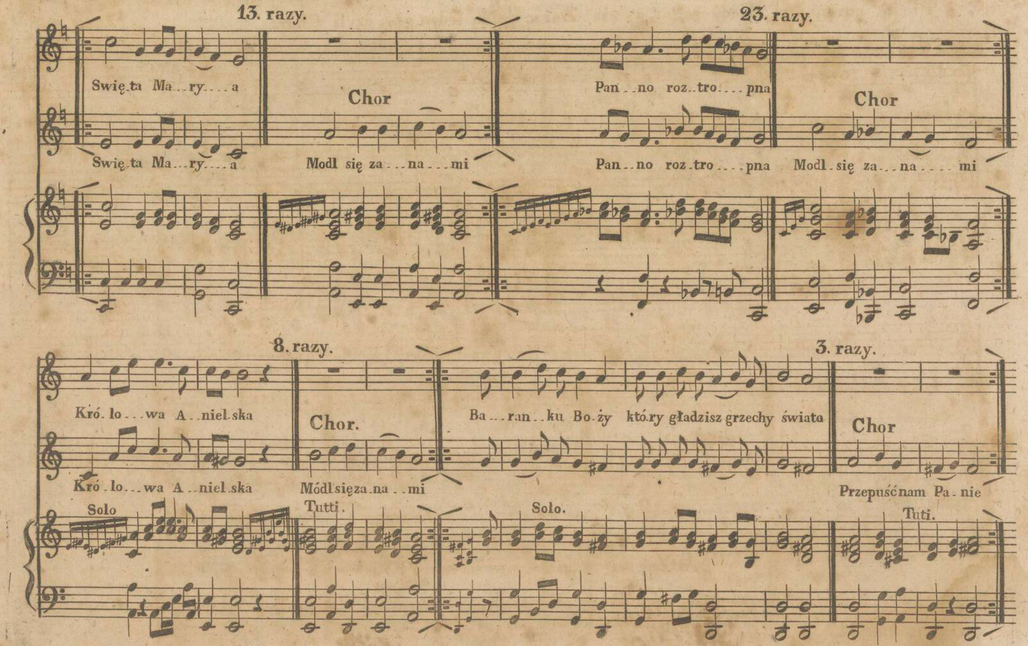
Msza |: z pokorą upadamy :| na ieden głos, ta sama użytą bydź może co na dwa głosy |patrz wyżey na karcie 307:|

Następuią inne Spiewy nabożne, które mogą bydź użyte w czasie Mszy czytaney, iako to Litania, i inne pieśni z lepszych Autorów dobrane i na Muzykę przez piszącego ułożone. A nayprzód Litania na trzy głosy, to iest dwa Dyskanty i Chór.

Do Nieszporów Polskich Nauczyciel śpiewów użyie Nóty podług upodobania z Psalmów łacińskich.

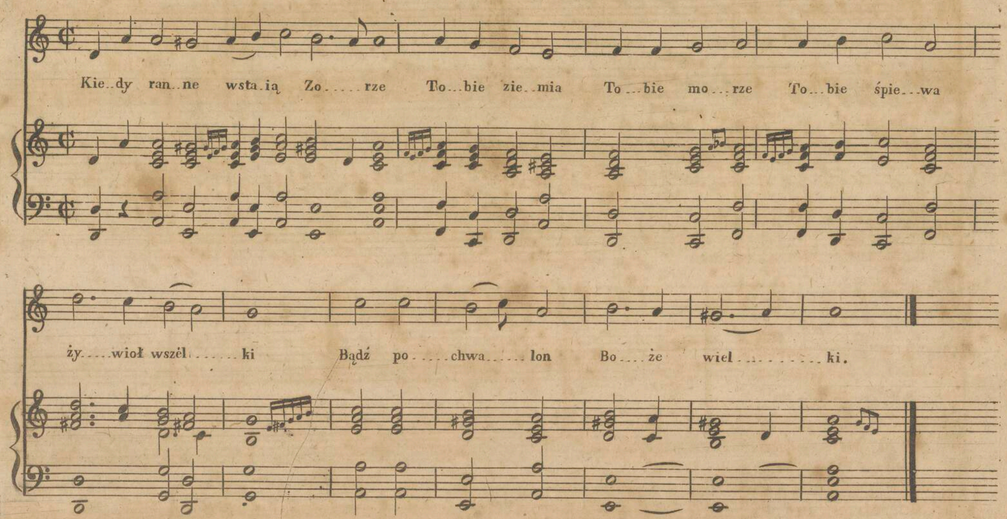
LITANIA na trzy głosy |: Canto 1mo Canto 2do et Chór :| Ten śpiew niepodpada pod Regułę ścisłey Taktyki

Na dokończeniu Chryste usłysz nas itd: Kyrie eleyson itd: iak wyżey.

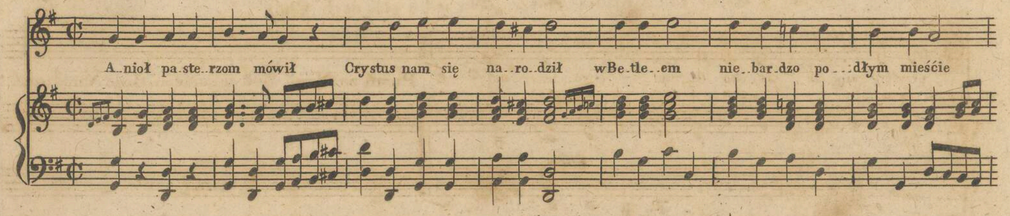
Pieśń poranna | : Kiedy ranne wstaia Zorze : | Na ieden głos czyli Chór.

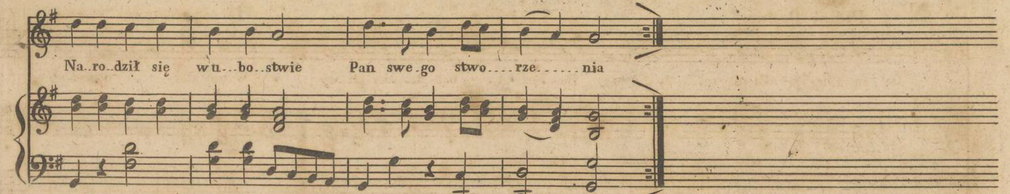

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 336.

Następuią Pieśni zastósowane do pory Roku Kościelnego a nayprzód Pieśni Adwentowe patrz wyżey na Karcie 114. 115.

Nro I. Pieśni na Boże Narodzenie.

Nro 2.

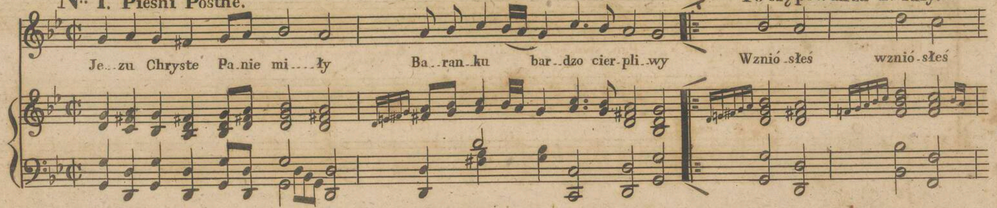

Pieśni na Nowy Rok te same co na Boże Narodzenie.

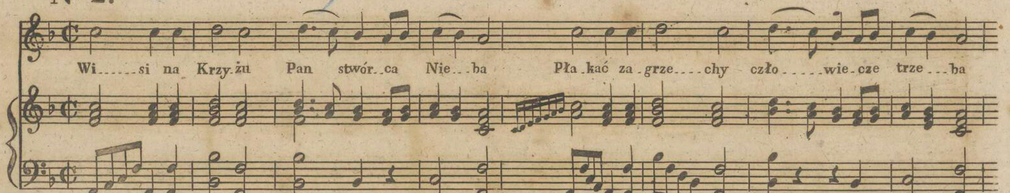
Nr I. Pieśni Postne.

To się powtarza 2. razy.

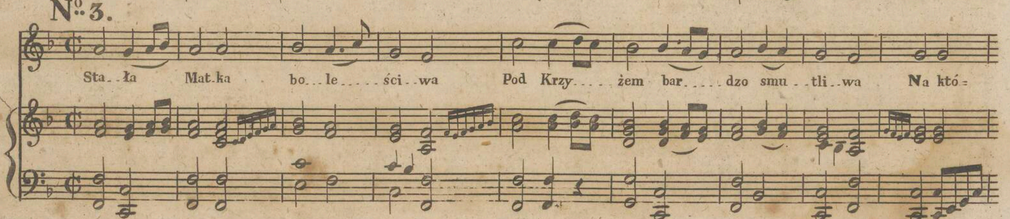

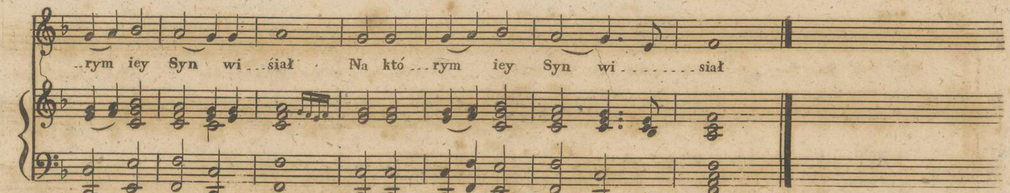

Nº 2.

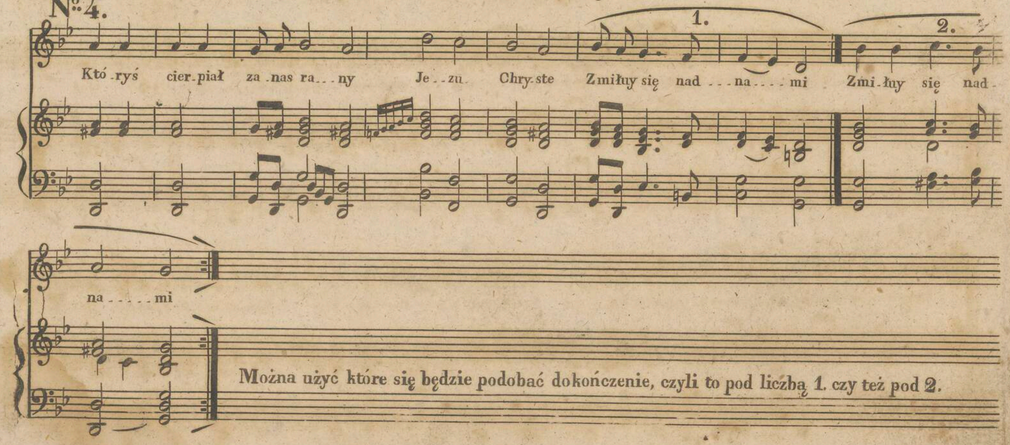

Wi...si na Krzy.żu Pan stwór.ca Nie..ba Pła.kać za.grze...chy czło...wie.cze trze...ba
Ah! Ah! na Krzy.żu u...mie...ra Je...zus o.czy swe za...wie...ra

Nº 3.

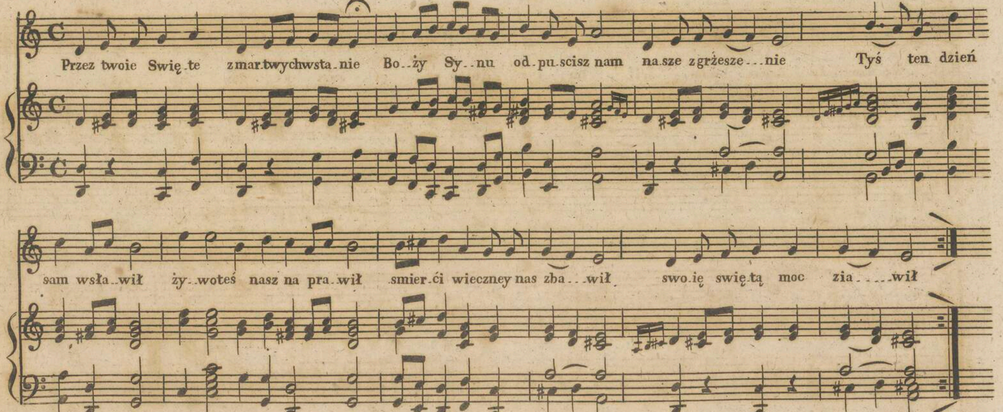

Sta..ła Mat.ka bo..le...ści..wa Pod Krzy...żem bar...dzo smu..tli..wa Na któ=

..rym iey Syn wi..siał Na któ..rym iey Syn wi.....siał

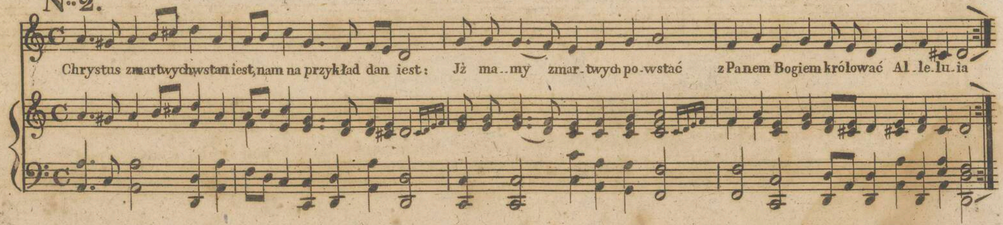
Nº 4.

1.
2.
Któ.ryś cier.piał za.nas ra...ny Je..zu Chry.ste Zmiłuy się nad...na....mi Zmi.łuy się nad
na.....mi
Można użyć które się będzie podobać dokończenie, czyli to pod liczbą 1. czy też pod 2.

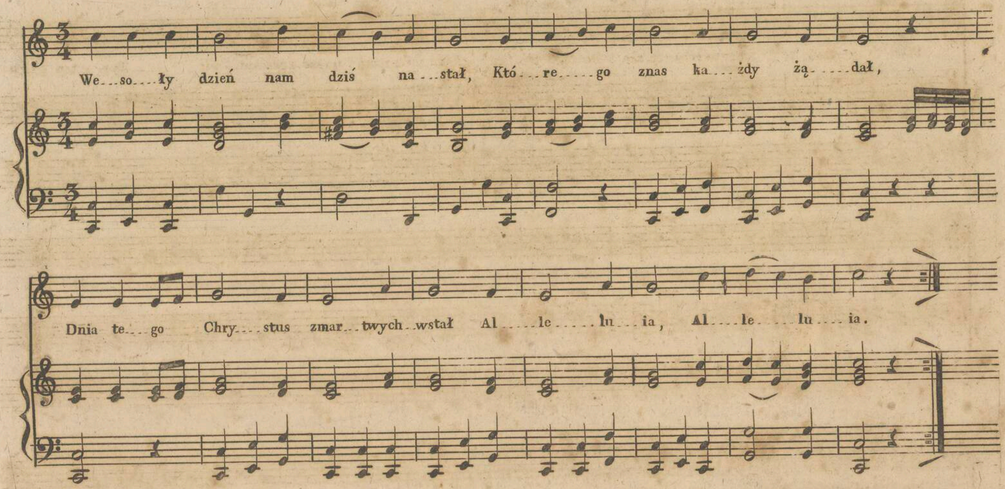
Nº 1. Pieśni Wielkanocne.

Nº 2.

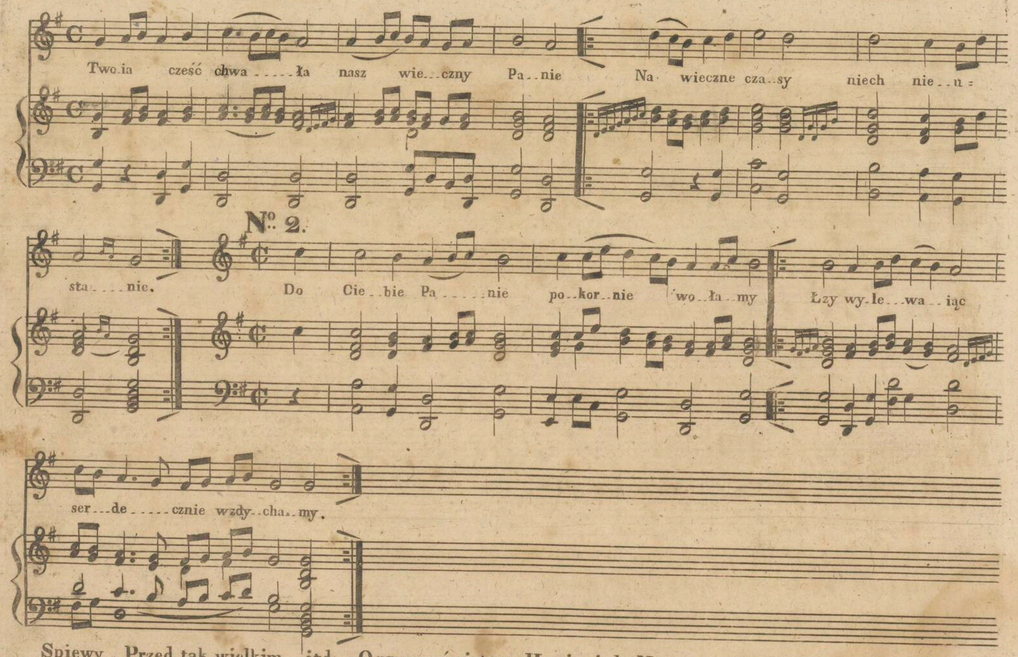
Nº 3.

Na w Niebo=wstąpienie ta sama co przez Twoie święte z martwychwstanie itd: Podłożyć tylko słowa pod Nótę, przez Twoie święte w Niebo wstąpienie.

Ta sama Nóta na Zielone Swiątki z odmianą tylko słów które są: przez Twoie Ducha zesłanie itd:

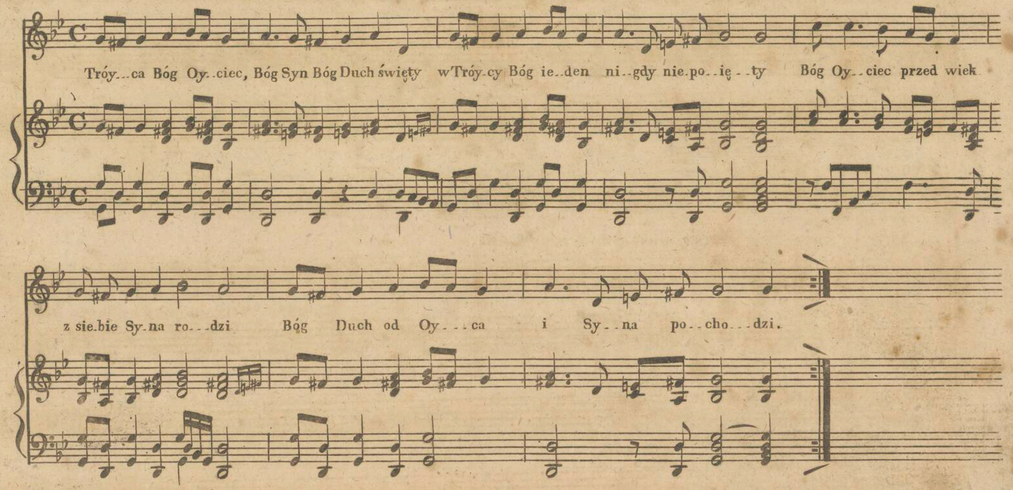
Nº. I. Pieśni na Boże Ciało.

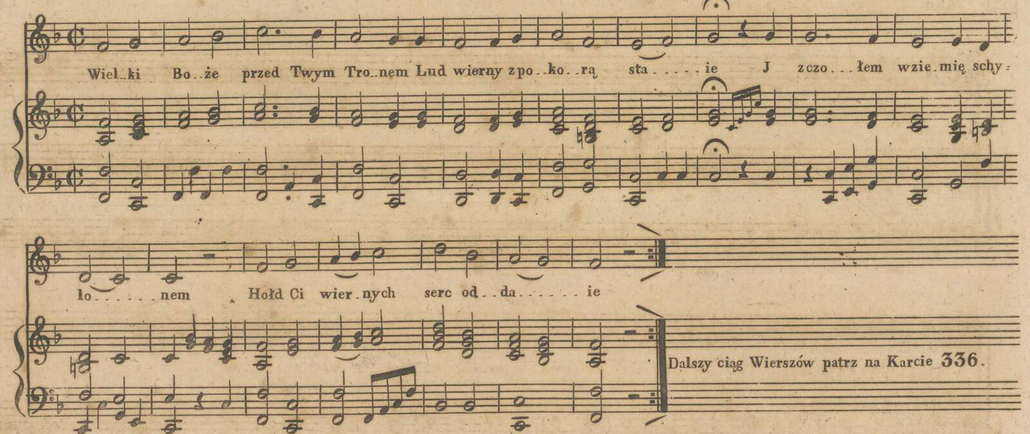
Spiewy, Przed tak wielkim itd: O przenayświętsza Hostia itd: Na tę nótę iako wyżey na Karcie 244.

Pieśni w każdym czasie używane.

Nº. I. Pieśn Katechizmowa na każdą Niedziele.

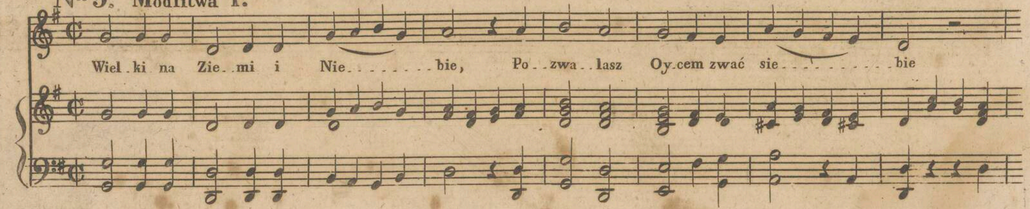

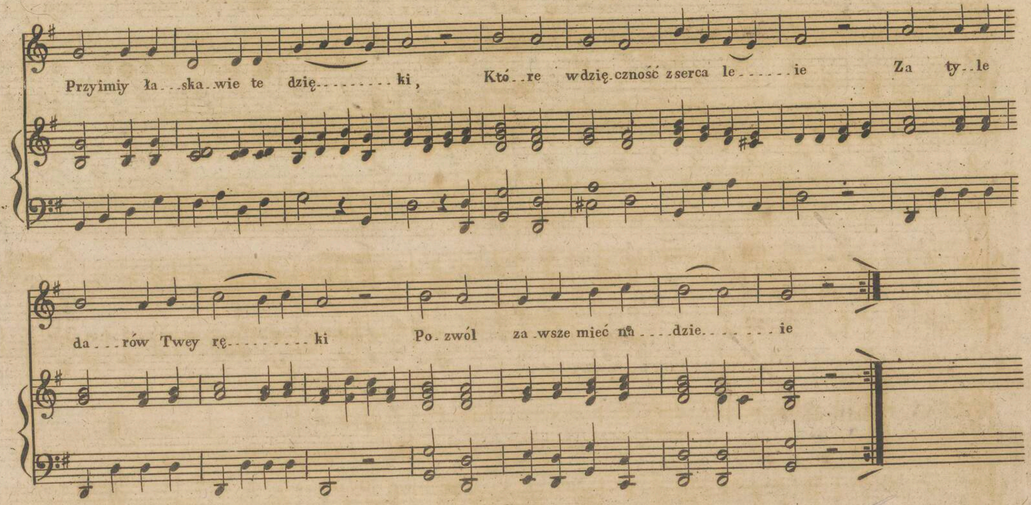
No. 2. Pieśń do Boga.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 336.

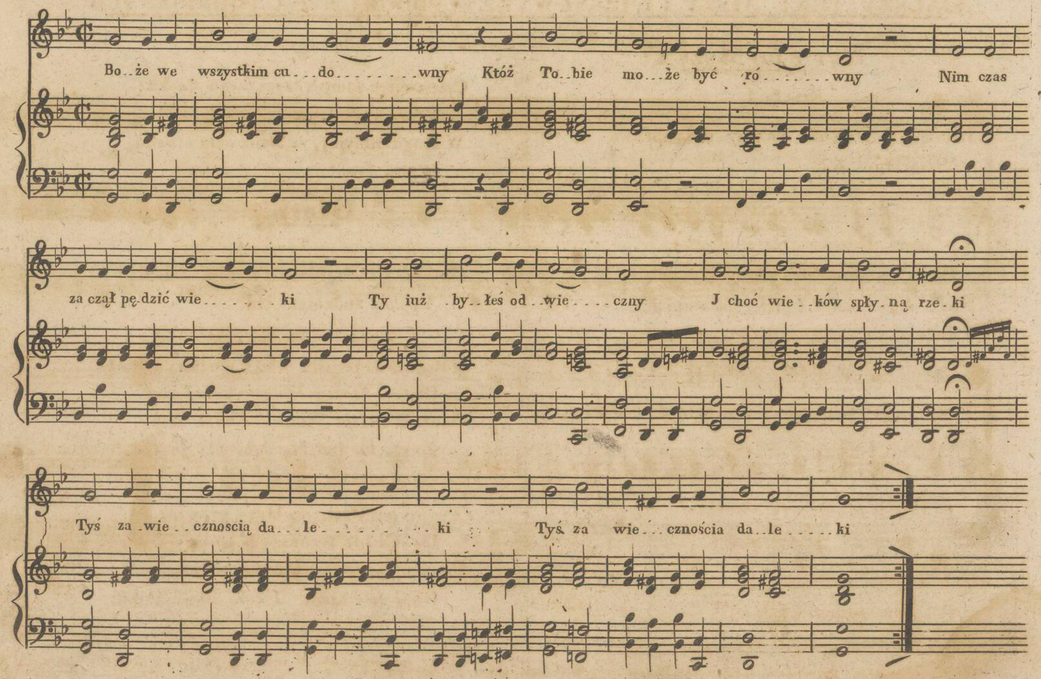
No. 3. Modlitwa I.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 337.

Nº. 2. Modlitwa.

Dalszy ciąg Wierszów patrz na Karcie 338.

Dalszy text Mszy i Pieśni wyżey pod Muzyką podpisanych

Kyrie do Mszy Iey

Strofa 1.

Rozsądź mnie Boże poznay moią sprawę
Wszczętą.. itd:

2.

Tyś moie Bóstwo siła i obrona,
Racz nieodpychać słabego grzesznika.
Niech dusza moia będzie pokrzepiona,
Gdy mnie przeciwnik dotyka.

3.

Twym światłem rozprosz moich błędów chmurę.
Twey prawdy okaż potęgę.
Za niemi wstąpie na wyniosłą górę
J Twych przybytków dosięgę.

4.

Boże do Twego Ołtarza się zbliżę
Pociecho moiey młodości
J tam Ci Panie zanucę na Lerze,
Pieśn godną Twoiey wielkości.

5.

Czego więc smutek trapi mego dncha;
Precz ztąd dręczące cierpienia.
W Bogu ufaymy, w Nim cała otucha,
Wnim źrodło mego zbawienia.

Gloria

1.

Chwała Ci Panie na wysokim Niebie
A pokóy ludziom.. itd:

2.

Potężny Boże dla Twey wielkiey chwały,
Oycze! którego niepoięta władza
Ogarnia razem Niebo i Swiat cały,
J grzechy ludzkie dobrocią zagładza.

3.

Tyś co posadzon na Oyca prawicy.
Do Ciebie wznoszą pokorne wołanie
Piętnem przestępstwa okryci grzesznicy,
Okaż nad niemi Twoią litość Panie

4.

Okaż ią ludziom w ich nieszczęściu srogim
Boś ty sam Swięty, Ty sam iesteś Bogiem. } powtarzać

Przed Ewangelią czyli Graduale

1.

Powstancie ludzie na głos Niebios Pana.
Niech ziemia... itd:

2.

O Ty którego dzieła niepojęte
Uwielbia wszelkie żyiące stworzenie.
Day sercem czystem poiąć prawdy święte
J światu głosić wielkie przeznaczenie.

Credo

1.

Wierzę w Boga iednego Twórcę Nieba Ziemi
Wszystkich oku.. itd:

2.

On z Maryi Dziewicy i Ducha wcielony,
Zstąpił z Niebios był człekiem, a miał Bóztwo w sobie
J pod Pontskim Piłatem za nas umęczony,
Umarł dla dobra ludów i spoczywał w grobie;

3.

J zmartwychwstał w dniu trzecim, według pism prawdziwych
Wstąpił w Niebo i zasiadł na Oyca prawicy.
A ztamtąd przyidzie sądzić umarłych i żywych,
Nie będzie państwa Jego końca ni granicy.

4.

Wierzę w Ducha Swiętego który sam pochodzi
Od Oyca i od Syna a w nas żywot rodzi,
Jm równy w Bóstwie równą zniemi cześć odbiera,
A przez usta Proroków skrytości otwiera.

5.

Wierzę w Kościoł powszechny wiarą niezachwianą
J w Chrzest postanowiony na grechów obmycie.
Wierzę że zgrzechów umarli powstaną
J nowy wiek na przyszłość nowe pocznie życie

Offertorium

1.

Przyimiy Boże tę ofiarę,
Którą Ci Twóy Kapłan czyni..itd:

2.

Coś my się tu zgromadzili,
Co na świecie ludzi żyie,
Niech grzechy co popełnili
Ta święta ofiara zmyie.

3.

Niezapomnisz wielki Boże
J o tych co pozmierali,
Oyciec zapomnieć nie może
O dzieciach co Go kochali.

Sanctus

Strof: 1.

Swięty, Swięty, Swięty,
Władzca Zastępów, itd:

2.

Zabrzmiycie lądy Jego uwielbieniem. itd:

3.

Twoiey wielkości wiekuisty Boże. itd:

4.

Swięty, Swięty, Swięty,
Władzca Zastępów, Pan Bóg niepojęty!
Pełne iest Niebo, pełen iest świat cały
Jego wielkości i chwały.

Koniec.

Pieśni do Mszy 2gy

Na cztery głosy. Z pokorą upadamy....

PODCZAS JNTROITU NA KYRIE.

Sa 1.

Z pokorą upadamy,
Przed Toba o Boże itd:

2.

Dniem przed swą śmiercią srogą,
Syn Boga iedyny
Chrystus, chcąc Krwią swą drogą
Zgładzić ludzkie winy,
W wieczorniku się stawił
Z Uczniami pospołu;
Chleb wino błogosławł
Mówiąc im u stołu:

3.

Bierzcie i pożywaycie
To iest Ciało moie!
To Krew moia, tą daycie
Karmić duszę swoię:
To Ciało, za lud będzie
Okrutnie zmęczone:
Tą Krwią wylaną, wszędzie
Dusze odkupione.

4.

O Panie! tę ofiarę
Swiętą, przyimiy mile,
Oddal za grzechy karę,
Day swobodne chwile.
Wszak Ci iuż nie zwierzęta
Ofiarniem, Boże,
Lecz Jezusa, co pęta
Niewoli znieść może.

Gloria

1.

Chwała Bogu, cześć, dzięki,
Od wszego stworzenia, itd:
2.
Baranku Boży Panie,
Który ludzkie złości
Gładzisz, oddal karanie,
Skłoń się do litości.
Miłości niepoięta
Duchu Swięty Boże!
Prosiem, Twa łaska święta
Niech nam dopomoże.

Przed Ewangelią (na iaką bądz nótę)

1.

Ewangelia cała
Z ust Boskich pochodzi.
Ta, ludziom światło dała;
Ta, nas Bogu rodzi;
Bóg sam naukę daie,
Który nieomyla
Jż się szczęsliwym staie,
Kto do niéy przychyla.
Te słowa ukazuią
Nam drogę do Nieba,
Te i ścieszki prostuią
Któremi isć trzeba.
Panie! spraw, niech ie mamy
W sercu i w pamięci,
Abyśmy w Nieba bramy
Zostali przyięci.

Credo

1.

Wierzę w Boga Jednego
Stwórcę Nieba i ziemi, itd:
2.
Począł się i narodził
Z Maryi Dziewice.
Nauczaiąc obchodził
Miast i wsiów ulice.
Za nas ukrzyżowany
Umarł, iako znamy
I w grobie pochowany
Zstąpił w piekłów bramy.
3.
Zmartwychwstał dnia trzeciego,
W Niebie na prawicy
Siadł w chwale Oyca swego;
Potym ztéy stolicy
Przyidzie zmarłych i żywych
Sądzić ostatecznie,
Nagrodzi sług prawdziwych,
Złych ukarze wiecznie.
4.
Wierzę w Ducha Swiętego,
Jeden Kościół Swięty
Który od Naywyższego
Pasterza iest wzięty.
I Swiętych Obcowanie,
Grzechów odpuszczenie,
Ciał ludzkich zmartwychwstanie,
Zycia wieczne mienie.

Offertorium

1.

Przyimiy Panie łaskawy
Ofiary złożone itd:
2.
Myśl, wolą, serca Tobie
I duszę daiemy;
Rządź niemi w każdéy dobie
Dopóki żyiemy;
Abysmy należycie
Twe prawa pełnili
Bez grzechu wiodąc życie,
Nieba dostąpili.
3.
Wszystko co tylko mamy,
I co mieć możemy,
Od Ciebie to bydź znamy.
Tobie oddaiemy.
Spuszczay rosę na ziemię,
Z Twoiéy Opatrzności
Błogosław ludzkie plemię
Udziel mu zyzności.

Sanctus

NB. Organista użyie którey kolwiek nóty iak powiedziano w Uwadze Karta 184.

1.

Do Boga nasze głosy
Niechay się podnoszą;
I trzykroć pod Niebiosy
Z Aniołami głoszą:
O Swięty, Swięty, Swięty!
Zastępów nasz Boże!
Lud do Wiary przyięty
Niech Cię czcić pomoże.

2.

Byśmy potém społecznie
Cześć i chwałę dali,
Z miłości Tobie wiecznie
Hosanna śpiewali.
A kto w Twe Imię, Panie,
Do Ciebie się spieszy,
Niech szczesliwym zostanie
I z Tobą się cieszy.

Podczas Podniesienia

1.

Daiemyć w tym momoncie
Bogu prawdziwemu
Pokłony, w Sakramencie
Dziwnie zakrytemu.
Wzrok, smak i dotykanie
W Tobie się omyla;
Słów tylko Twych słuchanie
W wierze nas posila.

2.

Na Krzyżu Bóstwo Twoie
Skryłeś, tu i Ciało
Taisz przed nami swoie,
Co na nim cierpiało.

Ten cud któryś zmiłości
Uczynił dla ludzi,
Niechay do dzięk wdzięczności
Serca nasze w zbudzi.

3.

O Jezu dobry Panie
Dla ludu grzesznego;
Niech Krew Twą łaską stanie
Zmyie grzech każdego.
Tu zakrytego Ciebie
Pokornie błagamy
Day niech Cię iawnie w Niebie
Wszyscy oglądamy.

Agnus Dei

1.

Cud się wielki przed nami
Chrześcianie staie,
Pod Chleba przymiotami
Pan nam siebie daie.
Tu Ciało ubóstwione,
Krew Jezusa żywa
I W wierze obiawione
Zmysłom się ukrywa.

2.

Jezu Baranku Boży!
Któryś ludzkie winy
Zgładził; niech w nas pomnoży
Ten pokarm iedyny
Łaski Twe, byśmy Jego
Godnie używali
I Ciebie Pana swego
Tym więcey kochali.

3.

Wszakże nas wiara uczy
Że ten pokarm Swięty,
Ciało i Duszę tuczy
Nabożnie przyięty.
Utwierdza w Cnocie woni,
Błogosławi sprawy,
Od śmierci wieczney broni,
Sąd iedna łaskawy.

4.

Dla czego niech Ci będzie
Jezu dobry Panie,
Cześć chwała od nas wszędzie,
Żeś nam w nędznym stanie,
Dał Krew Twoię, i Ciało
Dziwnie tu zakryte.

Oby nam życie dało
W radości obfite.

5.

Wzbudź w nas mocne pragnienia
Niech nas to zasila,
Gdy z ciałem rozłączenia
Straszna przyidzie chwila.
Day byśmy uwolnieni
Od wszelakiey winy,
Zostali przeniesieni
W Niebieskie krainy.

Przed przeżegnaniem przy końcu Mszy

1.

Gdyśmy iuż wysłuchali
Mszy Swiętéy o Boże!
Niechay lud, co Cię chwali
Twa łaska w spomoże.
Błogosław nam łaskawie,
Przyimiy tę Ofiarę
Ku Twey większéy czci, sławie,
Oddal od nas karę

2.

Niech nieznamy dnia tego
Nieprzyiaciół mocy

Szkodliwéy, broń od złego
J doday pomocy;
Odpuść nam nasze winy
Gdy staniem przed Tobą.
Boże w Tróycy Jedyny!
Day nam mieszkać z sobą.

Pieśń Poranna

1.

Kiedy ranne wstaie zorze, itd:

2.

A człowiek który bez miary
Obsypany Twemi dary,
Coś go stworzył i o calił
A czemuż by Cię niechwalił?

3.

Ledwie oczy przetrzeć zdołam
Wnet do mego Pana wołam;
Do mego Boga na Niebie
J szukam go wkoło siebie.

4.

Wielu snem śmierci upadli
Co się wczoray spać pokładli,
My się ieszcze obudzili
Byś my Cię Boże chwalili

Pieśń do Boga

1.

Wielki Boże przed Twym tronem
Lud wierny zpokorą staie
J zczołem wziemię schylonem,
Hołd Ci wiernych serc oddaie.

2.

Już nasze i Oyców winy
Obmyte płaczem rzewliwym;
Myśmy wierne Twoie syny
Bądź nam Oycem litościwym.

3.

Racz wspomnieć na Mieczysława
On błędne skruszył bałwany.
J z chylonemi kolany
Swięte Twoie przyiął prawa.

4.

Tobie pierwszy z Jagiellony
Wskruszonego serca darze:
Błędne Litwy miliony
Przed święte prywiodł ołtarze.

5.

Odtąd wierne Tobie Ludy
Znosiły losów koleie.
Przemiany klęski i trudy
W Tobie Twe maiąc nadzieie

6.

Wszak złożoną w ciemnym grobie
Ty powracasz iskrę życia;
Day dzisiay wcałey ozdobie
Mieć cnoty dawnego życia.

7.

Błogosław Boże Królowi
Panom w radzie, woysku w boiu,
Dozwól Twoiemu ludowi
W nieprzerwanym żyć pokoiu.

8.

Mnóż nasze zniwa i trzody,
Spuszczay rosy pożądane,
Choway od wszelkiey przygody
Dzieci nasze ukochane.

9.

Z ostatniey chwili zbliżeniem
Day wiecznym w Twoim zakonie,
Z czystem sercem i sumieniem
Usnąć słodko na Twym łonie.

Modlitwa. I.

1.

Wielki na Ziemi i Niebie!
Pozwalasz Oycem zwać siebie;
Przyimiy łaskawie te dzięki,
Które wdzięczność z serca lecie,
Za tyle darów z Twey ręki,
Pozwól zawsze mieć nadzieię

2.

O Stwórco niech przenikniony
Potęgą Twoiey wielkości,
Dobroci nieokreśloney,
W młosierdziu Twoim Boże
Pozwól ieszcze niech ią złożę
U tronu Twey wszechmocności.

3.

Odrzucasz z Twey wysokości
Żądania pychy i złości,
A czczą wyniosły ozdobą
Jako dym niknie przed Tobą.
Twoie są czasu podwoie
Swiat i wieczność dzieła Twoie.

4.

A le Ty w Twoiey wielkości
Słuchasz głosu cierpiącego,
A prożby nieszczęśliwego
Nie giną w Twoiey litości.
Dobroć Twoiego ramienia
Udziela łaski obfite

5.

Dla całego przyrodzenia
Czyny Twoie znakomite.
Ziemia rodzi Słońce świeci
Na użytek Twoich dzieci.
Nadzieię zaś łącząc mile
Z wiecznością przytomne chwile

6.
Opatrzna Twoia opieka
Zbliża do Ciebie człowieka.
Miłosierdzie niechay Twoie
Kieruie sądu wyrokiem,
A dobrotliwym rzuć okiem
Na serce i myśli moie.

Modlitwa II.

1.
Boże we wszystkim cudowny.
Któż Tobie może bydź równy.
Nim czas zaczął pędzic wieki
Ty iuż byłeś odwieczny.
J choć wieków spłyną rzeki
Tyś zawiecznością daleki!

2.
Jgdzieś za kres ostateczny
Próżno Ciebie rozum sięga
Ta, którą stoi rząd wieczny
Niezna granic Twa potęga.
J tylko dobroć o Boże!
Twoia, równać się iey może

3.
Jakkolwiek szalę przechyli
Um się Twóy w celach niemyli,
O Rządco Niebios i ziemi!
Dzień po dniu chwile po chwili
Łaskami znaczysz Twoiemi.
A gdy żal i cierpienie

4.
Nadzieie nawet nam biorą,
Twe iedno wraca skinienie
Pokóy rozkosz i kwitnienie.
Ciało natchniesz duchem skoro.
Piaski się w krzewy ubiorą,
J na skałach szczepisz róże.

5.
Niepoięty wdziełach Boże!
Jeżeli z Twoich wyroków
Zsyłasz czasem, na nas kary,
Wzamiarze Twoich widoków,
Znayduiesz miłe ofiary
W doświadczeniu naszey wiary.

6.
Staią się one drogami
Uszczęśliwienia naszego
O który władasz Swiatami!
Z wysokości Nieba Twego.
Osłaniay Ty nas skrzydłami
Miłosiernego ramienia.

7.
Zapomniy, ieśli bydź może
Zapomniy O Swięty Boże!
Mnogie nasze wykroczenia
A my pod Tronem dobroci,
Od którey nic Cię niezwróci.
Będziemy szukać schronienia.

w Którym są umieszczone Różne Przegrewania :Præludia: i Sztuczki Zastósowane do Mieysca i Okoliczności czyli

Do Kościoła i Nabożeństwa.

No. 1. Præludia w Tonie C dur.

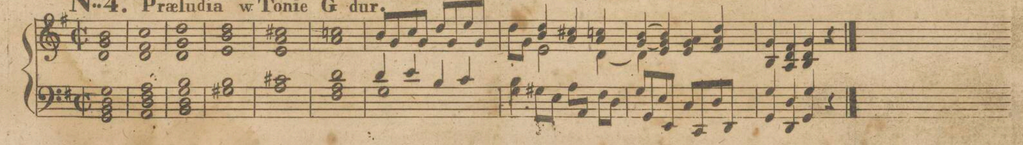
No. 2.

No. 3.

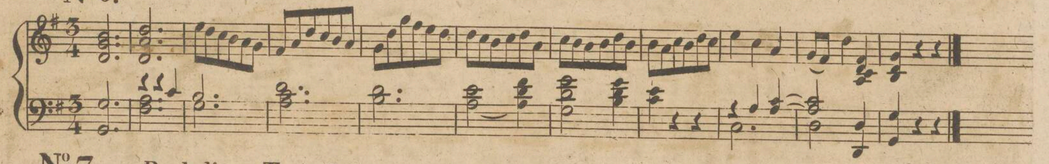
No. 4. Præludia w Tonie G dur.

№ 5.

№ 6.

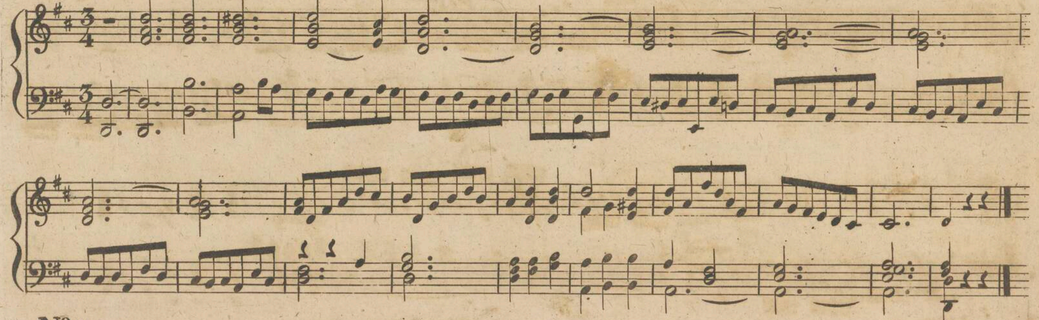

№ 7. Præludia w Tonie D dur.

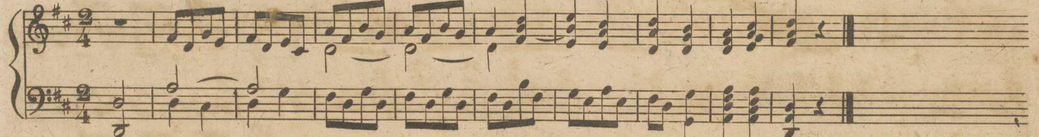
Grave.

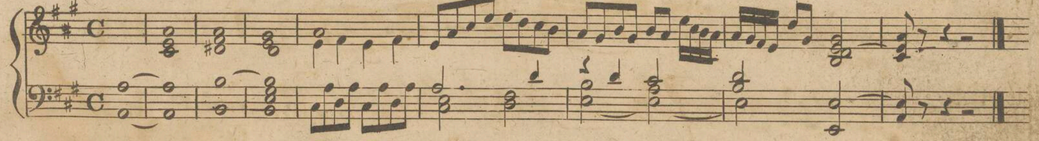
№ 8.

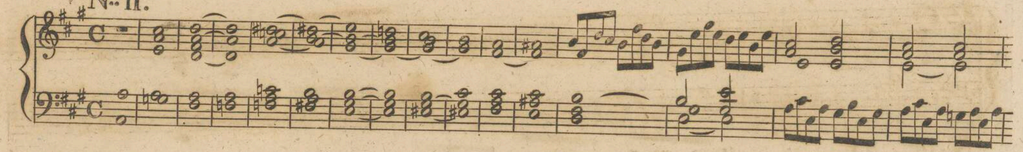
№ 9.

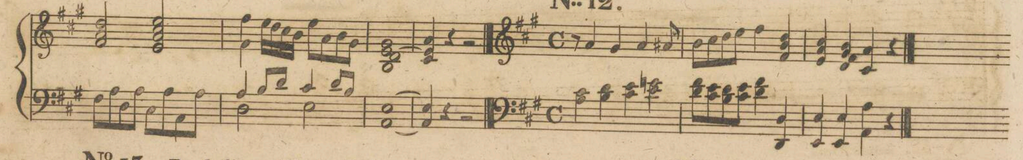
№ 10. Præludia w Tonie A dur.

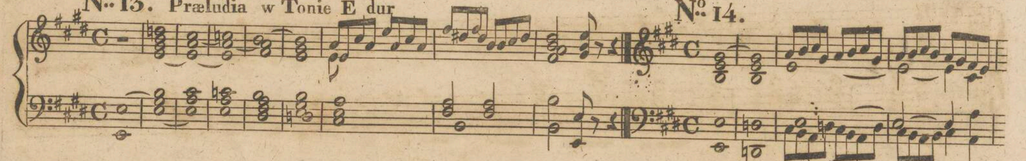
Nº 11.

Nº 12.

Nº 13. Præludia w Tonie E dur

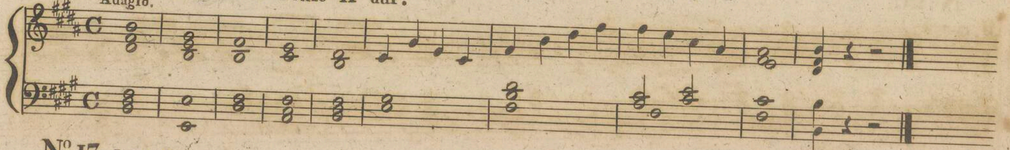
Nº 14.

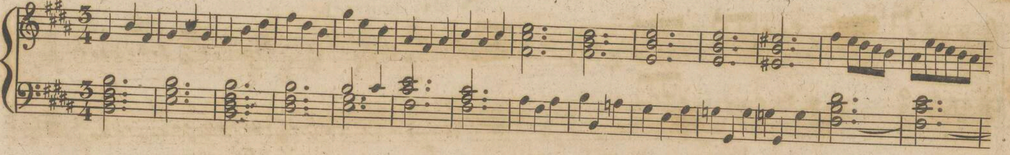
Nº 15. Giusto.

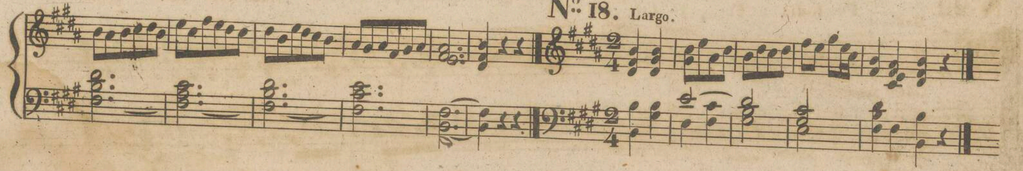
Nº 16. Adagio. Præludia w Tonie H dur.

Nº 17. Lentissimo.

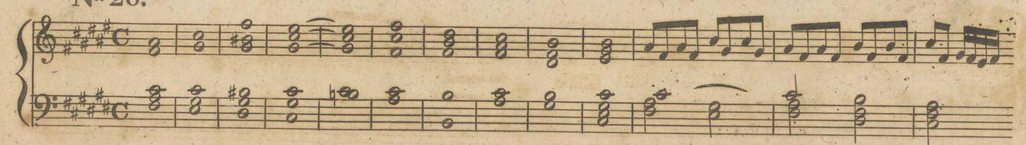
Nº 18. Largo.

Nº 19. Præludia. w Tonie Fis dur.

Nº 20.

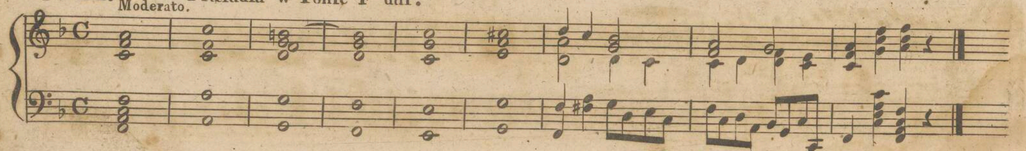

Nº 21. Lento.

Przegrewania w Tonie Cis dur, patrz niżey na Karcie 348.

Nº 22. Moderato. Præludia w Tonie F dur.

Nº 23. Molto Moderato.

Nº 24. Andante.

Nº 25. Præludia w Tonie B dur.

№ 26. Piu lento.

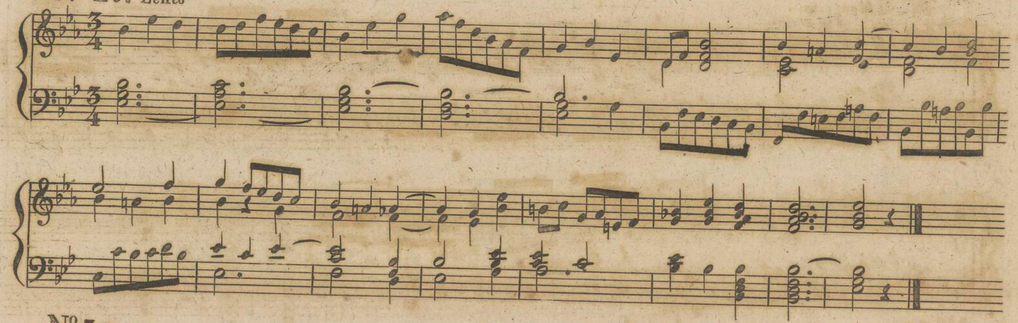
№ 27. Allegretto

№ 28. Præludia w Tonie Es dur.
Largisfimo.

№ 29. Lento

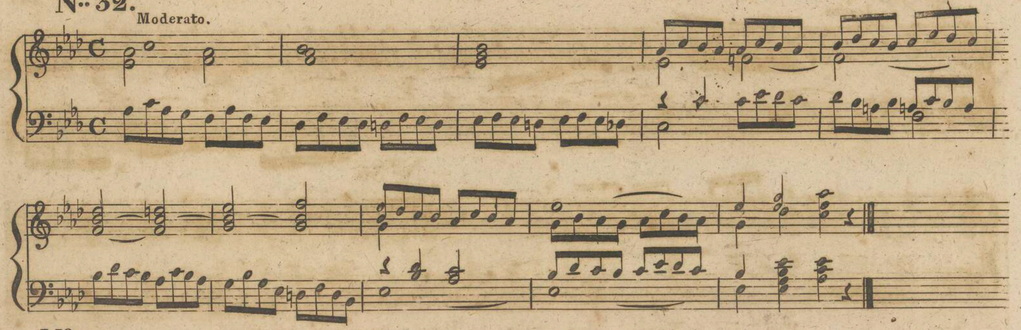
№ 30. Andante

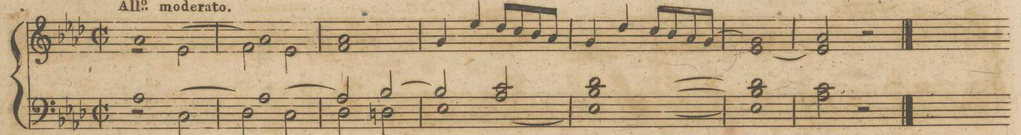
№ 31. Præludia w Tonie As dur.
Adagio.

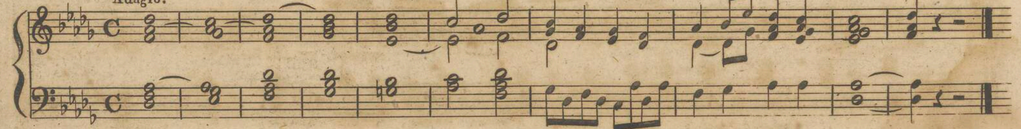
Nº 32. Moderato.

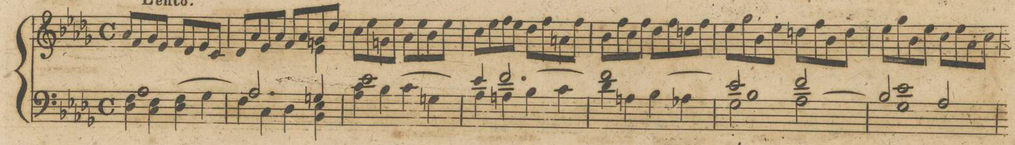
Nº 33. Allº moderato.

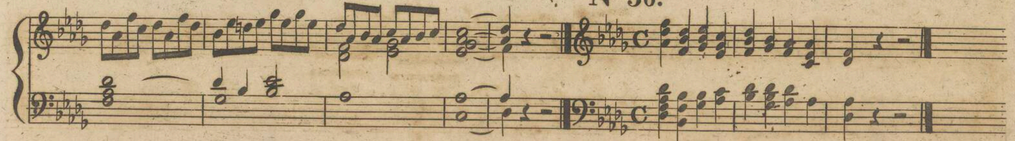
Nº 34. Adagio. **Præludia w Tonie Des dur** : Ten Ton iest to samo co i Cis dur :

Nº 35. Lento.

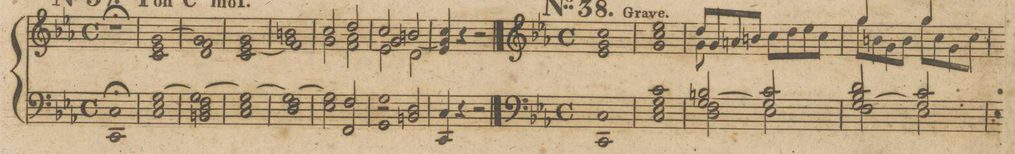
Nº 36.

Præludia z Tonów Mol, które to Tony więcey są w używaniu.

Nº 37. Ton C mol.

Nº 38. Grave.

№ 39. Præludia w Tonie G mol.

Adagio

№ 40.

№ 41. Præludia w Tonie D mol.

Adagio

№ 42.

№ 43. Præludia w Tonie A mol.

Adagio

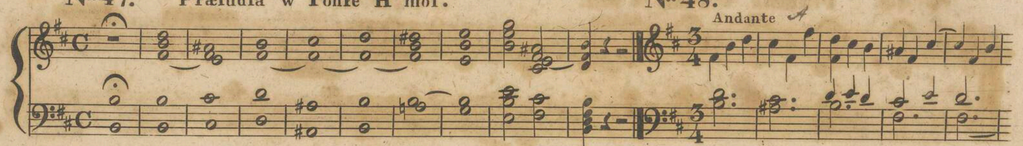
№ 44.

Andante.

№ 45. Præludia w Tonie E mol.

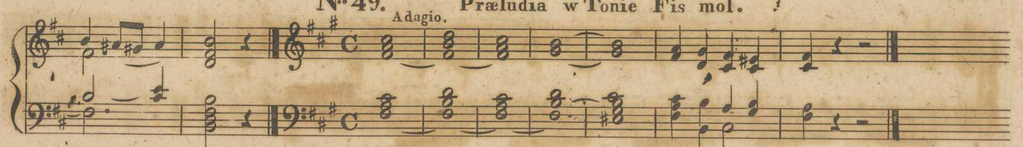
№ 46.

№ 47. Præludia w Tonie H mol.

№ 48. Andante

№ 49. Adagio. Præludia w Tonie Fis mol.

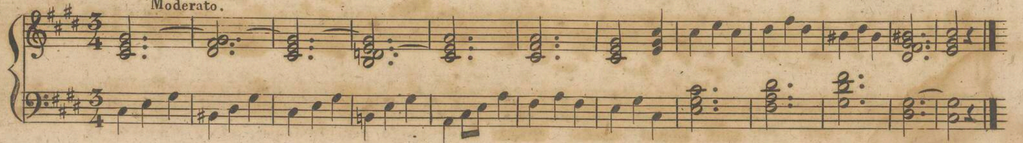

№ 50. Moderato.

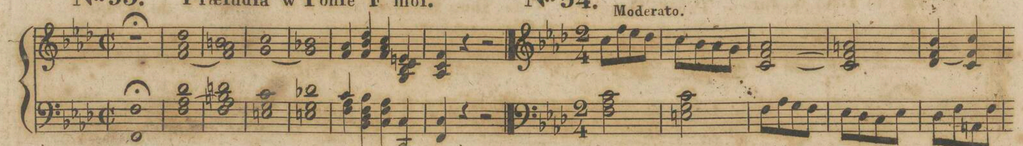

№ 51. Præludia w Tonie Cis mol.

№ 52. Moderato.

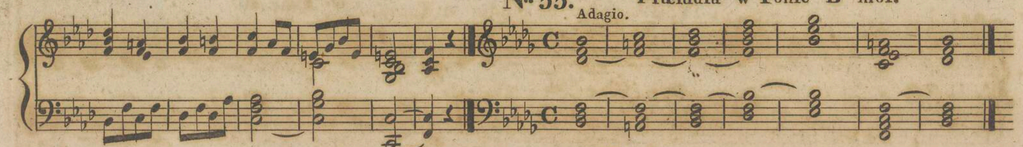

№ 53. Præludia w Tonie F mol.

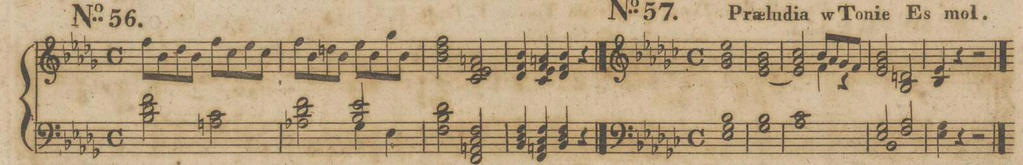

№ 54. Moderato.

№ 55. Adagio. Præludia w Tonie B mol.

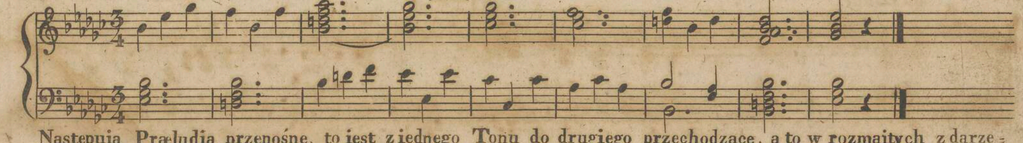

№ 56.

№ 57. Præludia w Tonie Es mol.

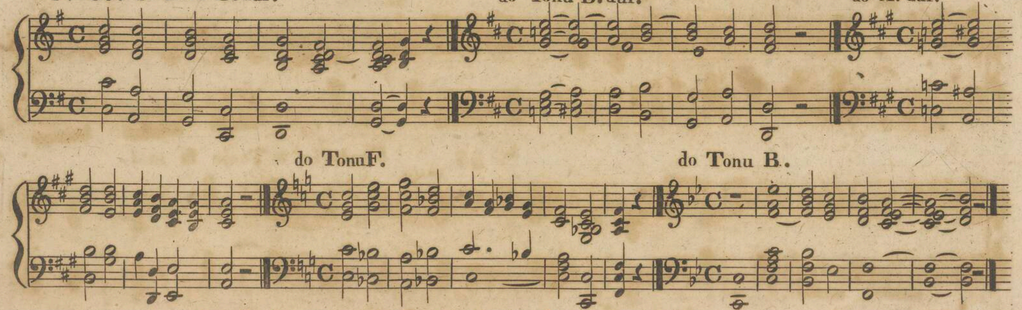
№ 58. Lento.

Następuią Præludia przenośne, to iest z iednego Tonu do drugiego przechodzące, a to w rozmaitych zdarzeniach których podług potrzeby użyie Organista.

Przechody z Tonu C. do Tonów G. D. A. F. B.

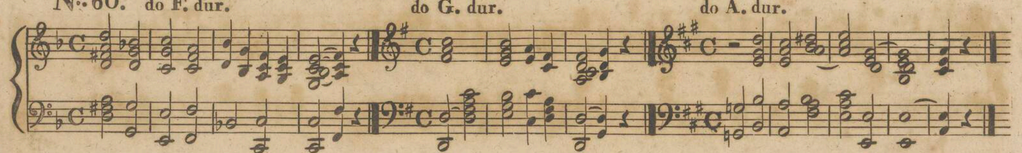
№ 59. do Tonu G. dur. do Tonu D. dur. do A. dur.

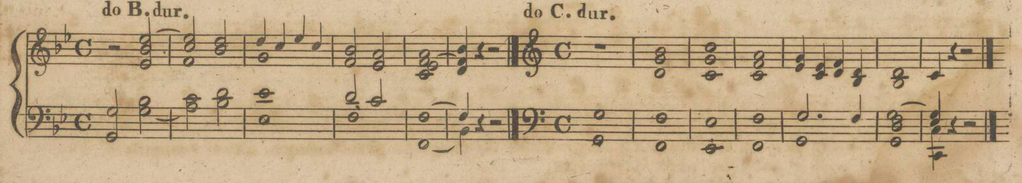
do TonuF. do Tonu B.

Przechody z Tonu D. dur do Tonów F. G. A. B. C.

№ 60. do F. dur. do G. dur. do A. dur.

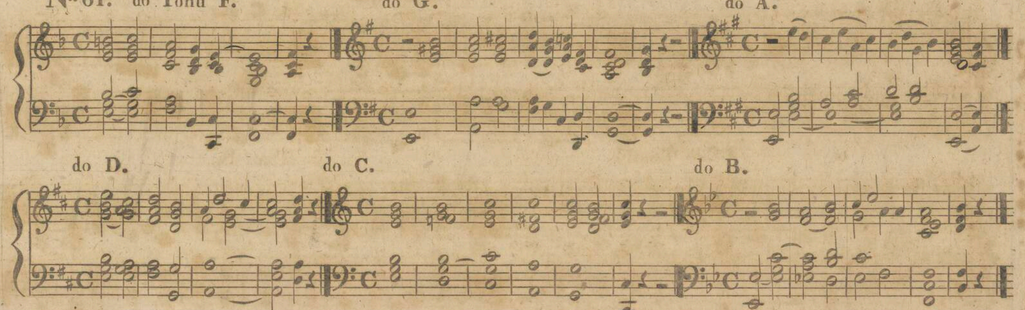

do B. dur. do C. dur.

Przechody z Tonu E dur do Tonów F. G. A. D. C i B.

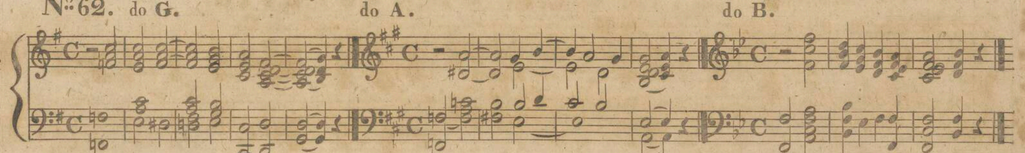
№ 61. do Tonu F. do G. do A.

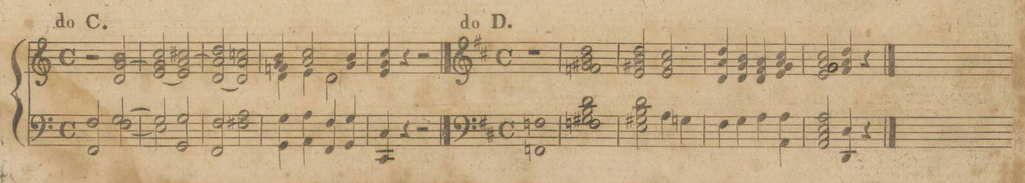
do D. do C. do B.

Przechody z Tonu F do Tonów G. A. B. C i D.

№ 62. do G. do A. do B.

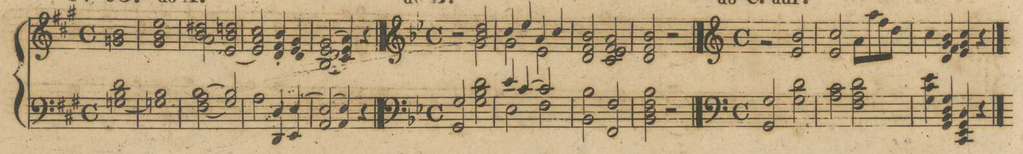

do C. do D.

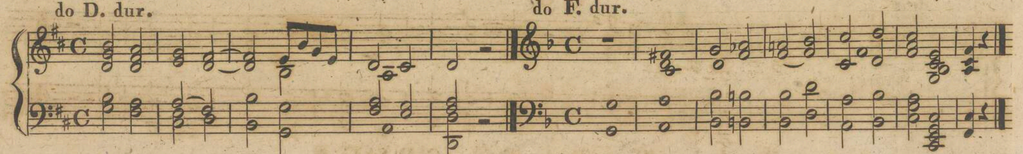

Przechody z Tonu G. do Tonów A. B. C. D i F.

№63. do A. do B. do C. dur.

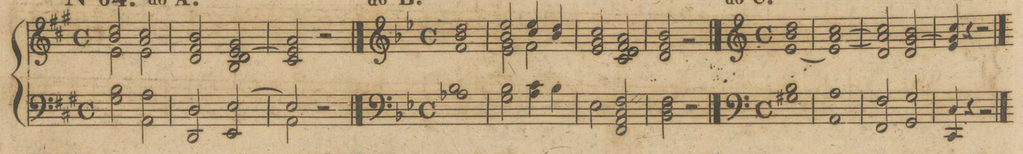

do D. dur. do F. dur.

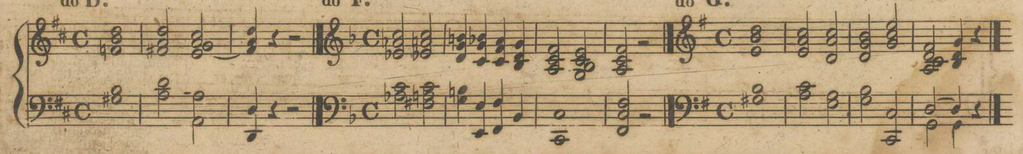

Przechody z Tonu As lub Gis. do Tonów A. B. C. D. F i G.

№64. do A. do B. do C.

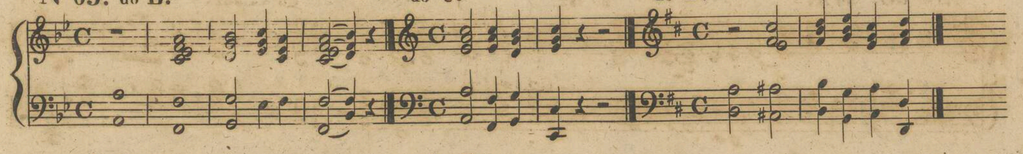

do D. do F. do G.

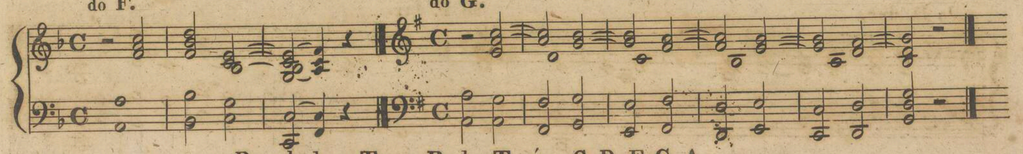

Przechody z Tonu A do Tonów B. C. D. F. i G.

№65. do B. do C. do D.

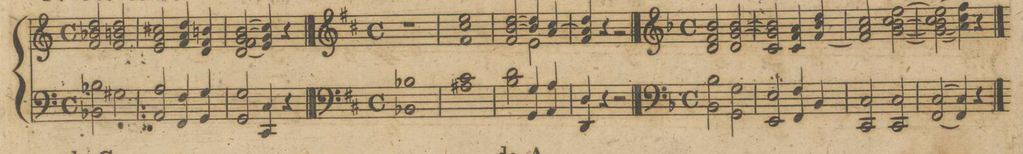

do F. do G.

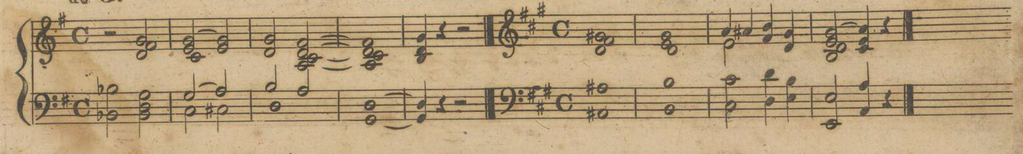

Przechody z Tonu B do Tonów C. D. F. G. A.

№66. do C. do D. do F.

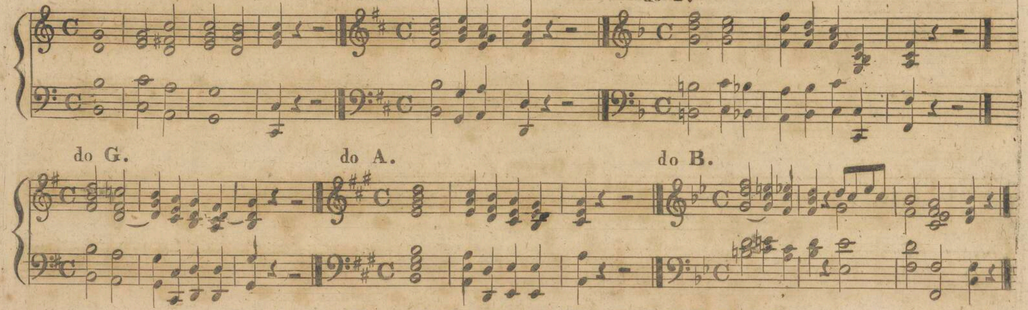

do G. do A.

Przechody z Tonu H. do Tonów C. D. F. G. A. B.

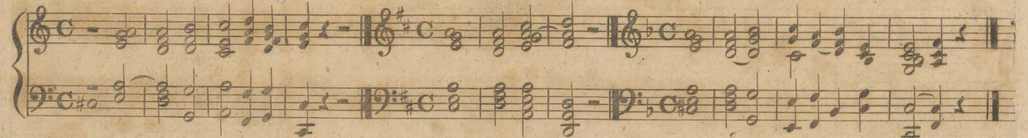
№ 67. do C. do D. do F.

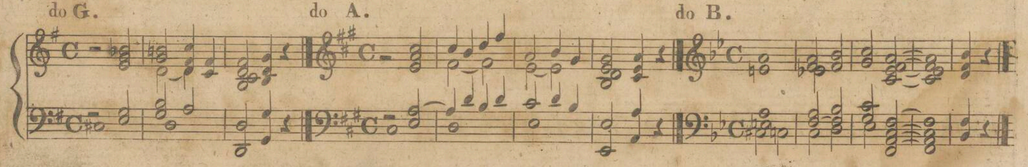
do G. do A. do B.

Przechody z Tonu Cis lub Des do Tonów C. D. F. G. A. B.

№ 68. do C. do D. do F.

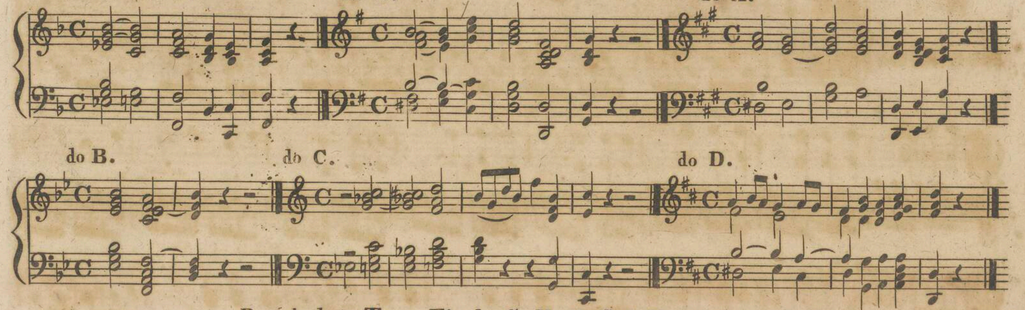

do G. do A. do B.

Przechody z Tonu Es do F. G. A. B. C i D.

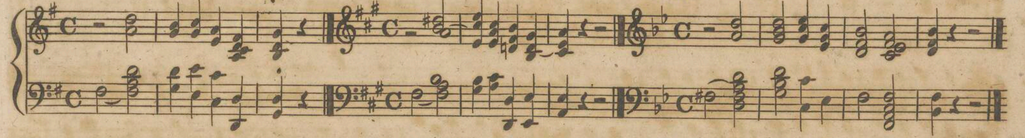
№ 69. do F. do G. do A.

do B. do C. do D.

Przechody z Tonu Fis do G. H. B. C i F.

№ 70. do G. do A. do B.

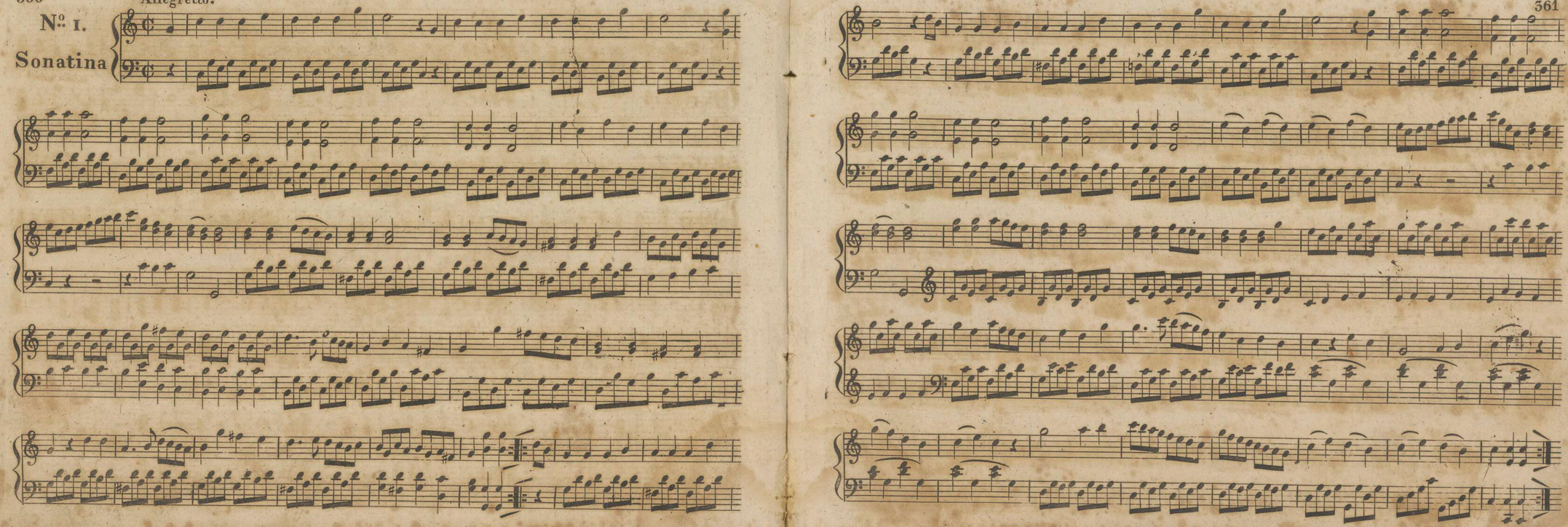
do C. do D. do F.

Allegretto.

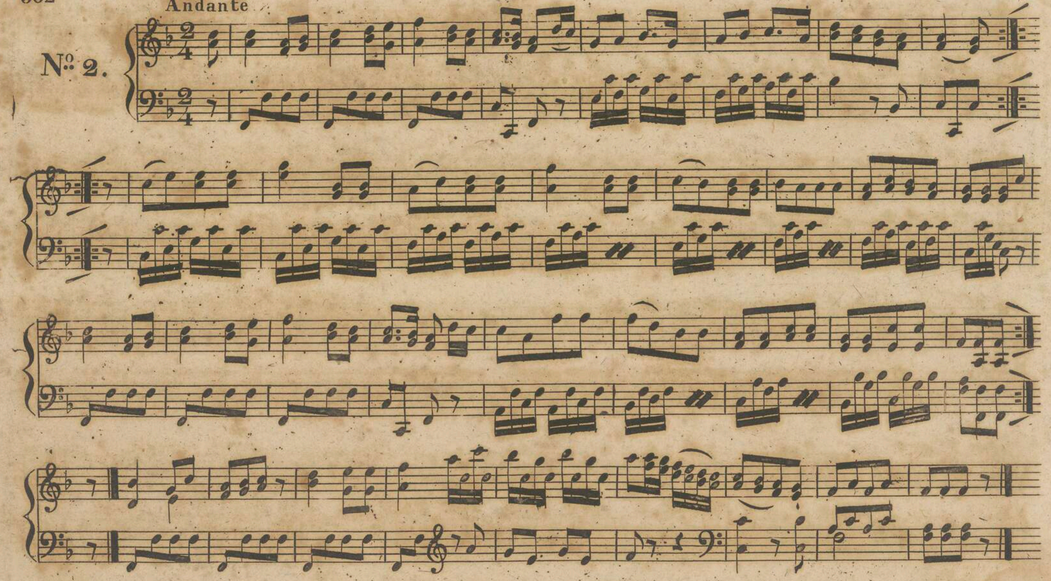
Nº. 1.

Sonatina

Andante

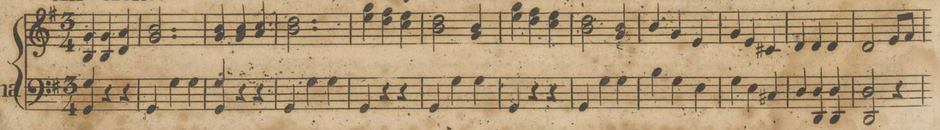
Nº 2.

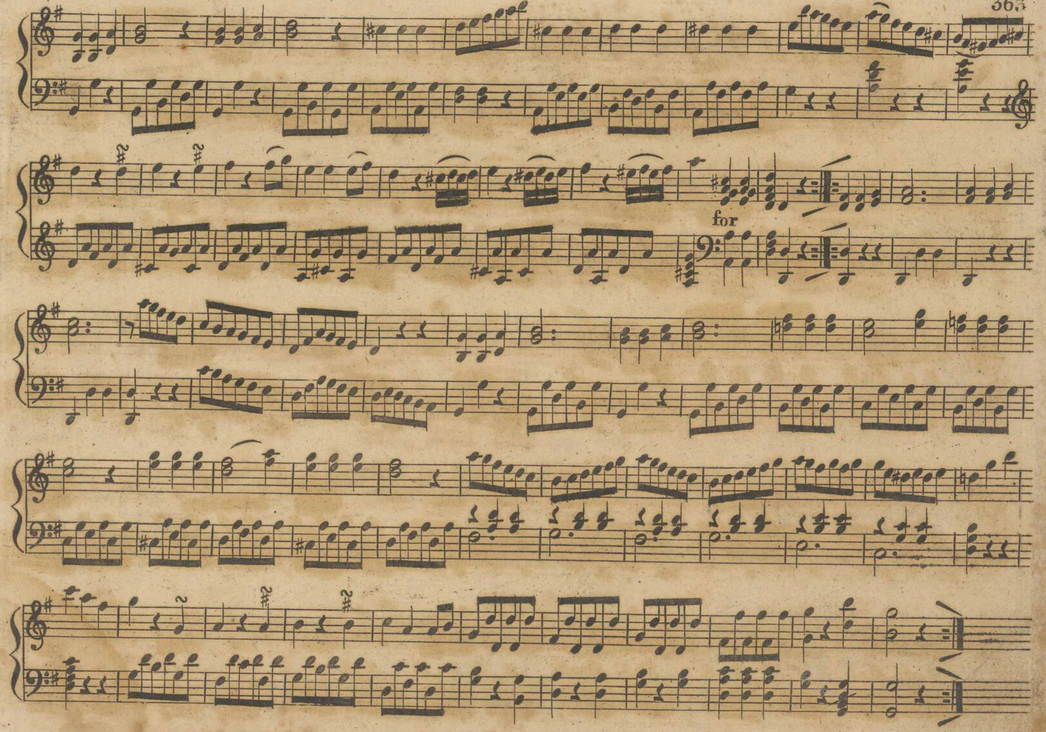

Allº molto.

Nº 3.

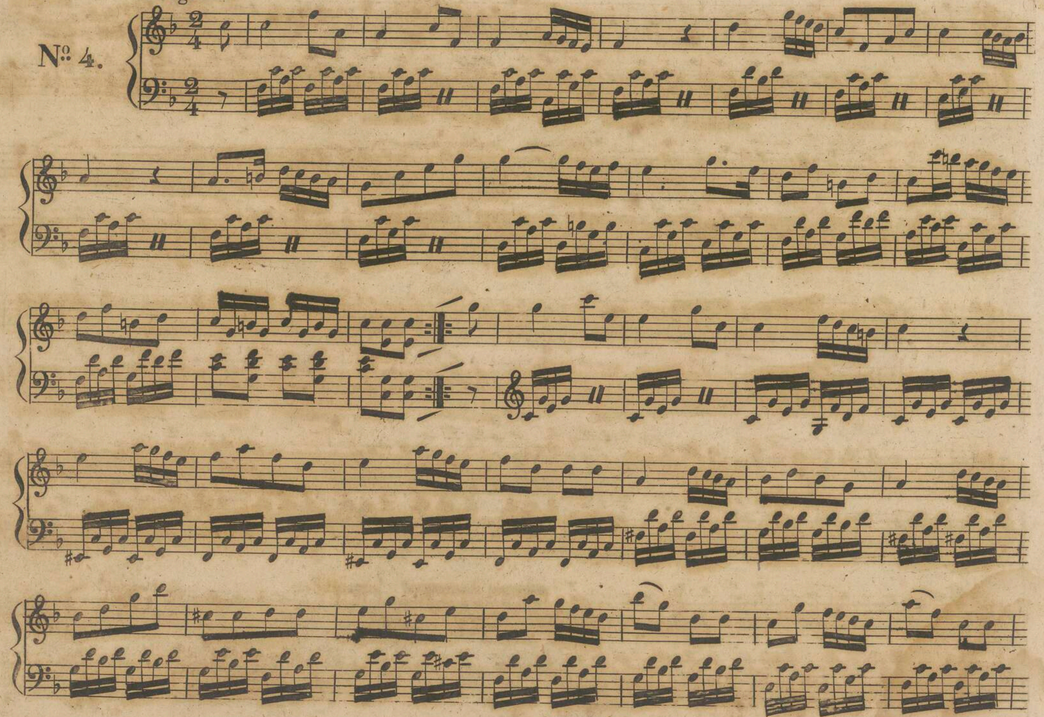
Sonatina

Allegretto

№ 4.

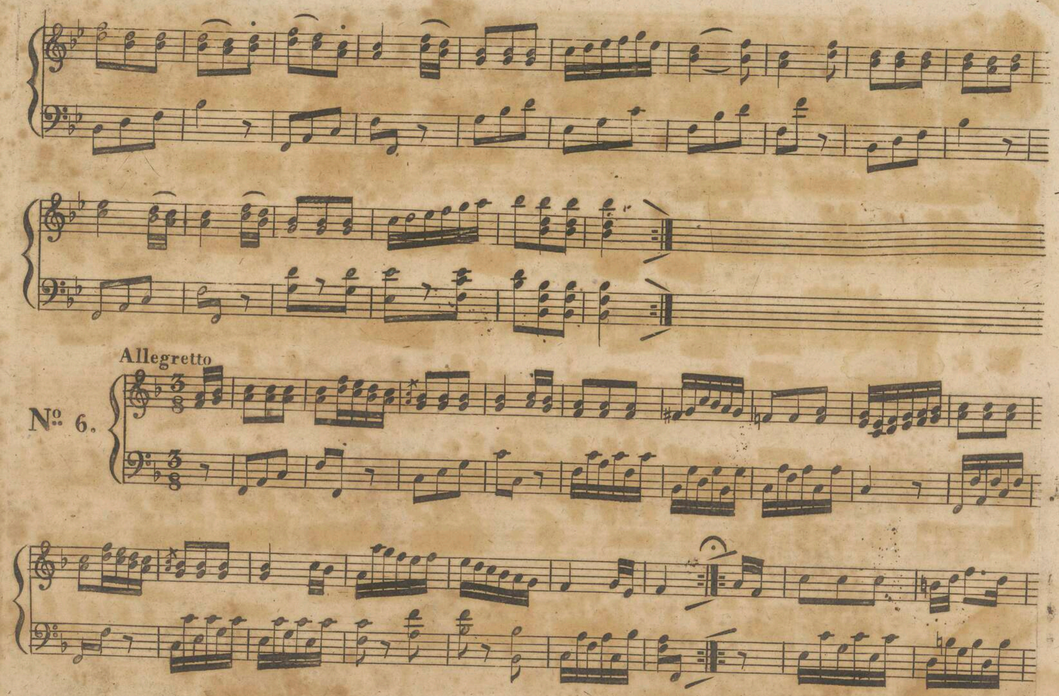

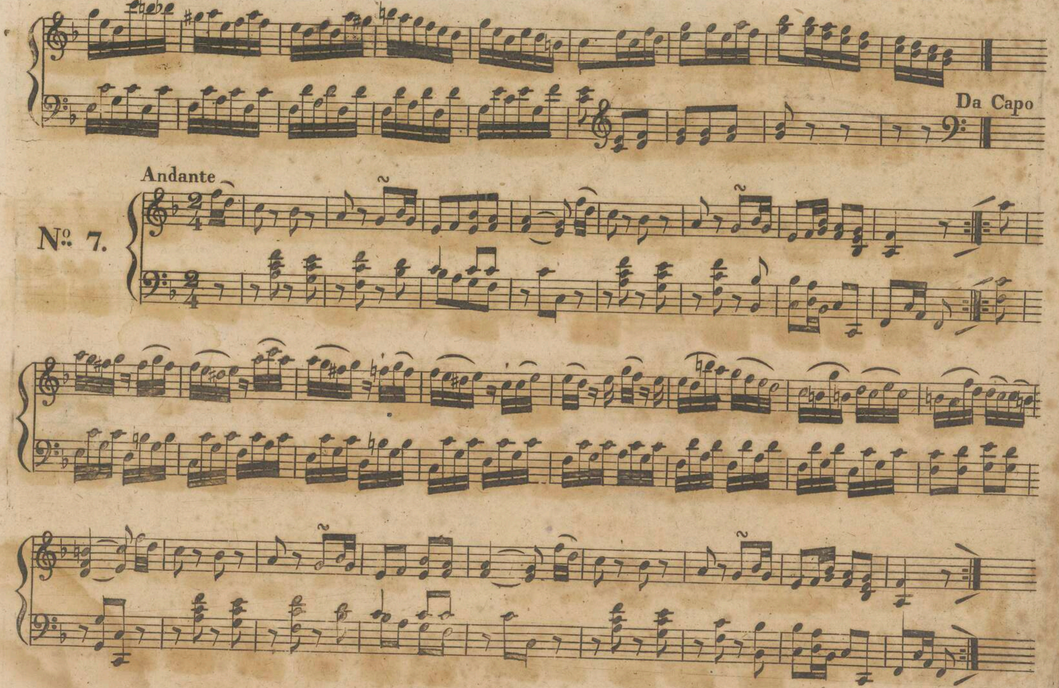

Andante

№ 5.

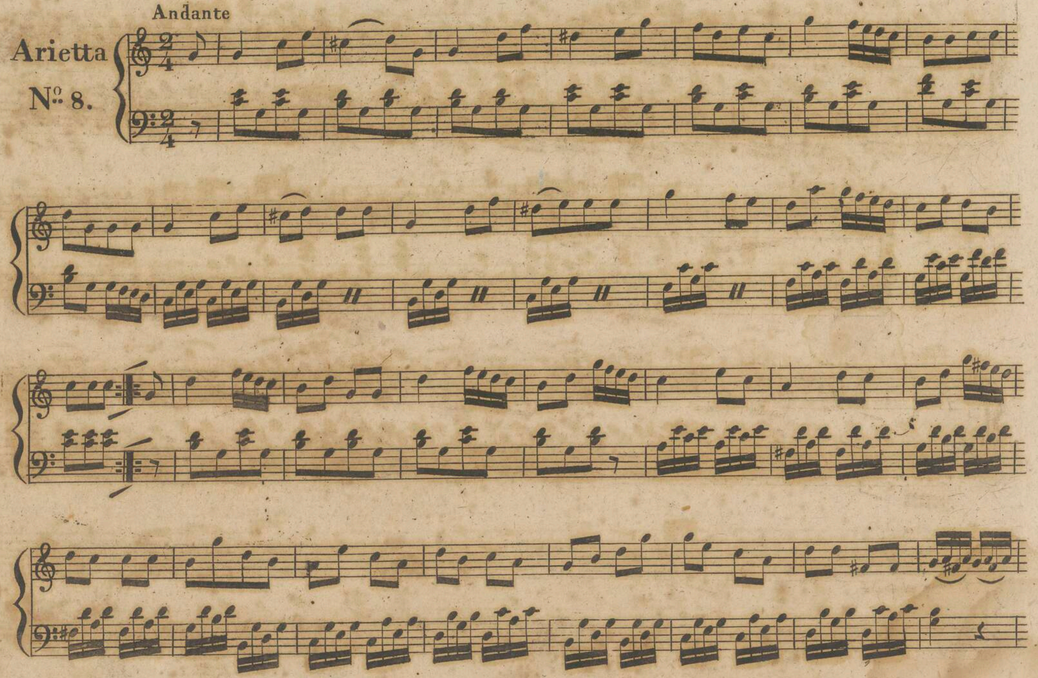

Allegretto
№ 6.

Da Capo
Andante
№ 7.

Andante

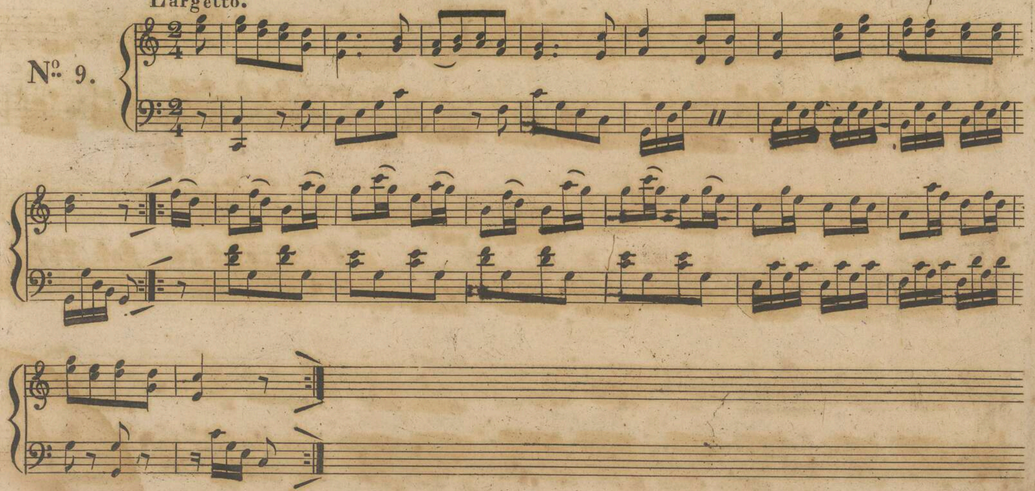
Arietta
Nº. 8.

Largetto.

Nº. 9.

Cadentia. Allegretto.

Nº 10.

Sonatina

KONIEC

43/52

J. M. J. A.

Biblioteka TNP

PAMIĄTKA MISYI ŚWIĘTEJ W PŁOCKU

przez OO. Redemptorystów.

ĆWICZENIA POBOŻNE,

przez św. Alfonsa Liguorego polecone.

Rano. Gdy się obudzisz: † W Imię Ojca i Syna i Ducha Św. Amen. Jezus, Marya, Józef, Wam oddaję serce i duszę moją!

Przy pacierzu porannym zmów: O mój Boże, wierzę, żeś Ty mi jest wszędzie obecny. Cześć Ci od-

Muz 120

daję i miłuję Cię z całego serca. Składam Ci dzięki za wszystkie mi udzielone dobrodziejstwa. Ofiaruję Ci wszystkie myśli, słowa i uczynki dnia dzisiejszego. Chcę dostąpić wszelkich, jakich mogę, odpustów i składam je w ręce Najśw. Panny.

Potem zmów 3 Zdrowaś do M. B. Niepokalanej i dodaj: O Maryo! Matko i Nadziejo moja! Uciekam się pod płaszcz opieki Twojej; tam pragnę żyć, tam umierać; uwolnij mnie od grzechu i daj mi Twoje święte błogosławieństwo.

W ciągu dnia. Przy pracy: Wszystko dla Ciebie, Panie! O mój Jezu, wszystko dla Ciebie!

Przed jedzeniem: † Pobłogosław, Panie, ten pokarm i mnie grzesznika nędznego.

Po jedzeniu: † Dzięki Ci składam, Panie, za ten posiłek, mnie niegodnemu dany.

Spotykając kogo: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! (100 dni odpustu).

W chwili pokusy lub gdy myśli przychodzą nieczyste: Jezus! Marya! ratujcie mnie! albo mów: Zdrowaś.

W pokusie do gniewu: O mój Jezu, daj mi cierpliwość! O Maryo, Matko moja, powstrzymaj mój język!

Jeśliś zgrzeszył: Boże mój, żałuję, żem Ciebie, Dobroci nieskończona, obraził. Stanowię sobie już tego nigdy nie czynić.

Wieczorem. Przy pacierzach roztrząśnij sumienie i żałuj za wszystkie przewinienia. Odmów 3 Zdrowaś i modlitewkę: O Maryo, Matko i t. d., jak z rana.

Na pościeli leżąc, złóż ręce w krzyż na piersiach i mów: Trzeba mi umrzeć, a nie wiem kiedy, nie wiem gdzie, nie wiem jak; lecz jeżeli umrę w grzechu śmiertelnym, będę potępiony na wieki. O mój Jezu, bądź mi miłościw!

Odpusty przy Krzyżu misyjnym.

I. Odpusty zupełne: 1) w rocznicę poświęcenia Krzyża misyjnego lub w następną niedzielę — 2) w święto Znalezienia Krzyża św. (3-go maja), i 3) Podwyższenia Krzyża św. (14-go września).

II. Odpust 7 lat i 7 kwadragen za każde odmówienie 5 Zdrowaś na cześć Siedmiu Boleści N. P. M.

III. Odpust 300 dni za każde odmówienie 5 Ojcze nasz, Zdrowaś i Chwała Ojcu na cześć Pięciu Ran P. Jezusa. (Pius IX, d. 27 marca 1852 r.).

N. 4794. Approbatur. Archiep. Metr. Vars. † Wincenty.

43/52

BIBLIOTEKA TNP im. ZIELIŃSKICH

Muz. 120

Przedmowa

Brakowało dotąd Dzieła któreby w iednym Zbiorze zamykało to wszystko,co Organiście umieć potrzeba, które = by podawało Wzory łatwe, proste i rozmaite. Muzyki Kościelnéy na kilka głosów, wraz z początkowemi zasa = dami śpiewu (: Choralnego i Figuralnego :) Taką ia pracę poleconą od Kommissyi Rząd: Wyzn: Rel: i Ośw: Publicznego ofiaruię Publiczności. Praca ta poświęcona Organistom tak uczącym iak uczącym się, ma za cel płatwienie im Nauki i zaprowadzenie poważnych i przyzwoitych chwale Bożéy Spiewów.

Szkoły Organistów zaprowadzone przez Komm: Rząd: Wyz: Reli: i Ośw: Publ: w Warszawie w Kowi = czu i Puławach, biegleysi Organiści znayduiący się w wielu mieyscach po kr[illegible]ne lub Swieckie osoby które są miłosnikami muzyki Kościelney poswięconey ch[illegible] w Kościołach swoich ukształcać śpiewaiących i formować chóry śpiewaków, iak s[illegible]ko = łach publicznych, znaydą tu wraz z Nauką początków przykłady Muzyki na k[illegible]wa = nia z całym ludem.

Wiem ia iż większa część Organistów Parafialnych nieznaiąc Nótt i Muz[illegible]lni od drugich, i właśnie też tym sposobem Muzyka ta rozeyść się może od iedny[illegible] bie = gli, ale maiący początki z Dzieła tego, iasno rzecz wykładaiącego douczyć się [illegible]a = ią. Szczególniéy zamysłem moim było przyłożyć się do podniesienia Chorału [illegible]u śpiewu, z przyczyny braku prawdziwéy Nauki onego. Ten wyciągnięty z Xią[illegible]i mnów prawdziwą zachowuie cechę dawnego niezepsutego Chorału Rzymskiego [illegible]cy starał się pogodzić (: ile można było :) z naturą tego śpiewu. Nauka ta zastos[illegible]elkie

